TOREK, 24. NOVEMBER 2009

PREDSEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 9.05)

2. Razprave o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in načela pravne države (razglasitev vloženih predlogov resolucij): glej zapisnik

3. Priprave na vrh v Københavnu o podnebnih spremembah (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o pripravah na vrh v Københavnu o podnebnih spremembah.

Andreas Carlgren, *predsednik Sveta*. – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, nazadnje sem v Parlamentu razpravljal o podnebnih vprašanjih, tik preden sem se sestal s svojimi kolegi na oktobrskem zasedanju Sveta za okolje. Na tem zasedanju smo se dogovorili o trdnem in skupnem mandatu pri pripravah na konferenco ZN o podnebnih spremembah v Københavnu. Med drugim smo ugotovili, da je treba do leta 2050 emisije EU zmanjšati za 80–95 % v primerjavi z letom 1990. Odločili smo se tudi, da bo EU v vsakem primeru zmanjšala emisije za 20 % do leta 2020, vendar da jih bomo zmanjšali za 30 %, če se v Københavnu doseže dovolj ambiciozen sporazum.

V primerjavi z zmanjšanjem emisij drugih držav bomo posebno pozornost posvetili cilju omejitve naraščanja temperature na dve stopinji – to mora biti merilo za primerjavo zmanjšanja naših emisij z zmanjšanjem emisij drugih držav. Zmanjšati je treba emisije mednarodnega prevoza. Za letalski promet smo zastavili kot cilj 10-odstotno zmanjšanje emisij, za pomorskega pa 20-odstotno zmanjšanje do leta 2020 v primerjavi z letom 2005. Rad bi še razjasnil, da EU zahteva tudi, da se davki na pomorski in letalski promet uporabijo za plačilo ukrepov v državah v razvoju, zlasti v najrevnejših državah in državah, ki so najbolj prizadete. To mora biti eden od rezultatov Københavna.

Krčenje deževnega gozda je treba do leta 2020 prepoloviti in do leta 2030 ustaviti. EU bo zahtevala, da vrh v Københavnu sprejme odločitev o zaustavitvi krčenja deževnih gozdov, podpori pogozdovanja in uvedbi trajnostne rabe gozdov. Le tako lahko dovolj hitro zmanjšamo emisije in dosežemo uspešen izid v Københavnu. EU je pojasnila in podpirala svoja stališča na vsakem koraku, zato je lahko ves čas postavljala zahteve in vršila pritisk na druge strani. Veliko od tega smo dosegli v sodelovanju z Evropskim parlamentom, s podnebnim in energetskim svežnjem, ki predstavlja osnovo za ambiciozna stališča EU.

Zdaj sta le še dva tedna do vrha v Københavnu o podnebju. Obdaja nas veliko pesimistov, ki so zadnjih nekaj mesecev obkrožali ciljno ravnino. V realnosti pa šteje politična voljo po vodstvu – in to EU premore. Da bi dosegli rezultat, za katerega smo si tako dolgo prizadevali, moramo zdaj združiti vse sile v Evropski uniji. V tem pogledu bo zlasti Parlament še naprej igral pomembno vlogo.

Dovolite mi, da najprej poudarim, da se cilj EU, ki je doseči sporazum, ni spremenil. V Københavnu moramo doseči ambiciozen in celovit sporazum. Podnebje zemlje je čakalo dovolj dolgo. Zdaj je čas za sporazum.

Včeraj smo imeli nenavadno zasedanje Sveta za okolje, da bi s skupnimi močmi dosegli, da bo København mejnik v našem delu na področju podnebnih sprememb, kot si to želimo. V odločitvi EU pred konferenco v Københavnu so voditelji držav ali vlad določili kot cilj EU, da københavnski proces pripelje do pravno zavezujočega, na Kjotskem protokolu temelječega sporazuma, ki bo začel veljati 1. januarja 2013 in bo vseboval vse bistvene elemente. Za to je potreben sporazum v Københavnu, ki bo v celoti določal dovolj veliko zmanjšanje emisij, da bo mogoče izpolniti cilj omejitve naraščanja globalne temperature za manj kot dve stopinji. Sporazum z vsemi državami, zaradi katerega se bodo vse razvite države zavezale k zmanjšanju svojih skupnih emisij; z drugimi besedami, cilj, ki se nanaša na celotno gospodarstvo; vse razvite države, vključno z ZDA, morajo povezati svoje zaveze s sporazumom v Københavnu. Sporazum, zaradi katerega se bodo države v razvoju zavezale k ukrepom za zmanjšanje emisij pod stopnjo, ki bi bila dosežena, če ne bi bili uvedeni nobeni ukrepi, zlasti v velikih gospodarskih silah sveta, in zaradi katerega bodo razvite države

zagotovile takojšnjo finančno pomoč za potrebne ukrepe v državah v razvoju, predvsem najrevnejših državah, v letih 2010, 2011 in 2012. Sporazum, ki bi privedel do oblikovanja sistema dolgoročne podpore za manjše emisije, prilagajanje, tehnično sodelovanje in prenos tehnologij.

Končno pa mora sporazum vsebovati tudi mehanizem pregleda, da ga bo mogoče prilagoditi, kakor bo to narekovala znanost s ciljem obvladovanja podnebnih sprememb.

Zdaj se govori o "rešitvi v dveh korakih". Toda za EU je sporazum v Københavnu ključen korak. Odločitev je treba sprejeti v Københavnu in ta odločitev mora zajemati vse, kar je pomembno za podnebje. Zavezujoči sporazum je treba po jasnem urniku prenesti v besedilo, ki ga bo mogoče ratificirati, kar je bolj tehnična podrobnost, saj mora biti vsebina zajeta v ambicioznem sporazumu.

Tako bo sporazum v Københavnu odprl pot za takojšnje ukrepe, namesto da bi čakali do leta 2013. Dejansko bi lahko skozi takšen sporazum hitreje spodbudili k ukrepom kot sicer. Ključno bo tudi, da dosežemo cilj dveh stopinj.

Predvsem EU je bila gonilna sila hitrega financiranja prilagoditvenih ukrepov in ukrepov za preprečevanje krčenja deževnih gozdov. Hitro ukrepanje je potrebno, če želimo hitro spreobrniti krivuljo globalnih emisij navzdol.

Kar je zdaj na mizi, ne zadostuje v celoti za dosego cilja dveh stopinj. Najbolj ambiciozne ponudbe na pogajalski mizi smo predložili mi v EU, bili pa smo tudi gonilna sila, ki je povzročila, da so druge strani povišale ponudbe. Tudi to se je zgodilo. Videli smo, da smo s tem, ko smo naš cilj 30 % uporabili kot vzvod, vršili pritisk tudi na druge strani. Razveseljivo je, da so razvite države, kot sta Norveška in Japonska, povišale ponudbe, kar je pred kratkim naredila tudi Rusija, in da so tudi države v razvoju, na primer Južna Koreja, Brazilija in Indonezija, nedavno predstavile ambiciozne načrte. Na tem bomo vztrajali. Še naprej bomo 30 % uporabljali kot vzvod. Zdaj čakamo predvsem na ZDA in Kitajsko.

Zapomnili smo si, da je predsednik Obama dejal, da sporazum ne sme vsebovati samo določenih elementov niti ne sme biti zgolj politična izjava. Strinjal se je tudi, da mora vsebovati vse ključne elemente in tudi ukrepe, ki jih je mogoče sprožiti takoj. Sporazum v Københavnu mora zajemati vse emisije sveta. Brez ponudbe ZDA in Kitajske zajema le polovico. Naj povem zelo jasno: sporazum bo morda v celoti odvisen od tega, ali bosta ZDA in Kitajska predložili dovolj ambiciozni ponudbi.

EU bo vztrajala, da se na pogajanjih predložijo ustrezni ukrepi. Dva tedna pred končnimi pogajanji bomo ohranili našo vodilno vlogo. Veselim se nadaljnjega sodelovanja s Parlamentom, zlasti prek skupine 15. konference pogodbenic, ki bo v Københavnu. Veselim se dialoga. Z združenimi močmi bomo s skupnim delom dosegli zelo uspešen, ambiciozen in pristen sporazum v Københavnu.

Stavros Dimas, ¿lan Komisije. – (EL) Gospod predsednik, hitro se približujemo ključnemu vrhu v Københavnu in le malo časa nam še ostane. Povsem se strinjam z ministrom Carlgrenom, da moramo povečati naša prizadevanja in tesno sodelovati, tako da ne bomo zapravili te zgodovinske priložnosti, ki je pred nami, namreč sklenitev globalnega, celovitega, ambicioznega, na znanosti temelječega sporazuma o podnebnih spremembah v Københavnu. Kot je dejal gospod Carlgren, v Københavnu se moramo dogovoriti o celotni vsebini sporazuma in o takojšnji pravni obdelavi v naslednjih nekaj mesecih, v prvih šestih mesecih leta 2010, da bomo imeli popoln, pravno zavezujoč sporazum, za katerega si Evropska unija prizadeva od samega začetka.

Rad bi se zahvalil Evropskemu parlamentu za resolucijo o strategiji EU za København. To je ambiciozna resolucija, ki potrjuje pomen, ki ga Evropski parlament pripisuje vprašanju podnebnih sprememb. Trdno računam tudi na podporo poslancev Parlamenta v Københavnu. Seveda bi rad poudaril tudi, kako pomembni so naši stiki s parlamenti tretjih držav, civilno družbo in podjetji v smislu obveščanja o stališčih Evropske komisije, s čimer bomo prepričali druge države, da sprejmejo zavezujoče izjave o zmanjšanju toplogrednih plinov.

Zlasti podpiram poziv Parlamenta k sporazumu, ki vsebuje cilj 2 ° Celzija. Če želimo doseči ta cilj, morajo ukrepati tako razvite države kot države v razvoju. Dobro je, da je v tej resoluciji Parlament glasoval za rešitve, ki temeljijo na tržnih mehanizmih, in da podpira pregled mehanizma čistega razvoja v prihodnjem sporazumu. Kar zadeva to vprašanje, je, kot veste, Komisija mnenja, da bi morali med obstoječa orodja sistema emisij ogljikovega dioksida vključiti tudi sektorski mehanizem kreditiranja.

V zvezi z zmanjšanjem emisij, ki nastanejo zaradi krčenja in propadanja gozdov v razvitih državah, po programu ZN REDD (sodelovalni program ZN za zmanjšanje emisij zaradi krčenja in propadanja gozdov

v razvitih državah) bomo vložili vse napore v spodbujanje močnih socialnih in okoljskih standardov, ki upoštevajo vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme.

Vendar se soočamo z velikimi izzivi. V Københavnu moramo ciljati visoko, da dosežemo sporazum na podlagi znanstvenih dognanj. Z drugimi besedami, moramo preseči cilj 2 ° Celzija. Zagotoviti moramo tudi, da vsaka država sprejme potrebne zaveze v skladu z načelom skupnih, vendar različnih odgovornosti. Pričakujemo tudi, da bodo Združene države polnih osem let po tem, ko so obrnile hrbet Kjotu, prevzele svoj delež odgovornosti.

Končno pa moramo obravnavati tudi niz podrobnih vprašanj, na primer, kako zagotoviti, da bodo nastajajoča gospodarstva dejansko prispevala skladno s svojimi zmožnostmi in načelom diferenciacije, ki sem ga omenil prej, ter da bo znesek potrebnih sredstev predvidljiv in stabilen. Poleg tega bo treba v Københavnu zagotoviti sredstva za hiter začetek, da bo mogoče izvesti tisto, kar je treba narediti takoj, brez čakanja na obdobje 2010–2013. Tako bo mogoče takoj ukrepati in uvesti potrebne prilagoditve, zlasti na zelo občutljivih območjih planeta, kot so revne države.

Zdaj je čas, da se Evropsko unijo pozove, da daje zgled in potrdi svojo vodilno vlogo. Na pripravljalnih pogovorih prejšnji teden v Københavnu smo si izmenjali ključna stališča s številnimi mednarodnimi partnerji. Kot je povedal gospod Carlgren, so določene države, med njimi Brazilija in Južna Koreja, naznanile, da bodo uvedle ukrepe. Podobne najave pričakujemo do začetka vrha tudi od drugih držav, kot sta Kitajska in Indija. Danes zjutraj so v novicah poročali, da bodo Združene države predložile svoj predlog za zmanjšanje in – upam – financiranje.

Zanimiva je bila tudi izmenjava mnenj o vprašanju preglednosti in, natančneje, o sistemih spremljanja, poročanja in preverjanja. Še vedno je izjemno pomembno, da zagotovimo več zavez za določene ukrepe in delovanje v smeri gospodarstva, ki bo manj intenzivno v smislu emisij ogljikovega dioksida. Države v razvoju morajo kot skupina in glede na svoje sposobnosti doseči 15–30 % zmanjšanje v primerjavi z običajno vrednostjo.

Kar zadeva ukrepe razvitih držav, napredek na žalost ni zadovoljiv. Španija, Avstralija in Norveška so izboljšale svoje zaveze. Vendar pa ne kaže, da so jim druge države pripravljene slediti. Zdaj je postalo jasno tudi, da Združene države žal ne bodo mogle sprejeti notranje zakonodaje do konca leta. To seveda ne pomeni, da ne bodo mogle določiti točnih količinskih ciljev v Københavnu. Kot sem že povedal, kolikor nam je znano, se bo točno to zgodilo, toda – bojim se – pod pogojem, da se sprejme notranja zakonodaja, kar pa se po pričakovanjih ne bo zgodilo do konca leta, in bo zato pogojno. Pozitivna poteza Združenih držav bo vplivala na stališče drugih držav in bo posledično odločilna za izid vrha v Københavnu.

Zdaj je jasno, da samo ukrepi razvitih držav ne bodo dovolj. Lahko se zgodi kar koli, toda države v razvoju bodo morale prispevati, s poudarkom na razvoju gospodarstva z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida. Kot sem povedal prej, bodo morale države v razvoju zmanjšati svoje emisije za 15–30 % v primerjavi z običajnimi vrednostmi.

Naš ključni cilj v Københavnu je še vedno doseči pravno zavezujoč sporazum. Čeprav pogajanja do zdaj niso napredovala tako hitro, kot bi si želeli, in je ostalo malo časa, ne smemo odstopiti od tega cilja. Želimo tudi, da je ta sporazum globalen in da zajema vse elemente balijskega akcijskega načrta, odraža napredek, dosežen do zdaj, in vključuje kvantitativne dejavnike za zmanjšanje emisij in financiranje.

Kar zadeva zgradbo sporazuma, bo moral slednji zajemati vse elemente, povezane s prilagoditvami, zmanjšanjem emisij in financiranjem hitrega začetka. V Københavnu se bomo morali dogovoriti tudi o postopkih in urniku za dokončanje pogajanj, da bi čim hitreje dosegli pravno zavezujoč sporazum, namreč v prvih mesecih leta 2010; kanclerka Merkel je omenila prvo polovico leta 2010.

Obsežen in globalen sporazum bo dal precejšen političen zagon postopku pogajanj in omogočil zaključek pravne obdelave v razumnem času od vrha v Københavnu. V tem okviru je financiranje odločilen dejavnik. København ne bo uspešen, če ne uspemo zbrati potrebnih naložbenih virov in sredstev.

Za zaključek bi rad ponovno omenil odločilno vlogo, ki jo ima Evropski parlament pri spodbujanju ambiciozne podnebne politike EU. Bil je v ospredju v Evropski uniji in v mednarodni areni ter je pomagal spodbujati naše strateške mednarodne partnerje. To tesno sodelovanje se bo nadaljevalo v obdobju pred Københavnom in moram reči, da sem navdušen, da bo Parlament zastopala močna delegacija.

Predsednik. – Hvala, komisar, za zelo zanimiv govor, v katerem ste govorili o pomembnih težavah, s katerimi se soočamo pred Københavnom. Govorili ste nekoliko dlje, kot smo pričakovali, zato pričakujem, da boste krajši pri pripombah ob koncu razprave. Govor je bil tako zanimiv, da ga ni bilo mogoče prekiniti!

Corien Wortmann-Kool, *v imenu skupine PPE.* – (*NL*) Ura tiktaka. Soočeni smo s pomembnim izzivom, namreč v Københavnu moramo zagotoviti sklenitev ambicioznega sporazuma o podnebnih spremembah, zdaj ko pa se bliža december, pa smo naleteli na ovire. Predsednik Obama še ne more izpolniti svoje volilne obljube. Vendar so tudi znaki, ki vlivajo upanje, recimo ambicije nove japonske vlade.

Rada bi pohvalila prizadevanja švedskega predsedstva in Evropske komisije, zlasti komisarja Dimasa. Mi smo vaši zavezniki. Rada bi pohvalila tudi vaša prizadevanja namenjena temu, da bi bili evropski voditelji soglasni, saj je bolj kot kdaj koli pomembno, da med temu ključnimi pogajanji Evropa spregovori enoglasno.

V imenu Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) lahko rečem, da tudi mi upamo, da bo dosežen ambiciozen sporazum, ki vodi do zavezujočih ciljev zmanjšanja emisij, ne le za Evropsko unijo, Združene države in Japonsko, temveč tudi za države, kot so Kitajska, Brazilija in Indija. Pomembno je, da imamo skupne ambicije, če želimo učinkovito reševati podnebne spremembe, obenem pa moramo vzpostavljati enakovredne pogoje na globalni ravni.

Gospod predsednik, ključno je, da se v Københavnu doseže sporazum o finančnem svežnju, ki bo pripomogel k financiranju podnebnih projektov v državah v razvoju. Evropa mora prevzeti pošteni delež te odgovornosti. Vendar delim vaše občutke, da je zelo pomembno hitro sprožiti to financiranje, saj so projekti pripravljeni in čakajo ter jih je mogoče takoj začeti. To bi bil oprijemljiv in viden rezultat vrha v Københavnu ter ohrabrujoč znak. Obenem je nujno sklepati sporazume, s katerimi bi zagotovili, da ta sredstva aktivno in učinkovito prispevajo k zmanjšanju podnebnih sprememb, ter tudi sporazume o prenosu tehnologij in zaščiti pravic intelektualne lastnine.

Le skupaj lahko aktiviramo znanje in sposobnosti, ki so potrebni za preprečevanje podnebnih sprememb in nepopravljivo škodo ekosistemov. Podnebni sporazum bi lahko to precej spodbudil, pa tudi nas v Evropi pri zagotavljanju, da naše socialno tržno gospodarstvo vse bolj postaja trajnostno socialno tržno gospodarstvo.

Jo Leinen, *v imenu skupine S&D*. – (*DE*) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisar, gospe in gospodje, v zadnjih letih je bil Evropski parlament gonilna sila razprave o varstvu podnebja in izpolnili smo velik odstotek svežnja EU za varstvo podnebja. Resolucija, ki jo danes predlagamo, ima vse elemente za ambiciozen sporazum v Københavnu. Toda kar predlagamo, je tudi realistično. Je ambiciozno in realistično obenem in upamo, da bosta Svet in Komisija združila sile z nami, da oblikujemo en organ za lobiranje na konferenci, da bi pritegnili druge partnerje.

EU je prevzela vodilno vlogo pri teh vprašanjih in želimo, da tako ostane v Københavnu. To pomeni, da moramo vztrajati pri naši ponudbi 30-odstotnega zmanjšanja CO_2 do leta 2020. Znanost nam pravi, da mora ta odstotek biti v zgornji polovici med 25 % in 40 %. To pomeni, da 30 % še vedno ne bi bilo dovolj, to vemo, in zato moramo dejansko ponuditi ta cilj, saj bo spodbudil ambicijo ostalih držav.

Vemo, da globalno varstvo podnebja ni mogoče brez financiranja. V nasprotju s Svetom je Parlament v tem smislu podal določene zneske. Globalni okvir znaša okoli 100 milijard EUR, Evropa pa mora poskrbeti za približno tretjino tega zneska. Zakaj torej ne rečemo, da bomo leta 2020 priskrbeli 30 milijard EUR? Parlament se je zavezal k temu in upam, da se bosta Svet in Komisija čez dva tedna prav tako jasno izrekla.

Gospa Wortmann-Kool je že omenila zagon. Takoj potrebujemo 5 do 7 milijard EUR. Ko pogledam, koliko denarja smo namenili bančni krizi, dejansko govorimo o malenkostnem znesku, da premagamo podnebno krizo – in za to ne bomo imeli na voljo druge priložnosti. Ko bo podnebje uničeno, bo uničeno za vedno in ga ne bomo mogli popraviti. Zato moramo temu vsi mi posvetiti veliko truda.

Opažam tudi, da so se nekatere države zganile, druge pa ne. Ne sme priti do tega, da dve največji onesnaževalki okolja, Kitajska in Združene države, igrata pingpong in obtožujeta druga drugo, obenem pa sami pri sebi nič ne storita. To je neodgovorno in upam, da bodo predvsem ZDA pokazale vodstvo v Københavnu, predstavile podrobne informacije o zmanjšanju lastnih emisij plinov, ki vplivajo na podnebje, in tudi delež financiranja.

Brez teh dveh držav in brez Indije ne bo sporazuma. Ponovno poudarjamo gozdarsko politiko – krčenje gozdov je pomemben dejavnik – kot tudi letalski in pomorski promet. Če so v trgovanje z emisijami vključene železnice in morajo plačati, ne vidim, zakaj bi morala imeti letalski in pomorski transport takšne posebne privilegije.

Končno bo Parlament prvič zastopan v paviljonu EU. To je nov začetek in upam, da lahko sodelujemo pri pogovoru med Svetom in Komisijo, saj imamo po Lizbonski pogodbi skupno zakonodajno pristojnost nad sporazumom iz Københavna.

Corinne Lepage, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisar, 26. septembra 2009 je bilo organiziranih 44 odborov državljanov v 38 državah, ki predstavljajo različne stopnje razvoja.

91 % državljanov po vsem svetu je bilo mnenja, da je nujno potrebno doseči sporazum v Københavnu, med njimi 93 % Evropejcev. 89 % jih je menilo, da moramo preseči cilj 25-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v industrializiranih državah, 92 % Evropejcev pa se s tem strinja.

Poslanci, ki zastopamo ljudstva Evrope, smo dolžni uporabiti naš vpliv in se odzvati na zahtevo naših sodržavljanov, predvsem pa moramo prevzeti odgovornost, ki jo imamo, da bomo lahko do leta 2020 izpolnili cilj Medvladnega odbora za podnebne spremembe, namreč 25–40-odstotno zmanjšanje.

Da bi to dosegli, moramo spoštovati cilj 30-odstotnega zmanjšanja, kot je pravkar dejal gospod Leinen, seveda ob potrebnih finančnih virih, ki so ocenjeni na 100 milijard EUR do leta 2020. V ta namen bo najbrž treba uvesti davek na finančne transakcije kot tudi prenos zelene tehnologije na jug.

Vodilna vloga Evrope pri tem ključnem vprašanju prihodnosti mora privesti do sklenitve sporazuma, vendar ne sporazuma za vsako ceno, z drugimi besedami, ne takšnega, ki ne izpolni svojih ciljev, ki nima finančnih sredstev, nadzora ali omejitev. Bolje je imeti nič, kot imeti nejasno zavezo, ki to vprašanje postavlja na stranski tir, ljudi pa prepriča, da ga je rešilo.

Nismo obvezani samo k skupni odgovornosti za podnebni dolg, temveč tudi, da storimo vse, kar je mogoče, da ljudi prepričamo o edini smiselni rešitvi ter da smo neumorni zagovorniki poštenega in učinkovitega skupnega prizadevanja.

V tem smislu potrditev 30-odstotnega cilja pomeni, da vsem državam, ki so že predlagale nižje in višje mejne vrednosti emisij, zagotovimo sredstva, da ciljajo na višje vrednosti in ne da ostanejo pri nižjih.

Vsi bodo odgovarjali mednarodni javnosti in prihodnjim generacijam za stališče, ki ga zavzamejo v Københavnu. Stališče Evropejcev mora biti jasno, nedvoumno in izjemno trdno.

Satu Hassi, v imenu skupine Verts/ALE. – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, minister, srečanje v Københavnu bo najpomembnejša konferenca v zgodovini človeštva. Zadeva prihodnost celotne človeške rase. Pomen srečanja poudarja dejstvo, da se ob njegovem približevanju uspeva prek medijev očrniti ugled raziskovalcev podnebja.

Vendar ne smemo izgubljati časa: svetovne emisije je treba zmanjšati v naslednjih 10 letih. Ministri in predsedniki vlad, ki zasedajo v Københavnu, morajo svojo odgovornost vzeti resno in sprejeti odločitve, da se prepreči povišanje temperature zemlje za več kot dve stopinji. Odločitev mora zajemati vsa poglavitna vprašanja, mora biti obvezujoča in mora zajemati zavezujoč urnik za sestavo morebitnega mednarodnega sporazuma.

Vesela sem, da je minister Carlgren omenil tudi zavezujočo odločitev in zavezujoč mednarodni sporazum. Sporazum mora zajemati dolgoročne cilje glede emisij, čeprav je še pomembneje, da se dogovorijo mejne vrednosti emisij za leto 2020. Zmanjšanje emisij v industrializiranih državah mora biti bližje 40 % kot pa 25-odstotnemu pragu.

Vodilna vloga EU je zdaj ključna, kot je bila tudi prej. Najboljši način, da dokažemo vodilno vlogo, je zaveza k 30-odstotnemu zmanjšanju emisij za leto 2020 in jasna ponudba za financiranje držav v razvoju. Kot je povedal Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane, bi moral delež financiranja EU znašati okoli 30 milijard EUR letno do leta 2020. Poleg tega je zaradi recesije mogoče ceneje znižati emisije, kot je dejal minister Carlgren. Izkoristiti moramo to priložnost in zvišati naše cilje.

Tiste, ki radi dvomijo o celotni zamisli o varstvu podnebja, moram opomniti, da planet ne bo čakal. Ne moreš mu reči: "Nam lahko daš še leto ali dve; zdaj je recesija" ali "Zaradi podnebnih skeptikov omahujemo". Podnebne spremembe napredujejo skladno z zakoni fizike in kemije in mi bomo prevzeli odgovornost za naše odločitve in tudi za to, da ne storimo prav nič.

(Aplavz)

Miroslav Ouzký, *v imenu skupine ECR*. – (*CS*) Minister in predsednik Sveta, komisar, gospe in gospodje, strinjam se z večino prejšnjih govornikov, da je vrh v Københavnu verjetno najpomembnejši vrh v vsem letu za Evropsko unijo in tudi za ves svet. Rad bi se zahvalil komisarju, ker je med politiki, ki poudarjajo pomen Evropskega parlamenta za bližajoči se vrh ter za podnebno politiko in same podnebne spremembe. Rad bi se mu tudi zahvalil, ker je poudaril pomen financiranja. Veste, na Češkem pogosto rečemo – in v češčini to zveni razmeroma ironično –, da je denar na prvem mestu, in to v tem primeru drži kot pribito. Rad bi tudi poudaril, da bo, če EU ne more nastopiti kot en organ z močnim in jasnim pooblastilom in ne more doseči jasnega sporazuma o financiranju, to izjemno oslabilo naš položaj v svetu.

Več predhodnih govornikov je poudarilo, da imamo kot EU vodilno vlogo na tem področju in da jo moramo ohraniti. Rad bi ponovil, da bi zelo rad videl koga še bolj ambicioznega na vrhu, ki bi bil daleč pred nami, ki bi imel boljšo zakonodajo in ki bi bil pripravljen tej problematiki nameniti več sredstev. Niti najmanj me ne bi motilo, če bi izgubili vodilni položaj, ker menim, da je čas, da se skupno breme porazdeli na resnično globalni ravni. Strinjam se s prepričanjem, da bodo brez svetovnega sporazuma vsa naša prizadevanja neuspešna. Nima smisla tu nenehno ponavljati pomena držav, kot so ZDA, Indija ali Kitajska. Bojim se, da predsednik Obama ne more izpolniti vseh svojih predvolilnih obljub, kar je obžalovanja vredno.

Rad bi tudi na kratko omenil vprašanje, o katerem pogosto govorim, namreč krčenje gozdov in upravljanje voda v svetu, ki ga vedno podcenjujemo. V vseh naših izjavah pozivamo k sporazumom z državami, kot so Brazilija, Indija in druge, o zaustavitvi sečnje deževnih gozdov. Vendar pravim, da ni dovolj le strinjati se in dajati izjave. V preteklosti smo ugotovili, da zadevne vlade pogosto nimajo nadzora nad temi dejavnostmi ali ga ne izvajajo, zato bi rad tu izjavil, da se samo strinjati ni dovolj; oblikovati moramo nadzorne mehanizme, imeti moramo pregled nad realnimi politikami in strinjam se, da ne smemo skleniti sporazuma za vsako ceno.

Bairbre de Brún, v imenu skupine GUE/NGL. - (GA) Gospod predsednik, povsem se strinjam, da si moramo v Københavnu prizadevati za pravno zavezujoč sporazum. Ta mora biti dovolj močan za spopad z izzivi podnebnih sprememb, sočasno pa mora biti uravnotežen in pošten do držav v razvoju.

Industrializirane države morajo zagotoviti najmanj 40-odstotno znižanje emisij toplogrednih plinov do leta 2020 ter znižanje emisij za 80 % do 95 % za leto 2050 glede na leto 1990.

EU mora do leta 2020 letno poleg zunanje razvojne pomoči nameniti 30 milijard EUR za financiranje boja proti podnebnim spremembam v državah v razvoju.

Žal so v Evropi ljudje, ki si zelo želijo izkoristiti oklevanje drugih držav glede sprejetja potrebnih ukrepov kot izgovor za EU, da ne izpolni svojih obveznosti. Pristop takšne vrste je izredno kratkoviden.

Ne glede na izide razprav v Københavnu mora EU nadaljevati ter določiti in izvajati učinkovite cilje za zmanjšanje emisij, razviti nove čiste tehnologije in se zavezati podnebni pravičnosti, da države v razvoju ne bodo prevzele bremena tega, kar je posejal razviti svet.

Anna Rosbach, v imenu skupine EFD. – (DA) Gospod predsednik, Svet in Komisija, danes je do božiča še en mesec. Imam veliko božično željo, in sicer, da bomo po tem, ko se bo zaključila podnebna konferenca in se bodo vsi udeleženci nehali vesti kot birokrati in strokovnjaki, ki govorijo samo o podrobnostih in kvotah, končno lahko imeli politično razpravo o tem, kaj je realno in praktično gledano mogoče storiti, da se izboljša pogoje za naš planet in njegove prebivalce. Če odpremo oči, bomo še preveč jasno videli, da ZDA, Rusija, Kitajska in mnoge druge države po svetu na dnevnem redu pravzaprav nimajo podnebnih sprememb. Namesto tega podajajo lepo zveneče izjave o nameri in dajejo prazne obljube.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, še vedno trajajoča gospodarska in strukturna kriza je pokazala, kako lahko mednarodna skupnost hitro da na razpolago velike vsote, da bi ublažila hudo situacijo, čeprav je način, na katerega to stori, včasih vprašljiv. Kriza kaže tudi, da so sposobne sodelovati najbolj raznolike države, kadar gre za večje, višje cilje.

Podobno kot pri strukturni krizi je dramatične učinke podnebnih sprememb prav tako v veliki meri povzročil človek. Vendar pa mora biti cilj – in govorim o cilju za človeštvo –, da naš planet in njegove vire upravljamo trajnostno in razumno. Raznolikost biosfere moramo ohraniti za prihodnje generacije. Če nam uspe vzpostaviti okvir na evropski ravni, ki spodbuja znanost, inovacije in moderne, okolju prijazne tehnologije – zelene tehnologije – ter obnovljive vire energije, lahko Evropejci dosežemo dva cilja. Prvič, pozitivno bomo prispevali k zmanjšanju emisij CO₂, ki škodujejo okolju, s čimer bomo lahko končali svojo veliko odvisnost od fosilnih goriv. Če, drugič, povečamo svojo podporo znanosti in okolju prijaznim

tehnologijam, to pomeni, da bo Evropa dolgoročno ostala središče inovacij. Samo na takšen način bomo dolgoročno ustvarili nova delovna mesta v Evropi.

Andreas Carlgren, *predsednik Sveta*. – (*SV*) Gospod predsednik, povedati moram, da resnično cenim široko podporo, ki je je bil deležen pristop EU s strani skoraj vseh v Parlamentu. To pomeni, je pomenilo in bo pomenilo zelo veliko za moč EU v Københavnu in tudi v zelo pomembnem delu v zvezi s podnebjem, ki ga bomo morali opraviti zatem.

Gospodu Dimasu bi rad rekel, da zelo cenim to, kar je povedal danes. Komisija je odigrala bistveno vlogo kot hrbtenica podnebne politike EU, predvsem gospod Dimas pa je odigral odločilno vlogo pri tem, da je Komisija zavzela stališče, ki ga je. Bili so časi, ko niso vse države članice tega podpirale tako močno kot danes, v ključnih situacijah pa je Komisija vedno zavzela trdno stališče. To zelo cenim in to sem želel izpostaviti tu v Parlamentu.

Gospodu Leinenu kot voditelju Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu in tudi kot predsedniku odbora bi rad povedal, da se tudi zelo veselim sodelovanja s Parlamentom v Københavnu. Prepričan sem, da lahko Parlament tudi tam odigra zelo pomembno vlogo pri pritegnitvi predstavnikov drugih držav.

Vsem v razpravi, ki so omenili vprašanje financiranja – gospod Leinen, gospa Hassi, gospa de Brún in drugi –, bi rad povedal, da so določeni zneski seveda prav tako pomembni. Zato je bila EU skupina razvitih držav, ki je doslej predstavila najbolj ambiciozne in najpodrobnejše zneske. Naj glede takojšnjih ukrepov – ukrepov za zaustavitev krčenja deževnih gozdov in ukrepov za odvzem denarja letalskemu in ladijskemu prometu, ki škodujeta podnebju, in vložitvi tega predvsem v pomembne ukrepe v najrevnejših državah EU – povem, da morajo rezultate dati zdaj.

Nekdo je spraševal o praktičnem vidiku. EU je tu pokazala pot. Dejansko smo že na polovici poti proti našemu 20-odstotnemu cilju do leta 2020. Dosegli smo tretjino tistega, kar moramo storiti, da bi dosegli cilj 30 %. Zato na zaključnem delu poti pritiskamo na druge strani, naj povečajo svoje ponudbe, in hkrati pravimo "poglejte nas, pokazali smo praktično pot za dejansko zmanjšanje emisij".

Nekateri pravijo, "pojdite še 10 % dlje". To bi vsekakor zelo rad storil, vendar je za to potreben svetovni sporazum. Drugače bodo teh dodatnih 10 %, ki jih bo prispevala EU, v samo dveh letih nadomestilo naraščanje emisij na Kitajskem in še vedno ne bomo rešili podnebja. Zato je svetovni sporazum tako pomemben in vloga Parlamenta ključnega pomena, saj je to pomembna politična podlaga, na kateri lahko gradimo.

Stavros Dimas, *član Komisije*. – Gospod predsednik, po tem, kar ste povedali, nisem pričakoval, da mi boste dali besedo, vendar pa bom to priložnost izkoristil, da povem nekaj besed o glavnem argumentu, ki je bil predstavljen v zvezi s ciljem 30 %.

Seveda se strinjam z gospodom Ouzký, da potrebujemo svetovni sporazum, kar pomeni, da bodo vse države sveta sodelovale v celovitem sporazumu in vsi gospodarski sektorji v zmanjševanju emisij. In seveda mora to temeljiti na znanosti.

Da bi imeli tak svetovni sporazum, da bi prepričali druge države, da podajo predloge, moramo vztrajati pri svojem zgledu, zgledu, ki ima svoj moralni pomen. Moralno vodstvo Evrope je pomembno, vendar pa deluje tudi kot zgled, saj kaže, da je zeleno poslovanje zelo pomembno za našo konkurenčnost. V včerajšnjem časopisu Financial Times so bila poročila o tem, kako so evropska podjetja – vključno z zelo pomembnimi družbami v Evropski uniji – pridobila zaradi tega, ker so postala zelena, in dejansko predvidevajo, da bo njihovo zeleno podjetje do leta 2020 prekosilo vsa druga podjetja. Imamo torej dva načina izvajanja pritiska na druge države, da se zavežejo ambicioznim ciljem in dogovorijo v pravno zavezujočem sporazumu.

Glede 30-odstotnega zmanjšanja moram dodati naslednje. Prvič, je v skladu s tem, kar nam narekuje znanost, zato bo iskreno z naše strani, da storimo to, kar nam pravi znanost. Drugič, danes je ceneje, precej ceneje, kot je bilo takrat, ko smo razpravljali o našem podnebnem in energetskem svežnju: zdaj je dosega tega cilja za okoli 30–40 % cenejša.

Tretjič, s te ne bomo dobili samo tega, o čemer je predhodno govoril Andreas Carlgren, vzvoda za prepričevanje drugih, ampak bo tudi, kar je najpomembneje, pomemben pritisk z zgledom; javno mnenje po svetu bo cenilo, kar dela Evropska unija. Pomembno bo tudi, kot je dejala kolegica, za naše tehnologije. Seveda zato, ker bo zagotovilo boljšo ceno ogljika, ki je danes zelo nizka, in bo na ta način pomembna spodbuda za ekološke inovacije ter razvoj in uvedbo novih tehnologij.

Drug vidik, ki je zelo pomemben, je, da je Evropska unija v privilegiranem položaju, ker že imamo zakonodajo, ki ste jo izglasovali in ki Evropski uniji in državam članicam zagotavlja sredstva in ukrepe za doseganje višjega cilja samo z nadgradnjo določenih omejitev, ki jih imamo v naši zakonodaji.

Karl-Heinz Florenz (PPE). – (*DE*) Gospod predsednik, začel bi s pripombo na to, kar je povedal komisar Dimas. Vsekakor potrebujemo zavezujoč sporazum, za celotno vprašanje varstva podnebja, toda tudi v Evropi za našo evropsko industrijo. Seveda nimamo samo zelene industrije. Imamo tudi industrijo v drugih sektorjih in misliti moramo tudi na konkurenčnost te industrije zunaj meja Evrope.

Industrija potrebuje varnost načrtovanja in tozadevno je Evropa zelo napredovala. To je bil pravilen pristop in imel je mojo izrecno podporo. Zdaj pa moramo v Københavnu zagotoviti, da se te lanskoletne dobre rezultate prenese tudi na raven Københavna. Jasno se moramo opredeliti za svetovni proračun za ogljik. To je že bilo povedano, vendar pa moramo zdaj to sporočilo prenesti drugim državam in celinam. Ko bomo to storili – in ne bo lahko –, je treba sistem za trgovanje z emisijami razvijati naprej. Če bo to ostala docela evropska zgodba, bo začelo zmanjkovati časa. Zato lahko komisarja in predsednika Sveta samo prosim, naj to sporočilo preneseta nadvse zavezano.

Opredelili smo drugi problem – in tu je bil danes že omenjen –, namreč vprašanje krčenja gozdov. Na Borneu se, gospod Leinen, vsako leto požge površino, ki je dvakrat večja od Posarja. To je katastrofa. S tem se sprosti 8 % vseh svetovnih emisij ${\rm CO}_2$, našo industrijo pa lahko še tako priganjamo, tega ne more doseči. Niti nočem, da to doseže. Zato se moramo osredotočiti na nekaj povsem drugega.

Zelo sem začuden glede financiranja – to je tekmovanje številk. Zame je pomembno, da vira, iz katerega dobivamo denar, ne obravnavamo kot soda brez dna, nisem pa prepričan, da je tako. Prosim, komisar, me lahko glede tega pomirite? Vključiti je treba države v razvoju s prilagojenimi številkami in cilji. To je moj poziv. Evropa je bila premišljena in ta premišljenost – vključno na strani Komisije in Sveta, to želim poudariti including – je naša moč in na tej moči moramo delati še naprej.

Dan Jørgensen (S&D). – (*DA*) Gospod predsednik, pred nekaj meseci sem bil na Grenlandiji. Obiskal sem majhno mesto Ilulissat, severno od njega se nahaja ledenik. Ta ledenik se zdaj topi in se premika dva metra na uro – dva metra na uro! To lahko vidite s prostim očesom. Lahko tudi slišite, saj je, ko se odtrga velik kos ledu, sliši kot grmenje. Dnevna količina stopljene voda s tega ledenika je enaka letni porabi celotnega mesta velikosti New Yorka. Na dan! To kaže na nujnost tega, kar obravnavamo. In to še preden nas bodo resnično prizadeli učinki podnebnih sprememb.

Zato se mi zdi, da sem gospe Rosbach in drugim, ki so danes rekli "biti moramo razumni", "preučiti moramo, kaj je politično mogoče", "preučiti moramo kompromise, ki jih je mogoče doseči": je nekaj stvari, glede katerih ni mogoče sklepati kompromisov. Je nekaj ciljev, glede katerih ne moremo sklepati kompromisov, in eden izmed njih je cilj 2 °C, ki ga podpira EU. Zato sem, minister Carlgren in komisar Dimas, zelo, zelo zadovoljen zaradi znakov, ki jih pošiljata danes. Ne moremo sklepati kompromisov glede 2 °C. To pomeni, da morajo vse razvite države sveta zmanjšati emisije za 25 % do 40 %. Pomeni tudi, da je treba izvajati močen pritisk na ZDA, da bo tudi ta država podprla cilj. V vaših pripombah bi si želel namig o ravni zmanjšanja, ki jo mora doseči ZDA s povsem praktičnega vidika. Menim, da je to nekaj, kar manjka v javni razpravi.

Tisto, na kar se osredotočamo v EU – poleg dejstva, da moramo imeti cilj zmanjšanja, ki je dovolj ambiciozen –, je finančni načrt. Bogate države sveta morajo pripomoči k plačilu za prenos rasti v najrevnejše države sveta, da ne bi zahtevali, da ostanejo revne, ampak da nadaljujejo svojo rast. Toda ta rast mora biti zelena rast, utemeljena na tehnološkem premiku, in biti mora trajnostna. Žal mi je, da moram trenutno reči, da še vedno ne moremo predstaviti številk, ki bodo potrebne, čeprav je EU prevzela vodilno vlogo na številnih področjih. Vem, da to ni krivda teh dveh gospodov. Žal ni bilo mogoče dobiti podpore voditeljev vlad v Evropi. Vendar pa upam, da lahko to podporo dobimo pred Københavnom; je nujna.

Nazadnje bi rad povedal, da je izjemno pomembno, da v Evropi prevzamemo vodilno vlogo pri utemeljevanju, da to ne pomeni, da mora življenjski standard pasti – bodisi v bogatem bodisi v revnem svetu. Ne bo vodilo k nekonkurenčnosti naših industrij. Nasprotno, zaradi naših zahtev bodo postale bolj inovativne in zato bolj konkurenčne v svetu. Če berete časopise ali gledate televizijo ali sledite svetovnim medijem, boste videli, da je pesimizem na dnevnem redu. Mnogi ljudje so se že odločili, da bo København polom. Zato je za Evropo bolj kot kdaj koli prej pomembno, da prevzame vodstvo, da EU obvladuje položaj. Zato bi vam rad zaželel srečo na pogajanjih v Københavnu.

Chris Davies (ALDE). – Gospod predsednik, če danes pogledate skozi okno, boste videli precej klavrn dan v Strasbourgu, kar ni nič nenavadnega. Celo poplave, ki pustošijo dele moje regije v Cockermouthu in

Workingtonu, kjer smo imeli najobilnejše zabeležene padavine, niso nič posebnega; ni jih mogoče nedvomno pripisati podnebnim spremembam, čeprav ustrezajo dognanjem znanosti.

Težko je sprejeti potrebne politične odločitve, če se dvomi o tem, da prihaja do podnebnih sprememb. Narediti moramo korak nazaj; priznati moramo, da se je v teku ene življenjske dobe prebivalstvo štirikrat povečalo, naša poraba fosilnih goriv, naša energetska poraba pa je izredno narasla. Morda bi se ob isti globini našega vzdušja morali vprašati tudi, ali ne bi morale biti podnebne spremembe hitrejše kot so.

Menim, da je pomembno priznati, da podnebne spremembe niso vera. Niso usoda. Upoštevati moramo argumente skeptikov in jih izzvati. Zagotoviti moramo, da bo naša znanost v ospredju. Želel bi si, da skeptiki ne bi tako uživali v podajanju predlogov, s katerimi odlašajo ukrepanje, predlogov, ki bi na koncu lahko milijone ljudi stali življenja.

Prišlo je do zmanjševanja ambicij za København, toda če ste včeraj slišali ministra Carlgrena v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane, niste slišali takšnega zmanjševanja zahtev. Ambicij ne bi mogli še bolj okrepiti. Prisotnih bo 65 voditeljev vlad. Tam bi morali biti tudi voditelji Združenih držav in Kitajske, toda imamo priložnost sprejeti nekaj velikih političnih odločitev.

Pozdravljam dejstvo, da je bilo vodstvo Evropske unije takšno. Zadovoljni smo z njim. Vprašanje pa je: ali zadostuje? Položaj je spremenljiv. Imamo še štiri tedne, pogajanja pa imajo svoj zagon. Vam puščamo dovolj manevrskega prostora? Komisar je predlagal, da se z 20 % premaknemo na 30 %. Ali to zdaj pomeni premik našega pogajalskega stališča? Ali to krepimo? Ali pravimo, da smo pripravljeni storiti to potezo celo preden dobimo končni sporazum? Ali lahko pred koncem te razprave slišimo več s strani Sveta in Komisije o tem, koliko je manevrskega prostora za nadgradnjo naše igre?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (*NL*) Še dva tedna sta do začetka konference v Københavnu: ključne priložnosti za sklenitev ambicioznega sporazuma o podnebju.

Evropska unija upravičeno zatrjuje, da je sklenitev sporazuma v Københavnu ključnega pomena. Znanost je jasna. Da bi dosegli cilj dveh stopinj, za katerega Evropska unija že leta govori, da ga želi doseči, morajo bogate države zmanjšati svoje emisije za 40 %. Zato mora Evropska unija zaostriti svoje cilje, če želi doseči cilj dveh stopinj. To je bistveno za naše podnebje.

Vendar pa ima Evropska unija v rokah ključ, da pritegne tudi Združene države. Dokler bo EU jasno navajala, koliko denarja namerava sprostiti za države v razvoju, bodo Združene države imele nekaj, za čemer se bodo lahko skrivale. Zato zdaj predstavimo jasno ponudbo 30 milijard EUR za države v razvoju, nato pa bodo na potezi Združene države, da predložijo svoj cilj zmanjšanja emisij. København lahko uspe, København mora uspeti, Evropska unija pa ima še vedno v rokah ključ do njegovega uspeha.

Derk Jan Eppink (ECR). – (*NL*) Gospe in gospodje, København je spodletel še preden se je konferenca začela. Doseči je mogoče dogovor, ne pa pravno zavezujočega sporazuma.

Predsedniku Obami ne bo uspelo skozi senat spraviti sistema trgovanja z emisijami; njegova prednostna naloga je zdravstveno varstvo in ne omejevanje emisij in trgovanje z njimi. To pomeni, da je Evropa soočena z izbiro: si naj za sporazum prizadevamo sami ali ne? Ali naj še naprej sami upravljamo obvezni sistem trgovanja z emisijami ali ne? O tem moramo skrbno razmisliti. Če si bomo za to prizadevali sami, bo cena zelo visoka: evropsko industrijo bi v obdobju do leta 2020 stalo stotine milijard evrov, posledica pa bi bila izguba sto tisoč delovnih mest v Evropi.

Rad bi dal primer. Za Houstonom ima Antwerpen največjo koncentracijo kemijskih družb na svetu, ki zagotavljajo delo 64 000 ljudem neposredno in 100 000 posredno. Kemična industrija Antwerpna ne bi preživela, če bi se Evropa tega lotila sama, in morda je za zagovarjanje gospodarskih interesov tega mesta potreben Nizozemec. Do leta 2020 bi njegova kemična industrija izginila, bila bi žrtev prevelikih proizvodnih stroškov.

Trgovanje z emisijami ima tudi veliko pomanjkljivosti. Cene zelo nihajo; cena se je s 30 EUR znižala na 8 EUR. Kaj naj torej storimo? Zagotoviti moramo zdrav razvoj okoljskih tehnologij, okoljske naložbe morajo postati davčna olajšava, spodbujati moramo raziskave in razviti okolju prijazne proizvodne tehnologije. Ta Parlament se mora soočiti z resničnostjo. Včasih imam občutek, da sem v verski skupnosti namesto v parlamentu. Naša rešitev bodo tehnološke inovacije in ne trgovanje z besedičenjem.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (*NL*) Podala bi približen seznam dejavnosti, ki sproščajo CO₂, od nekoga, ki sem ga včeraj srečala na ulici.

Živa je (ne pozabite tega)!

Stuširala se je. Z avtom se je odpeljala v službo. Kupila je šopek rož iz rastlinjaka, ovit v plastiko. Ves dan je imela prižgan prenosni računalnik. Spekla je ogromen, slasten zrezek in nekoliko povečala ogrevanje.

Kako lahko po tako prijetnem dnevu polnem razkošja vztrajamo pri tem, da mora avtohtona prebivalka, izgnana iz svoje domovine zaradi krčenja gozdov zaradi našega razkošja, zmanjšati svoje emisije CO₂, ko pa je vse, kar je vseboval njen seznam: "Živela sem"?

Za visoke emisije CO₂ so odgovorne industrializirane države, zato morajo plačati in podpirati države v razvoju. To ne more biti nek beden drobiž. Pozabiti moramo na nagon, da se zganemo samo, če se kdo drug. Združene države in Kitajsko je treba odločno poklicati na odgovor glede te zadeve. Visokoleteči cilji so ena stvar, toda resnično pomembno je prevzemanje odgovornosti.

Oreste Rossi (EFD). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, čez neverjetni znesek 30 milijard EUR letno do leta 2020, za katerega se bo EU zavezala, da ga plača državam v vzponu pravzaprav brez kakršnega koli jamstva, pogrnimo usmiljeno kopreno. Nas Italijane to spominja na razvpito italijansko *Cassa del Mezzogiorno*.

Naše spremembe zadevajo tri točke. Prvič, pozivamo k pravno zavezujočim in enako ambicioznim zavezam ne samo za druge industrializirane države, ampak tudi za gospodarstva v vzponu in predvsem Kitajsko, Indijo in Brazilijo.

Drugič, pozivamo, da so vse evropske dodelitve finančnih sredstev, od katerih imajo korist te države, pogojene z uporabo tehnologije "proizvedeno v Evropski uniji", da bi se lahko našim podjetjem vsaj delno poplačalo za nadaljnje zaveze k zmanjšanju emisij, ki jim jih EU nalaga na njihove stroške.

Tretjič, pozivamo k ukrepanju, da se zagotovi, da iznajdbe inovativnih finančnih mehanizmov – kot so izvedeni finančni instrumenti, temelječi na sistemu EU za trgovanje s pravicami do emisije, ali zamenjave dolga za lokalne investicije – v resnici ne skriva novih finančnih špekulacij, podobno kot v zelo hudi krizi, iz katere se še nismo rešili.

Zato bo naša delegacija – delegacija Severne lige –, če bodo naše spremembe zavrnjene, glasovala proti tej resoluciji.

Nick Griffin (NI). – Gospod predsednik, vsi se strinjamo, da so podnebne spremembe največji izziv, s katerim se sooča človeštvo: tako nenehno zatrjuje politična elita in to je laž. Ne strinjajo se vsi. Tisoči znanstvenikov oporekajo obstoju globalnega segrevanja, ki ga je povzročil človek, in navajajo naravne ciklične spremembe, ki so doživele vinograde v rimski severni Angliji in pohod švedske vojske preko zamrznjenega Baltika v København leta 1658.

Ko fanatiki globalnega segrevanja korakajo v København, njihov orwellovski dogovor temelji ne na znanstvenem soglasju, ampak na ustrahovanju, cenzuri in prikrojenih statistikah. Z besedami vodilnega klimatologa, profesorja Lindzena: "Prihodnje generacije se bodo zmedene čudile, da je razviti svet 21. stoletja zapadel v histerično paniko zaradi povprečnega dviga temperature za nekaj desetink stopinje in je na podlagi velikega pretiravanja zelo nezanesljivih računalniških projekcij [...] nameraval povzročiti nazadovanje industrijske dobe".

Pravzaprav ne bo zmedenega začudenja, saj je razlog za to histerijo jasen. Oblikovan je za zagotovitev opravičila za politični projekt globalistov, ki naj bi nacionalno demokracijo nadomestil z novim svetovnim redom globalnega upravljanja. Nič nima opraviti z znanostjo in prav vse s skupnim namenom globalistov, da nas obdavčijo in nadzorujejo, medtem ko služijo milijarde za družbe v zelenem industrijskem kompleksu. Protizahodne intelektualne ideje levice so utrpele kolektiven propad, ko je prišlo do zloma komunizma. Podnebne spremembe so njihovo novo bogoslovje, laična verska histerija se zaključuje s papežem – Alom Goreom –, popuščanjem glede dobropisov za ogljik in preganjanjem krivovercev. Toda krivoverci bodo imeli glas v Københavnu in resnica bo prišla na dan. Podnebne spremembe se izkorišča za vsiljevanje protičloveške utopije, ki je tako smrtonosna kot vse, kar sta povzročila Stalin ali Mao.

Richard Seeber (PPE). – (*DE*) Gospod predsednik, Albert Einstein je nekoč dejal: "Naredite stvari čim bolj enostavne, vendar ne bolj preproste". Biti moramo previdni, da ne pademo v to past. Slepimo se, da so določeni vremenski pojavi – kot so poplave na Irskem – neposredno povezani s podnebnimi spremembami. Govorimo tudi, da je globalno povišanje temperature, do katerega je nedvomno prišlo na različnih celinah, neposredno povezano z vsebnostjo CO, v zemeljskem ozračju, ki je nekoliko narasla in jo je povzročil človek.

Nekateri znanstveniki dvomijo o tej vzročnosti in to moramo imeti v mislih, ko bomo zdaj šli v København. H konferenci moramo pristopiti optimistično, toda tudi realistično. Zapomnite si, da je Evropa odgovorna za samo 10 % emisij CO₂. Tu ni prostora za dvom. Hkrati vemo, da Združene države, Kitajska in države APEC, ki so skupaj odgovorne za dve tretjini svetovnih emisij CO₂, zavzemajo zelo kritično stališče glede tega vprašanja.

Zdaj ne gre toliko za tekmovanje številk in 20-odstotno ali 30-odstotno zmanjšanje, kot za dosego svetovnega sporazuma, ki ne bo samo evropski, prizadevati pa si moramo tudi za zavezujoče cilje za vse, ki jih bo nato mogoče nadzorovati in izpolnjevati. Prav tako pomembno je, da k temu pritegnemo naše državljane in tudi podjetja. Nikomur ne koristi, če Evropi grozi "selitev virov CO₂" in se podjetja selijo drugam, če podjetja tu v Evropi proizvajajo dvakrat bolj energetsko učinkovito kot tista v drugih delih sveta. Prav tako ni v korist nikogar, če različne države po svetu krčijo deževne gozdove – v Braziliji je bilo lani izkrčenih 12 500 km² deževnega gozda. Gospod Florenz je omenil Borneo.

Zato je veliko pomembneje zaustaviti to krčenje gozdov kot sodelovati v tem tekmovanju številk. Zato pogajalce pozivam, naj se v København odpravijo realistično, vendar tudi optimistično.

Marita Ulvskog (S&D). – (*SV*) Gospod predsednik, veseli me, da vidim zavezanost švedskega ministra. Vendar pa je še vedno osamljen primer. Zdi se, da svetovni voditelji, Evropski svet in celo predsednik vlade, ki vodi švedsko predsedstvo, na prvo mesto postavljajo kratkoročne politične cilje na domači bojni črti, namesto dolgoročnih okoljskih koristi na globalni ravni. To je nesprejemljivo.

Poleg drugega potrebujemo jasne informacije o financiranju dela držav v razvoju na področju podnebja. Obljubljanje plačila razumnega deleža, kot ste delali doslej, ni sprejemljivo. To so samo besede, ni obveznosti, zato bom nadaljevala s spraševanjem. Ali lahko gospod Carlgren obljubi jasne informacije pred Københavnom?

Drugič, ko smo že pri vprašanju financiranja, se namerava velik delež denarja pridobiti iz trgovanja s pravicami do emisije. Sočasno tvegamo spodkopavanje sistema z odprtjem poti temu, da se velik delež zmanjšanja emisij doseže v državah v razvoju s projekti mehanizma čistega razvoja. Poleg tega se je razpravljalo o tem, ali bi se bogatim državam smelo dovoliti prenos neporabljenih pravic do emisije iz prejšnjih let. Kaj nameravata storiti gospod Carlgren in predsedstvo, da bi zagotovila pravilno delovanje sistema trgovanja z emisijami? Ali lahko pričakujemo konec te igre mačke z mišjo, ki se trenutno odvija med državami, vključenimi v vrh v Københavnu?

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (*NL*) Zahvaliti se želim gospodu Carlgrenu in komisarju Dimas za vsebino in zlasti za ton njunih govorov. Gre za pozitiven ton, ton, ki izraža prepričanje, da je resnično mogoče doseči mednarodni sporazum; to je sporazum, ki vsebuje mednarodno zavezujoče standarde.

Gospod predsednik, v København bo potovalo najmanj 60 voditeljev držav ali vlad. Naj ta pot ne bo zaman. Naj se zavedajo svoje velike odgovornosti. Naj prekosijo sami sebe in presežejo kratkoročne gospodarske interese. Naj storijo velik korak proti jutrišnjemu gospodarstvu, gospodarstvu, ki bo vključevalo minimalno uporabo surovin.

Kot vsi vemo, København ne bo uspešen, če Evropa ne bo imela močne vodilne vloge. Gospod Carlgren, komisar Dimas, naj veliki akterji prenehajo izsiljevati drug drugega. Ni več časa za igro "kdo lahko najdlje mirno sedi?". Spodbudimo jih k ukrepanju in jih pritegnimo k mednarodno zavezujočemu sporazumu, ki si ga vsi tako želimo.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, kot vsi vemo – glede na številne znanstvene študije in tudi Yva de Boerja –, si države v vzponu glede leta 2020 danes prizadevajo vsaj tako zelo kot Evropa.

Vemo tudi, da je v pogajanjih že vključena pravica do nadzora glede gospodarstev v vzponu in da se ta vse bolj izvaja prek pregleda emisij, prek poročila o sprejetih ukrepih. Svetovni inštitut za naravne vire je objavil statistike, ki kažejo, da emisije na Kitajskem znašajo okoli 70 ton na prebivalca, kar je skupno število od leta 1950, medtem ko je ta številka v Združenih državah 810 ton in v EU-27 413 ton.

Zato vas prijazno prosimo, da bodite razumni in resolucijo Evropskega parlamenta uporabite kot pogajalski mandat. To bi bilo najbolje, kar bi lahko storili zavoljo podnebja in tudi našega izhoda iz krize v Evropi.

Skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) pozivam, naj bo premišljena in verodostojna ter umakne svojo spremembo, ki pravi, da morajo države v vzponu storiti isto, sprejeti enake zaveze kot bogate države. To ni sprejemljivo, to ni resno.

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Gospod predsednik, v primeru Kjota smo državam v razvoju podelili koncesije in dali možnost izključitev, kar je povzročilo izgubo precejšnjega dela naše konkurenčnosti. Medtem so leta 2005 države v razvoju presegle raven evropskih emisij CO₂. Danes Parlament s še bolj drastičnimi podnebnimi predpisi ne želi obremeniti samo gospodarstva. Predlagana resolucija za naslednjih 10 let nalaga breme našim nacionalnim proračunom v višini 30 milijard EUR, ki se jih bo uporabilo za pomoč državam v razvoju. V primeru Poljske lahko predlagani način izračunavanja prispevka pomeni stroške celo v višini 40 milijard EUR v naslednjih 10 letih do leta 2020. Dvomljivi učinki Kjotskega protokola, privilegiran položaj držav v razvoju in naraščajoči stroški te politike nas silijo v nasprotovanje tej resoluciji. Nismo odgovorni samo za podnebje, ampak tudi za blaginjo svojih državljanov.

Sabine Wils (GUE/NGL). – (*DE*) Gospod predsednik, posledice podnebnih sprememb so vidne v mnogih delih sveta. Najnovejši izračuni predvidevajo dvig globalne temperature do 4 °C do leta 2060 in do 10 °C na Arktiki. Za znatno hitrejše taljenje ledu na Arktiki so odgovorne predvsem evropske emisije sajastih delcev – tja jih prinese veter. Bogate industrijske države EU so zdaj zavezane finančno podpreti revnejše države, da se lahko sprejme takojšnje ukrepe za boj proti podnebnim spremembam. Od leta 2010 do leta 2050 bo vsako leto potrebnih 100 milijard USD. Glede tega zneska lahko rečemo, da 30 milijard USD ni preveč za Evropsko unijo.

Prenosa tehnologije se ne sme povezovati s patenti, drugače bo nekaj denarja enostavno odtekalo nazaj v družbe v industrializiranih državah. EU je dolžna prevzeti vodstvo na konferenci o podnebnih spremembah v Københavnu.

Paul Nuttall (EFD). – Gospod predsednik, pravkar sem slišal kolega socialista na tisti strani govoriti o Grenlandiji in topljenju ledu tam.

Vprašanje, ki bi ga rad zastavil v zvezi s to temo, je: Zakaj se Grenlandija imenuje Grenlandija (ang. Greenland)? Morda zato, ker je bila Grenlandija zelena, ko je bil svet toplejši?

Zdi se, da Britanci verjamejo temu, saj nedavna javnomnenjska raziskava v časopisu *The Times* jasno kaže, da ne verjamejo več v tako imenovano globalno segrevanje, ki ga je povzročil človek.

Britanci so zelo prebrisani in jim je jasno, da so politiki izkoristili okoljevarstveno agendo. Cinično se izkorišča za povišanje davkov, izvajanje nadzora, zdaj pa jo Evropska unija izkorišča za utemeljitev svojega obstoja.

Ta teden smo bili priča tudi spektaklu v zvezi z enim izmed vodilnih raziskovalnih središč v Združenem kraljestvu, ki svetuje vladi in ki je bil ujet pri spreminjanju podatkov in dušenju razprave. To je popolna sramota.

Veselim se Københavna, ko bo politični razred sedel ob mizi in nerodno pozabil omeniti ogromnega slona v prostoru, ki je, da se planet v zadnjih 10 letih dejansko ni segrel.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Gospod predsednik, najprej bi pozdravila prizadevanja in tudi zavzetost, ki jo kažejo Komisija in Svet ter seveda tudi Parlament v tako dolgem obdobju skozi celoten program za boj proti podnebnim spremembam.

Povedala bi, da obstaja vrsta gotovosti, ki bi morale začrtati našo pot. Prva je: sodelovati morajo vsi, še zlasti vse države, ki so glavne onesnaževalke. Druga, ki je skoraj gotovost, je: na podlagi vseh informacij, ki jih imamo, se zdi, da bo v Københavnu zelo težko doseči pravno zavezujoč sporazum, ki je zavezujoč na enak način kot sporazumi o odstotku emisij.

Vendar pa ta resničnost ne bi smela povzročiti, da se vdamo, saj pesimizem izhaja iz nepriznavanja resničnosti. Nasprotno temelji optimizem na priznavanju resničnosti.

Kaj naj bi v bistvu storili v Københavnu? Seveda ne smemo pozabiti na možnost sklenitve tega splošnega sporazuma. Ker pa se zavedamo položaja in obstoječih možnosti, menim, da bi se morali osredotočiti na sektorske sporazume, ki resnično veljajo, z izvedljivimi cilji. V mislih imam sporazum o krčenju gozdov, sporazum o pomoči za države v vzponu in države v razvoju, predvsem pa sporazum o prenosu tehnologije. Menim tudi, da bi bila izredno dobra zamisel, da imamo sporazume o spodbujanju programov, tako da bi industrijski sektorji, ki po vsem svetu porabijo največ energije, lahko sklenili sporazume o emisijah, ne glede na to, v kateri državi se nahajajo. To bi naša gospodarstva naredilo bolj konkurenčna.

Za konec bi poudarila, da optimizem temelji na realizmu, učinkovitost pa temelji na določitvi izvedljivih ciljev. To bi moralo vedno biti naše vodilo.

Linda McAvan (S&D). – Gospod predsednik, Parlament je ponovno lahko užival v dveh govorih BNP in UKIP in ponovno sta stranki enotni v svojem prepričanju o teorijah zarot, s čimer kažeta, da se le malo razlikujeta.

Vendar pa želim danes zjutraj najprej čestitati ministru, da je glede Københavna ostal ambiciozen in vztraja pri zamisli o pravno zavezujočem sporazumu.

Danes zjutraj je BBC poročal, da Bela hiša pravi, da bo prišla v København s cilji za zmanjšanje emisij ZDA. Tisti izmed nas, ki smo se srečali s člani ameriškega kongresa, vemo, da je v teku resno ukrepanje in s tem velik obet zakonodaje v Združenih državah, zato menim, da še vedno obstaja upanje za dogovor v Københavnu.

Toda København bo šele začetek, saj bomo morali, ko se bomo vrnili iz Københavna, v Evropi nadaljevati z našim delom za zmanjšanje emisij. Še naprej moramo vlagati v energetsko učinkovitost, v obnovljive vire energije in nizkoogljično tehnologijo. Zelo mje veseli, da smo se prejšnji teden kot Evropska unija dogovorili, da bomo vlagali v tehnologije kot je zajemanje in skladiščenje ogljika, in da bo eden izmed teh obratov v mojem volivnem okrožju v Hatfieldu v Yorkshireju.

Komisar Dimas, rada bi se vam zahvalila. Ne vem, ali bo to zadnja priložnost, da se vam v Parlamentu zahvalim za delo, ki ste ga v zadnjih nekaj letih opravili kot komisar, toda Komisija je resnično dobro opravila delo s tem, ko je Evropo postavila na vodilno mesto, in vaše delo je treba pohvaliti temu Parlamentu.

Videli vas bomo v Københavnu. Morda vas bomo januarja videli tu, vendar sem želela, da se to vključi v zapisnik.

Nazadnje upam, da bo ta Parlament glasoval za dobro resolucijo o podnebnih spremembah, in upam tudi, da bomo zavrnili spremembe, ki so jih predložili poslanci tega Parlamenta z nasprotne strani, ki hočejo zmanjšati naše zaveze. Zmanjšati hočejo naše cilje in nadomestiti več naših emisij. Če resno mislimo glede podnebnih sprememb, če hočemo dober dogovor, moramo glasovati proti tem spremembam.

Fiona Hall (ALDE). – Gospod predsednik, pozdravljam pozitivno in odločno stališče, ki ga je zavzelo švedsko predsedstvo, in predvsem odločnost ministra, da mora biti sporazum v Københavnu sposoben nadgradnje in vključevati mehanizme spremljanja, da bi se ga lahko prilagodilo glede na nove znanstvene raziskave.

Podnebni sveženj EU, sprejet decembra 2008, je bil pomemben, saj je pokazal resnost naše zavezanosti podnebnim spremembam, prav tako pa je bilo pomembno to, o čemer smo se dogovorili v zadnjih mesecih pod švedskim predsedstvom – predvsem prenovitev Direktive o energetski učinkovitosti stavb, ki bo zmanjšala ogljikov odtis novih in obnovljenih stavb.

Vendar pa je v načrtih Evrope velika vrzel, in to so naložbe. Vznemirljivo dejstvo je, da so ZDA kljub temu, da niso sprejele zakonodaje, namenile več kot 100 milijard USD porabi čiste energije in je Kitajska zajamčila 200 milijard USD v svojem načrtu gospodarskih spodbud, medtem ko je EU namenila nekaj več kot 50 milijard USD. To moramo imeti v mislih in ne smemo si preveč čestitati v pripravah na København.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROTH-BEHRENDT

podpredsednica

Claude Turmes (Verts/ALE). – (*DE*) Gospa predsednica, imam posebno vprašanje za komisarja Dimasa. Če so moje informacije pravilne, gre nekako tako. Če mi, Evropska unija, dosežemo cilje, ki smo si jih zastavili – 20 % obnovljivih virov energije do leta 2020 in 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti do leta 2020 –, energetski modeli EU kažejo, da bo samo to na podlagi nadaljnje uporabe premoga in plinskih elektrarn povzročilo zmanjšanje emisij CO₂ za 18 do 21 %.

Glede na to ne razumem, zakaj toliko časa zapravimo za razpravljanje o dosegi cilja 30 %, saj lahko z izvajanjem ukrepov za energetsko učinkovitost, z obnovljivimi viri energije in tudi s sistemom trgovanja z emisijami ter izravnavo emisij ogljika dosežemo 30 ali 35 %.

Bil bi zelo hvaležen, gospod Dimas, če bi kot neomajen konzervativec lahko končno pojasnili to zmešnjavo gospoda Seeberja in gospoda Florenza ter drugih, ki so ponovno pokleknili pred starimi industrijami.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Gospa predsednica, pozval bi k občutku za sorazmernost. Ne glede na to, kar smo slišali tu, to niso najpomembnejša pogajanja v zgodovini človeštva in njegova zgodovina

pravzaprav ni odvisna od njih, kot zatrjujejo nekateri kolegi poslanci. Odločitve o določenih omejitvah v podnebnem svežnju niso bile sprejete na natančen in podroben način.

Izrazim lahko samo obžalovanje, da je že bilo dogovorjeno, da bodo učinki tega svežnja, finančni učinki, dejansko v glavnem zadevali revne države, nove države EU. Odločitev o tem, da se financiranje v tej zadevi pogoji ne s prihodkom na prebivalca, ampak z omejitvami glede onesnaževanja, je odločitev, ki je prizadela gospodarstva novih držav EU, vključno z mojo državo Poljsko.

Joăo Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, dosleden pristop k problemu podnebnih sprememb, ki presega zgolj določitev ciljev zmanjšanja emisij, zahteva stvarno obrazložitev sredstev, s katerimi jih je mogoče doseči.

Menimo, da je pomembno razkrivajoče, da je večina članov Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane zavrnila vključitev sprememb v osnutku resolucije o Københavnu, ki se zavzemajo za – citiram – raznolikost instrumentov, uporabljenih za doseganje ciljev zmanjšanja emisij, izogibanje odvisnosti od tržnih instrumentov in potrebo po izvedbi ocene učinkovitosti teh tržnih instrumentov skupaj z njihovimi socialnimi in okoljskimi učinki.

Pomen, ki ga Evropska unija pripisuje tržnim rešitvam, kaže na temeljno politično in ideološko izbiro. Namen tega je sestaviti program, ki bo ustvaril milijarde, fantazijska finančna sredstva na razpolago sistemu, za katerega se zdi, da se ni nič naučil iz krize, v kateri se trenutno nahaja

Izkušnje z izvajanjem sistema trgovanja z emisijami Evropske unije so docela diskreditirale vrednost ureditve skozi trg in jasno pokazale neučinkovitost in sprevrženost njegovih instrumentov.

Timo Soini (EFD). – (FI) Gospa predsednica, zaščititi moramo zaposlene, male podjetnike in industrijo. Okoljsko ukrepanje je mogoče samo v zdravem gospodarstvu. Samo če je gospodarstvo zdravo, lahko vlagamo v okolje.

Stvari se ne bodo dobro odvile s trenutnimi ciljnimi odstotki. Trenutno trgovanje z odstotki, čeprav to pravim kot katolik, je moderna inačica prodajanja odpustkov, to pa ni dobro. Uvesti moramo sistem določenih emisij, podobno kot pri avtomobilih, ki nam bo omogočil izmeriti, kaj se je zgodilo, in potegniti ustrezne zaključke.

Zakaj se levica ne zavzame za delavce, ne samo na Finskem, ampak na splošno v Evropi? Podpora levici izginja hitreje kot ledene gore. Obstajajo še druge možnosti: za proizvode, ki presegajo določene emisije, se lahko uvede dajatve. Če vzpostavimo sistem, v katerem okoljski damping, ki se pojavlja v državah v razvoju in manj industrializiranih državah, ni mogoč, lahko zaščitimo delovna mesta in nadpovprečne proizvode, to pa bomo lahko nadaljevali tudi v prihodnosti.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (*SL*) Sem optimistka in strinjam se s švedskim ministrom Carlgrenom, ki pravi, da moramo uspeti. Ter dodajam, da moramo za uspeh delovati resno, jasno in transparentno slediti cilju.

Moj prvi poudarek: na evropski in globalni ravni je cilj znižanje izpustov toplogrednih plinov. Ne jemljimo si pravice presojati tehnologij ter nekatere podpirati, druge pa obsojati. Biti moramo tehnološko nevtralni. Vrata moramo široko odpreti za uporabo obstoječih nizkoogljičnih tehnologij ter za razvoj novih.

Ukrepov na področju podnebnih sprememb ne smemo spremeniti v tekmo med posameznimi nizkoogljičnimi tehnologijami. Če želimo biti uspešni, moramo resno upoštevati uporabo vseh možnih tehnologij.

Drugič: na COP15 moramo predstavniki Unije jasno povedati – več denarja za tretje države in njihove zaveze, da trajnostni razvoj so paketna rešitev. Le kako bomo davkoplačevalcem razložili, da smo se zavezali financirati trajnostni razvoj tretjih držav, ne da bi od njih dobili kakršnokoli zavezo, ki bi nas prepričala o namenski rabi finančnih sredstev. Potrebujemo zaveze in potrebujemo nadzor.

In tretjič: na novembrski debati sem opozorila, da moramo predsedniku Obami sporočiti, da želimo njegov prihod na konferenco COP15. Tokrat, danes zjutraj, sem slišala novice, da je Obama potrdil svoj prihod v Kopenhagen in da se bo zavzemal za zavezujoče cilje za znižanje izpustov toplogrednih plinov in to se mi zdi, da kaže, da je naša odločitev, da vztrajamo pri političnem pritisku, pravilna.

In naj zaključim, da želim, da je moje sporočilo jasno. Moramo ukrepati in to takoj. Želimo pravno zavezujoč sporazum in zahtevamo odgovorno obnašanje ostalih držav.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (*NL*) Razpravljati želim o vidiku prometa. Menim, da je skupaj z vprašanjem energije promet dejansko najtežavnejši izziv podnebnih sprememb.

Težaven je, ker zahteva ponovno preučitev logistične organizacije našega trgovinskega sistema in načina, kako se premikamo in potujemo. Seveda bomo morali uporabiti kombinacijo ukrepov, če naj dosežemo cilje. Ta vključuje nadaljnje naložbe v raziskave in razvoj, uveljavljanje strožjih tehničnih standardov, določitev in razširjanje najboljših standardov, izvajanje internalizacije zunanjih stroškov za spodbujanje učinkovitosti v sistemu in vzpostavitev enakih pogojev za različne načine prevoza ter seveda tudi določitev izvedljivih, ambicioznih ciljev na svetovni ravni. To je še posebno pomembno v primeru letalskega in pomorskega prometa, kjer je še vedno treba doseči velik napredek na področju trajnosti.

Glede tega moram povedati, da so cilji, ki jih je določil Svet – 10-odstotno zmanjšanje do leta 2020 za letalski in 20-odstotno zmanjšanje za pomorski promet – dejansko premalo ambiciozni. Menim, da gremo tu lahko še dlje.

Po drugi strani opažam, da se resolucija nanaša na prodajo polovice pravic do emisije z dražbo. To ni v skladu s tistim, kar smo predlagali pred dvema letoma, ko smo imeli 15 %, zato bi se osredotočil na ambiciozen sporazum. Prizadevajmo si zanj.

Frédérique Ries (ALDE). – (*FR*) Gospa predsednica, v celoti razumemo položaj, menim, da je bil določen ton, minister Carlgren pa je celo kritiziral prevladujoči pesimizem. Odštevanje za rešitev vrha v Københavnu in zagotovitev, da bodo glavne države onesnaževalke na planetu podpisale ambiciozen sporazum in se zavezale prihodnjim generacijam, se je resnično začelo.

Sporazum je dobra zadeva. Uspeh je seveda še boljši. Vemo, da je ta uspeh nujno odvisen od podpore industrializiranih držav – predvsem Kitajske in Združenih držav – prihodnjemu københavnskemu protokolu in od enako potrebne podpore držav v razvoju. V zvezi s tem je Odbor Parlamenta za okolje, javno zdravje in varnost hrane opravil svoje delo in predlagal 30 milijard EUR letne neposredne pomoči do leta 2020 za pomoč tem državam pri njihovem prehodu na nizkoogljično gospodarstvo.

Zaradi tega moram omeniti še to, za kar menim, da je pomanjkljivost v naši resoluciji, in sicer pomanjkanje upoštevanja vpliva podnebnih sprememb na zdravje ljudi. Če poslušamo pozive in opozorila SZO, gre za ključni vpliv.

Zato pozivam vse vas, da sprejmete obe spremembi, ki sem ju vključila v našo resolucijo.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Gospa predsednica, obstaja nov film o podnebnih spremembah z naslovom *Doba neumnosti (The Age of Stupid)*. Postavljen je v leto 2055 in se osredotoča na osamljenega preživelega podnebne katastrofe. Preganjajo me nekatere besede iz tega filma, ko igralec, ko se ozre nazaj na leto 2009 – na zdajšnji čas –, pravi: "Zakaj niso glede na to, kar so vedeli takrat, ukrepali, ko je še bil čas?"

Z drugimi besedami, zakaj nam ni uspelo spodbuditi zadostne politične volje? Deloma zato, ker ne govorimo dovolj o koristih premika k svetu po ogljiku – milijoni delovnih mest v zeleni energiji, bolje izolirani domovi, izboljšan javni prevoz. To je sporočilo, za katerega se mora zavzeti EU.

Vendar pa nam bo celo najbolj ambiciozen cilj, ki ga trenutno predlaga EU – 30-odstotno zmanjšanje do leta 2020 –, dal samo polovično možnost, da se izognemo najhujšim podnebnim spremembam. Če bi vam rekli, da ima letalo, na katerega ste se nameravali vkrcati, 50-odstotne možnosti, da se zruši, verjetno ne bi šli nanj. In vendar bo v Københavnu na kocki precej več. Zato je moje sporočilo vam: prosim, bodite bolj ambiciozni. Ne dopustite, da bi bil epitaf za København, da je bila to doba neumnosti.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (*PL*) Gospa predsednica, ponovno v zadevi, ki je zelo pomembna za Evropsko unijo, nenehno slišimo magično besedo "uspeh". Predsedstvo hoče doseči uspeh in predvsem uspeh. Medtem pa je tisk v Evropi poln informacij, ki pravijo, da vrh v Københavnu ne bo uspešen. Preučimo, zakaj ne bo uspešen. Zato ker se vladam zdi, da bi državljani, če bi se vse jasno povedalo in če bi državljani držav članic EU poznali posledice, če bi poznali razloge, zakaj hočemo sprejeti tako pomembne odločitve, negotovost teh razlogov in negotovost našega ukrepanja, temu nasprotovali.

Povedati želim samo eno stvar in to je najpomembnejša stvar – Evropska unija je odgovorna, države članice EU so odgovorne za to, kar se dogaja v svetu, predvsem pa so odgovorne za svoje narode, države in državljane, ljudi, ki stavijo upanje na to, kar delamo, ljudi, ki upajo tudi, da se bodo stvari zanje v prihodnosti dobro odvile. To moramo upoštevati. Ko hočemo prevzeti odgovornost za zadeve na globalni ravni, tu se ne bom

spuščal v podrobnosti, mora ta odgovornost vsakogar zadevati enako, nekatere v smislu zmanjšanja, druge v smislu varstva okolja in spet druge v smislu česa drugega – to je tisto, kar potrebujemo danes.

David Campbell Bannerman (EFD). – Gospa predsednica, ta teden je bilo v mojem volilnem okrožju ugotovljeno, da so znanstveniki z Univerze Vzhodne Anglije domnevno manipulirali podatke, da bi dokazali globalno segrevanje, ki ga je povzročil človek.

Kakšno razkritje je bilo to! Zdaj je jasno, da znanstveno soglasje o globalnem segrevanju, ki ga je povzročil človek, hitro izgublja podporo: 30 000 skeptičnih znanstvenikov v Manhattanski deklaraciji; 600 znanstvenikov v poročilu Senatu ZDA; celo nemških znanstvenikov, ki so letos pisali kanclerki Angeli Merkel.

Medtem pa avtor ključnega poročila ZN, Sir Nicholas Stern, poziva k temu, da postanemo vegetarijanci, da bi zaustavili prdenje krav. Morda niso nore samo določene krave.

Sem v Odboru za mednarodno trgovino. Zelo sem zaskrbljen zaradi pogovorov STO, ki se bodo začeli ta teden. Skrbi me zaradi premika k zelenim tarifam, utemeljenim na takšnih lažnih trditvah. Te nove tarife so samo ovira v trgovini, kaznujejo revne in zanje ni opravičila. To je samo okoljski imperializem.

Herbert Reul (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, v kontekstu razprav o podnebju smo bili v Parlamentu priča različnim stališčem o vzrokih in vplivih podnebnih sprememb. Nočem se spuščati v to, vendar pa imajo številni moji kolegi, ki so to omenili, prav: v znanstveni skupnosti narašča število novih glasov in želel bi, da bi medsebojno na pošten način razpravljali o teh novih glasovih.

Moja druga točka je, da je Parlament sprejel jasno stališče za vrh v Københavnu. Pristojnosti glede tega, kar je treba doseči, so jasne. Pristojni smo tudi vsi tu v Parlamentu, da pazimo na blaginjo ljudi Evropske unije, in sicer v vseh pogledih. V teh razpravah moramo zagotoviti, da na en projekt ne gledamo kot na edini politični projekt, ki je pomemben za nas. Zato si včasih želim, da bi se v naših ciljih za København vzdržali zapletanja v rotenje ali v tekmovanje številk – kot je dejal nek drug poslanec –, ampak bi namesto tega preučili, kaj lahko dejansko in učinkovito dosežemo. Kaj lahko modro dosežemo? Kakšne so posledice, vključno s posledicami za evropsko industrijo? Upoštevati moramo tudi to. To ni edino merilo, vendar mora biti eno izmed meril, zato bi rad videl, da si prizadevamo za dosego sporazumov, ki so resnično čim konkretnejši. To zahteva od nas tudi poštenost in sodelovanje drugih industrializiranih držav, tako da to ne bo samo evropski projekt.

Drug poslanec je izpostavil tudi, da je naš prispevek 10 %. Preostanek sveta, gospodarstva v vzponu, države v razvoju morajo plačati svoj delež. Če v Københavnu ne bomo sklenili točnih dogovorov, bi mi bilo ljubše, če bi prišlo vsaj do političnega soglasja in določitve pristojnosti, da bi nato v prihodnjih mesecih sklenili posebne sporazume. V Københavnu se ne smemo zateči h katerim koli formalnim kompromisom in se tolažiti, da bi to lahko bil rezultat, ki bi lahko avtomatično vodil k 30-odstotnemu zmanjšanju. Potrebna sta realizem in pogajanja o podrobnostih – potem bomo verjetno dosegli napredek.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (*ES*) Gospa predsednica, boj proti podnebnim spremembam zahteva tudi radikalno spremembo proizvodnje in porabe energije. Potrebujemo nov model, ki usklajuje naslednje tri potrebe: varnost, trajnost in konkurenčnost. Z mislijo na ta cilj si prizadevamo za skupen odziv.

Leto 2007 je bilo odločilno leto, saj smo določili točne cilje. Sprejeta je bila odločitev, da se prepreči naraščanje temperature v neskončnost, toda sprejeta je bila z vedenjem, da bi neukrepanje povzročilo druge stroške za svetovno gospodarstvo, medtem ko bi lahko bile naložbe v energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije donosne.

Da bi državljane in trg prepričali v našo močno želji, da dosežemo te cilje, potrebujemo dober, trden zakonodajni okvir za zagotavljanje pravne gotovosti za naložbe, kar je razlog za šest zakonodajnih pobud zelenega svežnja.

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko je pomembno prispeval. Izpostavila bi sporazum v zvezi z direktivo o obnovljivih virih energije in nedavne sporazume v zvezi z dvema zelo pomembnima direktivama: Direktivo o energetski učinkovitosti stavb in Direktivo o energetskem označevanju. To so ukrepi, ki vključujejo spremembe, vendar pa so tudi prava, odločilna spodbuda za gospodarsko rast prek ustvarjanja delovnih mest. Predstavljajo prihranke v višini 50 milijard EUR z uvozom nadte in plina, milijon več delovnih mest v sektorju obnovljivih virov energije in enako število v sektorju energetske učinkovitosti do leta 2020.

Ekološka industrija zdaj predstavlja več kot tri milijone delovnih mest, okoljske tehnologije pa so rastoči del sektorja s prometom, ki znaša več kot 200 milijard EUR letno.

V Evropi smo storili veliko. Toda ne dovolj. Potrebujemo ukrepanje na globalni ravni. Zato socialisti v Odboru za industrijo, raziskave in energetiko želijo, da se mednarodna pogajanja vrnejo nazaj na pot razumevanja, tako da bi bilo mogoče v Københavnu doseči pravi svetovni sporazum.

(Predsednik je prekinil govornico)

Holger Krahmer (ALDE). – (*DE*) Gospa predsednica, evropska podnebna politika bi morala pozabiti na svoje sanjarjenje in se zavedeti mednarodne realnosti.

Prvič, Kjoto ni bil uspešen. Bil je zelo simboličen, vendar ni prispeval k zmanjšanju emisij. Drugič, tik pred Københavnom je jasno, da pomembne države sveta niso pripravljene sprejeti zavezujočih ciljev za zmanjšanje emisij. Tretjič, politika mora upoštevati razpravo, ki se odvija v znanosti. Isti znanstveniki, ki so pred dvema letoma podpisali sklepe Medvladnega odbora za podnebne spremembe, danes govorijo o naravnih vplivih na podnebje – te je Medvladni odbor za podnebne spremembe pred dvema letoma kategorično izključil.

Vedeti bi že morali, kako prepričani smo lahko, kaj vpliva na podnebne spremembe, ko sprejemamo politične odločitve. Zato pozivam k spremembi strategije. Najprej se moramo prilagoditi neizogibnim spremembam podnebja, hkrati pa moramo preseči vse ideološke razprave o CO₂ in poiskati mednarodne zaveznike, da bi pospešili raziskave o novih virih energije in čistih tehnologijah.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Gospa predsednica, znašli smo se na ključni prelomnici za planet. Znanstvena skupnost prek Medvladnega odbora za podnebne spremembe Evropsko unijo in države članice poziva, naj se zavežejo 40-odstotnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov do leta 2020 v primerjavi z letom 1990. Trenutne obveznosti Evropske unije znašajo samo 50 % tistega, k čemur pozivajo poročila Medvladnega odbora za podnebne spremembe kot k najmanjši možni obveznosti.

Medvladni odbor za podnebne spremembe je za podnebne spremembe istega pomena kot Mednarodni denarni sklad za gospodarstvo. Moje vprašanje se glasi: bi se Komisiji zdelo mogoče za 50 % odstopati od ciljev, ki jih kot absolutni minimum priporoča Mednarodni denarni sklad? Poleg tega Evropska unija vztraja pri zvišanju ciljev za zmanjšanje emisij na 30 % do leta 2020, če se druge razvite države zavežejo primerljivim zmanjšanjem emisij. Glede na trenutno situacijo, katere zaveze, kakšne vrste in kakšnega obsega ter s strani katerih držav so potrebne, da bi začeli dejavnosti v zvezi z zgornjo ponudbo, in katere podnebne politike bodo v takšnem primeru pregledane ter kakšne priprave so bile izvedene za to?

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Razprave, pogovori in pogajanja o mednarodnem podnebnem sporazumu v Københavnu brez premora potekajo že nekaj mesecev. V hrušču informacij, kjer nekatere države dražijo in tekmujejo med seboj ter postavljajo vse bolj ambiciozne cilje, druge razglašajo velika pričakovanja, spet druge pa so povsem pasivne, zato je lahko izgubiti izpred oči glavni namen, ki je, povsem preprosto, zgodovinski sporazum.

Govorimo o boju proti podnebnim spremembam – spremembam, ki bi lahko vodile v pravo ekološko katastrofo. Govorimo o skupni prihodnosti planeta – prihodnosti vseh nas. Zato je tako pomembno tudi izobraževalno delo. Občutek imam, da se mnenja evropskih državljanov vse bolj razhajajo od mnenj politične elite. Obstaja nevarnost, da se bo predloge, ki bodo podani na forumu v Københavnu, obravnavalo samo kot nekakšno božje posredovanje ali izmišljotino politične elite.

Delati moramo na izobraževanju državljanov, za to pa mora biti odgovorna Evropska komisija. Boja proti podnebnim spremembam se ne sme obravnavati kot kaprice bogatih držav, ki hočejo drugim vsiliti svoje stališče. Menim, da morata glede tega Komisija in predstavništva vztrajati pri trajni politiki informiranja in izobraževanja.

Potrebna je tudi močna politika podpore iskanju učinkovitih tehnologij za zajemanje ogljikovega dioksida, proizvedenega iz premoga, ki se uporablja kot vir energije. Tej tehnologiji je treba dati enak politični status kot drugim obnovljivim virom energije. To bi morala biti prednostna naloga pri delu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo, ki smo ga nedavno ustanovili v Budimpešti.

Zadnja zadeva – stroške vzpostavitve posebnega sklada za podporo boju proti podnebnim spremembam je treba enakovredno razširiti na vse države članice glede na raven njihovega bogastva.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Gospa predsednica, samo nekaj dni pred Københavnom se zdi dosega pravno zavezujočega sporazuma težja kot kdaj koli prej. Imeli bomo nekaj, kar je nekdo še poimenoval dvostranski sporazum, vendar pa to ne pomeni, da si lahko privoščimo biti zadovoljni. Evropska unija mora še naprej voditi pogajanja in izvajati pritisk na druge strani.

København mora pripeljati še do česa več kot samo do izjave o nameri. Izid Københavna morajo biti vsaj zavezujoče politične obveze in časovni razpored, ki bo junija 2010 v Bonnu omogočil sprejetje sporazuma, ki bo nasledil Kjotski sporazum. ZDA, Japonska in države skupine BRIC ter mnoge druge morajo prevzeti obveznosti, primerljive z obveznostmi Evropske unije, saj se samo prizadevanja EU ne morejo niti približati dosegi cilja omejitve naraščanja temperature na 2 °C.

Ne sme se dopustiti, da bi financiranje za prilagoditev držav v razvoju ogrozilo razvojne cilje tisočletja, zlasti v afriških državah, ki so jih podnebne spremembe najbolj prizadele.

København mora s podporo obnovljivi energiji in varčevanju z energijo pripomoči tudi k spremembi globalnega energetskega vzorca. To je pot prihodnosti ne samo za boj proti podnebnim spremembam, ampak tudi za ustvarjanje delovnih mest.

Vladko Todorov Panajotov (ALDE). – (*BG*) Pred dvema letoma je Evropa prevzela pobudo pri vodenju boja proti podnebnim spremembam. Na evropski ravni je vzpostavljen zakonodajni okvir in spodbujati je treba pobude za razvoj zadevne tehnološke platforme, ki bo olajšala prehod k nizkoogljičnemu gospodarstvu. Evropski voditelji imajo velike ambicije v zvezi s pogajanji v Københavnu. Čeprav še niso vzpostavljeni pogoji za dokončen sporazum, je pomembno, da se položi temelje za svetovno soglasje o uspešni sklenitvi sporazuma. Po moji vključitvi v parlamentarno delegacijo, ki je v zvezi s pogajanji v Københavnu odpotovala v Washington, sem ugotovil, da je treba razpravljati o gospodarski učinkovitosti ukrepov, predvidenih za boj proti podnebnim spremembam. Takoj ko bodo vsi udeleženci pogajanj prepričani, da bodo imeli ukrepi za boj proti podnebnim spremembam ugoden gospodarski učinek in da njihova gospodarstva ne bodo ranljiva, bo dosežena svetovna strategija.

Françoise Grossetête (PPE). – (*FR*) Gospa predsednica, danes vsi upajo na ambiciozen sporazum v Københavnu in molijo zanj, vendar pa je treba povedati, da so bile ambicije vrha v Københavnu v zadnjih tednih oslabljene predvsem zaradi zadržkov Združenih držav Amerike in Kitajske.

Da bi preprečili porast temperature planeta za več kot 2 stopinji do konca stoletja, morajo biti vse države resnično pripravljene sprejeti enake obveznosti, enake zavezujoče obveznosti. Vendar pa doživljamo tekmo številk, finančno tekmovanje, v naših razpravah. Prosim za to, da Evropa ni naivna, temveč realistična in trdna pogajalka s tistimi izmed svojih partnerjev, ki si niso dovolj prizadevali za zmanjšanje svojih emisij.

Nedopustno bi bilo, da bi prizadevanja najbolj ambicioznih držav ogrozila selitev virov CO₂ zaradi neobstoječega ali nezadostnega ukrepanja nekaterih.

Evropa ne sme biti naivna v zvezi s Kitajsko in Indijo. Res je, da sta se Brazilija in Koreja že odločili k zavezi, vendar pa Evropa ne more biti zgled za vsako ceno in predvsem ne na račun svoje deindustrializacije.

Pogajanja morajo biti priložnost za zagon razvoja novih tehnologij, za omogočanje naložb znatnih finančnih sredstev v raziskave in razvoj. Vsekakor obstaja nevarnost, da evropsko znanje za vedno izgubimo, saj se bo preselilo v države, ki imajo korist od prenosa tehnologije. Zato je v Københavnu nujno vzpostaviti pogoje za trajno izmenjavo med državami na podlagi vzajemnih interesov, hkrati pa zaščititi naložbe evropskih podjetij v raziskave in razvoj.

Uspeh bo spodbujanje razširjanja tehnologij v državah v razvoju v zameno za priznanje pravic intelektualne lastnine in odprtje njihovih trgov za te tehnologije.

Nenazadnje imamo v Evropi neverjetno priložnost, da hkrati z bojem proti podnebnim spremembam zaženemo tudi pravi tehnološki program za spodbujanje inovacij in s tem za ustvarjanje delovnih mest.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Gospa predsednica, gospod predsednik Sveta, komisar, dovolite mi, da izpostavim nekaj pomembnih točk, ki se nanašajo na našo resolucijo, toda tudi razpravo, ki jo bomo čez nekaj tednov vodili v Københavnu.

Prvič, v zvezi s prvo točko: boj proti naraščanju temperature. Prej sem številne kolege poslance slišal podcenjevati obseg tega globalnega segrevanja. Ne smemo pozabiti, da bodo stotine milijonov ljudi po svetu kot posledica tega naraščanja postale žrtve podnebnih sprememb, kot bi jih lahko imenovali. København mora zaustaviti to naraščanje temperature.

Drugič, doseči moramo zavezujoč sporazum, ki bo navajal, da je treba emisije toplogrednih plinov zmanjšati za 30 % do leta 2020 in za 80 % do leta 2050.

Zagotoviti moramo tudi, da zajamčimo nekaj jasnosti v smislu financiranja. V naši resoluciji je predlagano, da se najrevnejšim državam v naslednjih dvajsetih letih zagotovi 300 milijard EUR. Iti moramo še dlje. Navedena je bila tudi številka 500 milijard EUR in tudi v tem primeru moramo kot Evropska unija dajati zgled.

Z možnostjo davka na finančne transakcije moramo uvesti tudi splošni davek na ogljik. Če zaključim, zelo sem presenečen nad dvoumnimi govori svojih kolegov poslancev iz skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) v zvezi s tem, kar je v moji republiki Franciji povedal predsednik republike in danes zjutraj minister Borloo.

Werner Kuhn (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, ne glede na vse plemenite cilje konference v Københavnu – ko gre za varstvo podnebja, seveda ne smemo pozabiti, da naša Evropa, njene družbe in podjetja vsak dan tekmujejo z glavnimi gospodarskimi in trgovinskimi lokacijami Severne Amerike in jugovzhodne Azije. To velja tako za industrijsko proizvodnjo in pridobivanje energije kot v določenem obsegu tudi za prevoz.

Mnoga prevozna podjetja so tudi svetovni akterji. Če naj bodo konkurenčna, morajo imeti vsa, vključena v to področje, enake možnosti. To pomeni, da je varstvo podnebja drago. V Evropi smo resnično pionirji, ko gre za zmanjšanje toplogrednih plinov v prometnem sektorju. Tu bi vas vse spomnil, da smo se tu v tem Parlamentu strinjali, da bomo poskušali v trgovanje s pravicami do emisij vključiti zlasti letalski, toda tudi pomorski promet.

Omenjen je bil železniški promet. Železniški transport je bil z okoljskim davkom na pridobivanje energije vsekakor vključen v ukrepe za zmanjšanje emisij CO₂, medtem ko je cestni promet vključen z različnimi možnimi oblikami zaračunavanja cestnin. Izpolniti moramo tudi tehnične zahteve Evropske unije v zvezi s katalizatorji zaradi zaostrenih standardov Euro 4 in Euro 5. Če hočemo doseči nekaj v letalskem in pomorskem prometu, moramo ponovno okrepiti pogajanja z 20 državami iz Priloge I. Mednarodna organizacija za civilno letalstvo na področju letalstva doslej ni bila uspešna. Tozadevno moramo okrepiti naše dejavnosti. Zelo pomembno bo, da se o tem razpravlja na konferenci v Københavnu, enako pa velja za pomorski promet, ki je seveda tudi – če pogledate specifično porabo energije na tono in kilometer – zelo okolju prijazen. Pri tem pa moramo seveda doseči tudi dogovor z MPO o skupnih načelih.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Gospa predsednica, čestitati želim članom Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter njegovemu predsedniku gospodu Leinenu za delo, ki so ga opravili, da imamo resolucijo kot je ta, ki jo moramo odločno sprejeti. Ne moremo se zadovoljiti s tem, da rečemo, da sektorski sporazumi zadostujejo, saj je govorjenje o tem, kar bi lahko imenovali bleda senca sporazuma, priznavanje delnega neuspeha.

Sprejeti moramo to resolucijo, ki ima tri plemenite težnje. Prva je očitnejša: izogibanje podnebnim spremembam s konkretnimi predlogi za zmanjšanje emisij in zavezo financiranju, ki teži k zavezujočemu sporazumu in ne k bledi senci sporazuma. Obstajata še dve skriti težnji: prva je začetek dela v smeri k skupni energetski politiki čim prej, tako kot smo se v preteklosti oskrbeli s skupno kmetijsko politiko, ker smo jo potrebovali. Seveda obstaja tudi težnja po ponovni pridobitvi zaupanja državljanov v politiko in politike, ki je v Evropi nekoliko pomanjkljivo.

Uspeh na vrhu bo torej pomenil uspeh glede teh treh teženj. Zato predsednika Sveta pozivam, naj ohrani svoj optimizem in izvaja pritisk ter se pogaja, kolikor se lahko, da bi druge pritegnil k temu uspehu.

Ne vem, ali voditelji tega večpolarnega sveta hočejo, da jih zgodovina sodi po tem, da niso bili sposobni skleniti zavezujočega sporazuma, vendar pa menim, da meni kot poslancu Evropskega parlamenta in tudi drugim predstavnikom ljudi zgodovina ne bi smela soditi kot ljudem, ki v Københavnu niso bili zmožni speljati zavezujoče obveznosti, ki jo imamo do človeštva, da se prepreči podnebne spremembe.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Gospa predsednica, najprej bi pohvalila prizadevanja švedskega predsedstva, da v Københavnu kljub zelo močnemu pesimizmu glede teh prihodnjih pogajanj doseže ambiciozen sporazum.

Osebno menim, da na tej stopnji ni stvarno priznati, da je vrh v Københavnu obsojen na neuspeh ali da mu ne bo uspelo skleniti dokončnega sporazuma, ki ga bodo ratificirale vse strani.

Ne vdajmo se pesimizmu prehitro. Pozivam vse, da na tej stopnji ne zmanjšamo svojih ambicij v smislu ciljev ali skrajnih rokov. Še naprej moramo verjeti v celovit, ambiciozen in zavezujoč svetovni politični sporazum, ki bo utrl pot sklenitvi zakonite pogodbe čim prej. Resnično je prezgodaj, da bi omenila skrajni rok COP16 decembra 2010.

Zdaj moramo naše govore spremeniti v pristno politično voljo. Razjasniti moramo svoje zaveze v finančnem smislu in v smislu pomoči, odobrene državam v razvoju, predvsem s prenosom tehnologije. Na tej stopnji je ključnega pomena celovita, skupna zaveza Evropske unije.

Poleg tega opažam nedavni teoretični, toda zgledni zagon pogajanj predvsem s strani Brazilije, Južne Koreje, Indonezije in Norveške, ki so določile svoje ambicije glede zmanjšanja svojih emisij onesnaževal.

Medtem ko lahko razumemo prožnost, ki jo zahtevajo Združene države Amerike, ki so šele začele obravnavati vprašanje podnebnih sprememb, bomo kljub temu morali doseči kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne zavezujoče in ambiciozne merljive zaveze glavnih onesnaževalcev kot so Združene države in Kitajska. Brez teh zavez drvimo v podnebno, politično in moralno katastrofo.

Vittorio Prodi (S&D). – (*IT*) Gospa predsednica, gospod Carlgren, gospod Dimas, gospe in gospodje, to jutro bi rad govoril o 84-letnem misionarju, očetu Ettoreju Turriniju, ki je 59 let preživel na severozahodu Amazonije. Vedno se je boril za zaščito avtohtonega prebivalstva in njihovega gozda proti vsakemu, ki ju je poskušal uničiti zaradi kratkoročnih interesov.

Med potovanji po gozdu je imel oče Ettore sedem letalskih nesreč, vendar je nadaljeval s svojim delom in je s svojimi dejavnostmi pridobil deset tisoče podpisov, ki jih bo predložil predsedniku Luli, številnim ministrom in italijanskemu predsedniku gospodu Napolitanu. Bil je neutruden.

Sestala sva se prejšnjo nedeljo in povedal sem mu, da delim njegovo stališče, da pa svet morda prihaja k pameti in bo sklenil, da so ti gozdovi ključnega pomena kot pljuča sveta, za lokalno podnebje ter tudi za zajem in skladiščenje ogljika.

Povedal sem mu, da bomo v Københavnu našli tudi sredstva, da te države odškodujemo za to, da ohranijo gozdove nedotaknjene. Povedal sem mu, da vzpostavljamo instrumente spremljanja – GPS in INSPIRE –, da bi izmerili, kako se vedejo vlade, in da bomo do leta 2030 zaustavili krčenje gozdov.

V Københavnu bomo lahko storili vse to, na vrhu pa bom sodeloval tudi v imenu očeta Turrinija.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Gospa predsednica, vsi se zavedamo – in vsi smo to tudi povedali – pomena pogajanj v Københavnu, vendar pa sporazuma kljub temu, da si ga želimo vsi, ne moremo skleniti za vsako ceno.

Če pogoji za ambiciozen sporazum ne bodo izpolnjeni, iskreno upam, da bo Evropska unija zmožna reči "ne" in bo zavrnila podpis slabega sporazuma. Evropsko prebivalstvo, ki ga zastopamo v tem Parlamentu, pričakuje sporazum, sporazum, ki bo omogočil učinkovit boj proti vsem podnebnim motnjam, ki jih vsak dan opažamo okoli sebe. Evropejci se ne bodo zadovoljili s promocijskimi potezami, z nemerljivimi izjavami o nameri, z nezavezujočimi cilji, ki se jih lahko prezre takoj, ko niso več v soju žarometov.

Države se bodo v Københavnu morale zavezati!

Evropska unija kot edina celina, ki je doživela zmanjšanje svojih emisij CO₂ od leta 1990, in kot edina celina, ki je prevzela natančne, zavezujoče in ambiciozne zaveze za prihodnost, ne more sama prevzeti bremena naloge. Zato bodo morale industrializirane države in države v vzponu, če ne bodo hotele prevzeti svojega deleža odgovornosti, sprejeti polne posledice tega v obliki uvedbe davka na naših mejah za zaščito naše industrije pred konkurenco tistih držav, ki so se odločile, da ne bodo del svetovnega sporazuma.

Evropejci od svojih proizvajalcev vsak dan zahtevamo nekoliko več. Kot dokaz za to bi navedla podnebni sveženj, ki je bil podpisan pod francoskim predsedstvom. Navedla bi tudi nacionalne pobude, ki podobno kot davek na ogljik, ki ga je pravkar omenil gospod Pargneaux – in veseli me, da je to storil –, spodbujajo uvedbo okoljske obdavčitve.

Sektor, kakršen je prevozni sektor, ki je eden izmed največjih onesnaževalcev s CO₂ – čeprav nekateri načini prevoza, kot je na primer letalski, povzročajo manj toplogrednih plinov –, vse bolj prispeva k boju proti podnebnim spremembam. Vendar pa je to sektor, ki je utrpel veliko škodo zaradi posledic krize. Če bosta, kot upam, pomorski in zračni promet vključena v pogajanja v Københavnu, potem zagotovimo, da se bo tisto, kar se zahteva od evropskih industrij, zahtevalo tudi od industrij drugih industrializiranih držav.

V Københavnu bodo oči mednarodne javnosti uprte v vladajoči razred. Danes mu pravimo: "Ne razočaraj nas."

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Gospa predsednica, gospod Carlgren nas je opozoril, da nas obdajajo številni pesimisti. To je res, vesela pa sem, da gospod Carlgren ni eden izmed njih. Vendar pa sta žal med njimi švedski predsednik vlade, ki predseduje Svetu, in danski predsednik vlade, ki gosti vrh v Københavnu. Oba politična voditelja sta zaradi kratkoročnih strankarsko političnih razlogov zmanjšala pričakovanja pred Københavnom, s čimer sta otežila sklenitev dobrega sporazuma. To je sramotno in nadvse neodgovorno, saj nikoli ne bo boljše priložnosti, kot je dejal gospod Carlgren.

V Københavnu je treba točno določiti tri stvari in jih spremeniti v pravno zavezujoče obveznosti:

- 1. količino, do katere namerava vsaka razvita država omejiti svoje emisije do leta 2020. V skladu z znanstvenimi ocenami bi morala biti zmanjšanja blizu 40 %, kar ni samo dosegljivo, ampak bo imelo tudi za posledico okrepitev naše konkurenčnosti in ustvarjanje več zelenih delovnih mest;
- 2. kaj morajo storiti države v razvoju, da omejijo svoje emisije, to pa se nanaša predvsem na Kitajsko in Indijo;
- 3. koliko kratkoročnega financiranja morajo bogate države zagotoviti državam v razvoju in v kakšni obliki. To financiranje mora biti dodatek k sredstvom, ki so jih bogate države že obljubile za boj proti revščini. V zvezi s tem je pomembno tudi, da je švedsko predsedstvo pripravljeno tudi spremeniti svoje stališče in se boriti za to, da se prepreči, da bi tiste, ki so jih najhuje prizadele podnebne spremembe, še bolj prizadela lakota.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (*FI*) Gospa predsednica, prejšnji teden je v javnost pricurljalo nekaj informacij: Komisija je prikrito in v sodelovanju z nekaterimi državami članicami začela pobudo, da se takoj preide k 30-odstotnemu zmanjšanju emisij. Argument je, da bi bilo mogoče ceno ogljikovega dioksida držati na razumni ravni – torej na ravni, ki bi spodbujala ukrepe za zmanjšanje emisij –, če bi zmanjšanje znašalo 30 %. Veliki proizvajalci električne energije, ki so močno lobirali, so nadvse zadovoljni z načrtom, ki bi povečal dobičke registriranih energetskih podjetij in bi sočasno evropsko industrijo naredil ranljivo za selitev virov CO₂.

Vendar pa bi Komisijo spomnila, da se bo v skladu z direktivo o trgovanju s pravicami do emisije cilj EU za zmanjšanje emisij za 20 % spremenil v 30 % samo, če bodo imele druge industrializirane države "primerljive obveznosti zmanjšanja" in če bodo imele napredne države v razvoju nekaj obveznosti. Dosega političnega soglasja v Københavnu še vedno ne bo zadostovala. Seveda ne bo zadostoval niti pravno zavezujoč sporazum, dokler ga ne bodo ratificirale vse države. Šele po ratifikaciji bo EU lahko povedala, ali je bil izpolnjen pogoj v zvezi s primerljivim zmanjšanjem, ki ga je naložila.

Tehnično sprememba političnega soglasja v zavezujoč sporazum ni majhen korak. Pravni sporazum o globalni podnebni politiki bi bil natančno formuliran in bi obravnaval na stotine zadev, z naslovi kot so Količinski cilji za zmanjšanje emisij v industrializiranih državah do leta 2020 in kasneje, Posebni cilji za zmanjšanje emisij za države v razvoju do leta 2020 in kasneje, Finančna pomoč industrializiranih držav za države v razvoju, Razvoj in prenos tehnologije ter Ponori in njihova računovodska pravila. V povezavi s tem področjem obstaja na ducate posameznih vprašanj, glede katerih bodo morale države doseči vzajemni sporazum.

Toda najpomembneje je, da bomo samo s sočasnim zmanjšanjem emisij zagotovili splošno zmanjšanje, namesto da jih samo selimo z enega kraja na drugega in s tem povzročimo povečanje skupnih emisij. Zato okoljsko odgovorna politika zmanjšanja v EU pogojuje s prizadevanji drugih. Drugače bi se lahko uresničila zlovešča napoved gospoda Verheugna, da bomo samo izvažali onesnaževanje in uvažali brezposelnost.

(Aplavz)

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Gospa predsednica, gospod Carlgren, komisar, ključnega pomena je, da v Københavnu dosežemo zavezujoč politični sporazum. Ta sporazum mora vsebovati operativne elemente, ki jih je mogoče začeti izpolnjevati takoj, in časovni razpored, ki bo v letu 2010 omogočil pripravo pravno zavezujočega sporazuma.

Sporazum mora vključevati vse države, ki so podpisale konvencijo, in bistveno je, da se jasno določi vse obveznosti bodisi v smislu zmanjšanja emisij ali v smislu financiranja.

Medtem ko bi morale biti po eni strani industrializirane države vodilne pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, morajo svojo vlogo odigrati tudi naprednejše države v razvoju in prispevati v skladu s svojo odgovornostjo in konkretnimi zmožnostmi. Od industrializiranih držav in držav v vzponu z naprednejšimi

gospodarstvi bi bilo treba zahtevati primerljiva prizadevanja. Šele s tem bo mogoče zmanjšati izkrivljanje mednarodne konkurenčnosti.

Novi sporazum mora olajšati pripravo načrtov o nizkih emisijah ogljika na nacionalni ravni, ki jih podpira zakonodaja. O obveznostih, določenih v nacionalnih načrtih, je treba obvestiti mednarodno skupnost, s čimer se zagotovi večja preglednost vseh postopkov. Ti načrti morajo biti obvezni za vse vključene države, z izjemo najmanj razvitih. Toda če naj ta strategija vodi k resnični tretji industrijski revoluciji, temelječi na nizkih emisijah ogljika, moramo sprejeti celovit pristop, ki bo zajemal vse sektorje, odgovorne za emisije.

Ključnega pomena je tudi, da opredelimo strukturo financiranja, da bodo te srednjeročno in dolgoročno trajnostne. Financiranje mora izvirati iz zasebnega sektorja, trga ogljika in javnega sektorja industrializiranih držav, toda tudi gospodarsko naprednejših držav v razvoju.

Glede dodeljevanja sredstev je treba prednost dati usposabljanju in prilagajanju, s posebnim osredotočanjem na najmanj razvite države.

Če povzamem, zahvaliti se želim komisarju Dimasu za odlično delo, ki ga je opravil pri vodenju tega dokumenta.

Iva Zanicchi (PPE). – (*IT*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, čez nekaj tednov bom imela čast biti del uradne delegacije, ki jo bo ta Parlament poslal v København na konferenco Združenih narodov o podnebnih spremembah.

Po temeljnih fazah v Riu de Janeiru leta 1992 in Kjotu leta 1997 se bo 7. decembra začelo delo na novi svetovni podnebni konferenci, ki bi se lahko glede obsega izkazala za zgodovinsko. Gospa predsednica, rekla sem "bi", ker se je v zadnjih dneh vrha APEC zdelo, da so se Združene države in Kitajska odločile spremeniti obseg srečanja v Københavnu.

Vendar pa je pred vrhom še čas in v interesu vseh vpletenih, da tja pridejo z opredeljenimi cilji in programi, da ne bodo razočarana velika pričakovanja glede nadaljnjega napredka na področju boja proti podnebnim spremembam.

Načelo "onesnaževalec plača" mora veljati za vse. Evropa je vedno prevzela vodilno vlogo, podnebno-energetski sveženj v prejšnjem zakonodajnem obdobju pa je jasen primer tega. Ob številnih priložnostih smo povedali: tudi Združene države, Kitajska, Indija, Rusija in Brazilija morajo prevzeti svojo odgovornost kot države, ki so glavne onesnaževalke. Če se to ne bo zgodilo, bomo našim evropskim podjetjem naložili nepotrebne stroške, predvsem pa se brez prispevkov teh držav tvega, da bo tudi København izgubljena priložnost.

Da zaključim, boj proti podnebnim spremembam je tudi nujen predpogoj za izpolnitev – morda bi morala reči približevanje – razvojnih ciljev tisočletja.

Boriti se moramo proti širjenju puščav, podnebnim motnjam in uničevalnim naravnim pojavom, če želimo prepoloviti izjemno revščino, se boriti proti epidemijam in zagotoviti, da imajo vsi dostop do vode, kar je bistvena zahteva.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, vrh v Københavnu je zgodovinska priložnost za spremembo usode planeta.

Doseči moramo odločitve, ki so celo bolj zavezujoče od tistih, sprejetih v Kjotu. Zato moramo svoje voditelje pozvati, da ustanovijo mednarodno organizacijo kot je SZO, katere naloga bo urejanje vprašanj o podnebnih spremembah in okolju, vzpostavijo sklad za prilagoditev podnebnim spremembam – seveda poleg uradne razvojne pomoči, in uvedejo davek na ogljik za pomorski in letalski prevoz, ki ga je treba uvesti tudi za finančne transakcije.

Jasno lahko razberemo nujnost mednarodne ureditve podnebja, kot je ureditev finančnih trgov in interneta. Priložnost imamo narediti ta zgodovinski korak z okoljem. Storimo to z našimi največjimi človeškimi navdihi, drugače bomo videti kot nosilci odločanja, ki ne doumejo resničnosti zadev.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Gospa predsednica, gospod predsednik Sveta, predsednik Komisije, gospe in gospodje, ker je do vrha v Københavnu manj kot dva tedna, naraščajo pomisleki glede uspeha pogajanj o podnebnih spremembah. Poleg tega nekateri že seaj pravijo, da bo vrh polom.

Glavne mednarodne sile še vedno niso pripravljene pokazati celovitih ambicij, ki jih težavnost podnebnih sprememb zahteva od nas. Z jutrišnjim sprejetjem predloga resolucije o strategiji Evropske unije pred vrhom v Københavnu moramo poslanci Evropskega parlamenta pokazati, da smo, prvič, povsem odločeni in da je treba na vrhu doseči sporazum – sporazum, ki je natančen, predvsem pa zavezujoč.

Ne sme biti mogoče spodkopavati ali dvomiti v zavezujočo naravo sporazuma, ki bo dosežen. Ne moremo v nedogled odlašati z odločitvami, saj bo drugače prepozno, zato je treba ustanoviti mednarodno okoljsko organizacijo, ki se danes ne zdi samo potrebna, temveč nujna, saj bo njena naloga pod okriljem ZN nadzor izvajanja obveznosti, sprejetih v Københavnu.

Že v Københavnu moramo pričakovati več jasnosti in več odgovornosti s strani glavnih sil sveta.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Države članice EU v srednji Evropi v celoti podpirajo cilje podnebne politike Evropske unije. Enostaven razlog je, da brez njihovega prispevka Evropska unija ne bi mogla doseči ciljev podnebne politike. Dejansko so te države članice med leti 1990 in 2005 v izjemnem obsegu omejile svojo industrijsko proizvodnjo. Zato nove države članice menijo, da je zelo pomembno, da tudi one v prihodnosti odigrajo smiselno vlogo. Zaradi tega so prevzele zelo težke gospodarske in socialne odgovornosti. V globalnem sporazumu o zmanjšanju emisij je treba upoštevati gospodarsko moč držav članic in ocenjevanje globalnih potreb (OGP). Zelo pomembno je tudi, da te države članice ne izgubijo orodij za izvajanje svojih ekoloških naložb in razvoj obnovljivih virov energije.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Evropska komisija in države članice so financirale nedavno objavljeno študijo, ki kritizira podnebno politiko Evropske unije, ker je omejena na zmanjšanje industrijskih emisij toplogrednih plinov, ne da bi se ji zdela pomembna naravna zmožnost zajemanja ogljikovega dioksida. Po drugi strani ta študija kaže, da so za podnebne spremembe v veliki meri odgovorne intenzivne metode kmetovanja, ki jih je razvila Evropska unija.

Ta študija pravzaprav obtožuje evropsko kmetijstvo. Menim, da bi morali, če želimo govoriti o kmetijstvu v tem okviru, omeniti tudi nekaj drugih stvari. Evropsko kmetijstvo ima na primer pomemben rekord, ko gre za njegov prispevek k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, saj je v obdobju 1990–2006 znašalo 20 %. Če upoštevamo, da je splošno povprečje za to obdobje znašalo samo 6 %, menim, da je napačno, da obtožujemo kmetijstvo dva tedna pred konferenco v Københavnu.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospa predsednica, v tej razpravi sem slišal veliko stvari o industriji in ne bi rad, da København naredi napako in pozabi na kmetijstvo.

Če se navežem na pripombe kolega poslanca gospoda Niculescuja, bi jih seveda rad potrdil in povedal, da se kmetijstva ne sme imeti za oviro, ampak za potencialno orodje za boj proti globalnemu segrevanju v prihodnosti.

Te dejavnosti ni mogoče postaviti na stranski tir, ni je mogoče niti ignorirati, ker – verjetno vas moram spomniti – zajema večino ozemlja Evrope in ima velik potencial v boju proti globalnemu segrevanju. Kmetijstvo mora zato biti osrednja tema razprave v Københavnu in upam, da člani Sveta in Komisije ne bodo pozabili na to in bodo decembra v Københavnu naši govorniki.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, zaščita avtohtonih prebivalcev igra pomembno vlogo v boju proti podnebnim spremembam. Ko gre za okolje, revščino in zdravje, so prvi, ki trpijo zaradi podnebnih sprememb.

Poleg krčenja gozdov in ekstraktivne industrije trpijo zaradi napačnih rešitev, ki so jih predlagale industrializirane države. Biogoriva niso čista alternativa. Škodijo tlom avtohtonih prebivalcev, posledica tega pa je, da se morajo ti preseliti.

Ko spodbujamo čiste tehnologije, si multinacionalke prisvojijo podedovane tehnologije, da bi jih za visoko ceno prodale istim narodom, ki so jih iznašli. Obžalujem dejstvo, da v danes predloženi resoluciji ni bila omenjena Deklaracija Združenih narodov o pravicah avtohtonih prebivalcev.

Omeniti bi morali tudi biopiratstvo in avtonomne pravice intelektualne lastnine avtohtonega prebivalstva kot temeljni orodji za boj proti podnebnim spremembam. Ta vprašanja bom načela, ko bomo razpravljali o prihodnjih resolucijah. Pri vprašanju gozda ne gre samo za ogljik, ampak za življenja ljudi.

Za konec bi se zahvalila gospe Dati za njeno odločnost in če sem jo prav razumela...

(Predsednik je prekinil govornico)

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) Evropska unija ima veliko moralnih razlogov za odločno ukrepanje, da od Združenih držav in Kitajske doseže zmanjšanje emisij. Temeljijo na dejstvu, da so Evropska unija in njenih 27 držav članic izpolnile obveznosti, določene v Kjotskem protokolu. Tudi nekdanje socialistične države so z veliko izgubo pomembno prispevale k temu. Zlom njihove težke industrije je imel za posledico veliko zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida, vendar pa smo za to plačali socialno ceno. Zato je pri sprejemanju mednarodnih zavez in zagotavljanju financ smiselno upoštevati to dejstvo, to je gospodarski razvoj. Po drugi strani pa mora biti mogoč – kar bi bilo smiselno – prenos neporabljenih kvot v naslednja obdobja, če se jih lahko izkoristi za varstvo okolja.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (*PL*) Gospa predsednica, resolucija o strategiji EU za konferenco o podnebnih spremembah v Københavnu je zelo pomemben in ambiciozen dokument, vendar pa vrh brez svetovnega sporazuma ne bo uspešen. Vemo, da poskušajo Združene države z mednarodnimi pogajalci določiti podrobnosti in končno raven omejitve emisij, vendar pa kaže, da jim ne bo uspelo doseči končne odločitve pred vrhom. Govori se tudi, da čeprav potekajo pogajanja o omejitvah, teh morda ne bo sprejel ameriški kongres.

Vodilna vloga Evropske unije je zelo pomembna, vendar pa se mi zdi, da je ambiciozna samo EU. Zato se zastavlja vprašanje, kaj bi se zgodilo, če ZDA ne bi podprle 30-odstotnega praga, če bi bil sprejet. Katere mehanizme bomo uporabili, da zagotovimo, da vse strani izpolnjujejo obveznosti, ki jih prevzamejo? Ali ne bomo na koncu ostali osamljeni bojevnik, ki bo z velikimi stroški vložil ogromno truda, vendar ne bo imel vpliva na podnebne spremembe ali omejitev emisij ogljikovega dioksida?

David-Maria Sassoli (S&D). – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, z resolucijo se pripravljamo na konferenco v Københavnu ter kažemo, da se zavedamo, da morajo biti za izvajanje politike o podnebnih spremembah vključena vsa geografska področja sveta. Odgovornost industrializiranih držav je, da skupaj z državami v razvoju določijo ne samo cilje, ki jih je treba doseči, ampak tudi sredstva za njihovo dosego.

V zvezi s tem je bilo v Parlamentu delo dobro opravljeno. Resolucija določa posebne instrumente in pomembno je, da smo količinsko opredelili ukrepe. 30 milijard EUR, ki smo jih predlagali za obdobje od zdaj do leta 2020, je mogoče imeti za pomembno številko, čeprav je minimum, za podporo pobudam držav v razvoju. Včeraj je gospod De Boer, pogajalec Združenih narodov, zahteval 10 milijard USD od zdaj do leta 2012.

Po odločitvah Združenih držav in Kitajske je zdaj na Evropi, da prevzame nove odgovornosti in vodi boj proti podnebnim spremembam.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Gospa predsednica, danes zjutraj smo imeli zelo dobro razpravo in veliko je bilo mogoče zvedeti od vseh govornikov.

Imam samo tri pripombe. Prvič, če se v Københavnu ne doseže zavezujočega sporazuma, morata Parlament in Evropska unija uporabiti svoj vpliv, da imenujeta, osramotita in obvladata odgovorne države, tako da se jim lahko naloži sankcije, da se jih obrzda.

Drugič, obstaja potreba po izobraževalnem programu za državljane, saj so mnogi izmed njih pripravljeni zmanjšati svoj ogljikov odtis, vendar morda nimajo znanja ali gospodarskih sredstev.

Tretjič, danes zjutraj se je nenehno omenjalo financiranje. Vprašanje financiranja je enostavno. Ne gre za vprašanje "ali si ga lahko privoščimo?", ampak za vprašanje "ali si lahko privoščimo, da ga ne izvedemo?". Čas beži in ne bomo imeli druge priložnosti. Zdaj je čas, da se to stori.

Mairead McGuinness (PPE). – Gospa predsednica, medtem ko se naša pričakovanja glede Københavna na tej stopnji zmanjšujejo, je res tudi, da ni mogoče zmanjšati naših ambicij. Kot so že povedali kolegi, če bi lahko v razpravi o podnebnih spremembah poudarili pozitivne plati za gospodarstva in tudi državljane, bi morda bila bolj privlačna – kajti v tej razpravi so pozitivne plati. Čeprav se lahko zgodi, da København ne bo dal zavezujočega sporazuma, menim, da ni dvoma, da obstaja zagon za spremembe, in zagotoviti moramo, da se ta zagon ne izgubi.

Glede vprašanja rabe tal – kmetijstvo in raba tal se spreminjata – je to ključno področje, ki vzbuja zaskrbljenost. Kmetijstvo očitno ni samo del problema, ampak tudi velik del rešitve. To razpravo moramo povezati s pomisleki glede zanesljive preskrbe s hrano na svetovni ravni: odgovor je razvoj trajnostnih proizvodnih sistemov, ki upravljajo podnebje in nam zagotavljajo tudi zanesljivo preskrbo s hrano. To so naši ključni pomisleki.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Gospa predsednica, varstvo podnebja in trajnostni razvoj sta temi, ki – tako naj bi menili – zadevata vse nas. Vendar pa brez tesnega sodelovanja predvsem med svetovnimi akterji ne more biti zadovoljivega napredka. Dokler Združene države in Kitajska zavračajo določitev skupnih, zavezujočih ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, so vse, kar je mogoče sprejeti v Københavnu – kot je točno povedal najvišji uradnik ZN, pristojen za spremembe podnebja –, moralno zavezujoče resolucije, z drugimi besedami, neučinkovite resolucije.

Naj povem nekaj besed o jedrski energiji. Jedrska energija vsekakor ni rešitev problema. Koristi so minimalne, stroški ogromni in tveganje zelo veliko. Zato podpiram resolucijo, ki jo je pripravil odposlanec proti jedrski energiji iz moje domače regije Zgornje Avstrije in ki EU poziva, naj uvede dajatev na jedrsko energijo. Ta zamisel je smiselna, saj bi pomenila, da se trgovanje s pravicami do emisije ne bi prevesilo v korist jedrske energije.

Jolanta Emilia Hibner (PPE). – (*PL*) Gospa predsednica, čez nekaj dni se bodo svetovni voditelji, vključno s predstavniki Evropskega parlamenta, sestali v Københavnu, da bi razpravljali o vprašanju podnebnih sprememb. Nedvomno je velikega pomena zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, toda enako pomembna je tudi zaščita evropske industrije. Ne smemo dovoliti situacije, v kateri bodo evropska podjetja postavljena ob zid in se bo industrijo preselilo v tretje države, ki ne omejujejo svojih emisij CO₂.

Ne smemo pozabiti niti na zaščito naše tehnologije in pravic intelektualne lastnine, zato mora na vrhu v Københavnu Evropska unija odigrati vodilno vlogo, vendar pa sebi ali drugim ne sme zastaviti nerealnih ciljev. Cilj zmanjšanja emisij ogljikovega dioksida za 30 % do leta 2020 v primerjavi z letom 1990 se zdi težko dosegljiv brez podpore največjih onesnaževalk kot so ZDA, Indija in Kitajska. Enako velja za določbe v predlogu resolucije, katerih cilj je 80-odstotno zmanjšanje toplogrednih plinov do leta 2050. 20-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2020 bo omogočilo (...)

(Predsednik je prekinil govornico)

Liisa Jaakonsaari (S&D). –(FI) Gospa predsednica, razprava tu je bila zelo zanimiva in zdi se, da je Evropski parlament zelo zavezan podpori podnebne konference v Københavnu.

Poudarjen je bil tudi pomen kmetijstva kot rešitve problema. Sama bi tudi poudarila, kako pomembni so gozdarska politika in gozdovi, saj so gozdovi ponori ogljika, ki absorbirajo ogljikov dioksid. Zdi se, da bodo Združene države Amerike v København prinesle dobre novice, kar je zelo pomembna poteza.

Zdaj se moramo začeti tudi resno pogovarjati o tem, kako plačati stroške za preprečevanje podnebnih sprememb. Tu je zelo pomembna porazdelitev dohodka, saj ne moremo pričakovati, da bodo stroške plačali revni ljudje v Evropi.

Axel Voss (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, voditelja pogajanj v Københavnu bi rad spodbudil, da se bori za uspešen izid. Ambiciozni cilji so dobri in nenazadnje bodo naša trenutna prizadevanja predstavljala tudi prispevek k prihodnosti glede posledic in prihodnje škode v obliki priseljevanja, škode na obalnih območjih in morda tudi v obliki stabilnih regij, ki bodo zaradi podnebnih sprememb postale bolj nestabilne.

Dajati moramo tudi zgled. Če pa druge države in predvsem pomembne države ne bodo težile v isto smer, moramo to storiti samo na sorazmerni osnovi. Glede na to bi izpostavil, da da naša podjetja večinoma že trpijo zaradi precej velikega bremena.

Omeniti želim samo še eno točko, in sicer, da se borimo tudi za splošno verodostojnost EU, kar je za novo generacijo tudi argument, da je EU potrebna.

Andreas Carlgren, predsednik Sveta. – (SV) Gospa predsednica, Parlamentu bi se iskreno zahvalil za dolgo in intenzivno razpravo in tudi za močno in široko zavezo, ki se je pokazala med to razpravo. Rečeno je bilo, da mora optimizem, ki ga kažemo, izvirati iz realizma. Šel bi še dlje in rekel, da dejansko izvira iz resničnih izkušenj. EU je uspelo zmanjšati emisije. Zmanjšali smo jih za polovico tistega, kar moramo za vsako ceno doseči do leta 2020, in za tretjino tistega, za kar vsi upamo, da bo izid sporazuma v Københavnu, kar pomeni 30-odstotno zmanjšanje emisij v EU. Tako je predvsem zaradi dejstva, da smo vzpostavili skupna pravila v mednarodno zavezujočem sporazumu – Kjotskem protokolu. Zato smo bili tako močno zavezani zagotavljanju, da københavnski proces pripelje do pravno zavezujočega sporazuma. Do tega v Københavnu ne bo prišlo takoj. Dogovoriti se bomo morali o vsej vsebini sporazuma. Nato bo prišel na vrsto tehnični del, ki vključuje spremembo tega v pravno zavezujoče besedilo. Kar zadeva EU, želimo, da se to doseže v naslednjih nekaj mesecih po konferenci v Københavnu.

Povedati želim tudi, da finančna kriza po vsem svetu nima nič opraviti s tem, da je bilo potrošenega preveč denarja za rešitev podnebja. Nasprotno, velike zelene naložbe so tudi del gospodarskih sprememb, z drugimi besedami, premika k "bolj zelenemu" gospodarstvu, ki bo bogate in tudi revne države popeljal iz gospodarske krize. Trgi ogljikovega dioksida dejansko zagotavljajo način za vzpostavitev zadostnega prostora za naložbe. Zagotavljajo, da mora onesnaževalec plačati, da smo določili zgornje meje emisij in da je mogoče denar, ki ga onesnaževalec plača za emisije, prenesti v države v razvoju za zelene naložbe tam. Včasih se dvomi v to. Nekateri ljudje se sprašujejo, zakaj bi morali vlagati v mehanizme čistega razvoja, vendar pa gre točno za to, namreč da mora onesnaževalec plačati za zelene naložbe v državah v razvoju. Menim, da je to dobro in pomembno, vendar pa moramo ta pravila tudi prenoviti, tako da bodo okoljski vplivi celo večji in jasnejši in bomo še bolj prepričani, da to doseže najbolj revne.

Sporazum bo potreben tudi, da se izognemo selitvi virov CO₂. Pomisleke, ki so obstajali, je treba zato spremeniti v še večjo zavezanost, da bi sporazum postal resničnost.

Nazadnje menim, da je treba jasno in glasno povedati, da bo sporazum v Københavnu neuspešen, če EU ne bo omogočil doseči 30 %, z drugimi besedami, če bo izid tako oslabljen, da EU zaradi njega enostavno ne bo mogla doseči 30 %. Zato je treba tudi jasno in glasno povedati, da obstaja nekaj hujšega, kot je to, da se ne doseže sporazuma, in to je slab sporazum. Zato je EU zastavila tako visoke cilje. Zato zdaj tako trdo delamo na vsebini. Tudi zato, ker se, ko govorimo o cilju dveh stopinj, zavedamo, da je to najvišja raven, ki jo moramo doseči. Vemo, da dejansko že danes vidimo nesprejemljive rezultate. Govorite na primer z vlado Maldivov, ki je pred kratkim imela zasedanje kabineta pod vodo, da bi pokazala posledice, ki jim v nekaterih delih sveta kmalu ne bo mogoče več ubežati. Bilo bi torej cinično, če ne bi zelo odločno ukrepali. Svet je čakal dovolj dolgo. Čas je, da v Københavnu zavoljo planeta dosežemo potrebni sporazum. Zato je tudi tako pomembna zaveza Parlamenta in celotne EU.

Stavros Dimas, član Komisije. – (EL) Gospa predsednica, to je bila zelo zanimiva razprava z nekaterimi izjemnimi in konstruktivnimi prispevki. Slišali smo številna stališča o različnih vprašanjih. Zelo verjetno je, da se določeni ljudje ne strinjajo. Ne morem razumeti na primer, zakaj bi kdor koli nasprotoval čistim, zelenim industrijam, ki ne onesnažujejo in ki temeljijo na novih tehnologijah, ki so uspešne. Vendar pa sem danes slišal celo to. Ne morem razumeti, zakaj bi kdor koli imel raje onesnaževanje, industrijo s starimi tehnologijami, ki so, če ustvarjajo dobiček, donosne samo zato, ker ne plačujejo stroškov onesnaževanja; toda takšni dobički bodo kratkoročni, ker te industrije ne bodo konkurenčne. Vendar pa je v demokraciji in v demokratičnem parlamentu slišati vsa mogoča stališča.

Podal bi tudi pripombo glede Svetovne okoljske organizacije. Ta organizacija, za katero vem, da si je zelo prizadevala Francija, je bila ena izmed naših ambicij in upam, da bo v naslednjih letih postala resničnost. Takšna organizacija je nedvomno potrebna, da bo obstajala okoljska organizacija na mednarodni ravni, ki bo spodbujala okoljska vprašanja na enak način kot gospodarska ali socialna vprašanja in ki bo zagotovila tudi boljše usklajevanje mednarodnih okoljskih sporazumov. To je mogoče storiti razmeroma enostavno z nadgradnjo okoljskega programa ZN, prizadevanja pa resnično potekajo v tej smeri.

Povedati želim tudi nekaj o Kjotskem protokolu, ki je bil večkrat omenjen. Veseli me uspešnost Evropske unije, ker bo 15 držav, ki imajo skupni cilj zmanjšanja emisij ogljikovega dioksida za 8 % v obdobju 2008–2012, doseglo svoj cilj, toda EU sedemindvajseterice z 10 novimi državami, ki imajo zastavljen cilj, in Ciprom in Malto, ki ga nimata, bo tudi dosegla zastavljeni cilj. Tako ima Evropska unija moralni argument, da moramo držati svojo besedo, to pa je bilo nedvomno doseženo z ukrepi, sprejetimi bodisi na nacionalni ali evropski ravni, ki vključujejo sistem trgovanja z emisijami ogljikovega dioksida.

Poudariti moram, kot je povedal gospod Carlgren, da bo Evropska unija dosegla še večje zmanjšanje, kot smo si ga prvotno zastavili doseči na podlagi naših napovedi, skupaj z gospodarsko rastjo. Navedel bom samo eno statistiko: med leti 1990 in 2007, obdobje, za katerega imamo statistiko, je gospodarska rast znašala 44 % in zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida 5 % za 15 držav in 9 % za 27. Napoveduje se seveda, da bomo do leta 2012 presegli cilj, zaradi česar bo lažje doseči cilj 30-odstotnega zmanjšanja do leta 2020.

Poudariti je treba tudi, da smo leta 2008 v Evropski uniji ob nenehni gospodarski rasti dosegli precejšnje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 1,6 %, šele konec leta 2008 pa nas je prizadela gospodarska kriza, ki je vplivala tudi na vprašanje toplogrednih plinov.

Ostaja nam samo še nekaj dni in prosim vas, da okrepite svoja prizadevanja in dvostranske stike. Po posvetovanjih Sveta Ecofin, Sveta za okolje in Evropskega sveta imamo zdaj jasna navodila, naj spodbujamo posebne predloge o virih financiranja, operativnih strukturah in merilih, ki jih je treba uporabiti, da se določijo resni prispevki vseh. Poskusimo v času, ki nam je ostal, na čim učinkovitejši način uporabiti ta sredstva.

Glede potrebe po prizadevanjih na globalni ravni za doseganje cilja 2 °C je doseženo široko soglasje. Prevladuje splošno prepričanje, da bodo in morajo biti osnovni temelji za podnebni sporazum za obdobje po letu 2012 položeni v Københavnu. Ti temelji so v glavnem ambiciozne zaveze zmanjšanju emisij s strani razvitih držav, vključno z Združenimi državami, ustrezni ukrepi razvitih držav za zmanjšanje povečanja emisij in finančna pomoč državam v razvoju, da zmanjšajo svoje emisije in se prilagodijo podnebnim spremembam.

Hitro se približujemo ciljni črti. Kar najbolje izkoristimo København in izkristalizirajmo glavne obveznosti vseh držav v sporazum, ki bo zgodovinski. V Københavnu bomo morali doseči trdno soglasje glede vseh elementov balijskega akcijskega načrta. O vseh teh elementih se je treba dogovoriti v Københavnu na zavezujoči osnovi in takoj zatem, najkasneje v treh do šestih mesecih, bo treba opraviti formalnosti, da bomo imeli zavezujoč sporazum, za katerega si je prizadevala Evropska unija in ki bo zagotovil cilj omejitve učinka tople grede na 2 °C.

Menim, da ni treba reči, da bodo poslanci Evropskega parlamenta sodelovali pri prizadevanjih v teh dneh, posebno na ključnih srečanjih v Københavnu, in za to bi se vam želel zahvaliti, prav tako pa še enkrat za vsa vaša prizadevanja.

Predsednica. – Ponovni bi opomnila poslance, da sistem modre karte, ki ga je vzpostavila delovna skupina za reformo Parlamenta, ne velja za Komisijo in Svet, ampak samo za razprave med poslanci tega Parlamenta.

Predlog resolucije za zaključek te razprave je predložil Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane⁽¹⁾.

Razprava je zdaj zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Luís Paulo Alves (S&D), *v pisni obliki.* – (*PT*) Nihče ne more prezreti izredne nujnosti, da sklenemo mednarodni sporazum, ki bo nasledil Kjotski sporazum, za znatno zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida.

Zagotoviti moramo, da se zemlja ne segreje za več kot dve stopinji. Če naj to dosežemo, je treba svetovne emisije v naslednjih 10 letih zmanjšati za najmanj 30 %. Na kocki je prihodnost človeštva, časa pa zmanjkuje. To je naša edina priložnost, da ublažimo učinke podnebnih sprememb, ki jih že občutimo in ki bi lahko postale najresnejši problem 21. stoletja.

Ker mi, ki živimo na otokih, najmanj prispevamo k tem spremembam, smo zaradi tega vprašanja resnično zaskrbljeni.

Evropska unija mora še naprej igrati vodilno vlogo in govoriti soglasno glede okoljskih vprašanj. Uporabiti bo morala vso svojo politično moč, da zagotovi, da bodo glavne svetovne sile na bližnjem srečanju v Københavnu dosegle trden sporazum. Odločno ravnanje in sprememba globalnega modela rabe energije – kot sta že storila Portugalska in Azori – sta ključnega pomena, skupaj z naložbami v obnovljive vire energije in energetsko učinkovitost.

Nessa Childers (S&D), v pisni obliki. – V zadnjih dneh so Irsko prizadele hude poplave, ki so prizadele navadne ljudi, mala podjetja in kmete po vsem otoku. Poplavljanje reke Barrow, druge najdaljše reke na Irskem, pomeni, da je bil velik del mesta Carlow pod vodo več kot štiri dni! Poplave v sosednjem mestu Kilkenny so najhujše v zadnjih 60 letih! Čeprav so bile poplave vedno del življenja na Irskem, sta njihovi naraščajoči pogostost in resnost še en opomin učinkov podnebnih sprememb, ki jih je povzročila brezobzirna zloraba našega okolja. Ne glede na to, kaj se bo zgodilo na podnebni konferenci ZN v Københavnu, ki bo v manj kot dveh tednih, bodo izredne vremenske razmere, kot so poplave na Irskem, postale pogostejše. Okrepiti moramo svojo odpornost na učinke podnebnih sprememb. Gospa predsednica, irsko vlado pozivam, naj nemudoma zaprosi za takojšnjo pomoč ob naravnih nesrečah v okviru Evropskega solidarnostnega sklada. Irci so nedavno pokazali svojo zavezanost EU, ko so z veliko večino glasovali za Lizbonsko pogodbo. EU mora pokazati svojo zavezanost Ircem, vključno s prebivalci mest Carlow in Kilkenny, s pospešitvijo teh sredstev za pomoč ob nesrečah.

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki. – (PT)* Politični sporazum v Københavnu je ključnega pomena, toda biti mora svetoven. Potiskanje evropske industrije v položaj, ki ni sorazmeren s položajem drugih razvitih gospodarstev, bi bilo napaka za gospodarstvo in prav malo uporabno v ekološkem smislu. Evropska prizadevanja morajo biti usmerjena k sklenitvi sporazuma, ki nalaga obveznosti vsem stranem.

⁽¹⁾ Glej zapisnik.

Evropa mora najti tudi učinkovite in primerne rešitve vprašanja financiranja. To onemogoča zamisel o davku na mednarodne finančne transakcije (Tobinov davek) za financiranje prilagoditve podnebnim spremembam v državah v razvoju.

Podpore takšne vrste, čeprav je potrebna, se ne sme dati na račun gospodarstva, trgovine in ustvarjanja blaginje.

Ni mogoče prezreti cene, ki bi jih takšen davek imel za družbo na splošno (povečanje davčnega bremena s posledicami za vse davkoplačevalce in potrošnike), in njegovega vpliva na finančni trg (zmanjšanje potrebne likvidnosti in toka posojil za podjetja in gospodinjstva).

Poleg tega bi izvajanje svetovnega davka vodilo k tehničnim problemom in zapleteni administraciji. V krizi izhod iz nje ne more vključevati še več in novih davkov, ki bi jih bilo težko pobirati. Pozabiti moramo na to zamisel o novem davku.

José Manuel Fernandes (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) EU mora še naprej biti zgled v boju proti podnebnim spremembam. Omeniti je treba, da je EU presegla cilje, določene v Kjotu.

Menim, da mora biti københavnski sporazum o zmanjšanju svetovnih emisij ogljika zavezujoč. Glede na to sem predložil predlog spremembe resolucije Parlamenta o tej zadevi in predlagal, da se v končnem besedilu določi vrsto mednarodnih sankcij.

Menim, da mora biti sporazum svetoven, ambiciozen in imeti jasen časovni okvir. Če ne bomo ambiciozni, bomo na koncu imeli neuporaben instrument, ki bo še manj učinkovit kot Kjotski protokol, ki že določa mednarodne sankcije. Upamo, da bo ureditev učinkovita in da bo sporazum vključeval klavzulo o pregledu, da ga bo mogoče enostavno posodobiti.

Jasen signal moramo poslati tudi industrijam v vzponu v Aziji. Kitajske in Indije ni mogoče izvzeti iz vse odgovornosti, ko pa proizvajata velik odstotek svetovnih emisij, medtem ko si naše industrije zelo prizadevajo zmanjšati svoje emisije.

ZDA imajo veliko odgovornost, da zagotovijo uspeh tega vrha. Upam, da bo predsednik Združenih držav Amerike Barack Obama dokazal, da je zaslužil Nobelovo nagrado za mir, saj bo boj proti podnebnim spremembam prispeval k miru in sreči vseh narodov!

Adam Gierek (S&D), *v* pisni obliki. – (*PL*) Podnebje se spreminja. To se je zgodilo že večkrat v preteklosti. Nas je 6 milijard in kar je nekoč bil izreden pojav in ga nihče ni opazil, je danes očitno. Še več – dovršeno zgrajene infrastrukture na primer proizvodnje električne energije in oskrbe z njo pogosto odpovejo, posledice tega pa vključujejo izpade in okvare IT omrežij. Potem je tu še problem širjenja puščav na obsežnih področjih zemlje. To povzroča človekoljubno in gospodarsko katastrofo. Njeni prvi znaki so nemiri v Somaliji in napovedi prihodnjih konfliktov zaradi vode. Val priseljevanja narašča. Bodo ti problemi rešeni s strogimi omejitvami emisij CO₂? Ne.

Prvič, nihče ni dokazal, da so vzrok za podnebne spremembe emisije CO₂. Drugič, učinke teh omejitev emisij CO₂ se lahko pričakuje šele ob koncu stoletja. Tretjič, omejitve na področju emisij CO₂ bodo človeštvo samo gospodarsko oslabile in tako poslabšale katastrofo. Glede trgovanja s pravicami do emisije, to je protidružbeni predlog in njegove stroške bodo nosili navadni ljudje. Dobiček bo pobral finančni svet, vključno s svetom špekulacij. Zato je iz človekoljubnega in socialnega razloga najpomembneje, da se ne borimo proti nadvse neverjetnim vzrokom za podnebne spremembe, ampak da se borimo proti posledicam podnebnih sprememb. Ne gre za prilagajanje podnebnim spremembam, ampak za proaktivno ukrepanje. V moji državi je na primer zanesljivost oskrbe z vodo že pomembna zadeva.

Rovana Plumb (S&D), v pisni obliki. – (RO) Globalno segrevanje trenutno za človeštvo predstavlja dva velika problema: po eni strani potrebo po dramatičnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in po drugi strani potrebo po prilagoditvi učinkom podnebnih sprememb. Če upoštevamo, da imamo opraviti z globalnim pojavom in da je EU odgovorna samo za 10 % svetovnih emisij toplogrednih plinov, je pomembno, da čez dva tedna v Københavnu dosežemo obvezen, svetovni pravni sporazum. Pozdravljam prisotnost predsednika Obame v Københavnu s pooblastilom, ki vključuje jasne cilje za zmanjšanje emisij, ki se jim bodo zavezale ZDA. Da bi se prilagodili učinkom podnebnih sprememb, potrebujemo mehanizem financiranja, ki zagotavlja točne podatke o zneskih, ki jih je treba vložiti v zelene tehnologije, ki ustvarjajo nova delovna mesta, kar je v tem obdobju krize tako potrebno.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), v pisni obliki. – (RO) Cilj mednarodne konference o podnebnih spremembah v Københavnu, ki se bo začela 7. decembra, je skleniti sporazum, ki bo nasledil Kjotski sporazum in ki bo države sveta pripravil do tega, da bodo zmanjšale emisije onesnaževal. EU se je enostransko zavezala, da bo zmanjšala emisije onesnaževal za 20 % v primerjavi z letom 2005 in zagotovila, da 20 % porabljene energije prihaja iz obnovljivih virov. Vendar pa je treba ta prizadevanja uskladiti s prizadevanji vseh razvitih držav ali držav v razvoju. Porabo energije in emisije onesnaževal je mogoče hitro in poceni zmanjšati s spodbujanjem energetske učinkovitosti na globalni ravni. Zato morajo EU in države članice povečati energetsko učinkovitost, predvsem v gradbenem in prevoznem sektorju. Da bi EU lahko zmanjšala emisije onesnaževal, ki jih proizvajajo industrije, ki so velike porabnice energije, v skladu s sprejetimi obveznostmi, je treba zagotoviti finančne vire za posodobitev evropskih podjetij. To je edini način, da ohranimo proizvodnjo in posledično delovna mesta v Evropski uniji. Med pregledom proračuna EU moramo zagotoviti, da bodo na razpolago zadostni finančni viri za sprejetje ukrepov za zaščito pred podnebnimi spremembami in prilagoditev njihovim učinkom. Razvoj ekološko učinkovitega svetovnega gospodarstva bo ustvaril nove naložbe, nova delovna mesta in dvignil življenjski standard.

(Seja, ki je bila prekinjena ob 11.50 v pričakovanju začetka glasovanja, se je nadaljevala ob 12.00)

PREDSEDSTVO: GOSPOD LAMBRINIDIS

podpredsednik

4. Čas glasovanja

Predsednik. – Naslednja točka je glasovanje.

(Za izide in druge podrobnosti glasovanja: glej zapisnik)

4.1. Elektronska komunikacijska omrežja in storitve (A7-0070/2009, Catherine Trautmann) (glasovanje)

4.2. Statistični podatki o pesticidih (A7-0063/2009, Bart Staes) (glasovanje)

- Pred glasovanjem:

Bart Staes, *poročevalec*. – (*NL*) Samo v pojasnilo naj povem, da je to tretje poročilo v trojici poročil o uporabi pesticidov.

V letošnjem letu, še v prejšnjem Parlamentu, smo sprejeli Uredbo o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet. Tedaj smo sprejeli tudi Direktivo o trajnostni rabi pesticidov, sedanja Uredba o statističnih podatkih o pesticidih pa predstavlja tretji element.

S tem predlogom se je moral ukvarjati Spravni odbor, ker je bilo v prejšnjem Parlamentu nekaj težav. Zelo veliko ljudi je bilo odsotnih, na drugi obravnavi pa ni bilo dovolj prisotnih, da bi dobili zadostno število glasov za zaključek druge obravnave.

V zvezi s tem se želim zahvaliti švedskemu predsedstvu in zlasti češkemu predsedstvu, saj bi lahko popolnoma onemogočili drugo obravnavo: lahko bi zavrnili sodelovanje v spravnem postopku. Zahvaljujoč njunim dobrim odnosom s Parlamentom in po zaslugi predsednikov političnih skupin, ki so mi pomagali sestaviti pismo predsedstvu takoj po volitvah, je bilo mogoče to poročilo rešiti in s postopkom sprave zagotoviti, da lahko danes glasujemo o besedilu v takšni obliki, kot je bila dogovorjena na drugi obravnavi. Rad bi se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri tem.

- 4.3. Finančna pomoč Skupnosti na področju vseevropskih omrežij (kodificirana različica) (A7-0057/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (glasovanje)
- 4.4. Pravila o varovanju tajnosti informacij Europola (A7-0065/2009, Timothy Kirkhope) (glasovanje)

- 4.5. Izvedbena pravila, ki urejajo odnose Europola s partnerji, vključno z izmenjavo osebnih podatkov in tajnih informacij (A7-0064/2009, Sophia in 't Veld) (glasovanje)
- 4.6. Seznam tretjih držav in organizacij, s katerimi Europol sklene sporazume (A7-0069/2009, Jan Philipp Albrecht) (glasovanje)
- 4.7. Osnutek sklepa Sveta o sprejetju izvedbenih pravil za analitične delovne datoteke Europola (A7-0068/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (glasovanje)
- 4.8. Evropska mreža za preprečevanje kriminala (EUCPN) (A7-0072/2009, Sonia Alfano) (glasovanje)
- 4.9. Akreditacija dejavnosti forenzičnih laboratorijev (A7-0071/2009, Timothy Kirkhope) (glasovanje)
- 4.10. Makrofinančna pomoč Gruziji (A7-0060/2009, Vital Moreira) (glasovanje)
- 4.11. Makrofinančna pomoč Armeniji (A7-0059/2009, Vital Moreira) (glasovanje)
- 4.12. Makrofinančna pomoč Srbiji (A7-0061/2009, Miloslav Ransdorf) (glasovanje)
- 4.13. Makrofinančna pomoč Bosni in Hercegovini (A7-0067/2009, Iuliu Winkler) (glasovanje)
- 4.14. Skupni sistem davka na dodano vrednost (A7-0055/2009, Udo Bullmann) (glasovanje)
- 4.15. Spremembe prilog II in III h Konvenciji OSPAR (A7-0051/2009, Anna Rosbach) (glasovanje)
- 4.16. Sporazum ES/Danska o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah (sprememba Sklepa št. 2006/326/ES) (A7-0058/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (glasovanje)
- 4.17. Sporazum ES/Danska o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (A7-0056/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (glasovanje)
- 4.18. Obnovitveni načrti za grenlandsko morsko ploščo (A7-0046/2009, Carmen Fraga Estévez) (glasovanje)
- 4.19. Pristop ES h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) (A7-0053/2009, Dieter-Lebrecht Koch) (glasovanje)
- 4.20. Protokol o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti (A7-0062/2009, Diana Wallis) (glasovanje)
- 4.21. Zahteva za zaščito poslanske imunitete Tobiasa Pflügerja (A7-0054/2009, Tadeusz Zwiefka) (glasovanje)

4.22. Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Peti del (A7-0036/2009, József Szájer) (glasovanje)

- Pred glasovanjem o zakonodajni resoluciji:

Stavros Dimas, član Komisije. – Gospod predsednik, menim, da predloga ne bi smeli umakniti.

(Parlament se je odločil, da se predlog vrne odboru.)

4.23. Uporaba informacijske tehnologije za carinske namene (A7-0052/2009, Alexander Alvaro) (glasovanje)

- Pred glasovanjem:

Petru Constantin Luhan (PPE). – Gospod predsednik, v imenu skupine PPE bi vas prosil, da o spremembi 27 glasujemo posebej. Gre za odobritev neomejenega dostopa do podatkovne zbirke Eurojustu in Europolu. Prosil bi vse kolege, naj glasujejo proti.

(Parlament je zavrnil predlog)

5. Obrazložitev glasovanja

Ustna obrazložitev glasovanja

- Poročilo: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Kot ena od poročevalk v senci za telekomunikacijski sveženj bi glede na uspešno glasovanje želela povedati, da sem zadovoljna, da bo ta pomembna sprememba predpisov glede notranjega trga na področju elektronskih komunikacij ponovno uvedla pošten postopek v zvezi z odklopom z interneta. Zelo sem vesela, da je Svet na koncu soglašal z našimi predlogi. Naša jamstva bodo zagotovila, da bodo odklopi z interneta veljali za zločince, kot so teroristi ali razpečevalci otroške pornografije, in ne za navadne uporabnike.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Gospod predsednik, menim, da je ta zakonodaja nujna, saj se približujemo enotnemu trgu na področju elektronskih komunikacij. Z Lizbonsko pogodbo smo sprejeli odločitev, da gremo v tej smeri.

Vseeno pa sem zelo zaskrbljen zaradi velikega pomena, ki ga ima zagotavljanje temeljnih pravic uporabnikom interneta in prostega dostopa do njega. Zaskrbljenost povzročata tudi nezakonita uporaba in zloraba interneta, kot vemo, pa je trenutno med najbolj perečimi zadevami piratstvo. Piratstvo ves čas narašča, eno od najpomembnejših področij, kjer deluje, pa je internet.

Upam, da bomo v prihodnje lahko vlagali v zagotovitev, da so vsi, ki ustvarjajo originalna dela, temu primerno nagrajeni in da piratstvo ne ogroža njihovega preživljanja, kar je sedaj pogost pojav na internetu, kadar se datoteke nezakonito prenašajo z interneta. To sta pravi ukrep in prava smer, čeprav bi morali v prihodnje posebno pozornost posvetiti pravicam umetnikov in preprečevati piratstvo.

- Poročilo: Timothy Kirkhope (A7-0065/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Gospod predsednik, poglejte, kako prikrito, uglajeno, z majhnimi koraki, potuhnjeno in nepošteno smo se približali vzpostavitvi vseevropske zvezne policije.

Ko je bil Europol ustanovljen v zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja, je bil predstavljen kot klirinška hiša oziroma kot regionalna podružnica Interpola, če želite. Od tedaj je korak za korakom pridobival izvršilna in policijska pooblastila.

Najprej so bila ta predstavljena kot strogo omejena na čezmejne protiteroristične dejavnosti. Seveda je bil na enak način ustanovljen tudi FBI, ki je nato postopoma širil svoja pooblastila ter kopičil pristojnosti, dokler ni postal zvezna vsecelinska policija.

Podobno poteka sedaj pri Europolu, ki postopoma širi svoje pristojnosti na vrsto kaznivih dejanj, ki spadajo v nacionalne okvire – z eno zelo zanimivo hibo, in sicer ima njegovo osebje še vedno diplomatsko imuniteto; z drugimi besedami, ne morejo biti poklicani na odgovornost zaradi zlorabe policijskih pooblastil.

Kdaj smo sploh o tem glasovali? Kdaj smo se sploh dogovorili, da bomo vzpostavili vseevropski pravosodni sistem, ki ima lasten sodni nalog za prijetje, lastno policijo, lastno sodstvo in lastnega vseevropskega javnega tožilca?

Mislim, da bi morali z vsem spoštovanjem vprašati naše državljane, naše volivce, ali s tem soglašajo.

- Poročilo: Vital Moreira (A7-0060/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Gospod predsednik, najbolje, kar bi lahko storili za Balkan in kavkaške republike, je to, da bi jih brezpogojno sprejeli v carinsko unijo in svoje trge odprli za njihove izdelke. Te države so v idealnem položaju, da se z ugodnimi cenami prebijejo na trg. Imajo usposobljeno in marljivo delovno silo z relativno nizkimi stroški, zato je njihov izvoz konkurenčen.

Namesto tega pa zavračamo njihove izdelke na številnih ključnih področjih, nato pa si svojo vest pomirimo tako, da jim ponudimo medvladno finančno pomoč. S tem seveda postanejo naša odvisna ozemlja, naše satrapije. Niso samo Rusi tisti, ki menijo, da so te države "bližnja tujina". Videti je, da ta besedna zveza včasih velja tudi za Bruselj.

Njihove politike in nosilce odločanja vlečemo v sistem masovne porazdelitve bogastva in jih vnaprej evropeiziramo, kajti spoznavajo ravno to, kar mi v Parlamentu še predobro vemo, torej da je dandanes poglavitna funkcija Evropske unije, da deluje kot mogočna naprava, ki davkoplačevalcem jemlje denar in ga daje ljudem, ki imajo srečo, da delujejo znotraj sistema.

- Poročilo: Alexander Alvaro (A7-0052/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Gospe in gospodje, trdno sem prepričana, da potrebujemo napreden informacijski sistem za civilno upravo, ki bi povezoval carinske in policijske organe držav članic. Državljanom Unije dolgujemo učinkovitejši boj proti uvozu ponarejenih in tudi nevarnih izdelkov na naš trg iz tretjih držav. V nasprotju z večino poslancev verjamem, da bo predlog Komisije omogočil večjo zaščito osebnih podatkov in obenem učinkovitejši boj proti organiziranemu kriminalu. Zato nisem glasovala za 90 predlogov sprememb odbora ali za poročilo kot celoto.

Seveda bi želela pozvati Komisijo, da se na pogajanjih dogovori o podobnem sistemu zgodnjega obveščanja, kot je RAPEX-Kitajska, še z drugimi državami, na primer Indijo, Vietnamom, Rusijo ali Turčijo, da se nevarni ali ponarejeni izdelki zasežejo, še preden prispejo v evropske države. Naj opozorim, da je od leta 2006 mogoče sklepati mednarodne sporazume s tretjimi državami o sodelovanju nadzornih organov na področju varstva potrošnikov in zelo sem razočarana, da Komisija doslej še ni izkoristila te možnosti.

Pisna obrazložitev glasovanja

- Poročilo: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Veseli me, da je Evropski parlament odobril telekomunikacijski sveženj in tako utrdil pravice potrošnikov ter izboljšal dostop do informacij in svobode izražanja. Da bi dosegli cilje lizbonske strategije, moramo priskrbeti dovolj spodbud za vlaganja v nova omrežja za hitri prenos, da bi podprli inovacije v vsebinsko zasnovanih internetnih storitvah ter izboljšali mednarodno konkurenčnost EU. Spodbujanje trajnostnih vlaganj v razvoj tovrstnih omrežij je absolutno pomembno, saj bo to izboljšalo konkurenčnost in razširilo potrošniško izbiro. Da bi zagotovili vlaganja v nove tehnologije v manj razvitih regijah, bi morali biti predpisi na področju elektronskih komunikacij usklajeni z drugimi politikami, vključno s politiko državne pomoči, kohezijsko politiko ali cilji širše industrijske politike.

Carlos Coelho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Podpiram telekomunikacijski sveženj, ker menim, da je internet pomembno orodje za izobraževanje, uresničevanje svobode izražanja in za dostop do informacij. Ta pobuda nedvomno vzpostavlja idejo, da sta dostop do interneta in njegova raba temeljni pravici evropskih državljanov. Zahvalil bi se rad gospe Bastos kot edini portugalski poslanki, ki je sodelovala v tem postopku. Zagovarjam svobodo na internetu, ne da bi to pomenilo odsotnost kakršne koli ureditve. Enako kot v resničnem svetu je tudi v virtualnem svetu interneta mogoče izvajati nedovoljene in nezakonite dejavnosti, vključno s prenašanjem video in glasbenih datotek, spodbujanjem k terorizmu in otroško pornografijo. Kljub

nasprotovanju veliko nacionalnih vlad je Parlament zagotovil, da lahko vsi uporabniki uživajo pravice in jamstva iz Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (ECHR). To pomeni, da mora biti kakršno koli omejevanje pravic ali temeljnih svoboščin internetnim uporabnikom, kot je ukinitev dostopa, v skladu z ECHR in splošnimi pravnimi načeli ter da ga je treba najprej odobriti s sodno odločbo, da se tako zagotovijo postopkovna jamstva, domneva nedolžnosti in pravica do zasebnosti, brez poseganja v posebne mehanizme v tistih primerih, ki so v interesu državne varnosti nujni.

Marielle De Sarnez (ALDE), *v* pisni obliki. – (FR) Predhodna odobritev sodišča: to je tisto, kar smo želeli zagotoviti. Če nič drugega smo s tem kompromisom zagotovili najboljšo možno pravno zaščito v tej fazi. Sporočilo EU je sedaj jasno: dostop do interneta je temeljna pravica, zato bodo morali biti izvedeni postopki natančni in obvezujoči, da se zagotovi, da se internetne uporabnike dejansko lahko obsodi za kršenje avtorskih pravic. Sedaj pa morajo nacionalni sodniki in sodniki Sodišča Evropskih skupnosti uresničevati pravico vseh internetnih uporabnikov do "predhodnega, poštenega in nepristranskega postopka". Zaradi nejasnosti večjega števila določb bo treba natančno spremljati postopek prenosa in uporabe te pomembne zakonodaje. Ker je Lizbonska pogodba sedaj ratificirana, bo Evropski parlament kot sozakonodajalec lahko še naprej branil nevtralnost interneta. Današnje glasovanje je le ena od faz tega dolgega procesa. Še naprej bomo morali braniti pravice internetnih uporabnikov, zlasti pa jih bolje opredeliti. Poleg tega bomo morali nujno obravnavati ključno vprašanje avtorskih pravic na internetu.

Edite Estrela (S&D), *v* pisni obliki. – (*PT*) Glasovala sem za poročilo gospe Trautmann, ker verjamem, da sedanji dogovor močno presega rezultate, ki jih je bilo mogoče doseči v zgodnejših fazah postopka, zlasti glede pravic potrošnikov. Verjamem, da je uvedba ukrepov za zaščito pravic in jamstev na področju svobode izražanja in obveščanja, ki jih uživajo uporabniki stacionarnih ali mobilnih telefonov in internetni uporabniki, vsekakor nujna. Pomembno je, da se notranji telekomunikacijski trg racionalizira s spodbujanjem konkurence med podjetji ter da vlade držav istočasno krepijo avtonomijo nacionalnih regulativnih organov. Prav tako je bilo pomembno zagotoviti sodobnejše upravljanje radijskega spektra z razvojem tehnik, ki poenostavljajo izvajanje teh storitev na podeželju.

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Pozdravljam kompromis, ki sta ga dosegla Parlament in Svet, in sicer da sta v okvirno direktivo vključila ustrezno zaščito uporabnikov v primeru omejitve dostopa do storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij.

Menim, da pravna država narekuje, da pogoji za dostop do informacij in uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij ne morejo veljati za nobeno osebo, če niso strogo skladni z načelom domnevne nedolžnosti, omejitev dostopa pa mora temeljiti na predhodnem, poštenem in nepristranskem postopku, ki ščiti pravico biti zaslišan in pravico do učinkovite pravne zaščite.

Poleg tega menim, da je zlasti pomembno podpreti mehanizme neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov, da lahko ti učinkovito urejajo trg, spodbujajo lojalno konkurenco med operaterji in mehanizme sodelovanja med različnimi evropskimi regulativnimi organi, da bi tako lahko vzpostavili preglednejši in bolj konkurenčen trg, ki bo uporabnikom zagotavljal kakovostnejšo ponudbo storitev.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Konec oktobra je Svet sprejel večino besedil, o katerih se je pogajal s Parlamentom v zvezi s tako imenovanim telekomunikacijskim svežnjem, z nekaj izjemami, ki so bile vključene v poročilo gospe Trautmann.

O tem besedilu, o katerem bomo sedaj glasovali, so se nato pogajali v Spravnem odboru, kjer so ga tudi sprejeli.

Drži, da dogovorjeno besedilo vsebuje nekatere predloge, ki jih je podala naša skupina in ščitijo pravice uporabnikov. Vendar pa ne seže dovolj globoko, saj dovoljuje izjeme pri postopkovnih jamstvih v nujnih primerih, čeprav morajo biti ti utemeljeni in v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Vendar pa je glavni problem tega besedila njegov obseg, saj se nanaša samo na omejitve, ki jih lahko postavijo države članice, ne pa na omejitve zasebnih podjetij.

Dejansko vse kaže, da se Evropska unija zanima bolj za vzpostavitev notranjega telekomunikacijskega trga, in to bolj zaradi služenja interesom gospodarskih skupin, ki obvladujejo ta sektor, kot zaradi zaščite pravic in temeljnih svoboščin končnih uporabnikov. Nimamo druge izbire, kot da zavrnemo tak pristop.

Bruno Gollnisch (NI), v pisni obliki.

– (FR) Vzdržal sem se pri glasovanju o tej končni različici telekomunikacijskega paketa, ker je pomanjkljiva. Vseeno pa je to boljše kot nič. Internetnih uporabnikov ne varuje pred zlorabami na podlagi zakonov, ki uničujejo svobodo, kot je na primer prva različica zakona HADOPI v Franciji, ali pred srdom upravnih organov, ki so pooblaščeni za izvajanje takih zlorab. Vseeno pa internetnim uporabnikom ponuja sredstvo za lastno zaščito. Žal je zelo zaskrbljujoče, da je do tega prišlo: da se moramo zanašati na Evropsko unijo, ki ji je malo mar, kaj državljani mislijo, večina njenih zakonov pa dejansko služi interesom vseh mogočih lobijev – da bi bili Evropejci deležni najnižje ravni svobode obveščanja in izražanja.

Sylvie Guillaume (S&D), *v* pisni obliki. – (FR) Čeprav je telekomunikacijski sektor v obdobju razvoja, kakršnega še ni bilo, je bilo nujno podpreti poročilo moje kolegice gospe Trautmann, saj bodo potrošniki dobili boljše storitve po ugodnejših cenah.

Pozdravljam dejstvo, da bo to besedilo okrepilo pravice uporabnikov do univerzalnih storitev na podlagi jasnejših pogodb, da bodo telefonske številke za klice v sili in odprte telefonske številke za pogrešane otroke dostopnejše, da se bodo pravice invalidov bolj upoštevale in da prinaša tudi jamstvo prenosa številke. Prav tako bo mogoče uspešneje zaščititi zasebnost in zatirati nezakonite prakse na internetu z izboljšano varnostjo in celovitostjo elektronskih komunikacijskih omrežij.

Nazadnje pa je razveseljujoče, da imamo na voljo zakonsko utemeljeno rešitev, ki evropskim državljanom ponuja postopkovna jamstva, kot je spoštovanje načela *inter partes*, domnevne nedolžnosti in pravice biti zaslišan, ter države članice obvezuje, da pred kakršnim koli ukrepanjem, katerega namen je omejiti dostop do interneta, spoštuje ta jamstva.

Małgorzata Handzlik (PPE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Sprejetje poročila gospe Trautmann pomeni skorajšnjo uveljavitev telekomunikacijskega svežnja. To je dobra novica za potrošnike, ki jim ta zakonodaja krepi pravice. Možnost prenosa telefonske številke na drugo omrežje v enem dnevu, večja preglednost tarif in izboljšano varstvo osebnih podatkov so le nekateri od pozitivnih vidikov svežnja.

Poleg tega pa je Evropski parlament prisluhnil bojaznim evropskih državljanov o odklopu uporabnikov z interneta. Evropski parlament je podprl stališče, da je dostop do interneta pravica vsakega državljana. V zvezi s tem pa bo odklop državljana z interneta mogoč samo v utemeljenih primerih, ob spoštovanju načel domnevne nedolžnosti in pravice do zasebnosti ter po poštenem in nepristranskem sojenju. Ta rešitev bo zagotovo razveselila podpornike prostega dostopa do interneta.

Jacky Hénin (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*FR*) Moram povedati, da predlagani kompromis med Svetom in Parlamentom uporabnikom ne ponuja ustreznih pravnih jamstev.

Čeprav besedilo navaja, da države članice ne morejo postaviti omejitev končnim uporabnikom interneta, vseeno omogoča omejevanje s strani ponudnikov dostopa do interneta brez kakršne koli predhodne sodne odločbe.

To stanje pa spodkopava pravice ljudi.

Spremembe, ki jih je predložila naša skupina v podporo pravicam državljanov, niso bile sprejete.

Nazadnje pa za sveženj velja "zakon" notranjega trga. Zato bo torej Sodišče Evropskih skupnosti odločilo o "navzkrižju interesov". Svoboda izražanja bo po vsej verjetnosti podrejena zakonu notranjega trga, kot nam kažejo številni nedavni primeri.

Zaradi močnega pritiska uporabnikov in državljanov so bila zagotovljena uporabniška jamstva, vendar pa ta po mnenju levice ostajajo nepopolna. Ne moremo sprejeti nepoštenih kompromisov, kadar je v igri svoboda izražanja državljanov.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Glasoval sem za kompromisni telekomunikacijski sveženj. Čeprav sveženj ni popoln, kar je tudi običajno za kompromise, pa vseeno verjamem, da je to korak v pravo smer in da bo izboljšal pravice potrošnikov.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki. – (PT)* Glasovanje za sveženj se lahko upraviči preprosto z dejstvom, da nova evropska zakonodaja o telekomunikacijskem sektorju podpira pravice uporabnikov stacionarne in mobilne telefonije in interneta ter spodbuja konkurenco.

Najpomembnejše med temi novimi pravili pa je krepitev potrošniških pravic, jamstev internetnega dostopa in varstva osebnih podatkov, če upoštevamo, da EU vse bolj postaja območje pravic in svoboščin.

Willy Meyer (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*ES*) Glasoval sem proti okvirni direktivi o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah, ker menim, da predstavlja napad na svobodo izražanja in državljanske pravice državljanov. S sprejetjem te direktive Evropska unija dovoljuje, da se internetne storitve odklopijo brez sodne odločbe. Kot zagovornik državljanskih pravic moram nasprotovati tej odločitvi. Zasebnim podjetjem daje pristojnost za omejevanje uporabe interneta in je zato le še en primer liberalizacije evropskega telekomunikacijskega trga.

Pa tudi dejstvo, da lahko nesodni organi (vrsta in sestava teh organov nista še opredeljeni) odločajo o odklopu internetnih storitev zaradi domnevnih nezakonitih praks (ki tudi niso še opredeljene), predstavlja kršitev načela, da so državljani nedolžni, dokler se jim ne dokaže krivda, ter operaterjem dopušča omejevanje pravic uporabnikov, vzpostavitev filtrov za vsebino in pohitritev nekaterih spletnih strani na račun drugih, kar de facto pomeni konec nevtralnosti interneta.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Glasoval sem za ta paket zaradi njegove nesporne koristnosti. Vseeno pa priznavam, da je nejasen glede tega, kaj v praksi pomeni pošten in nepristranski postopek v zvezi z možnimi situacijami za omejitev dostopa do interneta. Menim, da bi bilo bolje, da bi bila predhodna sodna odločba obvezna.

Teresa Riera Madurell (S&D), *v pisni obliki.* – (*ES*) Glasovala sem za poročilo, ki predstavlja zaključek dela na "telekomunikacijskem svežnju", dveh direktivah in uredbi, ki je najpomembnejši premik v razvoju informacijske družbe in varstvu pravic uporabnikov.

Nova zakonodaja ponuja tudi jasna pravila in potrebno pravno varnost za spodbuditev novih vlaganj, ki bodo v zameno omogočila ponudbo novih storitev in razvoj novih gospodarskih dejavnosti. Te določbe bodo zato imele pomemben gospodarski vpliv. Besedilo, ki je bilo nazadnje sprejeto, zagotavlja tudi večje spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin potrošnikov pri dostopanju do interneta, saj sprememba 138 zagotavlja pravno varnost.

Dosežen kompromis se sklicuje na Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sprememba 138 pa na Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Ta druga možnost ima očitno pomanjkljivost: Združeno kraljestvo, Poljska in sedaj še Češka republika so uvedle poseben protokol, ki Sodišču Evropskih Skupnosti in zadevnim nacionalnim sodiščem preprečuje ukrepati v primeru kršitve, medtem ko so Konvencijo podpisale vse države članice in ni nobenih poseganj v nacionalne pravne strukture.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *v pisni obliki. – (EL)* Levosredinske in desnosredinske politične sile v Evropskem parlamentu so glasovale za zakonodajni "sveženj" o telekomunikacijah in internetu na podlagi meril konkurenčnosti in varnosti oziroma, z drugimi besedami, za zagotovitev dobička monopolov in omejitev svoboščin in pravic delavcev. Iste politične sile so ob demagoško bombastičnem sklicevanju na pravice uporabnikov in prost dostop do interneta zaradi samovoljnosti monopolnih poslovnih skupin podprle nazadnjaške predloge Komisije in tako pripomogle k služenju interesom kapitala.

Odločitev Evropskega parlamenta spodbuja kapitalistična prestrukturiranja, ki bodo podjetjem omogočila gigantsko rast in razvoj "zelenega gospodarstva", da bodo lahko nadvladala Evropo in svet in tako podvajala svoje dobičke na škodo delavcev in uporabnikov njihovih storitev.

Monopoli so dobili zakonsko pravico do spremljanja in omejevanja dostopa do interneta uporabnikom. Obenem pa so njihovi dobički zagotovljeni zaradi uskladitve radijskega spektra in "operativno ločitvijo" stacionarnih in internetnih storitev ter potrebne infrastrukture. Glasovali smo proti predlogu resolucije Sveta in Evropskega parlamenta in podpiramo delavce in uporabnike elektronskih komunikacij, ki vztrajno zahtevajo svoje pravice in svoboščine ter kljubujejo nazadnjaški politiki EU in strank kapitala.

- Poročilo: Bart Staes (A7-0063/2009)

David Casa (PPE), *v* pisni obliki. – V tem primeru je namen predloga vzpostaviti okvir za uskladitev pravil v zvezi z zbiranjem in posredovanjem statističnih podatkov pri uporabi kot tudi pri prodaji pesticidov. Na voljo je več pomembnih opredelitev in pojasnil in zato sem se odločil, da glasujem za to poročilo.

Edite Estrela (S&D), *v pisni obliki.* – (*PT*) Pozdravljam doseženi dogovor o skupnem besedilu, ki ga je podprl Spravni odbor, za namen uredbe Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s statističnimi podatki o pesticidih, ki bo omogočila vzpostavitev zakonodajnega okvira in usklajenih pravil za zbiranje in posredovanje statističnih podatkov o prodaji in uporabi pesticidov, da se zagotovi njihova trajnostna raba.

Peter Jahr (PPE), *v pisni obliki.* – (*DE*) Pozdravljam dejstvo, da bo uredba o statističnih podatkih o fitofarmacevtskih sredstvih dopolnila zakonodajni sveženj evropske fitofarmacevtske politike, ki lahko tedaj stopi v veljavo. Da bi kar se da zmanjšali tveganje za ljudi in okolje, ki jih uporaba fitofarmacevtskih sredstev zadeva, potrebujemo usklajene kazalce tveganja na podlagi primerljivih in zanesljivih podatkov iz vseh držav članic. In to je tisto, kar je sedaj mogoče izvesti. Vseeno pa zbiranje teh podatkov ne sme voditi v več birokracije in s tem nalagati večja bremena našim kmetom in upravam. Kjer je mogoče, bi morali uporabiti obstoječe podatke in ne zbirati novih. Pri spremljanju izvajanja uredbe bo naša odgovornost zagotoviti, da so birokratski izdatki na najnižji možni ravni. Naj dodam še to, da bi raje videl, da se izraz "fitofarmacevtska sredstva", kot je bil sprva uporabljen v uredbi, ohrani. V nemščini ima izraz "pesticidi" izredno negativne konotacije in se v splošnem nanaša na nepravilno uporabo fitofarmacevtskih sredstev. Žal bo sedaj uredba pripomogla k napačnemu razumevanju.

Elisabeth Köstinger (PPE), *v pisni obliki.* – (*DE*) Iskreno pozdravljam dejstvo, da bo uredba o statističnih podatkih o fitofarmacevtskih sredstvih vzpostavila skupni pravni okvir za zbiranje in posredovanje podatkov o dajanju pesticidov v promet in njihovi uporabi. Nobenega dvoma ni, da imata prednost zmanjšanje tveganj za zdravje človeka in varstvo okolja. Usklajeni kazalci tveganja in zanesljivi podatki iz vseh držav članic bodo sedaj to omogočili. Ob tem pa bi rada tudi močno poudarila, da kakršni koli dodatni upravni izdatki za zbiranje podatkov ne smejo bremeniti naših kmetov. Če se odločimo, da ne bomo ponovno zbirali tistih podatkov, ki so že zbrani, bomo tako uporabili sinergije in pripomogli k zmanjšanju birokracije in dodatnih bremen.

Miroslav Mikolášik (PPE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Pesticidi, zlasti tisti, ki se uporabljajo v kmetijstvu, pomembno vplivajo na zdravje ljudi in okolje, zato moramo njihovo nadaljnjo uporabo močno zmanjšati. Dolgoletne izkušnje z zbiranjem podatkov o prodaji in uporabi pesticidov so pokazale potrebo po usklajenih metodah zbiranja statističnih podatkov, ne samo na nacionalni ravni, ampak tudi na ravni Skupnosti. V skladu z načelom subsidiarnosti in sorazmernosti ta uredba vzpostavlja skupni okvir za sistematično pripravo statističnih podatkov Skupnosti o dajanju pesticidov v promet in njihovi uporabi .

Zato menim, da je skupno besedilo uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih o pesticidih, ki ga je odobril Spravni odbor, ustrezen ukrep, ki bo konec koncev pripomogel k trajnostni rabi pesticidov in obsežnemu vsesplošnemu zmanjšanju tveganj za zdravje in okolje kot tudi k ustrezni zaščiti pridelkov.

Rovana Plumb (S&D), v pisni obliki. – (RO) Želela bi poudariti, da je treba pesticide uporabljati razumneje, kar pomeni tudi korenito splošno zmanjšanje s tem povezanih tveganj. Pesticide je treba uporabljati na način, ki je skladen s potrebo po zaščiti pridelkov. Pesticide pa je mogoče uporabljati brez natančnega spremljanja količine in kakovosti, le če je na voljo zanesljiva podatkovna zbirka. Razpoložljivost in uporaba usklajenih, primerljivih statističnih podatkov Skupnosti o pesticidih igra pomembno vlogo v pripravi in spremljanju zakonodaje in politik Skupnosti v okviru tematske strategije trajnostne rabe pesticidov. Takšni statistični podatki so nujni za oceno politik Evropske unije na področju trajnostnega razvoja in za izračun pomembnih kazalcev tveganj za zdravje in okolje v zvezi z uporabo pesticidov. Zato sem glasovala za to poročilo.

Oldřich Vlasák (ECR), *v pisni obliki.* – (*CS*) Glasoval sem za osnutek zakonodajne resolucije Evropskega parlamenta o skupnem predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih o pesticidih, ki ga je odobril Spravni odbor, kajti po mojem mnenju bo prinesel pomembne koristi. Usklajuje in zlasti poenostavlja zakonodajo na področju statističnih podatkov o pesticidih. Usklajuje statistične raziskave in tako omogoča boljšo primerljivost podatkov ter ponuja možnost boljše in širše uporabe administrativnega vira zbranih podatkov, ki bo znižalo stroške in zmanjšalo administrativno breme kmetov in drugih subjektov v kmetijskem sektorju. Osnutek bo tudi izboljšal varstvo zaupnih podatkov. Konec koncev pa bo ta standard pripomogel k večji ozaveščenosti glede pesticidov in njihovega vpliva na javno zdravje, kar je po mojem prepričanju ključnega pomena.

- Poročilo: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0057/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo o kodifikaciji uredbe Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 1995, ki je opredelila splošna pravila za dodeljevanje finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih omrežij. Žal mi je, da zaradi razvoja in zahtevnosti besedil Komisija ni ponovno preučila svojega stališča z dne 1. aprila 1987, v katerem svojemu osebju zapoveduje, naj vse zakonodajne akte kodificira po največ 10 spremembah, s poudarkom, da je to minimalna zahteva in da si morajo oddelki prizadevati kodificirati besedila, za katere so odgovorni, v še krajših časovnih razmakih. V tem konkretnem primeru konsolidiramo predpise iz leta 1999, dve uredbi iz leta 2004 in eno uredbo iz leta 2005. Menim, da bi morala biti politika konsolidiranja zakonodaje Skupnosti ena od prednostnih nalog

Evropske komisije in da je sedanje stanje nezadovoljivo, zlasti v zvezi z državami članicami, državljani in na splošno vsemi uporabniki prava: sodniki, odvetniki, svetovalci, organi oblasti in drugimi.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasoval sem za predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta, ki je opredelila splošna pravila za dodeljevanje finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih omrežij. Ta omrežja so zelo pomembna za razvoj prometne infrastrukture v Evropi. Nova uredba bo jasno opredelila pogoje in postopke za odobravanje finančne pomoči Skupnosti, ki bodo prinesli ustrezno pravno varnost zlasti za države in regije, ki načrtujejo tovrstne projekte.

- Poročilo: Timothy Kirkhope (A7-0065/2009)

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zaradi tega glasujem za to poročilo, ki zahteva, da Svet umakne svoj predlog.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasovali smo proti zavrnitvi tega sklopa poročil Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, in to ne zaradi vsebine uredbenih predlogov, ki zadevajo Europol in druge dejavnosti kriminalistične policije, ampak zaradi forme. Dejansko je edini razlog, zakaj želi večina poslancev v Parlamentu vrniti poročila odboru, ta, da počakamo, da Lizbonska pogodba stopi v veljavo. V skladu s Pogodbo bodo zadeve spadale v običajen zakonodajni postopek, kar pomeni enakost med Parlamentom in Svetom v zakonodajnem smislu, izključno pravico Evropske komisije do pobude in, še huje, sodno pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti.

To pa je po našem mnenju nesprejemljivo. V svetu brez meja, ki ste ga ustvarili – kar zločinci, nezakoniti priseljenci in preprodajalci dobro izkoriščajo –, je policijsko sodelovanje ključnega pomena. Vsekakor pa je bistveno, da ostaja v okvirih medvladnega sodelovanja.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Ta zadeva je kot tretji steber izrednega pomena za varnost evropskega prostora, zato soglašam, da se to vprašanje glede na njegov prihodnji vpliv na politiko sodelovanja obravnava v skladu z Lizbonsko pogodbo.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Tesno sodelovanje med različnimi organi oblasti v boju proti kriminalu je načeloma zaželeno. Vendar pa varstvo podatkov v tem načrtovanem neomejenem dostopu, ki bo na voljo vsem organom oblasti, sploh ni zakonsko urejeno in tudi ni jasno, kakšne pravice preiskovanja bo imela predlagana uradna oseba za varstvo podatkov. Tudi pri sporazumu Swift so problematični vidiki varstva podatkov. Evropski parlament mora imeti možnost, da v imenu državljanov Evrope reši to polomijo s pravicami na področju varstva podatkov. Zato sem glasoval za poročilo.

- Poročilo: Sophia in 't Veld (A7-0064/2009)

Vilija Blinkevičiútë (S&D), *v pisni obliki.* – (*LT*) Podpiram mnenje poročevalke in soglašam, da mora biti zakonodaja o Europolu obravnavana v soglasju z Evropskim parlamentom in Svetom. Posebno pozornost pa je treba posvetiti varstvu osebnih podatkov. Dejansko ni dovolj jasno, ali so zaščitni ukrepi za prenos osebnih podatkov tretjim osebam trdni. Ali to ne predstavlja kršitve pravic državljanov do zasebnosti in ali lahko ljudje zaupajo, da bodo njihovi podatki zaščiteni? To zadevo bi bilo treba podrobno preučiti. Zato bi moral Svet predložiti nov predlog po uveljavitvi Lizbonske pogodbe.

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zaradi tega glasujem za to poročilo, ki zahteva, da Svet umakne svoj predlog.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Upoštevajoč pomembnost Evropskega policijskega urada (Europola) in sodeč po splošni podpori, ki bi jo moral imeti kot tretji steber, je to izjemno pomembna zadeva za varnost evropskega prostora.

Zato soglašam, da se to vprašanje obravnava v skladu z Lizbonsko pogodbo, saj bo vplivalo na politiko sodelovanja.

- Poročilo: Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009)

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zaradi tega glasujem za to poročilo, ki zahteva, da Svet umakne svoj predlog.

Petru Constantin Luhan (PPE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Poročilo gospoda Albrechta nam ponuja v razpravo seznam tretjih držav in organizacij, s katerimi namerava Europol skleniti sporazume. Seznam tretjih držav vključuje tudi Republiko Moldavijo na primer, na seznamu organizacij, s katerimi namerava Europol skleniti sporazume, pa naj bi bil tudi Regionalni center za boj proti čezmejnemu kriminalu s sedežem v Bukarešti, ki se trenutno pogaja z Europolom glede sklenitve sporazuma o sodelovanju. Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) se je odločila, da bo glasovala proti temu poročilu kot skupina na tem plenarnem zasedanju, da bomo lahko ta dosje pregledali potem, ko bo Lizbonska pogodba že v veljavi. Ker je to tako zelo pomembna tema, smo se odločili, da ji bomo posvetili veliko pozornosti in bomo o njej razpravljali naslednje leto na osnovi soodločanja s Svetom.

- Poročilo: Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009)

Carlos Coelho (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) V okviru Europola so nam predstavili štiri pobude, katerih cilj je uvedba novih pravil o zaupnosti podatkov, ki uresničujejo zadeve v zvezi z ureditvijo odnosov Europola s partnerji, vključno z izmenjavo osebnih podatkov in zaupnih informacij, opredeljujejo seznam tretjih držav in organizacij, s katerimi se lahko sklenejo sporazumi, ter izvajajo pravila za delovne datoteke za analizo.

Glede na to, da bo Lizbonska pogodba stopila v veljavo čez nekaj dni in da bodo nove posebne pravice glede policijskega sodelovanja preložene na Parlament, so štirje poročevalci prosili za zavrnitev predlogov na zakoniti osnovi. Zato podpiram njihovo stališče, naj ne komentiramo vsebine teh predlogov, ampak jih zavrnemo ter od Komisije in Sveta zahtevamo, da na plenarnem zasedanju predstavita deklaracijo, ki ju obvezuje, da bosta sprejela novo odločitev v roku šestih mesecev po uveljavitvi Lizbonske pogodbe. S praktičnega vidika pa je prav, da ne pozabimo, da bo Svet v zvezi s sedanjimi pobudami, o katerih se s Parlamentom zgolj posvetuje, lahko izoblikoval stališče še pred koncem leta, saj bodo štirje izvedbeni koraki za stopili v veljavo s 1. januarjem 2010.

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zaradi tega glasujem za to poročilo, ki zahteva, da Komisija umakne svoj predlog.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Upoštevajoč pomembnost Evropskega policijskega urada (Europola) in sodeč po splošni podpori, ki bi jo moral imeti kot tretji steber, je to izjemno pomembna zadeva za varnost evropskega prostora.

Zato soglašam, da se to vprašanje obravnava v skladu z Lizbonsko pogodbo, saj bo v prihodnje vplivalo na politiko sodelovanja. Zato tudi menim, da je do uveljavitve Lizbonske pogodbe kakršna koli odločitev o tej občutljivi zadevi preuranjena, saj gre za varnost evropskega prostora.

- Poročilo: Sofia Alfano (A7-0072/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), *v pisni obliki.* – (*RO*) V Evropski uniji kriminal ves čas narašča. Soočamo se z množico organiziranih kriminalnih mrež in vse bolj razširjenim računalniškim kriminalom. Zato je potrebno evropsko politiko za preprečevanje kriminala utrditi in okrepiti, države članice pa morajo vzpostaviti boljše in tesnejše sodelovanje na podlagi močne skupne strategije za to področje. Napredek mreže za preprečevanje kriminala je bil v zadnjih nekaj letih dokaj skromen. Dejansko potencial mreže še zdaleč ni bil dosežen. Razširitev odgovornosti mreže, vzpostavitev jasne, preproste in učinkovite administrativne strukture ter vključitev civilne družbe, univerz in NVO so pogoji, ki so ključnega pomena za delovanje takšne mreže.

Parlament bo pridobil zakonodajna pooblastila in bo lahko skupaj s Svetom v skladu s postopkom soodločanja odločal o ukrepih, ki spodbujajo in podpirajo ukrepe držav članic na področju preprečevanja kriminala. Zato podpiram predlog poročevalke, da zavrnemo pobudo in o tem pomembnem dosjeju razpravljamo po uveljavitvi Lizbonske pogodbe.

David Casa (PPE), *v pisni obliki.* – Zadevno poročilo zahteva, da se spremembe sedanjega sistema Evropske mreže za preprečevanje kriminala zavrnejo. Verjamem in soglašam s poročevalko, da je veliko področij, ki jih je treba še izboljšati, tudi glede na predlog. Vseeno pa so vmesni ukrepi primerni, da se pomembne spremembe čim prej uvedejo. Zato sem se odločil, da glasujem proti temu poročilu.

Carlos Coelho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Evropska mreža za preprečevanje kriminala je bila ustanovljena leta 2001, vendar pa zaradi številnih organizacijskih pomanjkljivosti, zaradi katerih svojega potenciala ni mogla v celoti izkoristiti, doslej še ni prinesla posebej dobrih rezultatov, dvakrat pa je že bila v postopku notranjega pregleda. Sedanja pobuda poskuša preklicati ta sklep iz leta 2001 in predlaga prestrukturiranje mreže, ki je po mojem mnenju nekoliko omejena in zagotovo ni primerna rešitev za aktualne probleme.

Zaradi tega se moramo lotiti reforme mreže in njeno organizacijo zastaviti resneje in bolj velikopotezno. Vztrajanje švedskega predsedstva, da Parlament sprejme odločitev pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe, je zato nesprejemljivo, ne samo zaradi šibkosti pobude, ampak tudi zato, ker od Parlamenta zahteva, naj se odreče posebnim institucionalnim pravicam na področju preprečevanja kriminala, ki mu jih bo dodelila Lizbonska pogodba, in to le nekaj dni pred njeno uveljavitvijo.

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zato glasujem za to poročilo in zahtevam, da Svet uradno ne sprejme pobude pred skorajšnjo uveljavitvijo Lizbonske pogodbe.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Evropska mreža za preprečevanje kriminala (EUCPN) je bila ustanovljena leta 2001 zaradi potrebe po uvedbi ukrepov in dejavnosti izmenjave pri preprečevanju kriminala kot tudi krepitve mreže nacionalnih organov oblasti, odgovornih za preprečevanje kriminala.

Sedem let pozneje, po zunanji presoji EUCPN, smo prišli do zaključka, da je še veliko možnosti za izboljšanje načina delovanja te ustanove.

Razvoj različnih vidikov preprečevanja kriminala je izredno pomemben na ravni EU, enako kot podpora preprečevanju kriminalnih dejanj na nacionalni in lokalni ravni ter boju proti kriminalu.

Zaradi občutljivosti zadev, ki se jih dotika to poročilo, se strinjam z odločitvijo, da Svet pripravi nov predlog v skladu s postopkom soodločanja in z Lizbonsko pogodbo.

- Poročilo: Timothy Kirkhope (A7-0071/2009)

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kot poslanec Evropskega parlamenta sem vedno posebno pozornost posvečal vprašanjem preprečevanja kriminala, varnosti in policijskega sodelovanja in zato priznavam pomembno vlogo Europola v vzpostavitvi varnega evropskega prostora in preprečevanju kriminala po vsej Evropi ter obenem tudi potrebo po njegovi okrepitvi na različnih ravneh, tudi tistih, o katerih danes tu razpravljamo.

Vendar pa je v današnji razpravi ključnega pomena vprašanje, ali bi se moral Parlament v manj kot tednu dni do uveljavitve Lizbonske pogodbe odreči svojim novim posebnim institucionalnim pravicam v zvezi s preprečevanjem kriminala in policijskim sodelovanjem in s tem tudi možnosti sodelovanja v odločanju o vseh teh vprašanjih v postopku soodločanja.

Menim, da to ni prava pot. Parlament mora v celoti prevzeti svoje nove pristojnosti v teh zadevah. Zaradi tega glasujem za to poročilo in zahtevam da Kraljevina švedska in Kraljevina Španija svojo pobudo umakneta.

Sveženj o Europolu (Timothy Kirkhope (A7-0065/2009), Sophia in 't Veld (A7-0064/2009), Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009), Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009), Sofia Alfano (A7-0072/2009), Timothy Kirkhope (A7-0071/2009))

Sylvie Guillaume (S&D), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasovala sem za poročilo gospe in't Veld, poročila gospoda Kirkhopa, gospoda Albrechta in gospoda Díaz de Mera García Consuegra o svežnju ukrepov, ki zadevajo Europol, in za poročilo gospe Alfano o Evropski mreži za preprečevanje kriminala, ki poziva k zavrnitvi predlogov Sveta o teh zadevah. Cilj zavrnitve predlogov je zaščititi posebne pravice Evropskega parlamenta v zvezi s tako občutljivimi zadevami, kot je policijsko in sodno sodelovanje v kazenskih zadevah. Evropski parlament je bil zaprošen, da v izredno kratkem času razsodi o teh tako občutljivih zadevah. Vendar pa takšna naglica z ničimer ni upravičena, razen s tem, da se po 1. decembru postopki, ki potekajo v okviru tretjega stebra, ne bodo več izvajali, ampak bo zanje veljal nov postopek v okviru navadnega "zakonodajnega postopka". Te predloge zavračamo, da bi Svetu posredovali pomembno sporočilo, da smo nezadovoljni zaradi izvajanja pritiska na poslance EP in tudi zaradi očitne želje, da bi se izognili novim postopkom, ki Evropski parlament vključujejo v zakonodajno razpravo.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – V skladu s priporočilom Odbora za državljanske svoboščine sem glasoval proti osnutku sklepa. Glede na skorajšnjo uveljavitev Lizbonske pogodbe bi se morale odločitve na tem področju sprejemati v skladu z novimi zakonodajnimi postopki.

Jörg Leichtfried (S&D), *v* pisni obliki. – (DE) Glasujem proti sprejetju svežnja o Europolu. Glasoval sem za zavrnitev celotnega svežnja, ker menim, da je škandalozno, da Komisija in Svet sveženj še vedno poskušata spraviti skozi – tik pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe.

- Poročilo: Vital Moreira (A7-0060/2009)

David Casa (PPE), *v pisni obliki.* – Gruzija doživlja hudo recesijo, zlasti po sporu z Rusijo v letu 2008. Komisija je predlagala dodelitev makrofinančne pomoči Gruziji, med drugim tudi zaradi strateškega pomena te države. Čeprav se strinjam, da Parlament zahteva več informacij o tej zadevi, pa sem se odločil, da podprem priporočilo poročevalca in tako glasujem za poročilo.

Joăo Ferreira (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Vedno smo zagovarjali, da mora EU nuditi solidarnostno pomoč državam, ki jo potrebujejo, in trdili, da mora biti ta pomoč usmerjena k projektom, ki so v resničnem interesu prebivalstva države.

Vendar pa se zdi, da ima "pomoč", ki jo nudi EU, bore malo skupnega s solidarnostjo. Interesi dobrega zaslužka, naj si bo ekonomskega ali finančnega, in tistih na položaju vedno prevladajo nad interesi solidarnosti.

Enako velja za pomoč Gruziji, o kateri smo pravkar glasovali. Finančna pomoč je usmerjena predvsem v financiranje priporočil Mednarodnega denarnega sklada in njegove politike strukturnega prilagajanja, z drugimi besedami, njegovega vztrajanja na enakih neoliberalnih politikah, ki so pripeljale do gospodarske in finančne krize, v kateri se je znašla ta država.

Enaki razlogi veljajo tudi za našo vzdržnost glede preostalih poročil. Poleg tega pa ni nobenega jamstva, da dogovorjena finančna pomoč ne bo porabljena za ponovno oborožitev Gruzije, pa čeprav posredno, glede na napad, ki so ga gruzijske vojaške enote izvedle proti prebivalcem provinc Južna Osetija in Abhazija, kar je privedlo do vojne z Rusijo.

Nismo mogli dopustiti odločitve, ki bi lahko povzročila večjo militarizacijo v odnosih med državami na Kavkazu, katerih energija, bogastvo in geostrateški položaj so pomembni za EU in njene monopole.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), v pisni obliki. – (PL) Avgusta 2008 je vojska Ruske federacije brutalno napadla Gruzijo, ki je poleg obsežne škode in številnih žrtev utrpela tudi hud padec gospodarstva. Evropska unija ne more stati križem rok ob gospodarskih težavah Gruzije in mora biti pripravljena Gruziji nuditi posebno makrofinančno pomoč ter ji s tem pomagati, da si ponovno opomore po lanski ruski invaziji. Finančna pomoč iz Bruslja bo Gruziji tudi pomagala v boju proti posledicam svetovne gospodarske in finančne krize. Ob upoštevanju navedenih okoliščin in strateškega pomena Gruzije za Evropsko unijo v evropski sosedski politiki in novo vzpostavljenem vzhodnem partnerstvu, soglašam z resolucijo o sklepu Sveta o dodelitvi makrofinančne pomoči Gruziji.

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Program makrofinančne pomoči je ključnega pomena za izboljšanje finančne stabilnosti evropskih narodov, ki so nedavno tega doživeli oborožen konflikt, katerega posledice se kažejo v finančnih težavah v zvezi s proračunskim primanjkljajem in plačilno bilanco.

Ta pomoč je ključna za proces obnove v teh državah, pod pogojem, da se izvaja miroljubno, kar pa je mogoče le z mednarodno pomočjo. Pomoč tudi zagotavlja, da ta področja nestabilnosti ne ogrožajo varnosti in miru v Evropi, zlasti zaradi beguncev in razseljenih oseb kot posledice teh konfliktov.

EU mora torej delovati kot območje solidarnosti in to pomoč Gruziji združiti s prej omenjenimi ustreznimi vidiki.

- Poročilo: Vital Moreira (A7-0059/2009)

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Program makrofinančne pomoči je ključnega pomena tudi za izboljšanje finančne stabilnosti evropskih narodov, ki so se soočili z nedavno svetovno krizo in njenimi učinki na glavne poslovne partnerje, zlasti Rusijo v primeru Armenije. Finančna neskladja nastajajo zaradi težav s proračuni in plačilnimi bilancami.

Ta pomoč je za Armenijo pomembna, da se lahko na trdnejši osnovi sooči s krizo in da prepreči socialno nestabilnost, ki lahko sproži množično selitev izseljencev in povzroči težave v Evropi.

EU mora torej delovati kot območje solidarnosti in to pomoč Armeniji združiti s prej omenjenimi ustreznimi vidiki.

- Poročilo: Miloslav Ransdorf (A7-0061/2009)

Nuno Melo (PPE), *v* pisni obliki. – (*PT*) V posebnem primeru Srbije je program makrofinančne pomoči ključnega pomena za izboljšanje finančne stabilnosti te države, kajti poleg svetovne krize je Srbija preživela tudi oborožen konflikt, katerega posledice še vedno občuti.

Ta pomoč je pomembno sredstvo za dosego finančne stabilnosti v Srbiji in dokončno ustalitev razmer po vsej balkanski regiji. Srbija in njeno gospodarstvo sta ključnega pomena v postopku regionalnega združevanja, prav tako pa je bistveno tudi sodelovanje te države v evropskem združevanju.

EU mora torej delovati kot območje solidarnosti in to pomoč Srbiji združiti s prej omenjenimi ustreznimi vidiki.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) V naslednjem letu se načrtuje dodelitev makrofinančne pomoči Srbiji v obliki posojila v skupnem znesku 200 milijonov EUR. S tem denarjem naj bi podprli gospodarsko

stabilizacijo v tej državi, financirali njene zunanje plačilnobilančne potrebe in ji pomagali pri soočanju s posledicami svetovne gospodarske in finančne krize. Makrofinančno pomoč Srbiji, ki bo podprla njen program gospodarske stabilizacije v sedanji krizi, vidim kot pomembno orodje za spodbujanje stabilizacije po vsej balkanski regiji. Srbija in njeno gospodarstvo sta ključnega pomena v regionalnem združevanju, izjemnega pomena pa je tudi sodelovanje te države v evropskem združevanju. Zato sem glasoval za poročilo gospoda Ransdorfa in s tem za dodelitev makrofinančne pomoči Srbiji.

- Poročilo: Iuliu Winkler (A7-0067/2009)

Nuno Melo (PPE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Program makrofinančne pomoči je ključnega pomena za izboljšanje finančne stabilnosti Bosne in Hercegovine in za odpravljanje uničujočega učinka svetovne krize na gospodarstvo te države. Ta pomoč se bo odrazila v izboljšanju gospodarstva države v zvezi s proračunskim primanjkljajem in plačilno bilanco.

Bosna leži v občutljivi regiji, zato je njena gospodarska in finančna stabilnost še posebej pomembna, saj bo pripomogla k večji stabilnosti po vsej balkanski regiji.

EU mora torej delovati kot območje solidarnosti in to pomoč Bosni združiti s prej omenjenimi ustreznimi vidiki.

- Makrofinančna pomoč

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (FR) Ne soglašamo s tem, da za posojila in subvencije veljajo omejitve Mednarodnega denarnega sklada. Glasovali bomo proti makrofinančni pomoči, ki je bila danes predstavljena Evropskemu parlamentu. Saj lahko sami vidite, kakšni pogoji se postavljajo: nemogoči roki, pomanjkanje informacij ... Kakor koli že pogledate na to zadevo, ni v skladu z demokratičnimi zahtevami, ki bi morale biti značilnost Evropske unije.

Vseeno pa še vedno podpiramo državljane Srbije, Bosne in Hercegovine, Armenije in Gruzije. Ne želimo, da še bolj trpijo kot sedaj zaradi zastarelega in nevarnega neoliberalnega sistema, ki ga MDS skuša ohranjati.

- Poročilo: Udo Bullmann (A7-0055/2009)

Diogo Feio (PPE), *v pisni obliki. – (PT)* To poročilo o osnutku direktive Sveta, katere namen je spremeniti skupni sistem davka na dodano vrednost, vidim kot sredstvo za dosego enostavnejšega in bolj usklajenega sistema. Dejansko bomo z združevanjem določenih vidikov na področju DDV pri dobavi zemeljskega plina, elektrike, ogrevanja ali hlajenja pri davčni obravnavi skupnih podjetij, ustanovljenih v skladu s členom 171 Pogodbe o delovanju Evropske unije, z določitvijo nekaterih posledic širitve EU in s pogoji za uveljavljanje pravice do odbitka vhodnega DDV dosegli večjo učinkovitost pri uporabi DDV.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Predlog Sveta želi razjasniti nekatere zadeve v zvezi uvozom in krajem obdavčitve dobav plina in elektrike, da bi vključil spremembe, ki so bile dogovorjene za pristop Bolgarije in Romunije v EU v okviru direktive, ter pojasniti in poudariti osnovno pravilo odbitka, ki pravi, da ta pravica velja le, če blago in storitev uporablja davčni zavezanec za potrebe svojega poslovanja.

Vendar pa besedilo, ki ga sprejemamo danes, ne ustreza nekaterim posebnim značilnostim nacionalnih trgov, kot je uporaba plinov butana in propana. Na Portugalskem, enako kot v drugih evropskih državah, kjer imajo državljani nizke dohodke in je nedavna priključitev na evropska omrežja zemeljskega plina izredno draga, je uporaba butana in propana v gospodinjstvih ter v mikro in malih podjetjih neizogibna.

Poleg tega pa so ljudje, ki uporabljajo to vrsto energije, praviloma najrevnejši, kar pomeni, da direktiva o DDV diskriminira to skupino in ne tistih z višjimi dohodki.

Poleg tega pa je videti, da spremembe v poročilu omejujejo obseg ukrepov posamičnih držav članic.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Vzdržal sem se pri glasovanju o poročilu gospoda Bullmanna. Čeprav resnično verjamem, da je dolžnost Sveta prisluhniti stališčem Parlamenta, ki je edina neposredno izvoljena institucija EU, pa se ne strinjam, da bi sisteme davka na dodano vrednost morali uskladiti. Načelo subsidiarnosti narekuje, naj obdavčitev ostane v pristojnosti evropskih držav.

- Poročilo: Anna Rosbach (A7-0051/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), *v pisni obliki. – (PT)* Glasoval sem za poročilo o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika v zvezi s shranjevanjem tokov ogljikovega dioksida v geoloških formacijah, kajti prepričan sem, da obstoj normativne ureditve in smernic o shranjevanju tokov ogljikovega dioksida v geoloških formacijah pripomore k varstvu morskega okolja, tako dolgoročno kot kratkoročno, pod pogojem, da je cilj trajno obdržati ogljikov dioksid v teh formacijah in da to ne bi imelo pomembnih negativnih učinkov na morsko okolje, zdravje ljudi in druge zakonite rabe evropskih pomorskih območij, zlasti portugalskih in azorskih.

Edite Estrela (S&D), *v pisni obliki.* – (*PT*) Glasovala sem za poročilo gospe Rosbach o predlogu za sklep Sveta v zvezi z odobritvijo – v imenu Evropske skupnosti – sprememb k Prilogi II in Prilogi III h Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (Konvencija OSPAR) v zvezi s shranjevanjem tokov ogljikovega dioksida v geoloških formacijah. Vseeno pa je pomembno zagotoviti, da se geološko shranjevanje in tehnologija shranjevanja ogljikovega dioksida, ki je bila le malo preizkušena, uporabljata v skladu z najstrožjimi varnostnimi standardi, kot jih opredeljuje zadevna direktiva.

João Ferreira (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Geološko shranjevanje ogljikovega dioksida je ena od možnih rešitev za zmanjšanje učinkov povečanja antropogene koncentracije tega plina v atmosferi. Vseeno pa ta rešitev sproža vrsto vprašanj o njeni nadaljnji uporabi, zlasti glede na to, da je tehnologija še v zgodnji razvojni fazi, da je po pričakovanjih draga in da so z njo povezana potencialna tveganja. Dobro bi bilo slediti raziskavam na tem področju, pri tem pa moramo upoštevati, da so bili doslej nekateri rezultati v tem pogledu pozitivni.

Ne glede na vse pa je treba omeniti, da nadaljevanje raziskav glede te možnosti ali možnostih njene izvedbe v prihodnosti nikakor ne sme ogroziti prepotrebne spremembe v energetski paradigmi, katere cilj je korenito zmanjšanje sedanje odvisnosti od fosilnih goriv. Po drugi strani pa je treba skrbno raziskati tako okoljske vplive kot varnost tehnologij za shranjevanje. Potrjena resolucija zagotavlja, da bo to storjeno, in zato smo glasovali zanjo.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Glasoval sem za poročilo gospe Rosbach. Zajemanje in shranjevanje ogljika lahko pomembno pripomoreta k prizadevanjem za zmanjšanje globalnega segrevanja in moja domovina, Škotska, bo igrala pomembno vlogo v razvoju potrebne tehnologije. Ta sprememba Konvencije OSPAR bo pomenila, da sta lahko EU in Škotska vodilni na tem področju.

- Poročilo: Geringer de Oedenberg (A7-0058/2009)

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki.* – (FR) Priznati moram, da sem se naučil nekaj novega iz obeh poročil gospe Geringer de Oedenberg: naučil sem se, da so tiste države, ki se niso želele vključiti v pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah, vseeno izgubile svojo suverenost.

Pravzaprav mora Danska, ki ji je s pogajanji uspelo uveljaviti izjemo, a je kot suverena država poskušala tudi skleniti sporazum s Skupnostjo o vključitvi v določene vidike tega sodelovanja, danes prositi dovoljenje Komisije, če želi skleniti nove tovrstne mednarodne sporazume z drugimi! Z drugimi besedami, izgubila je pravico do sprejemanja popolnoma neodvisnih odločitev na enem od svojih področij zunanjih odnosov.

Čeprav z intelektualnega vidika lahko razumem, da je doslednost znotraj in zunaj Skupnosti potrebna za vzpostavitev tega sodelovanja, pa le s težavo sprejmem, da je Komisija edina odgovorna za to vrsto mednarodnih pogodb, da nadzoruje, pa če prav le del, možnosti države članice za sklepanje sporazumov, in celo da evropsko pravo prevlada nad vsem ostalim.

Za ta poročila smo glasovali samo zato, ker ni razloga, da bi Danski preprečili sklepanje dogovorov, ki jih želi skleniti, v sedanjih razmerah pa je le malo priložnosti za drugačno ravnanje.

- Poročilo: Carmen Fraga Estévez (A7-0046/2009)

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Glasoval sem za to poročilo, ki se nanaša na spremembe v načrtu okrevanja v okviru Organizacije za ribištvo severozahodnega Atlantika (NAFO). Mednarodne organizacije za ribištvo so bistvenega pomena v upravljanju svetovnih morskih virov. Menim pa, da je neprimerno, da se EU pogaja z našimi severnoatlantskimi sosedami. Čeprav Lizbonska pogodba sedaj vključuje to načelo, pa še vedno menim, da bi morali pristojnost za upravljanje ribištva vrniti ribiškim državam in obmorskim regijam.

- Poročilo: Dieter-Lebrecht Koch (A7-0053/2009)

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Zlasti v železniškem tovornem prometu na dolge razdalje smo bili v zadnjih nekaj letih priča nekaterim spremembam na bolje. Potnikov pa pri tem seveda ne smemo zanemariti. Pravila o odškodnini za zamude v mednarodnih storitvah železniškega prometa niso dovolj. V svoji globalizacijski naglici moramo zagotoviti, da regionalni transport ne ostaja na robu in da ne odrežemo celotnih regij od ostalega sveta.

Prav tako moramo zagotoviti, da dosedanje blodnjavo poudarjanje privatizacije ne pripelje do množičnih zamud in varnostnih spodrsljajev v britanskem stilu. Pomembno je odpraviti ovire in tehnične težave v čezmejnem železniškem prometu, in to ne samo za okoljske namene. Zato sem glasoval za to poročilo.

- Poročilo: Diana Wallis (A7-0062/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Pozdravljam odločitev Skupnosti, da podpiše haaški protokol z dne 23. novembra 2007 o pravu na področju preživninskih obveznosti, kajti protokol prinaša dolgo pričakovano in prepotrebno razjasnitev pravil o veljavnem pravu, ki jih dopolnjuje Haaška konvencija z dne 23. novembra o mednarodni vzpostavitvi otroške podpore in drugih oblik preživljanja družine.

Uskladitev pravil bo omogočila pravno varnost osebam, ki so upravičene do preživnine, in možnost ukrepanja na način, ki ni podvržen različnim pravnim sistemom. Posebna pravila bodo tudi pripomogla k zmanjšanju izogibanja preživninskim obveznostim, kjer upravičenci ne morejo pridobiti preživnine v skladu z zakonom v državi, kjer imajo prebivališče. Možnost zavrnitve uveljavljanja pravice, ki se vzpostavlja s protokolom, je omejena le na primere, kjer bi bili učinki neizpodbitno v nasprotju z javnim redom v državi pristojnega sodišča. Rad bi tudi izrazil svoje globoko obžalovanje, da Združeno kraljestvo ne sodeluje v odločitvi Sveta, da protokol podpiše Skupnost.

- Poročilo: Tadeusz Zwiefka (A7-0054/2009)

Sabine Lösing (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – Odbor za pravne zadeve (JURI) v Evropskem parlamentu je 9. novembra 2009 glasoval o poročilu o zahtevi za zaščito imunitete in privilegijev Tobiasa Pflügerja (A7-0054/2009) in ga sprejel.

To poročilo temelji na nepravilnih dejstvih.

Ključna točka je, da poročilo navaja prvostopenjsko sodbo, ki je bila razveljavljena. Sodba je neveljavna, ker je okrožno sodišče v Münchnu zavrnilo tožbo proti Tobiasu Pflügerju dne 21. julija 2009 na drugi in zadnji stopnji. Obsodbe ni bilo. Iz tega razloga so vsi očitki neveljavni.

Politično nesprejemljivo je, da smo na plenarnem zasedanju danes (24. novembra 2009) glasovali o tem poročilu, ki vsebuje nepravilna dejstva.

To nepopolno in zato nepravilno poročilo smo sicer poskušali spraviti z dnevnega reda, a brezuspešno.

Takšen postopek Evropskega parlamenta daje vtis, da podpiramo pregon politično dejavnih oseb – v tej zadevi: javno tožilstvo iz Münchna proti nekdanjemu poslancu Evropskega parlamenta.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – Odbor za pravne zadeve (JURI) v Evropskem parlamentu je 9. novembra 2009 glasoval o poročilu o zahtevi za zaščito imunitete in privilegijev Tobiasa Pflügerja (A7-0054/2009) in ga sprejel.

To poročilo temelji na nepravilnih dejstvih.

Ključna točka je, da poročilo navaja prvostopenjsko sodbo, ki je bila razveljavljena. Sodba je neveljavna, ker je okrožno sodišče v Münchnu zavrnilo tožbo proti Tobiasu Pflügerju dne 21. julija 2009 na drugi in zadnji stopnji. Obsodbe ni bilo. Iz tega razloga so vsi očitki neveljavni.

Politično nesprejemljivo je, da smo na plenarnem zasedanju danes (24. novembra 2009) glasovali o tem poročilu, ki vsebuje nepravilna dejstva.

To nepopolno in zato nepravilno poročilo smo sicer poskušali spraviti z dnevnega reda, a brezuspešno.

Takšen postopek Evropskega parlamenta daje vtis, da podpiramo pregon politično dejavnih oseb – v tej zadevi: javno tožilstvo iz Münchna proti nekdanjemu poslancu Evropskega parlamenta, Tobiasu Pflügerju.

Willy Meyer (GUE/NGL), v pisni obliki. – Odbor za pravne zadeve (JURI) v Evropskem parlamentu je 9. novembra 2009 glasoval o poročilu o zahtevi za zaščito imunitete in privilegijev Tobiasa Pflügerja (A7-0054/2009) in ga sprejel. To poročilo temelji na nepravilnih dejstvih. Ključna točka je, da poročilo navaja prvostopenjsko sodbo, ki je bila medtem razveljavljena. Sodba je neveljavna, ker je okrožno sodišče v Münchnu zavrnilo tožbo proti Tobiasu Pflügerju dne 21. julija 2009 na drugi in zadnji stopnji. Obsodbe ni bilo. Iz tega razloga so vsi očitki neveljavni. Politično nesprejemljivo je, da smo na plenarnem zasedanju danes (24. novembra 2009) glasovali o tem poročilu, ki vsebuje nepravilna dejstva. To nepopolno in zato nepravilno poročilo smo sicer poskušali spraviti z dnevnega reda, a brezuspešno. Takšen postopek Evropskega parlamenta daje vtis, da podpiramo pregon politično dejavnih oseb – v tej zadevi: javno tožilstvo iz Münchna proti nekdanjemu poslancu Evropskega parlamenta, Tobiasu Pflügerju.

- Poročilo: József Szájer (A7-0036/2009)

Peter Skinner (S&D), *v pisni obliki*. – Menim, da je vloga Parlamenta učinkovita samo tedaj, ko lahko podpre učinek zakonodaje. V zvezi s tem uporaba pravila "regulativnega postopka s pregledom" dopušča predhodno obravnavanje predlogov, ki se vključujejo v zakonodajo. To poročilo natančneje opredeljuje vlogo Parlamenta in izboljšuje našo sposobnost nadzorovanja in spremljanja izvajanja zakonodaje v državah članicah.

6. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

(Seja je bila prekinjena ob 12.30 in se je nadaljevala ob 15.10)

PREDSEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

7. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

8. Čas za vprašanja predsedniku Komisije

Predsednik. – Naslednja točka je čas za vprašanja predsedniku Komisije.

Prosta vprašanja

Joseph Daul, v imenu skupine PPE. – (FR) Gospod predsednik, ali se bo morala Evropa to zimo soočiti z novo plinsko krizo? Spomnimo se konflikta med Rusijo in Ukrajino, katerega posledice so utrpeli milijoni Evropejcev. Pozdravljam sporazum, ki je bil dosežen 19. novembra na Jalti. Vseeno pa vemo, da je Ukrajina prejšnji mesec z velikimi težavami poravnala svoj račun za plin Rusiji. Prav tako vemo, da bodo politične razmere še posebej otežene v januarju, ko se bodo odvijale predsedniške volitve.

Katere preventivne ukrepe lahko Komisija predlaga, da se izvedejo na evropski ravni za zaščito naših sodržavljanov pred učinki morebitne nove krize, in kaj smo se naučili iz dogodkov v zimi 2009?

Ali bosta sporazum o sistemu za zgodnje opozarjanje, ki sta ga EU in Rusija sklenili 16. novembra, in osnutek uredbe o varnosti oskrbe s plinom, ki jo pozdravljam, zadostovala?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, gospod Daul, hvala za vaše vprašanje. Tako kot vi tudi sam želim preprečiti ponovitev lanske krize.

Tesno smo sodelovali – sam sem tu opravil ogromno dela – s predsednikom Juščenkom, predsednico vlade Timošenkovo, z ruskimi oblastmi in z mednarodnimi finančnimi ustanovami, da bi podprli Ukrajino.

Kaj še lahko storimo?

Kratkoročno bi nam moral sistem za zgodnje opozarjanje, o katerem smo se prejšnji teden dogovorili z Rusijo, pomagati pravočasno odkrivati probleme. Dejansko vam lahko povem, da je bilo na tem vrhu z Rusijo, ki se ga je udeležil tudi predsednik Medvedev, enkratno vzdušje, precej boljše kot ob drugih priložnostih.

Sodelujemo tudi s Koordinacijsko skupino za zemeljski plin – ta združuje države članice in industrijo – glede shranjevanja plina. Še naprej sodelujemo z mednarodnimi finančnimi ustanovami glede reformiranja in posodobitve plinskega sektorja v Ukrajini. Vendar pa, kot ste dejali, razmere v Ukrajini niso preproste. V

vsakem primeru pa bom naslednji teden s predsednikom Sveta gospodom Reinfeldtom v Kijevu, da ponovno potrdimo, kako pomembna je za nas reforma tega sektorja v Ukrajini.

Martin Schulz, *v imenu skupine S&D.* – (*DE*) Vprašati vas želim, ali ste v preteklosti imeli kakšne težave z bolgarsko vlado Sergeja Staniševa ali z zunanjim ministrom Ivailom Kalfinom? Ali ste imeli kakršen koli razlog za dvom v demokratično legitimnost gospoda Staniševa ali gospoda Kalfina ali njuno lojalnost ustanovam Evropske unije?

Če niste, kakšno je vaše mnenje o izjavah sedanjega bolgarskega predsednika vlade gospoda Borisova, ki je dejal, da bi bilo treba Bolgarsko socialistično stranko prepovedati? Gospod Borisov je dejal, da so – v mislih je imel delegate kongresa Bolgarske socialistične stranke – tolpa razbojnikov.

Tretjič, gospod Borisov je v tem tednu izjavil: "pridružiti se nam mora vsak, ki sovraži socialiste v Bolgariji". Kako ocenjujete to stališče člana Evropskega sveta?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (FR) Hvala za vaše vprašanje, gospod Schulz. Vsekakor morate razumeti, da se moram omejiti pri komentiranju pripomb različnih voditeljev držav ali vlad v okviru njihove notranje politike. Nisem v položaju, da bi tu in zdaj posegel v ta domači spor.

Kar vam lahko rečem, da vam konkretno odgovorim na vprašanje, pa je to, da je moj odnos z bolgarsko vlado, ko je bil predsednik vlade Sergej Stanišev, vedno temeljil na zelo lojalnem sodelovanju. Lahko tudi povem, kot sem povedal tudi njemu osebno, da je bil gospod Stanišev vedno zelo lojalen partner Komisije in vseh ustanov, kadar je šlo za napredek evropskega projekta. Ne glede na to, da ni več na oblasti, ne bom pozabil njegovega lojalnega sodelovanja in zavezanosti Evropi.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Razumem, da se ne želite vmešavati v bolgarsko notranjo politiko. Sprejemam vaše stališče. Ali si lahko vaš odgovor razlagam tako, da menite, da ni potrebe, da bi stranko gospoda Staniševa – predsednika Bolgarske socialistične stranke, o katerem ste izrazili svoje spoštovanje zaradi dela, ki ga je opravil – prepovedali?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (FR) Gospod Schulz, seveda verjamem, da je v demokratičnih državah prostor za vse demokratične stranke. Ker je Bolgarija, kot vemo, demokratična država, lahko v demokratičnem sistemu delujejo vse njene demokratične stranke.

To seveda velja za vse stranke v Bolgariji, ki spoštujejo pravila naše Skupnosti.

Guy Verhofstadt, *v imenu skupine ALDE.* – (*FR*) Gospod predsednik, postavil bom vprašanje o strukturi Komisije, kar ni nič nenavadnega, saj bomo kmalu dobili novo Komisijo.

Prvič, imam nekaj pomislekov glede tega, da bo okoljski portfelj razdeljen na tri področja: podnebne spremembe, energija in okolje. Imam nekaj pomislekov v zvezi s tem in želim to izpostaviti.

Poglavitno vprašanje, ki vam ga želim postaviti, pa zadeva temeljne pravice in boj proti diskriminaciji. Mislim, da je bilo dogovorjeno, da bo za to področje odgovoren komisar. Sedaj pa moramo zagotoviti, da ne bo portfelja "notranje zadeve", ki bo vključeval področje azila in priseljevanja, kajti potem bi "azil in priseljevanje" spadalo na področje varnosti in ne na področje notranjih zadev.

Gospod Barrot je predlagal vzpostavitev treh komisarskih funkcij: temeljne pravice, notranje zadeve in varnost, kjer bi azil in priseljevanje obravnavali ločeno. Moje vprašanje je preprosto: kakšno je vaše mnenje o tem?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (*FR*) Prvič, glede vprašanje podnebnih sprememb ali, bolje, portfelja "ukrepov na področju podnebnih sprememb" lahko povem, da se mi ta odgovornost zdi zelo pomembna. Gre za horizontalno odgovornost oz. razsežnost, ki bi jo morali vključiti v vse politike Unije. Komisar za politiko na področju podnebnih sprememb bo prav gotovo odgovoren za spremljanje dela, opravljenega v Københavnu, z vsem, kar sodi zraven v smislu notranjega in zunanjega ukrepanja.

Kar zadeva portfelj o pravosodju in notranjih zadevah, pa sem se res odločil, da ga razdelim na dva dela. En portfelj bo namenjen pravosodju in temeljnim pravicam, drugi pa notranjim zadevam. Poleg tega pa je ta delitev običajna v veliko državah članicah, ki imajo ministra za pravosodje in ministra za notranje zadeve.

Seveda se želim o natančni opredelitvi pogovoriti z zadevnimi komisarji, lahko vam pa že sedaj povem, da želim, da komisar za pravosodje in temeljne pravice posveti posebno pozornost odstranitvi ovir, s katerimi se soočajo evropski državljani pri uveljavljanju svojih pravic.

Daniel Cohn-Bendit, *v imenu skupine Verts*/ALE. – (FR) Gospod predsednik, želel bi nadaljevati v enaki smeri kot gospod Verhofstadt, ker je Komisija trenutno v fazi sestavljanja.

Beremo in slišimo govorice, ki so nekoliko nevarne. Ali menite, da ste vi kot predsednik Komisije – izvoljeni in potrjeni ste bili za predsednika –, tisti, ki sestavite Komisijo, ki jo organizirate in določite področje dela komisarjev, ali so države Unije in velike države tiste, ki vam vsilijo ali kako drugače predočijo svoja stališča?

Menim, da je nesprejemljivo – morda pa se motim –, da v časopisih beremo, da želi Francija to, da želi Združeno kraljestvo ono, da gospa Merkel želi nekaj tretjega. Gospod Sarkozy in gospa Merkel sta vas imenovala na ta položaj in tu nimata več besede, vi morate ustvariti svojo Komisijo!

Ali tako vidite vlogo predsednika Komisije ali morda kako drugače – bliže pogledu gospoda Sarkozyja in gospe Merkel?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (*FR*) Moj pogled na stvari je zelo preprost: gre za spoštovanje Lizbonske pogodbe in spoštovanje sedanje pogodbe, če smo že pri tem. Od 1. decembra Lizbonska pogodba določa zelo nedvoumno – pri sebi imam angleško različico, zlasti člen 17 –, da o notranji organizaciji Komisije odloča predsednik Komisije, in to bom seveda tudi storil, vključno z dodelitvijo portfeljev.

Bodimo si na jasnem, vedno so tu pritiski, kot veste. Vsi dobivamo zahteve. Vendar pa na koncu jaz prevzamem polno odgovornost za sestavo Komisije in menim, da bo ta Komisija tudi izkoristila dokaj močno podporo Evropskega parlamenta.

Zelo trdo sem delal, da sem dosegel dokaj močan konsenz. Danes pa imam za vas tudi dobre novice in obenem še besede zahvale: v naslednji Komisiji bo devet žensk, kar je ena več kot doslej. Pred tednom dni so bile samo tri ženske možne kandidatke. Veliko vas je bilo, ki ste mi pomagali, da smo v državah članicah utemeljili pomembnost zahteve po imenovanju več žensk. To je praktičen primer, ki kaže mojo zavezanost k oblikovanju kolegija, ki lahko s pridom izkoristi podporo Parlamenta.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Gospod Barroso, ko že govorite o Komisiji in ženskah, ali ne menite, da bi bilo za predsednika Komisije dolgoročno lažje, če bi mu vsaka država predlagala dva komisarja oziroma predstavila dva kandidata: enega moškega in eno žensko?

Na ta način bi lahko oblikovali uravnoteženo Komisijo, ne z devetimi ženskami, ampak s polovico žensk, polovico moških.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (FR) Bržkone imate prav. Tudi sam si zelo želim to doseči. Žal pa Pogodba tega ne predvideva.

Strinjam se z vašim kolegom poslancem, gospodom Verhofstadtom.

Problem je v tem: te obveznosti Pogodba ne predvideva. Kot vam je znano, sem celo pripravil javno pismo, v katerem sem države članice pozval, naj mi pomagajo pri tem vprašanju uravnotežene zastopanosti obeh spolov. V idealnem primeru bi lahko bila Komisija še bolj uravnotežena.

Ne glede na vse pa sem zadovoljen s tem, kar smo dosegli na koncu, in želel bi se zahvaliti vsem v Parlamentu, ki so mi pri tem pomagali.

Michał Tomasz Kamiński, *v imenu skupine ECR.* – (*PL*) Gospod Barroso, želim se vam zahvaliti, da ste danes z nami. Sprva naj povem, da bi morali naše kolege poslance še bolj spodbuditi, naj sodelujejo v razpravah z vami, kajti nekatere poslance bolj zanimajo znamenitosti Strasbourga, kot možnost srečanja z vami.

Moje vprašanje zadeva cilje Lizbonske pogodbe, ki je bila za Evropske konzervativce in reformiste vedno zelo pomembna. To še zlasti velja za besede, ki ste jih nedavno tega izrekli in jih predstavili kot del vaše strategije: nov začetek za skupni trg. Resnično verjamemo, da Evropa potrebuje skupni trg. Nedavno sprejeta Lizbonska pogodba evropskim ustanovam daje več pooblastil v političnem smislu in zdi se mi, da med političnim združevanjem, ki vse bolj napreduje, in gospodarskim združevanjem nastaja posebne vrste prepad. Gospod Barroso, prosim vas, da pozornost posvetite vprašanju zagona novega trga že od začetka vašega novega mandata.

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – Za gospoda Kamińskega imam danes dobro novico: danes smo na seji Komisije v Strasbourgu sprejeli delovni dokument Komisije za začetek posvetovanja o nečem, čemur pravim "evropska 2020", ki je naslednica lizbonske strategije in bo seveda predmet posvetovanj s Parlamentom in evropskimi vladami ter splošno javnostjo.

Delovni dokument daje velik poudarek potrebni poglobitvi notranjega trga. Maria Montija, zelo znano evropsko osebnost, pa sem celo prosil, da mi pošlje poročilo o načinih, s katerimi se lahko lotimo manjkajočih členov na notranjem trgu. Upam, da bo prvi osnutek tega poročila pripravljen pred Evropskim svetom v marcu, na katerem – mimogrede povedano – želi špansko predsedstvo Sveta prispevati svoj del in pripomoči k hitri obravnavi teh zadev.

Razvoj notranjega trga je eden od načinov iskanja novih virov rasti, da se soočimo z izzivi konkurence iz drugih delov sveta.

Lothar Bisky, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*DE*) Kar se mi zdi razveseljujoče glede posebnega vrha je ravno ta uravnotežena zastopanost obeh spolov. Zato bi želel izreči priznanje temu dosežku. Prav tako bi želel dodati, da vas bomo še naprej podpirali, če boste ohranjali to uravnoteženost spolov.

Sedaj imamo dve osebi za Evropsko unijo, o katerih vse strani govorijo, da se bosta morali še privaditi svoji vlogi. To je seveda vedno tako. Govori se tudi o nepomembnežih in pomembnežih. Jaz na to gledam takole: današnji nepomembneži so jutrišnji pomembneži in obratno. Marsikateri veljak čez noč postane nihče.

Ne glede na to pa moramo premagati tudi hudo gospodarsko krizo. Socialne posledice nam povzročajo še posebej velike preglavice. V Evropi je več deset milijonov ljudi brezposelnih, revnih in socialno izključenih. Število žrtev krize vrtoglavo narašča. V državah v razvoju so posledice še hujše.

Ali ste se pripravljeni, gospod Barroso, skupaj z novo Komisijo naučiti lekcij iz napačnih odločitev, sprejetih na podlagi radikalnih politik prostega trga? Ali ste pripravljeni narediti prepotrebno spremembo politike, da bo ljudem dajala prednost pred dobičkom in socialnim interesom pred konkurenčnimi?

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – V novi strategiji Evropske unije "EU2020", ki sem jo pravkar napovedal, je močan poudarek na socialnih zadevah, o katerih ste sedaj govorili, gospod Bisky. Menim, da imamo pri socialnih zadevah urgentno stanje, zlasti zaradi naraščajoče brezposelnosti. Obstaja tveganje desetletne nizke rasti in visoke brezposelnosti, in to bi povzročilo velik pritisk na naše socialne modele in življenjske standarde. Zato menim, da je pomembno, da delamo na področju socialne vključenosti.

Prav tako moramo zagotoviti, da bodo naši ljudje dobro usposobljeni za uspešno delovanje v tem novem gospodarskem modelu. Ena od prednostnih nalog strategije EU2020 bo torej osveščanje ljudi. Poudarek bi morali dajati izobraževanju in usposobljenosti, vseživljenjskemu učenju, mobilnosti delovne sile, podpori podjetništvu in samozaposlovanju in tudi boju proti izključenosti in revščini. Menim, da smo – kot Evropska unija – dolžni postaviti boj proti izključenosti in revščini za eno od prednostnih nalog.

Rolandas Paksas, *v imenu skupine EFD.* – (*LT*) Gospod predsednik, že septembra sem se obrnil na vas zaradi nadaljevanja delovanja jedrske elektrarne Ignalina. Iz vašega odgovora sem dobil vtis, da se Komisija bodisi ne zaveda resničnega stanja, bodisi ni z njim seznanjena ali pa želi ignorirati poslance Parlamenta.

Gospod predsednik, mislim torej, da veste, da skladišča za jedrsko gorivo niso bila zgrajena, odslužene jedrske gorivne palice pa se bodo hranile v reaktorju in tako ogrožale jedrsko varnost v regiji. To je prva zadeva. Kot drugo pa menim, da veste, da bodo nadomestne generatorje zgradili šele čez tri leta in Litva bo utrpela pomanjkanje električne energije. To je druga zadeva. Kot tretje pa sem prepričan, da se zavedate, da okoliščine, ki sem jih omenil, omogočajo nadaljevanje delovanja jedrske elektrarne in da ta še ni pripravljena na zaprtje.

Gospod predsednik, sprašujem vas, kdo bo prevzel odgovornost za manjšo jedrsko varnost v tej regiji in za večje tveganje za državljane Evropske unije?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Vprašanje Ignaline, kot veste, spada v okvir pristopne pogodbe Litve. Spoštovati moramo to pristopno pogodbo, ki so jo podpisale vse države članice, tudi Litva.

Kar sedaj počnemo, je to, da preverjamo ne samo ekonomske, ampak tudi varnostne vidike. Menim, da je bilo vse to upoštevano v naši odločitvi in da lahko v sodelovanju z litovskimi oblastmi zagotovimo jedrsko varnost v tej državi.

Mimogrede naj še povem, da sem na nedavnem srečanju s predsednikom Medvedevom ponovno izpostavil vprašanje dobave energije iz Rusije v Litvo. Vprašal sem ga, zakaj nam niso bolj v pomoč glede naftovoda Družba. Torej dejavno sodelujemo z našimi litovskimi prijatelji in tudi z drugimi partnerji, ki so pomembni za zanesljivost oskrbe Litve z energijo.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Predsednik Komisije, vprašanje nadaljnjega obstoja tovarn Opel je v evropski javnosti vroča tema in je tudi odigralo ključno vlogo na nemških zveznih volitvah. Že dolgo pred volitvami

je bilo jasno, da se načrtuje prodaja konzorciju, na čelu katerega je Magna, vendar pa je Komisija šele 16. oktobra namignila, da ima nekaj pomislekov.

Zakaj ste počakali, da se končajo nemške volitve? Ta odločitev je pomembno vplivala na izid nemških volitev. Kako lahko zavrnete sum, da je šlo za politično kupčkanje, zlasti glede na to, da so vaši tesni odnosi s kanclerko Merklovo splošno znani? Ste pripravljeni svoje pisne in ustne dvogovore o vprašanju Opla pred nemškimi zveznimi volitvami dati pod drobnogled javnosti?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Naj najprej odgovorim na vaše zadnje vprašanje – seveda vam z veseljem posredujem svojo korespondenco s kanclerko Merklovo. Tu ni nobenega problema.

Ob tem pa naj povem, da smo pred nemškimi volitvami pripravili dve srečanji z vsemi državami, vpletenimi v zadevo General Motors/Opel, ravno včeraj pa je potekalo tretje. To je bilo tretje ministrsko srečanje o Oplu, ki ga je pripravila Komisija, in prvo, odkar se je družba General Motors odločila, da Opla ne bo prodala.

Poleg koordiniranja – predvsem gre tu za zagotovitev, da vse zainteresirane strani dobijo enake informacije – bo Komisija še naprej zagotavljala spoštovanje pravil v zvezi z notranjim trgom in državno pomočjo. To je zelo pomembno, da se izognemo škodljivemu tekmovanju med državami članicami za subvencije, saj na koncu to ne bi koristilo nikomur.

Sedaj pa je nedvomno na potezi GM. Šele ko bo znan poslovni načrt GM in bodo naše države članice pripravljene dati državno pomoč, bo lahko Komisija ocenila, ali so se pravila o konkurenci spoštovala. Ne moremo ukrepati na podlagi domnev. Samo če imamo na mizi konkretne poslovne načrte, lahko ocenimo, ali so skladni s pravili Skupnosti ali ne.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Zelo sem hvaležen za vašo ponudbo, gospod Barroso, in z veseljem vas bom prijel za besedo. Vaša ustna korespondenca je tudi še v igri, seveda. Prepričan sem, da se lahko o tem dogovorimo. V drugem delu odgovora ste omenili izjemno ključno vprašanje, namreč, da ne tekmujemo samo pri plačnem dampingu, ampak tudi pri pridobivanju subvencij. Včerajšnji sklic vrha je bila zelo pametna poteza. Do kakšnih zaključkov ste prišli? Kako se lahko v prihodnje borimo proti rastoči nevarnosti tekmovanja za subvencije, ki smo ji bili že večkrat priča med različnimi državami članicami na račun evropskih davkoplačevalcev, pri tem pa seveda posegamo v ekonomski proces te dinamike?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Prav s strogim izvajanjem pravil o državni pomoči, kajti to vprašanje je resnično zelo zanimivo za vse nas – poleg vpletenih strani –, saj, kot tudi sami v vprašanju namigujete, če bi vsaka država članica začela tekmovati z ostalimi, da bi videla, kdo lahko da več denarja nekemu podjetju, bi to negativno vplivalo tako na države članice in potrošnike kot na davkoplačevalski denar.

Lahko vam zagotovim, da bo Komisija stroga pri izvajanju pravil o državni pomoči, ne zato ker bi bili fundamentalisti na področju pravil o trgu ali konkurenci, ampak zato ker verjamemo, da je strog pristop Skupnosti pomemben in da morajo vsa podjetja in vse države članice imeti enake pogoje, tako veliki kot majhni, tako bogati kot revni. To je najboljši način za zagotovitev poštenosti v Uniji.

Obravnava zadev z zasedanja Evropskega sveta 19. novembra 2009

Kinga Gál (PPE). – Gospod Barroso, toplo pozdravljam vašo izjavo ravno sedaj, ko v Komisiji načrtujete portfelj za temeljne pravice.

K temu bi dodala še eno vprašanje. Ker dobro veste, da v EU živi veliko število avtohtonih narodnih manjšin in jezikovnih manjšin – 15 milijonov ljudi –, ali nameravate vprašanje teh skupnosti, teh narodnih in jezikovnih manjšin, vključiti v portfelj novega komisarja za temeljne pravice?

Menim, da bi morala EU zlasti po uveljavitvi Lizbonske pogodbe in Listine o temeljnih pravicah izpopolniti svoj pristop k tem skupnostim.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Odgovor je preprost: da. Nameravam storiti točno to: vprašanja nediskriminacije – seveda skupaj z vprašanji manjšin – nameravam vključiti v obseg odgovornosti komisarja za temeljne pravice.

Glenis Willmott (S&D). – Tudi jaz sem želela postaviti vprašanje o uravnoteženosti obeh spolov v Komisiji, zato bi ob tej priložnosti čestitala Cathy Ashton za njeno imenovanje. Gotovo se boste strinjali z mano, da je zelo sposobna ženska. Zelo me veseli, da je prva funkcija visokega predstavnika namenjena nekomu iz

Velike Britanije in prav posebej sem zadovoljna, da jo je dobila Britanka. To smo tudi ženske v Skupini socialdemokratov že kar dolgo časa zahtevale.

Cathy Ashton je predsedovala zgornjemu domu britanskega parlamenta v času, ko je parlament spravil skozi Lizbonsko pogodbo – in to ni mačji kašelj. Je odlična političarka in je že ogromno dosegla, odkar je komisarka. S svojo umirjeno diplomacijo namesto "prenapihnjenega ega" je dosegla dogovore, ki jih drugi niso uspeli in so v preteklosti veljali za trd oreh. Cathy Ashton bi želela povedati, da njena naloga ni ustavljati promet, ampak vzpostaviti prometni režim. Vem, da bo svoje delo odlično opravila.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Izredno sem ponosen in vesel, da je bila Catherine Ashton imenovana za prvo podpredsednico Komisije in visoko predstavnico. To imenovanje sem močno podpiral in mu dal svoje soglasje na Evropskem svetu. Seveda jo vsi dobro poznamo kot osebo, ki ima tako politične sposobnosti kot občutek za pravo smer v tako zahtevni nalogi visoke predstavnice in podpredsednice Komisije.

Vsi mi vemo, da je to inovacija. Potrebovali bomo nekaj časa, da se naučimo uporabljati novo ureditev za dosego najboljših rezultatov pri vse pomembnejši vlogi Evropske unije v svetu. Jasno je, da bomo to dosegli le s pravim partnerstvom med institucijami. To je tudi namen dveh vodilnih funkcij in prepričan sem, da bo Komisija to tudi ponudila: da v svetu odigramo najboljšo možno vlogo.

Seveda sem izredno zadovoljen, da je Britanka – menim, da je bistveno, da Velika Britanija ostaja v središču Evropske unije – in da je ženska, saj sem, kot veste, zelo naklonjen uravnoteženosti spolov. Zaradi vsega tega in tudi ker je moja kolegica v Komisiji, sem bil, kot si lahko predstavljate, izredno zadovoljen s to odločitvijo.

Andrej Kovačev (PPE). – (*BG*) Sprva naj nekaj pojasnim gospodu Schulzu. Bolgarski predsednik vlade nikoli ni zahteval prepovedi Bolgarske socialistične stranke. Sedaj pa moje vprašanje gospodu Barrosu. Je po 19. novembru jasno, katera področja zunanje politike bodo ostala v pristojnosti Komisije in katera bodo prenesena na Evropsko službo za zunanjepolitično delovanje, kot so širitev, trgovina in pomoč državam v razvoju?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Da, visoki predstavnica bo istočasno tudi podpredsednica Komisije, zato je to dobra priložnost, da združimo pristojnosti na področju skupne zunanje in varnostne politike – za katero je pristojna visoka predstavnica – ter tradicionalne pristojnosti Skupnosti v zunanjih odnosih. Preprosto povedano, ena in ista oseba bo opravljala naloge Javierja Solane in Benite Ferrero-Waldner. Ta oseba bo to počela kot podpredsednica Komisije in tudi kot predsednica Sveta zunanjih ministrov. Menim, da je zelo pomembno, da se na tej ravni držimo te ideje.

Na splošno je na ravni voditeljev držav ali vlad, kar tudi Lizbonska pogodba zelo jasno opredeljuje, naloga predsednika Sveta predstavljati Evropsko unijo v zadevah skupne zunanje in varnostne politike, tako na tej ravni kot po uradni dolžnosti, Komisija pa mora predstavljati Evropsko unijo v vseh drugih zunanjih zadevah, kot določa člen 17 Lizbonske pogodbe.

Derek Vaughan (S&D). – Gospod Barroso, morda boste, morda pa ne boste želeli komentirati o dokumentu o proračunskem pregledu, ki je pred kratkim pricurljalo v javnost, ampak nedvomno se zavedate, da je povzročil veliko zaskrbljenost v številnih regijah po vsej Evropi. Pravzaprav vam je Rhodri Morgan, ministrski predsednik za Wales, pred kratkim pisno izrazil svojo zaskrbljenost.

Zato vas sprašujem, ali boste pripravili nove predloge, ki bodo regijam po vsej Evropi zagotavljali dostop do strukturnih skladov tudi po letu 2013? In, če nameravate pripraviti takšne predloge, ali bodo pripravljeni pod obstoječo Komisijo ali pod novo Komisijo, ko bo ta imenovana?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Lahko vam povem, da sem prebral pismo ministrskega predsednika za Wales, nisem pa nikoli prebral omenjenega dokumenta.

V Komisiji so nekateri delovni dokumenti, ki jih pripravljajo njene službe, a ne odražajo stališč Komisije. Stališča, ki so za Komisijo zavezujoča, sprejema izključno kolegij komisarjev. Sedaj smo v fazi pripravljalnih del. Lahko vam povem, da sem osebno izredno zavezan, kot veste, socialni, gospodarski in ozemeljski koheziji in da regionalna politika ostaja najpomembnejša prednostna naloga naslednje Komisije.

Kar zadeva proračunski pregled pa sem se v soglasju s Parlamentom – kot predsednik Odbora za proračunski nadzor – odločil, da bom pregled proračuna predstavil pozneje. Smiselno je, da se sprva dogovorimo o okvirnih potezah strategije Evropske unije do leta 2020, potem pa nova Komisija predstavi pregled proračuna,

da bo novi kolegij v celoti stal za tem predlogom in z vami zelo tesno sodeloval glede prihodnjih finančnih perspektiv.

Sarah Ludford (ALDE). – Chris Patten je dejal, da je na Balkanu nevarnost v tem, da se države pretvarjajo, da se bodo reformirale, EU pa se pretvarja, da jim verjame.

To se po vsem sodeč dogaja v Bosni, ki vse bolj zastrašujoče drsi v disfunkcionalnost, če ne celo v uničenje. V Bosni menijo, da sta mednarodna skupnost in EU zatajili, ker nista vztrajali na reformah in se nista uprli Miloradu Dodiku, voditelju Republike Srpske. Položaj urada visokega predstavnika, dokler še obstaja, je bil spodkopan, avtoriteta mednarodne skupnosti pa oslabljena.

Kako bi odgovorili na obtožbe, da ima EU prikrit politični scenarij za zahodni Balkan, ki koristi Srbom v Beogradu in Banja Luki, škoduje pa Bosancem?

Boste novo visoko predstavnico in, ko bo potrjena, podpredsednico Komisije Cathy Ashton spodbudili, da Bosno postavi na sam vrh seznama prednostnih nalog? Kako boste zagotovili, da ima posebni predstavnik EU konkreten vpliv, jasna pooblastila in enotno podporo EU?

Predsednik. – Rekel bom nekaj zelo resnega. Pogovarjamo se o izidu zadnjega zasedanja Sveta z dne 19. novembra 2009. Vem, da bi na zasedanju Sveta lahko razpravljali o skoraj vsem in da bi se marsikaj lahko zgodilo, ampak to verjetno ni bila tema zadnjega zasedanja Sveta, zato se, prosim, držite predmeta razprave, ker je to nujno.

Sarah Ludford (ALDE). – Spraševala sem o Cathy Ashton, visoki predstavnici, ki je bila imenovana prejšnji teden. To je brez dvoma "zadeva z zasedanja Evropskega sveta".

Predsednik. – V redu, če predsednik Barroso želi odgovoriti na to vprašanje, vendar pa vas, kolegi, prosim, da se držite predmeta razprave, ki je zelo jasno določen.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Kot prvo naj povem, da sem tudi sam zelo zaskrbljen zaradi situacije v Bosni. Dejansko to postaja izredno težka zadeva. O njej razpravljamo tudi z bosanskimi oblastmi in vsemi pomembnimi akterji v Evropi in zunaj nje.

Seveda je moj odgovor "da" in upam, da bo Cathy Ashton tej temi posvetila posebno pozornost, skupaj s komisarjem za širitev, kajti, kot veste, je Bosna v območju Evropske unije za morebitno širitev. Seveda moramo storiti vse, da zagotovimo, da se država postavi na svoje noge in da lahko utrdi svoj obstoj kot celovita in demokratična država, ki stremi k članstvu v EU.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (*DE*) Pravkar ste govorili, da ste že pričeli posvetovanja za polizbonski proces. Za polizbonski proces bo potemtakem kolektivno poskrbela nova Komisija.

Precej vznemirjenja je povzročilo dejstvo, da se postopek posvetovanja pripravlja že tako dolgo časa. Obstaja tudi resna bojazen, da gre le za formalnost in da rezultati posvetovanj ne bodo imeli bistvenega vpliva na polizbonski proces.

Kakšen je po vašem mnenju način, s katerim bi vse interesne skupine in temeljno analizo postopka posvetovanja vključili v ta proces in v dokumente Komisije? Katerim komisarjem boste zaupali nalogo, da zagotovijo, da se to zgodi, in kakšna je vaša odgovornost v tem?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Moja odgovornost je splošno usklajevanje Komisije in strategije, vendar pa bom sodeloval z več komisarji, saj je, kot vam je znano, strategija Evropske unije do leta 2020 v svojem bistvu prečna strategija, ki pokriva zelo pomembne sektorje, od gospodarske konkurenčnosti do trajnosti – npr. okolje – ter vidikov socialne vključenosti. Zato gre za zelo širok obseg pristojnosti.

Kar zadeva zamudo, pa imate prav: res nekoliko zamujamo. Žal je to posledica dejstva, da Evropski svet svoje odločitve ni sprejel prej in zaradi tega Komisije ne moremo še vzpostaviti.

Zato danes predstavljamo delovni dokument, da bo vse pripravljeno za spomladanski Evropski svet v marcu, kajti do sedaj bi že morali imeti novo Komisijo, a je še nimamo. Upam, da jo bomo imeli do konca januarja.

Ne glede na vse pa sem ravno danes – in to je še ena novica, ki vam jo želim povedati – prejel končna imena 27 kandidatov za komisarje. Šele danes. Zato nekoliko zamujamo, vseeno pa menim, da moramo iz obdobja posvetovanj potegniti kar največ, da se bomo lahko resno posvetovali o prihodnji strategiji Evropske unije do leta 2020.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Gospod Barroso, rada bi se vrnila k vprašanju, ki ga je moja kolegica pravkar postavila. Časovni razpored, ki nam ga sedaj predstavljate, je izredno kratek. Kako lahko v samo treh mesecih opredelimo strategijo od zdaj do leta 2020? Pripraviti moramo strategijo za vso Evropsko unijo na socialnem, gospodarskem in okoljskem področju, na voljo pa so nam samo trije meseci in posvetovalno obdobje, ki se prične danes.

Zato bi, gospod Barroso, želela vašo pozornost usmeriti na dejstvo, da menim, da moramo počakati na vzpostavitev Komisije, da ji lahko postavljamo vprašanja, predvsem pa si moramo vzeti čas za pripravo stvarnega projekta. Ne moremo pripraviti projekta za Evropsko unijo v treh mesecih.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (FR) Delim vašo zaskrbljenost glede te zadeve. Zato smo se med drugim odločili, da bomo to izpeljali sedaj in ne bomo več odlašali. Iz tega sledi, da boste imeli več časa. Če čakamo, da nova Komisija nastopi svoj mandat, bi vi verjetno morali počakati do konca januarja, zato smo s tem že pričeli. Podrobnosti bodo objavljene danes na internetu, če že niso. Prav tako računam na vašo angažiranost v tej zadevi. Jaz osebno sem pripravljen prevzeti to obvezo.

V vsakem primeru pa spomladanski Evropski svet predstavlja začetek, ne konec procesa. Ne glede na vse pa nas je rotirajoče predsedstvo Sveta – ki ga Lizbonska pogodba ohranja, kot veste –, špansko predsedstvo, pozvalo, naj pripravimo prvi dokument, ki bo služil kot osnova za razpravo. Zato sem ga želel predstaviti sedaj. Naredil bom vse, kar je v mojih močeh, da lahko vsi tisti, ki se jih to vprašanje dotika, sodelujejo pri in prispevajo k prenovitvi te, tudi po vašem mnenju, tako pomembne strategije.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Gospod Barroso, če pogledamo najpomembnejše vodstvene položaje na vrhu Evropske unije, je v tekmi med novo EU in staro EU rezultat 3 : 0 za staro EU. Od 1. januarja 2012, ko bomo imeli novega predsednika Evropskega parlamenta, ne bo nikogar na vrhu Evropske unije, ki bi predstavljal novih 12 držav članic. Kako zagovarjate to odločitev?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Kot prvo, predsednik Sveta in visoka predstavnica ne predstavljata samo dela Evrope, ampak vso Evropo.

Naj povem, da sem bil zelo zadovoljen z imenovanjem Hermana Van Rompuya. Ko je ministrski predsednik predlagal njegovo ime, je bilo jasno, da je to nekdo, ki bi lahko zagotovil soglasje okrog mize. Dejstvo, da prihaja iz Belgije, da instinktivno podpira metodo Skupnosti in da je instinktivno proevropsko naravnan – je veliko priznanje tudi Belgiji.

Ob tem pa glede na pomembnost novih držav članic menim, da ste njihovo pomembnost že izpostavili, ko ste gospoda Buzeka izvolili za predsednika Evropskega parlamenta – je iz nove države članice in je veliko prispeval k ponovni združitvi Evrope.

Torej, ko smo na teh položajih: nisem tukaj, da bi predstavljal samo eno državo ali eno regijo: predstavljamo celotno Evropo.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, prejšnji teden je Svet potrdil dogovor med institucijami glede proračuna za leto 2010. Posledice odločitev iz Københavna ne smejo biti del tega dogovora ali zaveze. Namesto tega morajo biti vključene v spremembo proračuna.

Vprašanje, ki vam ga želim zastaviti, je zelo preprosto: ob upoštevanju težav, ki smo jim bili priča pri financiranju druge tranše načrta za oživitev gospodarstva ravno za ta proračun, od kod Komisija predvideva, da bo dobila sredstva za financiranje prvega leta boja proti podnebnim spremembam, ki bo terjal vsaj 2 milijardi EUR? Poleg tega se bo ta vsota iz leta v leto povečevala, zato me zanima, od kod bo po predvidevanju predsednika prišel denar?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (*PT*) Hvala za vaše vprašanje, gospod Portas. Drži, da je bilo pridobivanje soglasja Parlamenta k posebnemu proračunu za nekatere ukrepe v zvezi z energetsko učinkovitostjo, energetsko varnostjo in bojem proti podnebnim spremembam izjemno zahtevna naloga, in zelo sem zadovoljen, da smo to dosegli. Rad bi se zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli, da je ta proračun dobil soglasje.

Če bomo, kot upam, v Københavnu dosegli sporazum, bomo potem morali v okviru proračuna poskušati najti sredstva, potrebna za izvedbo tega sporazuma.

Nismo še čisto tam, sem pa popolnoma prepričan, da če države članice dosežejo sporazum o prihodnjem financiranju blažilnih ukrepov, ki so potrebni za države v razvoju, bodo morale doseči tudi sporazum o finančnih sredstvih, ki bodo morala biti na voljo za dosego tega cilja.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (*PL*) Gospod Barroso, imenovanje gospe Ashton in gospoda Van Rompuya ter Lizbonska pogodba kot taka bosta povzročila spremembe v načinu delovanja Komisije. Nekatere spremembe predvideva že Lizbonska pogodba, druge pa so nenatančne in nejasne in jih bodo izoblikovale določene prakse in odločitve. Sprašujem vas, katere spremembe predvidevate v delu in funkciji Evropske komisije v bližnji prihodnosti ter v naslednjih nekaj letih. Sedaj je primeren čas za uvedbo tovrstnih sprememb in, kot sem dejala, sedaj obstajajo možnosti, ki niso popolnoma opredeljene v Lizbonski pogodbi. Vi ste govorili o imenovanju nekaterih komisarjev. Jaz pa govorim o politiki in ukrepih, ki niso omejeni le na imenovanje in razdelitev funkcij novih komisarjev.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Strinjam se z vašo splošno pripombo, da so institucije tudi takšne, kot jih oblikujemo v praksi. Zato sem bil tudi nadvse zadovoljen z imenovanjem Cathy Ashton in Hermana Van Rompuya, kajti vem, da sta oba zavezana pravemu evropskemu duhu in zadevam Skupnosti.

Kar zadeva praktične vidike, pa bo Cathy Ashton postala visoka predstavnica in podpredsednica Komisije 1. decembra, na podlagi sklepa Evropskega sveta. Na ta dan bo kot podpredsednica Komisije postala odgovorna za portfelj zunanjih odnosov. Kot podpredsednica Komisije bo odgovorna Parlamentu, ki prav dobro ve, kako trdno je Cathy Ashton zavezana parlamentarni demokraciji. Vem, da že težko pričakuje čimprejšnje srečanje z Odborom za zunanje zadeve, tako da svojo novo vlogo postavi na prave temelje.

Kar zadeva naslednji kolegij, bo Catherine Ashton prav tako kot drugi kandidati za komisarje opravila zaslišanje in boste o njej skupaj glasovali na naslednjem kolegiju.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Gospod predsednik, komisar, v zvezi z zasedanjem v prejšnjem tednu bi želel vprašati, ali ste vi osebno zadovoljni s postopkom izbire funkcionarjev za dve najpomembnejši najvišji mesti ali se morda strinjate, da bi lahko nekateri postopki odločanja v Uniji dobili velik odmerek dodatne preglednosti in demokracije?

Sprašujem vas, ali je bil uporabljeni postopek izbire, kjer so kandidati kar padli z neba, način potrditve avtoritete EU in ali je okrepil zaupanje v odločanje EU? Ali bi velike politične skupine morale resno razmisliti, kakšne vrste kandidatov naj predlagajo za najvišje položaje v prihodnje, ali se lahko postopek izbire revidira in na nek način izboljša in kdo bi moral to storiti? Najbrž bo to naloga Evropskega parlamenta in njegovih poslancev. Tokrat je Finska ponudila visoko usposobljene kandidate in to bi nas moralo veseliti.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Prvič, kot veste, so bila določila Lizbonske pogodbe v celoti upoštevana in tudi sam seveda podpiram izvajanje pogodb. Spoštovati moramo pravno državo v Evropski uniji.

Glede izbranih oseb pa resnično menim, da ju moramo spoštovati, kajti minister Van Rompuy je ministrski predsednik Belgije, Lady Ashton pa je članica Komisije. Zato menim, da imata ustrezne lastnosti za izpolnjevanje teh obveznosti.

Kar zadeva institucije, pa je pomembno povedati, da morajo predsednika Sveta izbrati voditelji držav ali vlad. Ne gre za volitve po vzoru volitev za predsednika Francije ali Portugalske. Gre za predsednika Evropskega sveta, ki ga izberejo voditelji držav ali vlad. Ni enako kot za predsednika Komisije, ki so ga voditelji držav ali vlad izbrali, izvolil pa ga je Evropski parlament. Zato moramo upoštevati različno logiko različnih institucij.

Jens Rohde (ALDE). – (*DA*) Gospod predsednik, gospod Barroso, v tej točki je bilo veliko razpravljanja o sestavi Komisije in portfeljih, ki jih bodo dobili komisarji. Kar nas v Skupini zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo zelo skrbi, je to, kakšen portfelj bo dobil novi komisar za podnebje, saj bo to bistveno pri ugotavljanju, ali gre samo za prazno besedičenje ali pa bomo imeli komisarja, ki lahko resnično naredi spremembo na področju podnebnih sprememb – pri tem pa ščiti tudi konkurenčnost Evrope.

Zato bi želel vprašati, kaj predsednik Komisije že počne in kaj bo storil v prihodnje, da zagotovi, da ima funkcija komisarja za podnebje takšno težo, kot bi jo po navedbah predsednika Komisije morala imeti. V zvezi s tem imam dve specifični vprašanji: ali bo komisar za podnebje odgovoren za področje energetike in ali bo komisar za podnebje imel svoj lasten direktorat?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Kot prvič menim, da je prav, da pozdravimo dejstvo, da bomo imeli komisarja za podnebno ukrepanje. Doslej te funkcije še ni bilo. Ravno zato ker je na tem področju

veliko dela in želim tej funkciji dati težo, če uporabim vaše besede, sem se odločil, da Parlamentu napovem uvedbo položaja komisarja za podnebno ukrepanje. Ta komisar bo imel veliko odgovornosti. Moral bo povezovati podnebne ukrepe, kajti opraviti imajo z energijo, pa tudi z okoljem, raziskavami, kmetijstvom in industrijo. Zato je to zelo pomembna usklajevalna vloga na področju podnebnega ukrepanja, tako znotraj kot zunaj.

Očitno je, da København ne bo predstavljal konca procesa. Upam, da bomo v Københavnu dosegli operativni dogovor, še vedno pa bo po njem treba postoriti še marsikaj, vključno z delom z našimi glavnimi partnerji.

Komisar za podnebno ukrepanje bo torej imel zelo pomembno vlogo, znotraj in zunaj, da izpolni vsa naša pričakovanja o močni podnebni politiki v Evropski uniji.

John Bufton (EFD). – Gospod Barroso, po imenovanju novega predsednika Hermana Van Rompuya je bilo veliko ugibanj, ali bodo uvedeni neposredni davki EU. Mi lahko, prosim, odkrito poveste, če je res tako in na kakšen način mislite pobirati te davke?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Najprej naj povem, da ne vidim povezave med davki in Hermanom Van Rompuyem, kajti davkov ne predlaga Svet. To je v pristojnosti Komisije.

Moj odgovor je naslednji. Prvič, vedno odgovarjam odkrito, zato vam ni treba prositi za odkrit odgovor. Drugič, nameravam preučiti vsa vprašanja obdavčitve v Evropski uniji. To moramo preučiti. Preučiti moramo lastne vire Evropske unije. To smo obljubili Parlamentu. Program, s katerim sem bil izvoljen, je predvideval preučitev možnih lastnih virov in to je tudi v programu, ki ga je sprejel Evropski parlament.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Komisija izredno nekritično priganja pristopna pogajanja s Turčijo. Ob tem se skorajda ne zmeni za občutke držav članic in njihovih prebivalcev. Imenovanje gospoda Van Rompuya za predsednika Evropskega sveta pomeni imenovanje velikega nasprotnika pridružitve Turčije. Citiram njegove besede: "Turčija ni Evropa in nikoli ne bo Evropa. Univerzalne vrednote, ki prevladujejo v Evropi in so tudi temeljne krščanske vrednote, bi izgubile svojo moč s pridružitvijo velike islamske države, kot je Turčija."

Zato sprašujem, kakšno je stališče Komisije glede te nedvoumne izjave. Poleg tega, če že se zadržki javnosti ne jemljejo resno, kaj pa zadržki predsednika Evropskega sveta?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. Komisija spoštuje stališče držav članic, ki so se soglasno odločile za pogajanja s Turčijo. Izpolnjujemo mandat, ki smo ga dobili za pogajanje s Turčijo in drugimi državami kandidatkami v imenu držav članic.

Pomembno je vedeti, da je bila to soglasna odločitev držav članic. Tega si ni izmislila Komisija. Države članice so se soglasno odločile za pogajanja s Turčijo in drugimi glede možnosti pridružitve.

Povsem očitno je, da Turčija še ni pripravljena na pridružitev – in tudi mi ji še nismo pripravljeni ponuditi članstva –, moramo pa nadaljevati s pogajanji v duhu dobre vere z vsemi državami kandidatkami.

Kar zadeva komentar gospoda Van Rompuya – nimam navade komentirati komentarjev. Kot predsednik Sveta je zelo odločno zatrdil, da bo spoštoval tudi mandat, ki ga dobi od držav članic.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (*ES*) Gospod predsednik, govorila bom o dveh pojmih – usklajevanje in prožnost.

Pri vseh zadevah, o katerih so razpravljali na zasedanju Sveta, se je pojavil problem. V preteklih letih je bilo izjemno pomanjkanje usklajevanja med različnimi generalnimi direktorati v Komisiji. Politika na področju podnebnih sprememb se je pogosto obravnavala neodvisno od znanstvenih dognanj Generalnega direktorata za raziskave. Prav tako se je izvajala neodvisno od rabe tal, ki je na primer povezana s podnebnimi spremembami.

Moje prvo vprašanje se glasi: ste pripravljeni urediti in okrepiti notranje usklajevanje na takšen način, da bomo lahko v času imenovanja naših komisarjev prepričani, da je notranje usklajevanje zagotovljeno?

Drugo vprašanje pa se nanaša na dejstvo, da govorimo o konkurenčnosti, o gospodarski krizi. Je Komisija pripravljena postati prožnejša pri nekaterih zadevah, kot je REACH in izvajanje te uredbe, ki bo naši lastni konkurenčnosti povzročila izredno škodo? Ali je pripravljena postati prožnejša?

Moja zadnja ideja o tej koherenčni politiki je ta, da ne moremo govoriti o gospodarstvu in oživljanju, ne da bi govorili tudi o odprtju energetskih trgov navzven. Nekatere države nimajo energetskega trga, na primer Španija na področju plina. To pomeni, da se cene dvigujejo in razvoj ni mogoč.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (*PT*) Storil bom vse, kar je v mojih močeh, da izboljšam notranje usklajevanje v Komisiji, povedati pa moram, da je bilo po mojem mnenju dosedanje usklajevanje dobro. Temu govori v prid dejstvo, da so bile odločitve Komisije vedno sprejete soglasno.

Popolnoma naravno je, da ko pogledamo različne komisarje, vidimo, da vsak skuša vprašanje, ki je njegova največja skrb, obravnavati prednostno. Nič čudnega ni, da komisar za okolje kaže večje zanimanje za okoljska vprašanja kot komisar za industrijo, ki ga, nasprotno, zanimajo bolj vprašanja industrijskega razvoja. Kar šteje, pa je odločitev kolegija, in tu je bilo doslej usklajevanje učinkovito.

Vrh tega želimo pripraviti napredno okoljsko politiko, obenem pa tudi zagotoviti konkurenčnost naših podjetij. Menim, da predlogi Komisije zagotavljajo, da bomo imeli na voljo ustrezne rešitve, če druge države ne bodo podprle naših visokih ambicij na področju varstva okolja. Evropskih poslov ne želimo pridobivati iz držav, kjer raven okoljskih zahtev ne dosega naših.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Gospod predsednik, gospod Barroso, prosim vas, da jasno izrazite svoje stališče o dveh zadevah, povezanih s sestavo naslednje Komisije.

Prvič, slišal sem vas reči v Parlamentu, da nameravate portfelj za pravosodje in notranje zadeve razdeliti v dva ločena portfelja: enega za temeljne pravice in pravosodje, drugega pa za varnost in priseljevanje. Danes popoldne pa sem vas slišal govoriti o portfelju za temeljne pravice in pravosodje ter o portfelju za notranje zadeve, kar mislim, da je precej boljša kombinacija, kajti to pomeni, da priseljevanje ne bo več veljalo za grožnjo varnosti ali za vprašanje, podrejeno varnosti. Menim, da je obravnava priseljevanja na ta način ne samo napačna, ampak tudi nevarna.

Zanima me, če bo ta pristop sprejet in če bo prizadel strukture generalnega direktorata – trenutno Generalnega direktorata za pravosodje in notranje zadeve. Od vas bi želel slišati zavezo v zvezi z zakonodajnim programom, ki ga bo izvajal stockholmski program na področju svobode, varnosti in pravice. Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe bo Parlament odločilen že od samega začetka in slišati želim vašo jasno zavezo, da boste Parlament vključevali v razvoj zakonodajnega programa, ki izhaja iz stockholmskega programa.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (*PT*) Gospod López Aguilar, naj najprej odgovorim na vaše drugo vprašanje: da, želimo vključevati Parlament, zato bo to ena od prednostnih nalog naslednje Komisije in nekaj, kar je že opredeljeno v ustavi, nenazadnje pa tudi zato, ker bo imel Parlament večja pooblastila pri odločanju o tej zadevi.

Kar zadeva portfelj, pa bi želel povedati naslednje: imeli bomo komisarja za pravosodje in temeljne pravice ter komisarja za notranje zadeve.

Vprašanja, povezana s priseljevanjem, vsebujejo tudi varnostni vidik. Na primer, agencija Frontex bo ostala v pristojnosti komisarja za notranje zadeve. Nima smisla, da bi bil zanjo odgovoren kateri koli drug komisar. Za vprašanja vključevanja in združevanja pa je moja ideja takšna, da bi morala spadati v pristojnost komisarja za socialne zadeve.

Nenazadnje prav tako kot gospod López Aguilar verjamem, da na priseljevanje ne smemo gledati samo skozi prizmo varnosti. Drugi vidik je boj proti nezakonitemu priseljevanju in preprodajalskim mrežam. S tem se ukvarja Frontex. To mora biti v pristojnosti komisarja, ki se ukvarja s temi zadevami. Vsekakor pa bom vsa vprašanja priseljevanja, ki so povezana z združevanjem in vključevanjem, vključil v pristojnost komisarja za socialne zadeve, kajti gre socialno vključenost.

Reimer Böge (PPE). – (DE) Evropski svet je izrazil upanje, da bi lahko dosegli sporazum o strukturi Evropske službe za zunanjepolitično delovanje, kjer koli bo mogoče, že do konca aprila. Komisija mora dati soglasje k tem predlogom, vas, gospod Barroso, pa bi vprašal, če bo Komisija pred odobritvijo takih predlogov pripravila ustrezne predloge in jih vključila v pogajanja, zlasti glede prilagoditve večletnega finančnega načrtovanja, prilagoditve medistitucionalnega proračunskega sporazuma in – kjer se pristojnost za zunanjepolitične programe prenese – prilagoditve in ponovnih pogajanj o teh programih, ki seveda že spadajo v postopek soodločanja. To je nujno, saj bo v primeru, da se vprašanja, ki sem jih omenil, ne rešijo, Evropska služba za zunanjepolitično delovanje le trup brez potrebnih proračunskih sredstev in nezmožen opredeliti vsebino. Kako bo Komisija izvedla te naloge skupaj s Parlamentom v naslednjih mesecih?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Gospod Böge, hvala za vprašanje. Vem, kako ste zavezani proračunskim pravilom in pristojnosti Parlamenta.

Moj odgovor je "da": seveda bomo ob pravem času Parlamentu ponudili predloge za sprejetje potrebnih prilagoditev, s katerimi bo ta ustanova, Evropska služba za zunanjepolitično delovanje, pridobila proračunska sredstva za izvajanje vseh njenih ukrepov.

Kot sem dejal že prej, si želimo, da bi bil to eden od velikih uspehov Lizbonske pogodbe. Menim, da predstavlja zelo pomembno inovacijo, in seveda bomo na podlagi predloga podpredsednice Ashtonove kot visoke predstavnice skupaj s Parlamentom delali na tej zadevi.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Gospod Barroso, rada bi vas obvestila, da bomo čez nekaj dni praznovali mednarodni dan solidarnosti s palestinskim ljudstvom.

Priča smo zatiranju, kolonizaciji, ranjenju in ubijanju palestinskega ljudstva in ta situacija se ne sme nadaljevati.

Evropejci moramo na temelju vrednot solidarnosti in bratstva prevzeti odgovornost, da hitro poiščemo rešitev za to situacijo, preden se spremeni v masaker.

Izraelska vlada pospešeno nadaljuje s kolonizacijo, in to po zagrešitvi vojnih zločinov na začetku tega leta. Simboli in solze niso več dovolj. Danes je edina rešitev za ustavitev te smrtonosne politike izraelske vlade priznanje in predvsem vzpostavitev palestinske države.

Palestinsko ljudstvo, enako kot drugi narodi, ima pravico do dostojanstvenega življenja, ki izpolnjuje njihova hotenja.

Kot predsednik Komisije in skupaj z gospo Ashton, ali boste ukrepali v tej smeri in, če boste, na kakšen način?

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – (FR) Najprej bi želel ponoviti vaše pripombe o izražanju solidarnosti s palestinskim ljudstvom, ki se jim dejansko krši pravica do samoodločbe.

Kar zadeva specifično vprašanje, ki ste mi ga postavili, pa so države članice odgovorne za odločitev, ali bodo priznale neko državo ali ne.

Naše stališče – ki ga je Komisija vedno zagovarjala – podpira soobstoj dveh držav: pravica Države Izrael, da svobodno obstaja, ne da bi bila ogrožena njena varnost, in ob tem tudi pravica palestinskega ljudstva do izgradnje lastne države.

Želimo, da bi soobstoj teh dveh držav ustvaril nove razmere, ne samo za izraelsko in palestinsko ljudstvo, ampak tudi za celotno regijo, saj so razmere tam resnično zelo težke. Ogrožajo ne samo upanje palestinskega ljudstva, ampak tudi mir v regiji in mir na svetu.

Predsednik. – Hvala, gospod predsednik Komisije. Dosegli smo veliko več kot prejšnjikrat, pred mesecem dni. Hvala tudi, da ste se držali dogovorjenega časa. Razumemo, da ni vedno lahko v eni minuti odgovoriti na zapletena vprašanja.

Menim, da je zelo koristno za vse nas v obeh institucijah, da drug drugega razumemo. To je zelo odgovorno in obenem prinaša zelo pomembno sporočilo našim državljanom, da sta instituciji sposobni razpravljati o zadevah in medsebojno komunicirati.

Vidimo se zopet naslednji mesec pri točki "čas za vprašanja".

(Aplavz)

PREDSEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

9. Večletni program 2010–2014 glede Območja svobode, varnosti in pravice (Stockholmski program) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o večletnem programu 2010–2014 glede Območja svobode, varnosti in pravice (Stockholmski program).

Beatrice Ask, *predsednica Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, predsedniki odborov, spoštovani poslanci, 10.–11. decembra bo v Evropskem svetu sprejet novi petletni program za območje svobode, varnosti in pravice. Namen programa je nadomestiti sedanji Haaški program iz leta 2004. Prihodnje skupine so pred več kot dvema letoma začele pripravljalni postopek za novi program.

Program bo temeljil na sporočilu Komisije in tudi na mnogih mnenjih, ki so jih med postopkom predložili nacionalni parlamenti, civilna družba ter različni organi in agencije EU. Program je seveda tudi rezultat intenzivnih stikov in poglobljenih pogajanj z državami članicami EU in tudi z Evropskim parlamentom. Pomembno je stališče Evropskega parlamenta do prihodnjega sodelovanja, zlasti glede na pomembnejšo vlogo, ki jo bo imel Parlament zaradi Lizbonske pogodbe.

Na podlagi predhodnih programov iz Tampereja in Haaga je EU glede območju svobode, varnosti in pravice dosegla pomemben napredek. Vendar pa se Evropa še vedno sooča z izzivi, s katerimi se moramo spoprijeti skupaj na evropski ravni. Uveljavitev Lizbonske pogodbe nam bo dala nove priložnosti, da to storimo, in novi večletni delovni program – Stockholm program – bo tako utemeljen na novih priložnostih, ki jih zagotavlja Lizbonska pogodba.

Stockholmski program si prizadeva za varnejšo in bolj odprto Evropo, kjer so pravice posameznikov zaščitene. Potrebe državljanov, posameznikov, bodo tvorile podlago za prihodnje sodelovanje na tem področju na način, ki je precej jasnejši kot je bil prej. Delamo v imenu državljanov in čutiti morajo, da je prihodnje sodelovanje EU pomembno zanje. Zato mora temeljiti na resničnih problemih, postavljati konkretna vprašanja in se osredotočiti na posebne ukrepe, ki bodo vsakdanu ljudi zagotovili dodano vrednost.

Prihodnje sodelovanje na tem področju mora temeljiti tudi na ravnovesju med ukrepi, usmerjenimi v ustvarjanje kar najbolj varne Evrope, ter ukrepi, usmerjenimi v zaščito pravic posameznikov.

Z vidika državljanov je pomemben boj proti kriminalu. Državljani pričakujejo, da bo sodelovanje EU olajšalo preprečevanje čezmejnega kriminala, toda pričakujejo tudi svobodo in pravico. Kot sem Evropskemu parlamentu že predhodno poudarila, gredo ukrepi, usmerjeni v okrepljeno varnost, in ukrepi za zagotavljanje pravne gotovosti in pravic posameznikov z roko v roki in seveda je to tudi mogoče.

Ko gre za boj proti čezmejnemu kriminalu, so izzivi veliki. Trgovina s prepovedanimi drogami, trgovina z ljudmi in terorizem so resničnost na naši celini, medtem ko imamo sočasno nove vrste kriminala, ki so na primer posledica interneta. Ne moremo dovoliti, da nacionalne ali upravne meje organom za boj proti kriminalu preprečujejo učinkovito opravljanje njihovega dela.

Razvito je bilo čezmejno sodelovanje za boj proti kriminalu, vendar pa moramo storiti še več, da bi dosegli učinkovito evropsko policijsko sodelovanje in sodelovanje kazenskega prava. Potrebujemo skupne rešitve za skupne probleme. Dobro razvito policijsko sodelovanje, učinkovita izmenjava informacij in izkušenj ter dobro razvite delovne metode so temelj obravnavanja teh problemov.

Ključni element boja proti kriminalu je seveda učinkovita izmenjava informacij, prilagojena našim potrebam. Na evropski ravni moramo v določenih primerih standardizirati izmenjavo informacij, jo prilagoditi svojim potrebam in jo narediti učinkovitejšo. Hkrati je izredno pomembno zagotoviti, da izmenjava informacij izpolnjuje osnovne zahteve varstva podatkov in varstva zasebnosti, ki ju moramo uveljaviti, in da se ne zbira in hrani več informacij, kot je potrebno za izpolnjevanje namena. Ustvariti moramo varno Evropo, v kateri se učinkovito bori proti čezmejnemu kriminalu, medtem ko se sočasno spoštuje zasebnost posameznikov. Povsem mogoče in resnično potrebno je narediti oboje. Gre za iskanje pravega ravnovesja za različne ukrepe.

Načelo vzajemnega priznavanja mora še naprej biti temeljno načelo v našem pravnem sodelovanju. Predpogoj za države članice, ki želijo priznati in izvrševati sodne odločbe in sklepe drugih držav, je vzajemno zaupanje v pravni sistem neke druge države. Gre tudi za vprašanje zaupanja med našimi nacionalnimi organi, državljani pa morajo zaupati v ukrepe, za katere se odloči. Eden izmed načinov za okrepitev zaupanja je večje poznavanje pravnih sistemov drugih držav. Lahko gre za zagotavljanje usposabljanja, programe izmenjave, krepitev obstoječih mrež in dobro razvitih ocenjevalnih mehanizmov.

Vendar pa je morda najpomembnejši ukrep za razvoj zaupanja zagotavljanje določenih minimalnih pravic ne glede na to, kje znotraj Evropske unije se nekdo nahaja. To so enostavne zadeve, kot na primer, da lahko v jeziku, ki ga razumeš, izveš, česa si obtožen in kakšne pravice imaš kot osumljenec ali žrtev v pravnih postopkih. Zelo razveseljivo je, da se je bilo v Svetu mogoče dogovoriti o načrtu, kako obravnavati in postopoma izvajati postopkovne pravice osumljencev in obtožencev. Zaželeno bi bilo, da se načrt vključi v Stockholmski program, in menim, da se ga bo.

Stockholmski program mora tudi jasno povzeti vidik žrtev kriminala. Državljani, ki postanejo žrtev kriminala v svoji državi ali v drugi državi članici, morajo pomembne informacije dobiti v jeziku, ki ga razumejo, in treba jim je zagotoviti ustrezno podporo, informacije in zaščito pred, med in po kazenskih postopkih. Žrtvam je treba zagotoviti tudi primerno nadomestilo za škodo ali poškodbe, ki so jih utrpele.

Nazadnje bi povedala nekaj besed o vprašanju civilnega prava, ki v veliki meri vpliva na vsakodnevno življenje posameznikov. Posebno vprašanje je pregled Uredbe Bruselj I o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb iz drugih držav članic. Morda se zdi zelo tehnično vprašanje, vendar je zelo pomembno za posamezne državljane.

Eno izmed najpomembnejših vprašanj je odprava postopka eksekvature. Trenutno mora vsak, ki želi izvršitev sodne odločbe v drugi državi članici, najprej zaprositi za to in nato počakati na odobritev izvršitve s strani sodišča v tej državi. Za to je potreben čas, povzroča pa tudi stroške posamezniku. Opazili smo, da ima odprava postopka eksekvature visoko raven podpore, vendar pa mora biti skladna s postopkovnimi jamstvi in načeli izbire prava.

To so ena izmed glavnih in najpomembnejših vprašanj, ki so jih izpostavile Švedska in številne države članice. Hvala za vašo pozornost in veselim se že vaših pripomb in odgovarjanja na vaša vprašanja. Pred tem pa bom besedo prepustila kolegu gospodu Billströmu, ki je pristojen za nekatera vprašanja azila in priseljevanja, ki bodo pomembna v prihodnjem Stockholmskem programu, da vam jih zdaj predstavi.

Tobias Billström, *predsednik Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, naj začnem z zahvalo Evropskemu parlamentu za njegovo zelo konstruktivno sodelovanje v zvezi z Evropskim uradom za podporo azilu. Urediti je treba še nekaj formalnosti, vendar pa bodo kmalu vzpostavljeni pogoji za ustanovitev tega urada. Svet ima zelo pozitivno stališče glede konstruktivnega sodelovanja z Evropskim parlamentom, ki je vodilo do tega izida. Okrepljenemu sodelovanju, do katerega bo prišlo z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe, dobro kaže. Dejstvo, da smo lahko hitro sprejeli odločitev o uradu za podporo, je dober primer učinkovitega in dobro delujočega postopka soodločanja.

Danes bomo tu seveda razpravljali o prihodnjem petletnem programu dela v zvezi s pravosodjem in notranjimi zadevami. Za začetek naj povem, da se je v EU v zadnjih nekaj letih na področju azila in priseljevanja veliko zgodilo. Sprejeli smo na primer odločitev o skupni zakonodaji v zvezi s prvimi temelji skupne politike priseljevanja in skupnega azilnega sistema. Sočasno je to cilj, ki je bil naveden v obeh predhodnih delovnih programih iz Tampereja in Haaga. Ko je Evropski svet lani sprejel Evropski pakt o priseljevanju in azilu, je to politično področje dobilo nov politični zagon. Zdaj je čas, da določimo smer nadaljnjega razvoja politike na tem področju. Osnovna predpostavka za naše delo je, da je lahko dobro upravljano priseljevanje pozitivno za vse vpletene strani, ne samo za posamezne države članice in EU kot celoto, ampak tudi za države izvora in posamezne priseljence. Če naj bomo zmožni doseči cilje lizbonske strategije, ki so, da mora biti EU dinamično in konkurenčno gospodarstvo, bomo verjetno morali dovoliti priseljevanje delavcev v večjem obsegu kot doslej, zlasti glede na demografski izziv, s katerim se soočamo.

Da bi poudarili mednarodno razsežnost priseljevanja, mora imeti vprašanje sodelovanja z državami izvora in tranzita v okviru globalnega pristopa k priseljevanju in razvoja svoje izhodišče v Stockholmskem programu. Še naprej je treba na strateški način razvijati in usklajevati instrumente, ki so bili razviti, kot je partnerstvo za mobilnost. Bolje je treba izkoristiti povezavo med priseljevanjem in razvojem in okrepiti je treba ustrezne ukrepe za boljšo uporabo učinkov priseljevanja na razvoj.

Med delom na Stockholmskem programu se je izkazalo, da obstaja soglasje glede potrebe, da države članice preprečijo nezakonito priseljevanje v EU na skupen in usklajen način. Razvoj učinkovite politike vračanja v domovino je pomemben element tega dela. Nedvomno mora Frontex pri tem odigrati pomembno vlogo, jasno pa je tudi, da želijo države članice okrepitev agencije. Velikega pomena je tudi okrepljeno sodelovanje z državami izvora in tranzita. Vendar pa bi rad poudaril, da je pri delu v zvezi s preprečevanjem nezakonitega priseljevanja pomembno, da ohranimo ravnotežje, tako da se ne bo izvajalo varnostnih ukrepov na račun zapletanja zakonitega priseljevanja v EU ali oteževanja dostopa prosilcev za azil do azilnega postopka. Treba je tudi čim bolj zmanjšati tveganje za ranljive skupine, na primer otroke, ki prihajajo brez spremstva. Komisija bo pripravila akcijski načrt z ukrepi, ki upoštevajo najboljše interese otrok.

V Stockholmskem programu bo obravnavano vprašanje solidarnosti in delitve odgovornosti. Ni enostavnih rešitev. Naša izhodiščna točka bi morala biti iskanje obsežnih in trajnostnih rešitev, utemeljenih na globalnem pristopu k priseljevanju in zavesti, da je skupno sodelovanje z drugimi državami ključni dejavnik. Razviti je treba nekakšno obliko mehanizma solidarnosti, da bi lahko pomagali tistim državam članicam, ki se znajdejo pod posebnim pritiskom in prejmejo nesorazmerno število prosilcev za azil. Države članice morajo prejeti

tudi podporo za nadaljnjo krepitev zmogljivosti. Frontex je treba okrepiti in mu dati pomembnejšo vlogo pri vračanju v domovino. Naš cilj je, da smo zmožni bolje pokazati solidarnost z državami članicami in tudi tretjimi državami, ki so deležne največjega pritiska priseljevanja. Sočasno moramo biti jasni glede tega, da potrebujemo celovit pristop, ki je kratkoročno in dolgoročno trajnosten.

Pomembno je, da je v Stockholmskem programu navedeno, da se ohrani predhodno določen cilj vzpostavitve skupnega evropskega azilnega sistema do leta 2012. Temelj skupnega azilnega sistema mora biti, da je treba posameznega prosilca za azil sprejeti enako in mora biti njegova prošnja ocenjena v skladu z enakimi merili ne glede na to, iz katere države članice prihaja. V zvezi s tem bo pomembno vlogo igral Evropski urad za podporo azilu.

Drug pomemben element skupnega azilnega sistema je tisto, kar je znano kot "zunanja razsežnost". V mislih imam predvsem ponovna naselitev beguncev iz tretjih držav. Komisija je nedavno podala predlog o skupnem programu EU za ponovno naselitev. To je eden izmed vidikov, za katerega si večina držav članic želi, da bi bil vključen v Stockholmski program.

Da bi lahko izpolnili cilj vzpostavitve skupnega azilnega sistema do leta 2012, potrebujemo tesno sodelovanje med Svetom in Parlamentom. Pripravljeni so številni predlogi zakonodajnih aktov. Predvsem moramo doseči napredek glede njih.

Povezava med notranjim delom EU glede pravosodja in notranjih zadev ter zunanjimi odnosi EU je postala vse bolj pomembna za omogočanje napredka ne samo znotraj politike azila in priseljevanja. Zato je treba okrepiti vlogo EU kot globalnega akterja na tem področju, še zlasti pa se je treba osredotočiti na partnerstvo in sodelovanje s tretjimi državami. Razviti je treba perspektivo pravosodja in notranjih zadev znotraj zunanjih odnosov EU.

To je glavna značilnost osnutka Stockholmskega programa predsedstva. Zdaj smo na koncu zelo intenzivnega obdobja pogajanj in upamo, da bo program sprejet v nekaj tednih.

Na koncu bi rad nekaj besed posvetil Lizbonski pogodbi. Nova Pogodba bo kot posledica uvedbe številnih novih pravnih podlag prinesla velike spremembe na področju svobode, varnosti in pravice. Redni zakonodajni postopek, ki bo uveden, pomeni, da bo imel Evropski parlament na številnih področjih večjo vlogo v zakonodajnem postopku. Z gospo Ask se veseliva okrepljenega sodelovanja s Parlamentom. Menim tudi, da bodo nove naloge, podeljene nacionalnim parlamentom, pomembne za krepitev demokratičnega nadzora nad tem političnim področjem. Najlepša hvala za vašo pozornost. Kot je povedala kolegica gospa Ask, se veseliva, da bova slišala vaša stališča.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, po odličnih počilih gospe Ask in gospoda Billströma se bom osredotočil na glavna vprašanja.

Najprej se želim zahvaliti predsedstvu, da je ohranilo duha Stockholmskega programa in je Evropejce postavilo v središče svojega ukrepanja, v svoje komuniciranje. Upamo, da bo to besedilo, ki ga mora sprejeti naslednji Svet PNZ in ga nato predložiti decembrskemu Evropskemu svetu, ambiciozno in uravnoteženo besedilo in bo seveda odražalo novo institucionalno ravnotežje.

Zdaj boste postali sozakonodajalci na skoraj vseh področjih pravosodja in notranjih zadev in zato je res, da ta parlamentarizacija Evropske unije predstavlja povečanje pristojnosti Evropskega parlamenta v postopku sprejemanja odločitev, toda tudi okrepljen nadzor zadevnih vlad s strani nacionalnih parlamentov. Ta vključenost parlamentov je priložnost za to glavno področje varnosti, pravice in svobode.

Zdaj bom prešel k prednostnim nalogam, izpostavljenim v vašem predlogu resolucije. Poudarjate spoštovanje temeljnih pravic. Prav imate, ko poudarjate svobodo gibanja, ki je velika prednost in v katero očitno ni treba dvomiti.

Glede temeljnih pravic smo z Lizbonsko pogodbo dosegli dva velika dosežka: Listina o temeljnih pravicah bo postala zavezujoča in odprla se bodo vrata za Evropsko unijo, da postane podpisnica Evropske konvencije o človekovih pravicah. Kot poudarjate v svoji resoluciji, moramo vzpostaviti celovit sistem varstva podatkov, ki vključuje tehnološki napredek. Komisija bo leta 2010 predstavila sporočilo na to temo. Menim tudi, da bomo morali s tem celovitim sistemom varstva podatkov zajeti vse politike Unije.

Poudarjate zaščito otrok. S švedskim predsedstvom smo ponovno praznovali Mednarodno konvencijo o otrokovih pravicah, ki slavi svoje dvajseto leto. Unija mora ostati na čelu tega vprašanja. Zato bomo predstavili akcijski načrt o mladoletnikih brez spremstva.

Govorjeno splošno Komisija in Parlament delita isto voljo, ko gre za boj proti vsem oblikam diskriminacije in spodbujanje enakosti moških in žensk. Pozdravljam dejstvo, da Parlament in Komisija ubirata enak pristop, katerega vodilo je, da Evropejce postavita v središče svojega ukrepanja v zvezi s svobodo gibanja, volilnimi pravicami, konzularno zaščito in tako dalje. Zdaj bomo vse to lahko prenesli v prakso. Lizbonska pogodba dovoljuje postopek državljanske pobude, Komisija pa je pravkar objavila zeleno knjigo na to temo. Predlog bo podan leta 2010 na podlagi izida posvetovanj, ki se izvajajo.

Kot je ministrica Ask pravkar dobro pojasnila, moramo zagotoviti, da bodo sodniki v naših državah članicah delili skupno evropsko pravosodno kulturo. To je odvisno od usposabljanja. V Stockholmskem programu smo prevzeli zavezo: vsaj polovica sodnikov in tožilcev mora opraviti evropsko usposabljanje ali se udeležiti izmenjave z drugo državo članico.

Poudarili ste tudi potrebo po olajšanju dostopa do pravosodja in po podpori pravilnemu delovanju gospodarstva. Poudarjate varstvo žrtev – žrtev nasilja v družini in žrtev terorizma. Komisija bo predložila tudi predloge glede tega vprašanja, pri čemer bo izkoristila priložnosti, ki jih zagotavlja Lizbonska pogodba.

V zvezi z vidikom varnosti in zaščite poudarjate odsotnost celovite strategije o strukturi varnosti in upravljanja meja. Zato Stockholmski program, kot je zelo dobro pojasnila gospa Ask, vključuje pravo strategijo notranje varnosti – strategijo, ki seveda spoštuje temeljne pravice in ki dopolnjuje strategijo zunanje varnosti.

Ta celovita strategija notranje varnosti temelji na policijskem sodelovanju in sodelovanju kazenskega pravosodja ter na upravljanju dostopa do evropskega ozemlja.

Kot je pravkar pravilno opozoril gospod Billström, mora biti politika priseljevanja del dolgoročne vizije za izboljšanje prispevka priseljencev h gospodarskemu in socialnemu razvoju. Zakonitim priseljencem moramo zagotoviti jasen in skupen status. Preprečevati in zmanjšati moramo tudi nezakonito priseljevanje, pri čemer moramo spoštovati človekove pravice in človekovo dostojanstvo. Dodal bi, da smo v tem delu začrtali elemente splošnega pristopa, ki bo omogočil povezovanje razvoja in priseljevanja.

V zvezi z azilom podpiram vaš poziv k pristni solidarnosti med državami članicami. Unija mora postati pristno skupno in združeno področje zaščite, utemeljeno na spoštovanju temeljnih pravic in visokega standarda varstva, azil pa je treba, kot je povedal gospod Billström, v Evropi odobriti po enakih merilih. Treba je v celoti pokazati solidarnost med državami članicami in predvsem do tistih, ki sprejmejo največje število beguncev.

To območje svobode, varnosti in pravice seveda zahteva močno zunanjo razsežnost, ki je skladna z zunanjo politiko Unije. Ob številnih priložnostih ste v svoji resoluciji omenili pomen spremljanja in ocenjevanja. Tudi tu se strinjamo z vami. Zmanjšati moramo znatno vrzel med standardi in politikami, sprejetimi na evropski ravni, in njihovim izvrševanjem na nacionalni ravni. Razmisliti moramo tudi o morebitnem vplivu zakonodajnih predlogov na državljane in izboljšati moramo način, na katerega se uporablja ocenjevanje sprejetih instrumentov.

Da zaključim, Komisija je v celoti vključena v pogajanja o Stockholmskem programu. Povedal sem, kako zadovoljen sem z našim sodelovanjem s švedskim predsedstvom, s katerim smo resnično opravili temeljito, resno delo. Mnenje Parlamenta je za nas vsekakor zelo pomembno, zlasti v teh zadnjih trenutkih, preden bo Evropski svet sprejel Stockholmski program. Zato se vam resnično iskreno zahvaljujem in vas bom v zameno pozorno poslušal. Hvala, Parlament.

Manfred Weber, *v imenu skupine PPE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospod podpredsednik, gospe in gospodje, tu v Evropskem parlamentu sem pet let, delam pa na področju notranjih zadev in prava. Zato je danes zame dan veselja, saj imamo priložnost razpravljati o programih za naslednjih pet let, kjer bomo o tej prihodnosti razpravljali kot Evropski parlament na enakopravni zakonodajni osnovi.

Razpravljamo o dokumentu, področju, ki zanima javnost, kjer javnost od nas pričakuje odgovore, kjer pravi celo, da je to področje, kjer potrebujemo več Evrope. To ne velja za vsako področje, toda velja za tega. Postavlja nam zahteve. Od nas hoče odgovore. Zato bi rad zelo na kratko opisal spremembo, ki bo nastala zaradi nove delovne osnove in teh tem.

Prvi poudarek zadeva sodelovanje s Svetom. Vedno imamo tu predstavnike Sveta, ki nam kot predsedniki Sveta govorijo, da je Parlament zelo pomemben in da moramo sodelovati. Ko niso več v tej vlogi, se pogosto izgubi tudi to razumevanje. Naša naloga kot parlamentarci bo, da od Sveta zahtevamo, da ne dovoli več izgube tega razumevanja ali da – tako kot na primer s sporazumom o sistemu SWIFT – ustvari precedens,

čeprav nas tu v Parlamentu ne vključuje v postopek odobritve. Situacija ne more biti in v prihodnosti ne bo več takšna. To je bil slab primer institucij, ki so druga drugo vzele resno.

Moj drugi poudarek je, da moramo biti ustvarjalci zamisli. Nova Pogodba nam daje priložnost, da predložimo zakonodajne pobude. Če hočemo okrepiti Frontex, ne moremo samo pozivati in samo podajati predlogov, moramo tudi pripraviti zakonodajo. V prihodnosti bomo imeli priložnost to storiti.

Moj tretji poudarek je, da moramo biti tudi resen partner, partner, ki ne sestavlja samo seznamov želja. Če na primer obravnavamo boj proti nezakonitemu priseljevanju, ne moremo samo sprejeti stališč NVO, biti moramo resen partner. Nazadnje, Evropski parlament mora subsidiarnost jemati resno. Če imamo pristojnosti, moramo razmisliti tudi, katera področja bi bilo bolje obravnavati na nacionalni ali regionalni ravni.

To so štiri teme, za katere menim, da so pomembne za naslednjih nekaj let. Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) bi si želela, da bi bili predlogi za Stockholmski program bolj ambiciozni, vendar pa je danes dan za veselje, da vstopamo v to novo fazo, in vse, kar je še treba povedati, je, nadaljujmo z delom!

Monika Flašíková Beňová, v imenu skupine S&D. -(SK) Uvedba Lizbonske pogodbe bo pomembno prispevala k uspehu te celotne pobude.

Postopek, ki ga uvaja Pogodba, bo okrepil Unijo od znotraj in tudi v svetovnem okviru, je pa tudi tesno povezan s krepitvijo sodelovanja na področju sedanjega tretjega stebra. Unija bo bolj odprta, učinkovitejša in bolj demokratična. Glavni izziv in prednostna naloga je zagotovitev temeljnih pravic in svoboščin ter tudi celovitost in varnost v Evropi s polno podporo učinkovitemu izvajanju in zadostnim spoštovanjem izboljšanja obstoječih pravnih instrumentov ob sočasnem upoštevanju varstva človekovih pravic in državljanskih svoboščin.

Stockholmski program izpostavlja uveljavljanje teh pravic, zlasti na področju pravosodja in varnosti. Prednost moramo dati mehanizmom, ki državljanom omogočajo dostop do sodišč, tako da bodo lahko svoje pravice in zakonite interese uveljavljali po vsej Uniji. Naša strategija mora biti tudi, da okrepimo sodelovanje policije in uveljavljanje pravic ter izboljšamo varnost v Evropi.

Zato bi se rada zahvalila tudi vsem poročevalcem za njihove zaključke in vam, gospod predsednik, za čas.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, uradno bi lahko zdaj povzela dele naše resolucije na 27 straneh, ki so najpomembnejši za druge skupine, vendar ne bom. Rada bi vam povedala naslednjo zgodbo.

Na letu British Airways iz Johannesburga je premožna bela Južnoafričanka srednjih let sedela poleg črnca. Poklicala je stevardeso, da bi se pritožila. "V čem je težava, gospa?" "Kaj ne vidite?", je rekla, "ne morem sedeti poleg tega ostudnega človeka. Najdite mi drug sedež!" Čez nekaj minut se je stevardesa vrnila. "Gospa, žal je res tako, kot sem predvidevala, ekonomski razred je poln. Govorila sem z vodjo kabinskega osebja in tudi klub je poln. Vendar pa imamo prost sedež v poslovnem razredu." Preden je imela Južnoafričanka sploh priložnost odgovoriti, je stevardesa nadaljevala: "Precej nenavadno je nekoga preseliti v višji razred, toda glede na okoliščine je kapitan menil, da je nezaslišano, da bi nekdo moral sedeti poleg tako gnusne osebe". Nato se je obrnila k črncu, ki je sedel poleg Južnoafričanke, in rekla: "Gospod, prosim, vzemite svoje stvari, za vas imam pripravljen sedež spredaj v poslovnem razredu." Ostali potniki so vstali in ploskali, črnec pa je odšel v poslovni razred.

Kaj ima to opraviti z nami? Ali imamo druge za manjvredne? Bela Južnoafričanka bi nas vse šokirala. Toda to je bil seveda skrajen primer. Vendar pa menim, da nekateri naši kolegi predvsem v EPP, toda tudi v Svetu, dobro razumejo, kaj hočem povedati. Druga skupina, moja skupina trdno verjame v Evropo, ki jo lahko ljudje razumejo, ji zaupajo in verjamejo vanjo. Takšna Evropa mora temeljiti na človekovih pravicah, temeljnih svoboščinah, demokraciji, pravni državi in seveda pristni enakosti vseh. Skrajni čas je, da se spopademo z vsemi oblikami diskriminacije na vseh ravneh, vključno na podlagi spolne usmerjenosti.

Jan Philipp Albrecht, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*DE*) Gospod predsednik, v skupini Evropske svobodne zveze se že sprašujemo, kako lahko tu odločamo o resoluciji o programu, ki je že zastarel? Včeraj je švedsko predsedstvo predložilo nov in zelo spremenjen predlog za Stockholmski program. Domnevam, da velika večina poslancev tega cenjenega Parlamenta še ni imela priložnosti prebrati zadevnega predloga. Menim, da je to nesprejemljiva situacija za to zelo občutljivo zadevo.

Poleg tega je bil postopek v Parlamentu, ki je vodil do te resolucije, večinoma nepregleden in občasno kaotičen. Manjše skupine so bile v največji možni meri izključene iz postopka priprave resolucije, številne spremembe postopkov skupnih odborov pa so predstavljale ovire za demokratično odločanje. Zato nam dovolite, da zaprosimo za celo vrsto glasovanj po delih. Parlament mora resno razmisliti, kako želi obravnavati te zadeve tako glede Sveta kot tudi glede lastnih poslancev.

Zdaj se bom posvetil vsebini Stockholmskega programa. Nekatere dele tega delovnega programa je nedvomno mogoče imeti za napredek. Ko gre za pravosodje in skupno izgradnjo načel civilnega prava, tudi Zeleni vidimo pozitivne začetke za naslednja leta. Ko pa gre za odnos državljanov do države, je program izkaz nadvse slabo zastavljenega okvira. Glede politike priseljevanja azila, državljanskih pravic in varstvom podatkov, je bila potreba po varnosti v Evropi postavljena pred človekove pravice in svoboščine. Javno se omenja, da bi več svobode v Evropi avtomatično vodilo k manjši varnosti.

Sprašujem vas, kaj se je v tem primeru zgodilo z ustanovitvenim mitom evropske ideje? Tu se vzdržuje strah in to ne – kot je navedeno v programu – utemeljen strah pred organiziranim kriminalom ali terorizmom, ampak strah pred našimi soljudmi tu v Evropi, strah pred tistimi, ki hočejo priti v Evropo, in predvsem strah pred vsem, za kar mislimo, da nam je tuje.

Stockholmski program in žal tudi predlagana resolucija nadaljujeta s povezovanjem notranje in zunanje politike, da bi omogočila nadzor vsakogar v Evropi in odrekanje pravic ljudem na naših zunanjih mejah, kar bo uveljavljal Frontex. Evropa mora te težnje končno pustiti za seboj in natančno pregledati napačne poteze preteklih let.

To pomeni tudi podpirati in zagovarjati tisto, v kar verjameš. To na primer velja za naše razprave o sporazumu o sistemu SWIFT. Zakaj ponovno popuščamo politiki ZDA, ko gre za zadeve varnostne politike – kot v primeru sporazuma o sistemu SWIFT –, brez razloga in brez ponovne celovite razprave v tem Parlamentu. Zakaj mi, Parlament, dovoljujemo Svetu, da se vedno znova obnaša vzvišeno? Mi, Parlament, moramo vsekakor nekaj storiti glede tega. Pošljite sporočilo tukaj in zdaj v prid človekovim pravicam in v prid svobode – tudi svojim vladam – in glasujte za vse naše predloge sprememb. Zeleni ne moremo glasovati za resolucijo, kakršna je.

Timothy Kirkhope, *v imenu skupine ECR*. – Gospod predsednik, predlog resolucije, ki ga obravnavamo v tej razpravi, je odličen primer Evropskega parlamenta v najslabši luči. Čeprav priznavam trdo delo poročevalcev in njune nedvomno dobre namene, je predlog, ker sta poskušala na 27 straneh zbrati vse, zmeden in po mojem mnenju tudi precej manj koristen, kot si zaslužita Stockholmski program in švedsko predsedstvo.

Naj poudarim, da si tudi mi želimo okrepljeno sodelovanje pri iskanju rešitev in solidarnosti pri priseljevanju in boju proti korupciji in izmenjavi informacij, vendar pa ne nujno na račun nacionalne suverenosti, prav tako pa to ne sme biti preveč predpisujoče.

Pravilna uporaba Konvencije Združenih narodov o beguncih iz leta 1951 po vsej Evropi na je še vedno najboljši način za obravnavanje azilnih vprašanj. Podpiramo izmenjavo informacij, da bi zagotovili pristen dostop PNZ do uporabe informacij, podprte s strogim varstvom podatkov, utemeljenim na sorazmernosti, nujnosti in preglednosti.

Podpiramo tudi načelo vzajemnega priznavanja in evropskim državljanom bi bilo treba zagotoviti pravico do svobode gibanja, vendar pa morata zlorabo teh pravic omejevati močan nadzor mej in uporaba moči EU, da se zagotovi hitrejše vračanje, ter razvoj Frontexa za varovanje zunanjih meja EU. Izmenjava informacij pomaga v boju proti terorizmu.

Prav tako podpiramo resno strategijo EU proti organiziranemu kriminalu, ki je namenjena boju proti združbam, ki izkoriščajo trgovino z ljudmi, orožjem in psi, zaplembi nezakonito pridobljenih dobičkov in sodelovanju z evropskimi organizacijami na meji EU. Vendar pa ne moremo podpreti stvari, ki se nam zdijo vsiljivo poseganje v suverenost, razen če same po sebi vodijo k okrepljenemu sodelovanju. Seveda je prav ironično pozivati k obvezni in nepreklicni solidarnosti: solidarnost je nekaj, kar se ponudi, in ne nekaj obveznega.

Na splošno menim, da imata švedsko predsedstvo in tudi sam predlog resolucije dobre zamisli, toda kot običajno se opremljamo z ogromnimi božičnimi drevesi, kjer je pravzaprav mogoče doseči zelo malo.

Cornelia Ernst, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice ne bo podprla resolucije. Stockholmski program ne obravnava resničnih izzivov sedanjosti. Njegova glavna napaka je, da se ustvarja Evropo pravic, do katere se bo odobrilo dostop državljanom EU, drugim, ki živijo v Evropi, pa ne. Ti drugi ljudje ne bodo upravičeni do enakih človekovih in državljanskih pravic.

EU hoče pristopiti k Evropski konvenciji o človekovih pravicah – kar pozdravljamo –, sočasno pa bi se priseljence prebiralo po načelu "zakonit ali nezakonit". Frontex se zato pripravlja na boj proti tako imenovanemu nezakonitemu priseljevanju, s tem pa se povsem zastre pogled na nepristransko politiko priseljevanja. To je neuspeh Stockholmskega programa.

Drug problem je popolno neravnotežje med svobodo in varnostjo. Res je, da ni svobode brez varnosti, res pa je tudi, da ni varnosti brez svobode. Svoboda ni nekaj, o čemer bi se bilo treba pogajati, je univerzalna pravica vsakega človeka. Nasprotno Stockholm simbolizira manično hotenje EU po varnosti, zaradi katere je treba ustvariti ogromne nadnacionalne podatkovne zbirke brez ustreznih možnosti nadzora, ki bodo potem na vseevropski ravni združile obveščevalne službe in policijske podatke. To bo pomenilo zmanjšanje pravic ljudi do samoodločanja v zvezi s svojimi podatki in da bo vizija prozornega človeka dejansko postala resničnost.

Naj kot poslanka iz vzhodne Nemčije zaključim s pripombo, da se mi zdi neznosno, da postaja Evropa 20 let po padcu berlinskega zidu vse bolj podobna trdnjavi.

Mario Borghezio, *v imenu skupine EFD. – (IT)* Gospod predsednik, gospe in gospodje, dokument o Stockholmskem programu je zmanjševalen, če ga primerjamo s sklepi Evropskega sveta, in na primer ne vključuje pomembnih zahtev italijanske vlade glede določenih tem. Dokument pravzaprav ne obravnava vrste evropskih strategij za napad na dobiček organiziranega kriminala.

Danes sem slišal veliko – in tudi ob številnih prejšnjih priložnostih – o različnih zaskrbljujočih vidikih kriminala. Preiti moramo od besed k dejanjem. Evropa mora ukrepati kot je ukrepala Italija, ki zahvaljujoč ministru Maroniju daje zgled vsej Evropi z napadi na sredstva mafije. Zdi se, da se Evropa noče premakniti v isto smer.

Vzpostaviti moramo enotni evropski pravni sistem, če se hočemo na evropski ravni boriti proti kriminalu, ki je postal mednaroden in se zlahka seli med bankami, davčnimi oazami, finančnimi trgi ter trgi premičnin in nepremičnin.

Poleg tega se malo pozornosti posveča boju proti priseljevanju na južni meji Evrope, kjer bi lahko na primer sporazum z Libijo, ki zdaj deluje kar zadeva Italijo, zašel v težave. To bi se zgodilo, če Evropska unija ne bi nadaljevala s svojimi obveznostmi sofinanciranja satelitskega nadzornega sistema južne libijske meje, ki jo prečka ogromno število nezakonitih priseljencev.

Nazadnje, glede rasizma proti osebi, ki ni bele polti, bi rad opozoril na veliko število enako resnega rasizma proti belcem, do katerega prihaja v enklavah nezakonitega priseljevanja, da ne omenjam "belih lovcev", ki so lovili pod vladavino predsednika Mugabeja in tudi v Južni Afriki. Tisti, ki toliko govorijo o rasizmu proti črncem, bi se morali zavedati tudi protievropejskega rasizma in rasizma proti belcem.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, boj proti terorizmu, proti organiziranemu kriminalu in proti nezakonitemu priseljevanju je zagotovo pomembna skrb Evrope. Vendar pa je treba povedati, da je Stockholmski program žal dosledno nadaljevanje poti nenehnega zmanjševanja zagotovljenih človekovih pravic, državljanskih pravic in svoboščin in vmešavanja vanje, za katere si prizadevamo od 11. septembra 2001.

Ko se zgodi to, so posamezni državljani, točno tisti ljudje, ki jih EU vedno znova potiska na vrh prednostnega seznama, tisti, katerih podatke se beleži in zbira, čeprav ne gre za sum kriminalnih dejavnosti, in katerih podatke se potem potencialno zlorablja. Uradno je cilj pri tem boj proti organiziranemu kriminalu. To je vse dobro in prav, vendar pa se že kažejo prvi znaki in težnje, da se izražanje mnenj, ki ne ustreza dogovoru o tem, kar se zdaj imenuje politična korektnost, omeji, prepove in, kdo ve, prej ali slej kaznuje. George Orwell nas je posvaril pred tem – mi pa moramo preprečiti, da bi do tega prišlo.

Carlo Casini (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Odbor za ustavne zadeve, ki mu imam čast predsedovati, mi je poveril nalogo poročevalca pri tem dokumentu, skupaj s poročevalcema iz Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odbora za pravne zadeve pod skupnim predsedstvom.

To je prvič, da je bil uporabljen člen 51 Poslovnika, in reči moram, da je bil po mojem mnenju rezultat zelo zadovoljiv v zvezi s sodelovanjem med tremi poročevalci pri opravljanju njihovega dela.

Dejansko so obstajali problemi, nekateri izmed njih resni, glede časovnega okvira in predvsem vključitve poročevalcev v senci ter pravočasnega prevoda sprememb, ki jih je bilo skoraj 500. Vse to se je zgodilo ne

zaradi samega člena 51, ampak zaradi zelo kratkih rokov, ki smo si jih določili, da bi imeli dokument, ki bi ga lahko predložili vrhu Sveta, ki bo potekal 10. decembra. Zato je bilo neizogibno, da bodo nastali problemi, povezani z dinamiko dela. Glede ostalega menim, da moramo priznati, da je člen 51, ki je bil prvič uporabljen, koristen.

Dokumenta, ki ga obravnava ta Parlament, ni mogoče razložiti v nekaj sekundah, ki so mi preostale. Vendar pa moram izraziti svoje zadovoljstvo, da je bil sistem soodločanja razširjen, da bi postal običajen sistem zakonodaje, da se zdaj razume, da je priseljevanje evropsko vprašanje – in upam, da ga tako razlagata tudi Komisija in Svet – in ne problem posameznih držav članic, ki ukrepajo solidarno druga z drugo, da stališče glede sodelovanja z nacionalnimi parlamenti ni, da so varuhi, ki določajo omejitve, ampak predvsem pozitivni sodelavci v zakonodajnem procesu, in nazadnje, da so navedene človekove pravice, ki so zelo pomembne in ki so duh Evropske unije.

Zato menim, da je dokument glede na to, da naj ne bi v podrobnosti obdelal izvajanja Stockholmskega programa, ampak začrtal samo splošne zasnove, zagotovo pozitiven korak. Na voljo bomo imeli čas in našli bomo način, da ga naredimo celovitejšega in vključimo več podrobnosti.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Gospod predsednik, za začetek želim pohvaliti delo švedskega predsedstva Sveta in Komisije pri prizadevanjih za večletni program za naslednjih pet let za območje svobode, varnosti in pravice.

Predvsem pa bi rad izpostavil delo tega Parlamenta, saj so trije odbori, Odbor za pravne zadeve, Odbor za ustavne zadeve in Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, v skladu s členom 51 prvič sodelovali, in to smo storili, da bi bili pravočasno pripravljeni. To pa zato, ker je pomembno, resnično pomembno, da nadaljujemo z območjem svobode, varnosti in pravice ter pri tem upoštevamo, da bo začela veljati Lizbonska pogodba, ki predstavlja velik korak naprej. Pogodba bo ogromen korak naprej, saj bo okrepila vlogo Parlamenta, ki bo sozakonodajalec in nosilec odločanja na celotnem področju, ki je bilo doslej domena medvladnega sodelovanja, toda tudi zato, ker bosta začela veljati Evropska listina temeljnih pravic in mandat za ratifikacijo Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki bosta okrepila harmonični odnos med svobodo in varnostjo.

Varnost ni podrejena svobodi in je ne ogroža. Varnost je pravica državljanov, tako kot svoboda. Tako je zapisano v mnogih ustavah držav članic in slednje se morajo združiti v enotnem prizadevanju, da zajamejo status evropskega državljanstva, temeljne pravice državljanov, priseljevanje, azil, zatočišče, upravljanje zunanjih meja EU in pravosodno sodelovanje. To je treba storiti za krepitev medsebojnega zaupanja, vzajemnega priznavanja državljanskih pravic, pogodbeno pravo, ki spodbuja gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest, ter zlasti policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, da bi se skupaj borili proti resničnima skupnima sovražnikoma; organiziranemu kriminalu in terorizmu.

Parlament je trdo delal in je izboljšal dokument, ki ga je sestavil Svet. Izboljšal ga je z okrepitvijo protidiskriminacijske klavzule, predvsem glede žensk in otrok, in zdaj obstaja zaveza boju proti nasilju na podlagi spola in zaščiti žrtev nasilja na podlagi spola s krepitvijo solidarnostne klavzule v okviru azila. To kaže, da niti priseljevanje niti azil nista problem, ki vpliva samo na eno državo članico, ampak da je potrebno sodelovanje med vsemi državami članicami, saj ju drugače ne bomo rešili.

Parlament je izboljšal besedilo tudi s tem, da je izpostavil pomen usposabljanja strokovnjakov na področju prava za sodelovanje in približevanje naših pravnih struktur z vzajemnim priznavanjem in medsebojnim zaupanjem, da lahko vključimo instrumente za odzivanje, da bi Evropska unija postala pristno območje svobode, pravice in varnosti.

Zato menim, da mora Parlament poslati jasno sporočilo državljanom, ki nas spremljajo, ko bomo jutri glasovali o parlamentarnem poročilu, ki so ga skupaj pripravili trije odbori. Sporočilo se glasi, da so za nas pomembne njihove temeljne pravice, njihova svoboda, njihova varnost, sodelovanje v boju proti nadnacionalnemu kriminalu, nasilju in terorizmu ter zaščita vseh žrtev tovrstnih kaznivih dejanj, zlasti žrtev terorizma.

Menim, da državljani ne bi razumeli, če bi jih v zvezi s tem razočarali. Zato ta Parlament prosim za najširšo možno podporo poročilu, ki ga bomo predstavili jutri in o katerem moramo glasovati na tem delnem zasedanju.

PREDSEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredsednik

Sophia in 't Veld (ALDE). – (*NL*) Najprej pozdravljam prijazne besede Sveta o sodelovanju s Parlamentom, vendar pa bi mi bilo ljubše, če bi upošteval priporočila Parlamenta. Konec koncev tudi jaz, tako kot gospod Albrecht, opažam, da je Svet v določeni meri gluh in enostavno še naprej gre svojo pot, medtem ko Parlament trdo dela za stališče, ki se na koncu ne znajde v programu Sveta.

Moja druga točka je zadeva, ki jo je zelo dobro prikazala moja kolegica gospa Hennis-Plasschaert. Parlament, zlasti obe veliki skupini, bi opozorila, da je enakost nedeljiva. Ne moremo dati malo enakosti nekaterim skupinam in nič drugim. V preteklosti se je država vmešavala v izbiro partnerja in prepovedovala zakonsko zvezo med ljudmi določene vere in med ljudmi različne rase. Na srečo so ti časi preteklost; in zato po mojem mnenju nobena država članica Evropske unije ne bi smela zavračati priznanja zakonske zveze, zakonito sklenjene v drugi državi članici, to pa vključuje zakonske zveze med dvema človekoma istega spola. Zato bi obe veliki skupini pozvala, naj umakneta kompromis, s katerim želita oslabiti pravice homoseksualnih parov. Tu mislim predvsem naše prijatelje v Skupini naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu.

To je 21. stoletje in menim, da si vsi evropski državljani, ne glede na raso, vero, starost ali spolno usmerjenost zaslužijo našo zaščito. Skrajni čas je, da Parlament to končno prizna.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, menim, da bi ta Parlament pozdravil konkreten in natančen Stockholmski program, ki je zmožen resnično spodbujati Evropo državljanov.

Žal se mi zdi, da bi lahko že precej bolj napredovali. Stockholmski program usodno teži k nejasnosti, nenatančnosti in splošnosti, in reči moram, da je pomanjkanje demokratičnega nadzora ali pravice do poseganja s strani Parlamenta na kakršen koli učinkovit način, ki bi lahko povzročil spremembo ali imel praktičen vpliv, del problema, ki je vodil k neodločnemu in pretirano poenostavljenemu programu.

En primer je politika priseljevanja. Vsi smo z velikim zanimanjem spremljali vzpostavitev Evropskega urada za podporo azilu, vendar pa menim, da je bilo na primer zelo malo storjeno glede odprtja zakonitih kanalov za priseljevanje, ki so vsekakor potrebni, ali glede direktive o sezonskih priseljencih, ki so že tako dolgo čakamo, ki pa je, kot se zdi, Stockholmski program sploh ne obravnava.

Gerard Batten (EFD). – Gospod predsednik, Stockholmski program je del ustvarjanja skupnega pravnega in pravosodnega sistema po vsej Evropski uniji. Dokument govori o "olajšanju življenja ljudi: Evropi pravosodja in pravnega reda".

Naj vam povem, kaj je vaš skupni pravni sistem naredil življenje ene osebe. Andrew Symeou, 20-letni Londončan, je bil letos poleti zaradi obtožbe za uboj izročen Grčiji. Zdaj gnije v grškem zaporu čakajoč na sodni postopek. Dokazi proti njemu ne bi vzdržali niti pet minut, če bi jih preučilo britansko sodišče. Dokazi o identifikaciji so protislovni. Izjave prič imajo vse znake, da jih je napisala policija. Dve priči trdita, da sta bili pretepeni in se je z njima grobo ravnalo ter sta bili prisiljeni podpisati izjavi, ki sta jih kasneje takoj umaknili.

Prizivno sodišče v Londonu je zelo dobro vedelo, da proti gospodu Symeouju ni pravih dokazov, vendar pa ga je bilo prisiljeno izročiti v skladu z evropskim nalogom za prijetje, tega ni moglo preprečiti. Britanska sodišča zdaj ne morejo ščititi britanskih državljanov pred nepravičnim prijetjem in zaporom s strani tujih sodišč.

V Britaniji smo imeli povsem dobro območje svobode, varnosti in pravice, preden smo se pridružili Evropski uniji. Evropska unija uničuje pravo zaščito, ki smo jo v Angliji imeli stoletja dolgo. V procesu bo uničila življenje ljudi. V Stockholmskem programu gre morda za pravo, vendar ne gre za pravico. Če hočejo Britanci ohraniti svoje svoboščine, morajo zapustiti Evropsko unijo.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, Stockholmski program nedvomno vsebuje številne koristne pobude in zavzemam se za spodbujanje boja proti otroški pornografiji in terorističnim mrežam na internetu. Mojo podporo imajo tudi ukrepi proti nezakonitim priseljencem in proti organiziranemu kriminalu. V zvezi s tem je utemeljen neomejen dostop varnostnih služb do podatkovne zbirke prstnih odtisov. Vendar pa nadzor ne sme iti tako daleč, da bi EU postala država nadzora, ki nato svoje podatke posreduje tudi Združenim državam.

Zato obstaja potreba po zagotovitvi, da se zbranih podatkov ne zlorabi. Nazadnje gre tu za ključno temeljno pravico vsakega državljana EU do varstva svoje zasebnosti in v tem okviru moramo upoštevati dejstvo, da svoboda pomeni svobodo s strani države in ne svobode zaradi države.

Povedati želim tudi nekaj o usklajevanju azilne zakonodaje EU. To je vsekakor prava stvar, ki jo moramo storiti. Vendar pa moramo v celoti pojasniti, da brez usklajevanja gospodarskih pogojev v različnih državah to ne bo delovalo, saj bodo ljudje seveda šli tja, kjer lahko najdejo najboljšo socialno varnost, najvišje dohodke, najčistejše ulice in najvarnejša mesta. Ena stvar pa je jasna, in sicer, da moramo resnično usklajevati, toda Evropa ne sme postati država samopostrežne azilne politike.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Menimo, da je vprašanje pravice, svobode in varnosti naslednji pomemben projekt Evropske unije. Rekel bi, da se je treba tega projekta lotiti podobno kot smo se lotili velikega projekta notranjega trga Evropske unije. Ustvariti moramo območje pravice, svobode in varnosti za vse državljane Evropske unije.

Kako bomo to dosegli? Uspelo nam bo s Stockholmskim programom, ki je petletni delovni program. To je daljnosežen program, ki zajema več področij, ki sodijo v okvir pravice, svobode in varnosti. Resolucija Parlamenta opredeljuje politične prednostne naloge Evropskega parlamenta na tem področju. Naše prednostne naloge na področju priseljevanja so boj proti nezakonitemu priseljevanju in tudi skupna azilna politika, ki je zgrajena na pristni in obvezni solidarnosti. Dodati moram tudi, da mora Evropski parlament s pristojnostjo soodločanja, ki jo bo imel, ko bo začela veljati Lizbonska pogodba, odigrati zelo pomembno in konstruktivno vlogo.

V notranji razsežnosti tega Parlamenta so tudi določene politične razlike. Zakaj ne? So različne politične skupine in so različna politična stališča. Vendar mi dovolite, da povem, predvsem kolegici poslanki Jeanine Hennis-Plasschaert, ki jo zelo spoštujem, da so človekove pravice tudi politična prednostna naloga skupine Evropske ljudske stranke in da niso pod monopolom Skupine liberalcev v tem Parlamentu. Ne moremo sprejeti domneve Skupine liberalcev, da ima pravico monopolizirati načelo nediskriminacije. Verjamemo v to načelo; vendar pa verjamemo tudi v načelo subsidiarnosti, kar pomeni, da smo dolžni spoštovati nacionalne občutljivosti v državah članicah Evropske unije. Ne smemo pozabiti, da je ta Unija zgrajena na enotnosti v raznolikosti in ne enotnosti v homogenosti.

Luigi Berlinguer (S&D). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Stockholmski program je v primerjavi s Haaškim programom uvedel dve novosti: dobro ravnotežje med pravicami in varnostjo ter pravno zaščito na področju kazenskega in civilnega prava.

Varnost je pravica: pomeni, da človek ni napaden na delovnem mestu, da se lahko sprehaja po ulicah, ne da bi tvegal življenje, da kot ženska nisi predmet nasilja, da nisi izpostavljen terorističnim dejanjem.

Države članice in Evropa morajo zagotoviti varnost. Vendar pa so ukrepi, ki zmanjšujejo jamstvo svobode, ukrepi, ki iz iz zakonodaje preganjajo gotovost in so tako vir negotovosti in barbarstev. Pomislite na Guantánamo.

Evropa je domovina pravic. Stockholmski program jih danes opredeljuje zelo natančno. Obstaja dobro ravnotežje med ureditvijo ukrepov za preprečevanje kriminala po eni strani in vsakodnevnim življenjem državljanov in njihovih družin, socialnimi, gospodarskimi, delovnimi in študijskimi odnosi na drugi strani, ki jih vse ureja sistem civilnega pravosodja.

To je Evropa državljanov. Zgraditi jo je treba v državah članicah in institucijah Skupnosti. Evropska družba je enotnejša in mobilnost je izrazitejša kot se meni danes. Mobilnost je zdaj pravica. Meje med državami članicami niso neprepustni zidovi, ampak mreže, skozi katere dnevno prenika družba. Stockholmski program predstavlja institucionalni temeljni kamen, ki zagotavlja pravosodno sodelovanje in vzajemno priznavanje, evropski pravosodni sistem (sestavljen iz nacionalnih sistemov in sistema Skupnosti), nacionalno pravo in pravo Skupnosti, evropske državljane in evropska sodišča (nacionalna sodišča in sodišča Skupnosti).

Evropska pravila narekujejo pravila Skupnosti in sodna praksa evropskih sodišč, vendar pa izhajajo tudi iz ravnanja delavcev, podjetij, študentov in nacionalnih sodnikov ter tudi sodnikov, ki pripadajo evropski mreži izvajalcev pravice. To je postopek od spodaj navzgor, ki ga želi podpreti Stockholmski program.

Parlament je s to resolucijo, za katero upam, da jo bomo tu sprejeli z veliko, soglasno večino pri glasovanju, za katerega smo si izredno prizadevali, opravil odlično delo. Svet bi jo moral ustrezno upoštevati. Lizbonska pogodba še ni začela veljati, vendar je tu in prisotna. Minister, naj bo Svet ambiciozen in naj si vzame k srcu resolucijo, ki smo jo sestavili tu, in mnoge zahteve, ki izhajajo iz nje.

Sarah Ludford (ALDE). – Gospod predsednik, švedskemu predsedstvu je treba čestitati za način, na katerega je spodbujala zapoznelo vprašanje pravic obtoženca do pravične obravnave po vsej Evropi. To vsekakor mora spremljati evropski nalog za prijetje. Zagotoviti moramo, da lahko vzajemno priznavanje resnično temelji na medsebojnem zaupanju v vseh nacionalnih kazenskopravnih sistemih. Trenutno ni tako in obstajajo velike slabosti.

Imam volivca, Andrewa Symeouja, ki je bil v zaporu v Grčiji od junija in mu je bila zavrnjena varščina, ker je tujec. Njegov odvetnik se je pritožil zaradi grobega ravnanja policije in uničenja dokazov. Podana bo vloga na Evropsko sodišče za človekove pravice in precej sramotno je, da je to potrebno, saj gre za obravnavanje državljana EU s strani druge države članice. Zaskrbljujoče je, da mora to v Strasbourg.

Zato podpiram evropski nalog za prijetje, vendar pa moramo na drugi strani imeti tudi pravice obtoženca. Drugače bomo imeli škandale kot je škandal Andrewa Symeouja, ki uničujejo javno podporo evropskemu nalogu za prijetje, kot se dogaja v moji državi.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (*EL*) Gospod predsednik, že nekaj mesecev govorimo o potrebi, da se doseže pravo ravnotežje med ohranitvijo varnosti in obrambo osebnih pravic državljanov, in poudarjamo, da morajo biti državljani v središču Stockholmskega programa. Vendar pa Evropska unija sprejema in uporablja ukrepe, ki rušijo ravnotežje med varnostjo in pravicami, zaradi katerih se vzpostavlja organe za nadzor in zbiranje različnih osebnih podatkov in ki žalijo naše dostojanstvo, saj iz vseh nas delajo osumljence. Poleg tega je nesprejemljivo, da se priseljence obravnava kot kriminalce in morebitne teroriste. Ne strinjamo se s predlogom resolucije, ker za nas ustvarja temelje za izgradnjo modernega evropskega panoptikuma, v katerem se, tako kot v zaporu, ki ga je zasnoval Jeremy Bentham, dejanja vsakogar nenehno nadzoruje, ne da bi priporniki poznali obseg tega nadzora, zaradi česar imajo varljiv občutek zasebnosti.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, brez omahovanja bom povedal, da je na področju pravosodja v Evropski uniji Stockholmski program najbolj ambiciozna pobuda zadnjih nekaj let. Še toliko bolj sem zadovoljen, ker je ena izmed temeljnih zamisli programa olajšanje življenja za prebivalce Evropske unije. Seveda bo pravilno izvajanje Stockholmskega programa na področju pravosodja odvisno od izoblikovanja pristne evropske pravosodne kulture, sprememb praktičnega pristopa k oblikovanju nove zakonodaje in tudi od pravilnega delovanja portala e-sodstva.

Načelo vzajemnega priznavanja, ki je zame temeljno načelo, zahteva medsebojno zaupanje, vendar tudi zaupanje v pravni sistem drugih držav, kot smo danes govorili o tem. Vrednote lahko izhajajo samo iz vzajemnega priznavanja in razumevanja, ki bosta spodbudila evropsko pravosodno kulturo. Do medsebojnega poznavanja in razumevanja lahko pride samo kot posledica dejavne, naklonjene politike, vključno z izmenjavo izkušenj, obiski, izmenjavo informacij in usposabljanjem za ljudi, ki delajo v pravosodnem sistemu, predvsem sodnike na sodiščih prve stopnje. Vključuje tudi korenito modernizacijo, in to je izredno pomembno, univerzitetnih izobraževalnih programov v Evropski uniji.

Druga stvar zadeva pomen večjezičnega portala e-pravosodja. Portal mora imeti dostop do pravnih podatkovnih zbirk ter do pravosodnih in nepravosodnih elektronskih sredstev za pritožbo. Omogočati bi moral tudi dostop do inteligentnih sistemov, razvitih kot pomoč državljanom, ki iščejo načine za rešitev pravnih problemov ali ki uporabljajo obsežne registre, sezname ljudi, ki delajo v pravosodnem sistemu, ali samo enostavna napotila na pravni sistem vsake države članice. Zato sem zelo zadovoljen, da sta gospa Ask in gospod Barroso govorila o tem.

Poudariti želim potrebo po razvoju evropske zakonodaje najvišje kakovosti na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, ki bi temeljilo na ustreznih ocenah vpliva, da bi dali državljanom in podjetjem učinkovite instrumente, ki bi jim omogočili reševanje vrste pravnih problemov na notranjem trgu.

V času naraščajočega evroskepticizma v mnogih državah članicah nam Stockholmski program ponuja priložnost, da državljanom pokažemo, da se lahko institucije EU odzovejo na njihove trenutne potrebe.

Zita Gurmai (S&D). – Gospod predsednik, moja posebna zahvala gre trem sekretariatom, ki so pripravili resolucijo za to plenarno zasedanje.

Stockholmski program je mogoče smatrati za pragmatičen akcijski načrt za varnejšo in odprto Evropo, utemeljeno na skupnih vrednotah, načelih in ukrepih. Prispeva k praktičnemu sodelovanju med institucijami pregona, sodišči in službami za priseljevanje. Uravnoteža ukrepe, ohranja skupno varnost, pravno državo in pravice posameznika. Vendar pa gre tudi za zelo zapleteno vprašanje.

Poudarila bi uvedbo konvergenčnega načela. To je še en korak pri gradnji države EU. To ni nič drugega kot združevanje suverenosti. Temelji na načelu razpoložljivosti vseh podatkov, informacij in obveščevalnih podatkov, ki jih imajo vse agencije po vsej Evropski uniji.

Doseči je treba interoperabilnost informacijskega sistema EU, tako da bodo imele vse agencije medsebojni dostop do podatkov. Parlament predlogu Komisije daje dodano vrednost. V dokumentu so omenjena in dobro opisana vsa področja enakosti, vprašanja, povezana s spolom in diskriminacijo.

Po uveljavitvi Lizbonske pogodbe lahko zgodovinski trenutek izkoristimo za vzpostavitev pomembnega in močnega območja svobode, varnosti in pravice. Parlament je upravičeno poudaril svojo novo vlogo sozakonodajalca, enakovrednega Svetu, ko bo začela veljati Lizbonska pogodba. Zadovoljna sem, da je v besedilu vrsta evropskih skupnih vrednot kot so: svoboda, neodvisnost, pravica, temeljne pravice, demokracija, kakovost in v okviru tega zasebnost.

Vem, da imajo te vrednote različne pomene glede na splošno politično ozračje, toda ta resolucija je našla pravo ravnotežje med njimi. Omeniti želim kampanjo stranke evropskih socialdemokratov "Put the Children First" ("Postavite otroke na prvo mesto"). Z zadovoljstvom sem v dokumentu opazila odstavke, povezane z otroki in družino. Moj politični namen je zagotoviti enake pravice in vključenost v Evropski uniji za vse državljane.

Naši državljani potrebujejo pragmatično, v prihodnost usmerjeno in celovito evropsko politiko priseljevanja, utemeljeno na skupnih vrednotah in pravilih, vključno z načelom solidarnosti in preglednosti.

Dobro upravljano priseljevanje lahko koristi vsem zainteresiranim stranem in prispeva h gospodarski rasti EU in drugih držav članic, ki potrebujejo priseljensko delovno silo.

Predsednik. – Hvala, Zita. Uspelo vam je govoriti dve minuti, toda ne vem, ali so vam tolmači sledili, saj se mi je nenehno prižigala rdeča luč. Kakor koli, čestitajmo tolmačem, če jim je uspelo slediti vam.

Pascale Gruny (PPE). – (*FR*) Gospod predsednik, ministri, komisar, gospe in gospodje, ne bom ponavljala vseh ključnih točk, ki so jih v zvezi s pravosodjem in priseljevanjem omenili že moji kolegi poslanci, vendar pa sem želela izpostaviti, da je mogoče evropski pravosodni prostor vzpostaviti samo z okrepitvijo medsebojnega zaupanja med državami članicami, saj bo to izboljšalo načelo vzajemnega priznavanja, temelj Evrope pravice.

V zadnjih 15 letih je bil dosežen velik napredek, vendar pa še vedno obstajajo mnoge slabosti. Zadovoljna sem, da so Lizbonsko pogodbo med pogajanji o besedilu končno ratificirale vse države članice. Evropski parlament bo lahko imel enakopravno besedo s Svetom glede zadev v zvezi s pravosodjem in notranjimi zadevami; povečala se bo demokratična legitimnost v korist državljanov.

Kot poročevalka mnenja Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) v imenu Odbora za peticije bi rada poudarila, da se Odboru za peticije predloži vse preveč pritožb v zvezi s svobodo gibanja državljanov v Evropski uniji.

Omenila bi tudi probleme, povezane z vzajemnim priznavanjem kvalifikacij in pravico do ugodnosti socialnega varstva, in tudi probleme z diskriminacijo. Po drugi strani je priznavanje istospolnih zakonskih zvez področje, ki sodi v pristojnost držav članic. Unija mora spoštovati te nacionalne pristojnosti.

Evropsko komisijo pozivam, naj čim prej izda svoje smernice, da bi organom držav članic pomagala pri učinkovitem boju proti kršitvam načela svobode gibanja. Državljani se morajo biti zmožni prosto gibati in v celoti izkoristiti svoje pravice na tem področju brez notranjih meja.

Zadovoljna sem, da ima v resoluciji strategija Evropske unije za boj proti drogam mesto v ustvarjanju evropskega pravosodnega prostora. Vendar pa upam, da bo Evropska unija tozađevno pokazala več pobude. Zakaj se unija ne opremi z novimi orožji za boj proti tej naraščajoči težnji, ki na naše otroke vpliva v vse zgodnejši starosti? Otroci so prihodnost. Kaj delamo, da bi jih zaščitili? Pokažimo končno nekaj pragmatizma v naših institucijah! Prav to naši sodržavljani pričakujejo od nas.

Claude Moraes (S&D). – Gospod predsednik, to je bilo dolgo potovanje od Tampereja, kjer smo videli samo obrise območja svobode, varnosti in pravice – in morda preveč govorimo –, do tega izjemnega položaja, ko trčita Stockholmski program in Lizbonska pogodba. Vsem tistim, ki mislijo, da ne potrebujemo načrta za boj za naš kot območja svobode in varnosti, ki ga hočemo: naših igralcev ne umaknemo z igrišča, ko se igra začne. Borimo se za svoj progresivni kot in za našo skupino se bomo borili za naše progresivne politike.

Toda najprej moramo imeti stockholmski načrt. Imamo Lizbonsko pogodbo, zato bomo morali – vsi poslanci tu, ne glede na to, kako glasujejo – prevzeti svojo odgovornost v zvezi s sprejemanjem zakonodaje po božiču glede stvari, ki so nam pomembne. To je resna odgovornost in moja skupina – kot sta zastavila poročevalca gospod López Aguilar in gospod Berlinguer, ki sta trdo delala – je določila svoje prednostne naloge. Potem bomo imeli območje svobode, varnosti in pravice v demokraciji, ki jo pridobimo ali izgubimo.

Glede naših prednostnih nalog o protidiskriminaciji Svetu pošiljamo sporočilo. Hočemo horizontalno direktivo. Boriti se moramo za to progresivni načrt. Glede kazenskega pravosodja pravimo: vzajemno priznavanje je pomembno, da bo evropski nalog za prijetje dejansko deloval. Glede azila pravimo "da" solidarnosti med državami članicami, vendar pa za nas progresivna rešitev pomeni, da morajo imeti tisti prosilci za azil, ki so najbolj ranljivi, najboljše zastopanje.

To so torej prednostne naloge naše skupine, to je naša dodana vrednost k temi zločinov iz sovraštva, k spremembam politike priseljevanja, k nasilju nad ženskami, o evropskih zaščitnih predpisih. Vsa ta vprašanja kažejo, kako lahko kot politična skupina – kako lahko vse politične skupine – dodajo vrednost Stockholmskemu programu in oblikujejo zakonodajo, ki je pomembna.

Nenazadnje igramo igro, ker za naše državljane to ni igra. Končno – res končno – gre za zagotavljanje pravic, za katere že tako dolgo prosijo: temeljne pravice o varstvu podatkov, o varnosti in o protiterorizmu. Vse te stvari bodo nekaj pomenile, ko bomo v Parlamentu prevzeli odgovornost oblikovanja zakonodaje. To bomo storili šele, ko bomo izglasovali Stockholmski program. Nato se bomo borili za progresiven Stockholmski program in progresivno zakonodajo.

Carlos Coelho (PPE). – (*PT*) Gospod predsednik, čestitati želim podpredsedniku Barrotu in švedskemu predsedstvu za Stockholmski program. Stockholmski program je dobra novica za tiste, ki podpirajo idejo Evrope, ki naj bi bila več kot zgolj skupni trg.

Graditev Evrope državljanov pomeni pristno območje svobode, varnosti in pravice. Pozdravljam enakovredno uravnoteženje treh strani tega trikotnika. V nasprotju z določenimi radikalnejšimi stališči menim, da so potrebne vse tri. Varnost brez svobode je diktatura, svoboda brez varnosti je anarhija in pravica ni uresničljiva brez svobode in varnosti.

Petletni program se vrača k ciljem Tampereja in si na mnogih področjih prizadeva za resnični napredek. Kljub temu je pomembno zagotoviti, da bodo ti cilji izpolnjeni. Zakonodajo in instrumente, ki so bili sprejeti, je treba izvajati učinkovito. Ljudje Evrope nas ne bodo vzeli resno, če ne bomo prestali tega preskusa naše učinkovitosti. Nemogoče si je na primer prizadevati za sistem vstopa/izstopa in Komisijo povabiti, naj poda predlog o tem sistemu, ki naj bi začel delovati leta 2015, če ne vemo, če bosta začela delovati druga generacija schengenskega informacijskega sistema ali vizumski informacijski sistem, ki sta znana po težavah in ogromnih zamudah v zvezi z njima.

Upam na vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema pred letom 2012 in na politiko priseljevanja s skupnim pristopom, oboje v zvezi s sprejemanjem in vključevanjem priseljencev in učinkovitim bojem proti nezakonitemu priseljevanju.

Skupaj moramo opraviti še veliko dela v zvezi z ustvarjanjem Evrope državljanov. Nima smisla izgubljati časa za zadeve, ki niso naša odgovornost. Poskusi vmešavanja v družinsko pravo, ki je v pristojnosti držav članic, ni samo pravno nekoristno, je tudi politično sprevrženo, saj nas vleče v nepomembne spore in nas odvrača od resnično bistvenih zadev, namreč od ključnega Stockholmskega programa.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Gospod predsednik, tudi jaz želim čestitati švedskemu predsedstvu in celotnemu Parlamentu za poročilo, ki smo ga sestavili. Vendar pa bi omenil tri opozorila, za katera menim, da so pomembna za prihodnost.

Prvo je, da program ne more uspeti, če ni zakonodajne pobude, če Svet in Komisija ne pripravita zakonodajnih aktov za zapolnitev programa.

Drugo opozorilo, ki so ga že upravičeno omenili moji kolegi poslanci, je, da bo ta Parlament imel novo vlogo. Ne bo zgolj pripravljal poročil, da bi se ga slišalo, kot je bilo doslej. Zdaj bo sozakonodajalec, moral se bo strinjati, doprinesti k temu ravnotežju med varnostjo in svobodo, ki ga je včasih tako težko doseči. To je nova naloga in nova odgovornost za vse poslance Evropskega parlamenta.

Nazadnje bi opozoril še na temeljno uporabo načela subsidiarnosti. Moji kolegi poslanci govorijo o potrebi po spoštovanju nacionalnih parlamentov in to je res, vendar pa vas moram opozoriti, da toga in osnovna

razlaga subsidiarnosti ne bo omogočila napredka v Stockholmskem programu. Če se bodo države članice oklepale pretirane razlage načela subsidiarnosti, ne bo skupne zakonodaje o Stockholmskem programu.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Gospod predsednik, na kratko želim omeniti področje gospodarskega kriminala in korupcije v Stockholmskem programu. Besedilo je med pogajanji v odboru Coreper izgubilo nekaj svoje ostrine. Današnje besedilo se na primer nanaša na standarde GRECO o protikorupciji, pri čemer je GRECO organ Sveta Evrope. Čeprav je sodelovanje z organom GRECO in Svetom Evrope ključnega pomena, so standardi Evropske unije o protikorupciji višji od standardov Sveta Evrope, ki ima, kot vsi vemo, 47 držav članic.

Zato prosim in hkrati pozivam Svet, naj ohrani besedilo z močno zavezo protikorupciji. Potrebujemo politiko EU in mehanizem EU za odločen boj proti korupciji in goljufiji znotraj EU, Stockholmski program pa mora odražati to potrebo in zavezo.

Michael Cashman (S&D). – Gospod predsednik, čestitke vsem, ki so sodelovali pri pripravi poročila, in čestitke švedskemu predsedstvu. Družb ne spreminja povprečnost, ampak pogum, prepričanje in vizija. In to je bilo danes popoldne prikazano tu v Parlamentu.

Govorimo o svobodi, varnosti in pravici: treh temeljnih načelih. Toda brez enakosti in enakega obravnavanja nikoli ne bomo imeli svobode, nikoli ne bomo imeli varnosti in zagotovo nikoli ne bomo imeli pravice. To še zlasti velja za manjšine, ki so tako pogosto črnjene in napačno prikazane.

Enakost in enako obravnavanje sta edina trajna gradnika vsake civilizirane družbe. Zato sem ponosen, da lahko spodbujam in se povezujem z Evropo, kjer smo vsi enaki ne glede na raso, narodnost, vero, prepričanje, starost, invalidnost, spol ali spolno usmerjenost – Evropo enakih; Evropo temeljnih vrednot.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (*PL)* Gospod predsednik, Stockholmski program je odziv na pomembno zadevo zagotavljanja varnosti državljanov EU. Sicer ni vedno zadovoljiv odziv, ker ne potrebujemo polne standardizacije kazenskega in civilnega prava. Potrebujemo samo uskladitev teh področij prava in samo na jasno opredeljenih, omejenih področjih.

Evropa potrebuje predvsem dobro sodelovanje med organi policije in pravosodja, da se bo uspešno izvrševalo sodbe in učinkovito preganjalo zločince ne glede na notranje meje EU. Stockholmski program mora zato razviti številne pobude in se osredotočiti na ta področja. Danes bi rad pozornost pritegnil k trem zadevam, povezanim z usklajevanjem ukrepov držav članic.

Prvič, v zvezi s svobodo gibanja, ki je ena izmed naših pomembnih vrednot, je ključnega pomena, da sodelujemo glede izmenjave informacij o zločinih, ki predstavljajo posebno grožnjo javnemu redu. Tu imam v mislih predvsem zločine spolne narave, ki ogrožajo najšibkejše in najbolj nezaščitene, torej otroke, stockholmski dokument pa upravičeno obrača pozornost na to.

Potrebno je čim prej začeti z delom glede vzpostavitve evropskega registra spolnih prestopnikov in predvsem ljudi, ki zagrešijo ta nasilna in najnevarnejša kazniva dejanja nad otroci. Zainteresirane strani in organizacije morajo imeti najširši možni dostop do teh informacij. Svoboda gibanja mora biti neločljivo povezana s pretokom znanja in informacij o morebitnih nevarnostih, da bi ustrezno zaščitili družbo, vključno s tistimi najbolj ogroženimi, ki so v tem primeru otroci.

Drugič, zagotoviti moramo učinkovito izvrševanje sodnih odločb v zvezi z zaplembo sredstev zločincev. To zadeva predvsem učinkovit boj proti organiziranemu kriminalu in pomeni, da bi sodne odločbe iz druge države omogočile sledenje sredstvom, ki jih je zločinec skril v drugi državi, in nato njihovo zaplembo. Enako zadeva tudi dobičke, pridobljene neposredno iz kaznivih dejanj, in tudi dobičke, ki posredno naknadno izhajajo iz kaznivih dejanj.

Tretjič, čeprav se strinjam, da so nezaporne kazni ustrezen odziv na manjše zločine, ne smemo izpred oči izgubiti dejstva, da je zaporna kazen, ki prestopnika izolira od družbe, v nekaterih posebno upravičenih primerih edini pravi in praktični način za zaščito družbe pred najnevarnejšimi zločini. Zato je treba misliti tudi na to, da je takšna kazen tudi utemeljen odziv na najkrutejša kazniva dejanja.

Za zaključek bi rad izrazil svojo naklonjenost dokumentu, ki je bil pripravljen, in poudaril, da mora biti cilj programa izboljšanje sodelovanja držav članic ob sočasni ohranitvi nacionalnega značaja njihovih pravnih sistemov.

Predsednik. – Sledi čas za postopek "catch-the-eye". Natančno se bom držal Poslovnika.

Povedati želim, da bo pet poslancev imelo besedo vsak eno minuto in bomo izklopili mikrofon, ko bo minuta potekla. Ker je za besedo prosilo več kot petnajst poslancev, bomo poslušali prvih pet.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Gospod predsednik, najprej bi rada pozdravila Stockholmski program kot najboljši način za napredovanje k Evropi, osredotočeni na državljane, in se zahvalila ministrici Ask in ministru Billström za njuno vizijo. Končno se lahko vrnemo domov in vsem brez razlike povemo, da je Evropa zanje; Evropa je z njimi; Evropa smo mi.

Seveda bo Stockholmski program tisto, kar bomo naredili iz njega. Dajmo mu priložnost. Podprimo ga čim širše in se spravimo na delo, da ga bomo lahko izvajali.

Predvsem bi se rada zahvalila za osredotočanje na otroke, kar pomeni, da lahko končno delamo na okrepljenih ukrepih za zaščito otrok, vključno z otroki priseljencev. Prav tako je dobro, da imamo večjo možnost za boj proti čezmejnemu kriminalu ob sočasnem spoštovanju pravic posameznika.

(Predsednik je prekinil govornico)

Anna Hedh (S&D). – (*SV*) Gospod predsednik, zadovoljna sem, da so bila vprašanja otrokovih pravic, nasilja nad ženskami in preprečevanja trgovine z ljudmi v zadnji različici Stockholmskega programa Sveta podrobneje obravnavana. Bila sem nekoliko zaskrbljena, da bo predsedstvo opustilo svoje prednostne naloge. Zdaj imamo tudi priložnost za izboljšave v skladu z glasovanjem Parlamenta.

Vendar pa sem razočarana, da ni bilo omenjeno nič glede razvoja strategije o otrokovih pravicah za Evropo, kot je nedavno predlagal Parlament. Kot je dejal komisar Barrot, se mora Evropska unija še naprej zavzemati za otrokove pravice. Glede ubeseditve trgovine z ljudmi sem razočarana tudi, da predsedstvo ni ostalo zvesto svojemu prepričanju glede povezave nakupa spolnosti, nakupa storitev in možnosti oblikovanja zakonodaje na tem področju. EU potrebuje tudi pravno podlago za boj proti nasilju nad ženskami.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Gospod predsednik, omenila bi samo dve točki, za kateri moja skupina meni, da sta ključni glede Stockholmskega programa. Prvič, menimo, da gre način uravnoteženja, pogosto uporabljen v tem programu, v nekoliko napačno smer. Varnost je za nas samo orodje za dosego svobode; ni njeno nasprotje. Če nismo svobodni, nismo varni. To ravnotežje se nam zdi nekoliko zavajajoče.

Drugič, glede Frontexa, minister Wallström, kaj pravzaprav mislite, ko govorite o krepitvi Frontexa? Kaj mislite s tem? Kajti to ni bilo pojasnjeno v nobeni izmed različic Stockholmskega programa, ki sem jih videla.

In ali ne menite, da je lahko izredno pomembno – še celo pomembnejše – krepiti parlamentarni nadzor nad Frontexom in Frontex ustaviti, da ne vrača več ljudi, ki imajo lahko razlog za to, da prosijo za azil, kot je letos počel Frontex?. Ljubša bi mi bila krepitev na tem področju. Menim, da mora Stockholmski program služiti vsem prebivalcem EU, ne samo peščici.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (*ES*) Gospod predsednik, danes ni dvoma o prizadevanjih Evropske unije za boj proti terorizmu in zaradi Stockholmskega programa bomo še napredovali na tem bistvenem območju svobode, varnosti in pravice.

Po mojem mnenju je bil ta boj utemeljen na medsebojnem spoštovanju med državami članicami, toda zdaj je glede na možnosti, ki jih odpira Lizbonska pogodba, skrajni čas za uskladitev nacionalne zakonodaje, tako da ne bo časovnih omejitev glede pregona terorističnih kaznivih dejanj, ki jih je treba smatrati za zločine proti človeštvu.

Ko bo prišlo do tega, ne bo nihče v tem Parlamentu ali v katerem koli drugem ščitil teroristov, kot se je zgodilo, se dogaja zdaj in se lahko dogaja še naprej, v škodo žrtvam terorizma, ki gledajo, kako se tiste, ki so umorili njihove ljubljene, obravnava kot heroje, sami pa tiho trpijo.

Zato Parlament pozivam, naj spodbuja ali sprejme evropsko listino o pravicah žrtev terorizma, utemeljeno na ohranjanju spomina...

(Predsednik je prekinil govornico)

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Gospod predsednik, glede na današnje pripombe mnogi izmed govornikov verjamejo, da je Stockholmski program vreden prizadevanj, da se poišče najširše možno soglasje in pripravi ambiciozen program. To bo cilj jutrišnje resolucije, o kateri bomo glasovali.

Obžalujem, da sta bila iz resolucije izpuščena sklicevanje na volilno pravico državljanov, ki niso iz držav EU, in zagotavljanje dostopa do zdravstvenega varstva za bolne priseljence. Vendar pa bi omenila sprejetje nekaterih pomembnih točk, kot je zahteva po sprejetju direktive o nediskriminaciji, svobodi gibanja za evropske državljane in njihove družine – to razumem, kot da so mišljene vse družine –, zahteva po odpravi ovir za uresničevanje pravice do ponovne združitve družin in prepoved odvzema prostosti mladoletnikom brez spremstva, če jih navedem samo nekaj.

Po mojem mnenju se lahko uspeh Stockholmskega programa izmeri glede na spoštovanje, ki ga kažemo do štirih zadev: obstoja konkretnih dosežkov, ki koristijo državljanom; skrbnega spoštovanja nove vloge Evropskega parlamenta – soodločanje je element dodane vrednosti; kakovosti uporabe Stockholmskega programa s strani nacionalnih parlamentov; in poznavanja njegovih vrednot med državljani in še zlasti med mladimi Evrope.

Odslej mora biti za sprejetjem toliko zagona kot ga je za prihodnjim izvajanjem...

(Predsednik je prekinil govornico)

Predsednik. – Končali smo govore po postopku "catch-the-eye". Obžalujem, da deset ali dvanajst poslancev ni moglo govoriti, vendar je bilo to nemogoče glede na to, kako pozno je, in glede na Poslovnik, ki ga moramo upoštevati.

Beatrice Ask, *predsednica Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, zahvaljujem se za vsa vaša stališča. Pravzaprav mi ni žal, da deset poslancev ni prišlo do besede. Zelo sem zadovoljna zaradi prizadevanj, ki jih kažete v zvezi s temi pomembnimi vprašanji.

Nekdo je dejal, da je ta program ambiciozen. Vesela sem, da to slišim, saj je bilo delo ambiciozno, toda tudi praktično, ker smo hoteli združiti vizijo s pragmatičnim pristopom k temu, kako izboljšati stvari s vidika državljanov. Ko sem vas poslušala, se je zdelo, da vas veliko deli vsaj glavno idejo osnutka programa, ki ga obravnavamo danes.

Dovolite mi pripombe glede dveh področij. Prva je vprašanje oblike. Današnja razprava je bila nekoliko zmedena, če smem tako reči, ker so nekateri omenjali Stockholmski program, v resnici pa so govorili o zanimivem predlogu resolucije, o katerem boste razpravljali in o njem v Parlamentu sprejeli odločitev, z drugimi besedami, govorili so o vaših stališčih v zvezi s predlogom, ki ga je predložilo predsedstvo.

Nekdo je na začetku razprave vprašal, "zakaj razpravljamo o tem predlogu, če imamo že novega?". Resnica je, da je Evropski parlament že napol opravil razprave in pogajanja, ki potekajo. Predlog se nenehno spreminja in v petek ali za konec tedna bomo imeli spet drugega. Poslancu, ki je mislil, da ima v rokah star dokument, lahko povem, da smo na spletišču predsedstva vedno imeli najnovejši predlog. Tisti poslanci, ki želijo biti obveščeni in videti, kaj se dogaja s tem in tudi, kako vaša razprava vpliva na končni rezultat, morajo seveda zagotoviti, da dobijo dokumente, ki jih objavljamo.

Kar zadeva predsedstvo, je bilo nadvse pomembno delati pregledno in odprto. Zato imamo zelo veliko razprav. Tistih deset, ki niste imeli priložnosti tu predstaviti svojih stališč, lahko meni ali gospodu Billströmu pošlje elektronsko pošto. Je zelo enostavno; naslov elektronske pošte je beatrice.ask@justice.ministry.se in naslov elektronske pošte gospoda Billströma je sestavljen po enakem vzorcu. Lahko nam pošljete svoja stališča, da jih bomo upoštevali. Začeti moramo delati na moderen način in odprtost je moderen način za švedsko predsedstvo. Veselim se resolucije in njenega izida, saj zapažam veliko podpore za nekatere vidike, odtenke in poudarke, ki jih zajema resolucija. To bomo seveda skrbno preučili.

Potem je še nekaj političnih vprašanj, ki bi jih samo omenila. Prvič, dva poslanca, eden izmed njiju je bil gospod Batten, sta omenila točno določene primere, kako to vpliva na državljane – morda v drugi državi –, in menita, da pogoji niso preveč dobri. To so tipični primeri pomanjkanja zaupanja v pravne sisteme drug drugega. V tem primeru imamo dve možnosti: prva je, da svojim državljanom rečemo, naj ostanejo doma, saj imamo v domovini vedno najboljši pravni sistem. Če pa menimo, da bodo naši državljani še naprej izkoriščali možnost svobode gibanja, potem je morda čas, da razmislimo o tem, kako lahko izboljšamo postopkovne pravice in druge vidike po Uniji kot celoti. Točno to je cilj Stockholmskega programa. Zato sem tako zelo zadovoljna, da nam je uspelo narediti prvi korak pri krepitvi postopkovnih pravic, da bi zagotovili, da bo vsak, ki je osumljen kaznivega dejanja ali ki je žrtev kaznivega dejanja in je vključen v pravni postopek v Evropi, zdaj dejansko dobil pomoč v obliki prevajanja in tolmačenja. To temeljno pravico je najti v konvencijah Evropskega sveta in drugod, vendar je ni najti v praksi. Zdaj lahko stvari spremenimo in točno to moramo storiti.

Gospa Macovei je načela vprašanje korupcije in finančnih kaznivih dejanj ter je menila, da je besedilo glede tega prešibko. Povedati želim, da je to zelo jasno poglavje z velikimi zahtevami. Dejstvo, da smo omenili skupino držav proti korupciji (GRECO) nima nič opraviti s tem, da nameravamo sprejeti manjše ambicije na račun njihovih stališč – to tudi ni navedeno v Stockholmskem programu. Navedeno je, skupaj z mnogimi drugimi nalogami, da je naš cilj tesno sodelovanje s pomembnim organom glede teh zadev, saj se moramo lotiti denarja, če naj se borimo proti organiziranemu kriminalu. Menim, da je to pomembno.

Mnogi so omenili subsidiarnost. Menim, da predlog, o katerem trenutno razpravljamo, zavzema zelo jasno stališče, da mora sodelovanje EU na področju pravosodja in notranjih zadev predstavljati dodano vrednost. Dovoliti bi morali, da vse, kar je mogoče prav tako dobro obravnavati na nacionalni ravni, ostane tam. Evropske institucije moramo uporabiti, ko potrebujemo sodelovanje. Menim, da ne odvzemamo pravic nacionalnim državam, temveč da zagotavljamo dodano vrednost, ki bi lahko koristila vsem državljanom.

Nazadnje bi spregovorila o vprašanju zasebnosti in varstva podatkov, kar je obsežna in pomembna razprava. Mislim, da je to omenil gospod Borghezio in menil, da obstajajo precejšnji pomisleki glede Stockholmskega programa, kakršen je. Med drugim je izrazil pomisleke glede nadzora in velikih podatkovnih zbirk. Primerjal je tudi to, kar delamo na tem področju, s položajem v nekdanji Vzhodni Nemčiji in komunističnih državah, ki so obstajale v Evropi. Menim, da je argument takšne vrste popolnoma nepomemben. V Vzhodni Nemčiji ni bilo varstva podatkov, ni bilo demokracije in ni bilo temeljnih pravic za državljane – treh pomembnih dejavnikov, ki so temelj našega sodelovanja. V zvezi s Stockholmskim programom na številne načine krepimo in zaostrujemo predpise o varstvu podatkov in spoštovanju pravic posameznika ter tudi demokraciji. Dejstvo je, da informacijska strategija, za katero želimo, da jo pripravi EU, uravnoteža metodično in učinkovito izmenjavo informacij s strogimi zahtevami glede varstva zasebnosti in varnega upravljanja podatkov, toda tudi zahtevo, da se informacij ne zadrži dolgo časa. Prosim, še enkrat preberite te dele, saj so zelo jasni. To predstavlja napredek, glede katerega nas je pohvalil tudi evropski varuh človekovih pravic, ki dela na tem.

Nazadnje, nekdo je dejal, da moramo Stockholmski program narediti oprijemljivejši. Program vsebuje veliko oprijemljivih in praktičnih elementov, toda pravo delo se začne zdaj. Nekateri poslanci so izpostavili, da je bilo treba resolucijo pripraviti v kratkem roku in da je bilo zelo težko vse storiti pravočasno. Povem vam lahko, da bo postalo še slabše. Ko bomo sprejeli Stockholmski program, boste vključeni v pomembno delo, ki ga je treba opraviti pri izvajanju in obravnavanju podrobnosti različnih predlogov. To bo vključevalo veliko časovnega pritiska in veliko stresa, toda tudi velike izzive in velike priložnosti za spremembe. Hvala za vaša stališča in, kot sem povedala, uporabite internet, če želite v prihodnjih dneh kontaktirati predsedstvo.

Tobias Billström, *predsednik Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, seveda se povsem strinjam s tem, kar je pravkar povedala gospa Ask o splošnih zaključkih glede programa. Hvala za vsa konstruktivna mnenja, ki ste jih danes tu predstavili.

Zahvaliti se želim tudi predsednikom treh odborov, Odbora za ustavne zadeve, Odbora za pravne zadeve in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, za njihovo zelo konstruktivno sodelovanje glede teh zadev. Kot sem povedal v svojem uvodnem govoru, to resnično kaže splošno prevzemanje odgovornosti s strani vseh vpletenih, kar je nekaj, na kar mislim, da smo lahko zelo ponosni.

Poudaril bi pomen sodelovanja na vseh pomembnih področjih tega programa. V svojem govoru je gospod Busuttil naredil primerjavo z obsegom notranjega trga, za kar mislim, da ni tako daleč od resnice, saj je to v smislu velikosti in pomena podoben projekt. Beseda, ki se je v zadnjih letih nenehno ponavljala v političnih govorih o vprašanjih azila in priseljevanja, je bila solidarnost. Vse države članice se strinjajo, da je treba okrepiti solidarnost, in to ne samo solidarnosti med državami članicami, ampak tudi solidarnost med EU in tretjimi državami. To je sporočilo, ki ga hočemo poslati s Stockholmskim programom.

Kot sem povedal v svojem uvodu, menimo, da to zapleteno vprašanje potrebuje zelo široke in trajnostne rešitve, ki bodo prežele celotno področje politike. To je eden izmed razlogov, zakaj v Stockholmskem programu ni posebnega poglavja o solidarnosti. Namesto tega vse točke vsebujejo element solidarnosti.

S tem v zvezi bi moral biti globalni pristop k priseljevanju ena izmed pomembnih izhodiščnih točk. Okrepiti je treba vlogo Frontexa. To je v svojem govoru omenila gospa Keller. Zelo jasno želim povedati, da Frontex sam ni odgovor na ta problem. Frontex je odgovoren za nadzor na mejah držav članic, vendar pa na primer nima pristojnosti v zvezi z reševanjem na morju. Situacija v Sredozemlju ni prvotno problem nadzora na mejah. Je problem, ki zahteva nekaj različnih vrst ukrepov. Izredno pomembno je okrepljeno sodelovanje med državami izvora in tranzita. Vlagati moramo tudi v razvojno sodelovanje v obliki pomoči. Menim, da je pomembno poudariti, da bo Evropski parlament zdaj, ko imamo Lizbonsko pogodbo, v največji možni meri vključen v vse te vidike, na teh področjih pa se bo povečal demokratični nadzor.

Glede na vse, kar je bilo danes tu povedano, menim tudi, da je pomembno izpostaviti, da bo Lizbonska pogodba resnično prinesla pristno in pomembno spremembo. To je seveda velika sprememba, s katero se bo redni zakonodajni postopek nadomestilo s postopkom, ki na številnih področjih krepi vlogo Parlamenta v zakonodajnem postopku. Zato se ne strinjam s pomisleki gospe Keller, ki jih je danes tu izrazila v zvezi s tem vprašanjem. Nasprotno, menim, da smo priča velikemu napredku k okrepljenemu demokratičnemu nadzoru na tem področju politike.

Gospod predsednik, tako kot moja kolegica gospa Ask bi rad tudi sam zaključil s tem, da povem, da so vaša mnenja, ki nam jih boste poslali po elektronski pošti, nadvse dobrodošla, če jih niste imeli priložnosti izraziti danes.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, poudariti želim kakovost dela, ki so ga opravili vaši trije odbori: Odbor za pravne zadeve – gospod Casini je tu; Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve – gospod López Aguilar je tu; in tudi Odbor za ustavne zadeve. Delo, ki so ga opravili, je zelo zanimivo in bo nam in švedskemu predsedstvu pomagalo zagotoviti končno različico Stockholmskega programa.

Kot je dejal gospod Busuttil, je res, da imajo državljani notranji trg, vendar pa pravzaprav nimajo območja pravice, varnosti in svobode, čeprav je bila zdaj zaradi schengenskega območja zagotovljena svoboda gibanja. Ohraniti moramo njegove koristi. Dodal bi, da so bile objavljene smernice proti zlorabi.

Povedati želim, da se mi zdi to besedilo res uravnoteženo. Glede na različne težnje ljudi to besedilo resnično dosega določeno ravnotežje. Povedal bi tudi, da Stockholmski program oblikujemo v svetu, v katerem se organizirani kriminal, kibernetski kriminal in terorizem širijo in v katerem se moramo očitno zaščititi. Tu lahko dodano vrednost prinese Evropa.

Prav tako bi povedal, da imamo predvsem na tem področju pravosodja državljane, zakonske pare, ki imajo dvojno državljanstvo, zato jim mora biti omogočeno uveljavljati svoje pravice v različnih državah članicah, v katerih se znajdejo.

Poudariti želim tudi, da smo dosegli napredek v smislu postopkovnih jamstev, kot je zelo dobro pojasnila gospa Ask, to pa je zelo pomemben element Stockholmskega programa. Predstavili ste primer britanskega državljana v Grčiji. Če bi obstajali minimalni postopki, bi to zelo olajšalo zadeve. Poleg tega bi, če ponovim frazo gospoda Coelha, rekel, da smo od Tampereja prepotovali dolgo pot.

Dodal bi, da ne moremo sprejeti izraza "trdnjava Evropa". To je zajel gospod Billström. Tudi to je jamstvo uravnotežene evropske politike priseljevanja. Če zavračamo nezakonito priseljevanje, priseljevanje na črno, je to zaradi vsega trgovanja in vsega organiziranega kriminala, ki se skrivata za njim. Ni mogoče zanikati, da je tako. Vendar pa je res, da nam je po mojem mnenju uspelo predstaviti azilno politiko, ki je skladna z evropskimi vrednotami velikodušnosti.

Očitno ne morem odgovoriti na vsa vprašanja, gospod predsednik, ker zmanjkuje časa. Povedati želim samo, da je ta Stockholmski program, kot je povedala gospa Ask, zelo pragmatičen, da bo vodil k akcijskemu načrtu, ki ga bo izvajalo špansko predsedstvo, vi, gospe in gospodje, pa boste sozakonodajalci. To se mi vsekakor zdi močno sredstvo za spodbujanje območja svobode, varnosti in pravice, ki si ga državljani tako zelo želijo.

Parlamentu sem hvaležem za to, kar je že naredil, in za to, kar še bo naredil v prihodnosti, zdaj ko bo sozakonodajalec na področju pravosodja in varnosti.

Predsednik. – Za zaključek razprave naj povem, da sem prejel en predlog resolucije⁽²⁾, predložen v skladu s členom 110(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri ob 12.00.

Pisne izjave (člen 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), *v pisni obliki.* – (RO) Zagovarjanje in spodbujanje človekovih pravic sta v zadnjih letih doživela zmanjševanju njunega pomena na dnevnem redu EU, politična prednostna naloga pa

⁽²⁾ Glej zapisnik.

je postala varnost držav članic. Območje svobode, varnosti in pravice EU vstopa v odločilno fazo. Maastrichtska pogodba je uvedla vidike v zvezi s pravosodjem in notranjimi zadevami na ravni Skupnosti, ki sta bila do takrat obravnavana strogo na medvladni ravni. Programa iz Tampereja in Haaga sta zagotovila velik politični zagon pri usklajevanju teh politik. Stockholmski večletni program določa prednostne naloge za naslednjih pet let, tako da bodo koristi območja svobode, varnosti in pravice za državljane postale resničnost. Program se bo izvajalo po uveljavitvi Lizbonske pogodbe. Z uvedbo postopkov soodločanja kot rednega zakonodajnega postopka bosta evropska pravosodna in notranjepolitična politika ter ukrepi, sprejeti za njuno izpolnjevanje, predmet parlamentarnega nadzora.

Kinga Gál (PPE), *v pisni obliki*. – (*HU*) Med oblikovanjem Stockholmskega programa je bil naš cilj doseči, da se državljani Evrope zavedajo konkretnih koristi območja svobode, varnosti in pravice. Vendar pa ustvarjanje Evrope za njene državljane presega zgolj oblikovanje programa. Lizbonska pogodba odpira novo razsežnost za državljane, da predstavijo svoje interese. Pravice, svoboščine in načela, opredeljeni v Listini o temeljnih pravicah, so tako postali zavezujoči. Evropska unija lahko zdaj podpiše sporazum Sveta Evrope o varstvu človekovih pravic. Ta pravni akt mora začeti veljati čim prej. Imeti moramo jasen načrt izvajanja, da bi izpolnili te obveznosti, tako da bodo nove razpoložljive pravne strukture dobile ustrezno vsebino.

To bo naloga bližajočega se španskega predsedstva EU. Proces človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin, v skladu s pravom Skupnosti se je začel z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe. Stockholmski program bo to spremenil v politične prednostne naloge, da bi dal vsebino posebnim akcijskim načrtom, predvidenim za naslednja leta. Kot del celotnega procesa se po 1. decembru ne bodo povečale samo priložnosti Evropske unije, ampak tudi njene odgovornosti.

Kinga Göncz (S&D), *v pisni obliki*. – (*HU*) Eno izmed prednostnih področij Stockholmskega programa bo uveljavljanje osnovnih pravic. Ker bo Listina o temeljnih pravicah postala zavezujoča in bo EU podpisala Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, je naloga Evropske unije krepitev zavezanosti Evrope človekovim pravicam in prispevanje k ozaveščanju državljanov Evrope glede njihovih pravic.

To so vsekakor koristni ukrepi, saj osnovna načela človekovih pravic zahtevajo nenehno pozornost, v EU pa moramo na tem področju narediti še veliko. Naraščanje diskriminacije in nestrpnosti postaja vse resnejši socialni problem. Nacionalne in etnične manjšine, predvsem Romi, homoseksualci in invalidi se vsak dan soočajo z neko obliko diskriminacije. Zato je za vsako državo članico pomembno, da dosledno izpolnjuje obstoječe direktive, in za Sveta, da s sprejetjem novega, celovitega predloga direktive razširi zaščito na vsako ogroženo skupino.

Zaradi gospodarske krize naraščata rasizem in ksenofobija, posledično pa tudi število kaznivih dejanj, ki jih povzročata ta dva problema. Po oceni Evropske agencije za temeljne pravice statistike ne kažejo prave podobe resnične situacije, saj v večini primerov žrtve ne poznajo svojih pravic in se ne obrnejo na pristojne organe. Sprememba te situacije je skupna odgovornost institucij in držav članic EU. Na evropski ravni moramo pripravljati predpise, ki lahko zagotovijo, da bodo Evropa in države članice še naprej ščitile raznolikost in ne bodo dopustile nobene možnosti za nasilje.

Joanna Senyszyn (S&D), *v pisni obliki*. – (*PL*) Stockholmski program Evropsko komisijo zavezuje, da predloži predlog o pristopu Evropske unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. To je pomemben in ključen korak, ki nam bo omogočil v Evropi razviti enotno, minimalno raven varstva temeljnih pravic. Zaradi pristopa h konvenciji bodo institucije EU podvržene zunanjemu, neodvisnemu nadzoru v smislu skladnosti zakonodaje in ukrepov EU z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah. Sočasno bo EU lahko zagovarjala svoje stališče pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. To bo odpravilo možnost neskladij med sodnimi odločbami Sodišča Evropskih skupnosti in Evropskega sodišča za človekove pravice.

V zvezi s točko 16 predloga resolucije pozivam k hitremu začetku pogajanj o pristopu EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. V okviru resolucije, o kateri razpravljamo, pozivam k takojšnjemu odstopu Poljske od Protokola o uporabi Listine o temeljnih pravicah Evropske unije na Poljskem in v Združenem kraljestvu. Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe bo Listina o temeljnih pravicah veljala za vse ukrepe, sprejete v zvezi s skupnim območjem svobode, varnosti in pravice. Sramotno je, da desničarske oblasti v Republiki Poljski, ker so podlegle pritisku hierarhije katoliške cerkve, Poljakom odrekajo pravice, do katerih so upravičeni. Poljski državljani bi morali uživati te pravice na enak način kot jih uživajo državljani drugih držav članic EU. Če nočemo, da so Poljaki drugorazredni državljani v EU, mora biti Listina o človekovih pravicah sprejeta v celoti.

Csaba Sógor (PPE), v pisni obliki. – (HU) Pomemben del Stockholmskega programa zadeva večjo zaščito ogroženim prikrajšanim skupinam. Vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice je nepredstavljivo

brez prepovedi vseh oblik diskriminacije. Toda prepoved ni dovolj. Evropska unija mora sprejeti posebne ukrepe proti kakršnim koli diskriminacijskim ukrepom, saj je to edini možni način ustreznega služenja vsem evropskim državljanom na tem področju. Omenil bi samo enega izmed teh diskriminacijskih ukrepov, ki vpliva na tradicionalne nacionalne manjšine. Trenutno se v dveh državah EU odvija tudi jezikovni genocid. Zato Evropski svet in prihodnje špansko predsedstvo pozivam, naj med izvajanjem Stockholmskega programa več pozornosti posvetita preprečevanju diskriminacijskih ukrepov. Drugače ta program ne bo služil interesom vseh državljanov EU, ampak samo interesom tistih, ki sodijo v večinsko prebivalstvo.

PREDSEDSTVO: GOSPOD SCHMITT

podpredsednik

10. Skupna odstranitev nezakonitih priseljencev v Afganistan in druge države tretjega sveta (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o skupni odstranitvi nezakonitih priseljencev v Afganistan in druge države tretjega sveta.

Tobias Billström, *predsednik Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, za začetek bi se zahvalil za priložnost, da danes tu razpravljam o tej pomembni zadevi. Glede na vprašanja, ki so jih načeli nekateri poslanci, je jasno, da je to tema, ki povzroča določeno zaskrbljenost. Upam, da bom danes lahko pojasnil stališče Sveta o tej zadevi in odgovoril na vaša vprašanja.

Pravna država ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin sta temeljni načeli za sodelovanje znotraj Evropske unije. Biti morata vodilni načeli sodelovanja držav članic znotraj Unije. Ti dve načeli sta in morata tudi ostati izhodiščna točka sodelovanja na področju azila in priseljevanja.

Sodelovanje EU na področju priseljevanja se je v zadnjih nekaj letih hitro razvilo in vključuje številne različne zakonodajne akte in ukrepe druge vrste. Glede pravic prosilcev za azil bi rad vašo pozornost pritegnil k osnovnemu cilju sodelovanja v zvezi z azilom. Cilj tega dela je vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo ljudem zagotovil zaščito v skladu z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev in drugimi mednarodnimi pogodbami o ljudeh, ki potrebujejo zaščito. V okviru tega sodelovanja obstajajo določbe o omogočanju subsidiarne zaščite in določbe o azilnem postopku, sprejemu in vračanju. Določbe zajemajo celotno področje azila in predstavljajo podlago skupnega evropskega azilnega sistema.

Ključni zakonodajni akti na področju azila so dublinska uredba o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, direktiva o sprejemu, ki določa minimalne standarde za sprejem prosilcev za azil, direktiva o pogojih za sprejem prosilcev za azil, ki zadeva minimalne standarde glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani držav tretjega sveta, da so upravičeni do mednarodne zaščite, in direktiva o azilnem postopku o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah.

Vse te zakonodajne akte se trenutno pregleduje z namenom nadaljnjega približevanja zakonodaje držav članic na tem področju, da bi bila zakonodaja popolnejša in učinkovitejša. O predlaganih spremembah se bo odločalo po postopku soodločanja, kar pomeni, da bomo imeli široko politično podlago za razvoj skupnega evropskega azilnega sistema.

Dobro upravljano priseljevanje vključuje ustvarjanje priložnosti za ljudi, da zakonito vstopijo v Evropsko unijo, in možnost vračanja tistih, ki ne izpolnjujejo pogojev za vstop in prisotnost na ozemlju ali nimajo razloga za azil. Glede temeljnih pravic tistih, ki nimajo pravice bivati v Uniji, bi rad najprej omenil splošna pravna načela, ki morajo tvoriti osnovo vseh dejavnosti EU, in nato še bolj podrobno predpise, ki se nanašajo na vračanje državljanov držav tretjega sveta, ki nimajo pravice vstopiti in zakonito bivati v državi članici. Ti predpisi so določeni v direktivi o vračanju, ki sta jo Evropski parlament in Svet sprejela leta 2008. Direktiva je prvi pomemben korak k zakonodaji, katere cilj je zagotoviti pravico in pregledne postopke za dosego učinkovitejše politike o vračanju na evropski ravni. Eno izmed temeljnih načel dela v zvezi z vračanjem je pravna gotovost, humanost in učinkovitost.

Delo v zvezi z vračanjem vključuje tudi določbe o skupnih letih za odstranitev. Odločba Sveta o organiziranju skupnih letov zaradi odstranitve državljanov držav tretjega sveta, ki jim ni bilo izdano dovoljenje za prebivanje ali azil, je bila sprejeta leta 2002 v okviru akcijskega programa za vračanje. Organiziranje skupnih letov pomeni učinkovito rabo sredstev in pripomore k izboljšanju operativnega sodelovanja med državami

članicami. Vendar pa bi poudaril, da ne gre za uveljavljanje sklepov o skupinskih izgonih. Gre za skupni ukrep, namenjen učinkovitejšemu izkoriščanju zmožnosti držav članic. Splošne smernice, priložene odločbi Sveta, navajajo, da se skupne lete organizira za osebe, ki ne izpolnjujejo ali nič več ne izpolnjujejo pogojev za vstop, prisotnost ali bivanje na ozemlju države članice Evropske unije. Država članica organizatorka in vsaka država članica udeleženka zagotovita, da pravni položaj vsakega od povratnikov, za katerega sta odgovorni, dopušča odstranitev.

Uredba o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije temu organu, in sicer Frontexu, dovoljuje, da državam članicam zagotovi pomoč, potrebno pri organizaciji skupnih ukrepov za vrnitev. Oktobra letos je Evropski svet tudi pozval Frontex, naj razišče možnost financiranja skupnih letov za odstranitev.

Namen vseh teh ukrepov je zagotoviti, da je na voljo mednarodna zaščita za tiste, ki jo potrebujejo, in da se vračanje državljanov držav tretjega sveta, ki so nezakonito prisotni na ozemlju EU, izvede na pravno gotov in zakonit način. Uporaba skupnih letov za odstranitev nima za posledico kršitve načela nevračanja ali neupoštevanja zahtev, da se primere preuči posamezno. Pričakuje se, da bodo države članice upoštevale posebne okoliščine vsake osebe, ki je predmet odstranitve, vključno z vsako prošnjo za mednarodno zaščito. To seveda velja tudi za ljudi, ki so prišli iz Afganistana.

Gospod predsednik, spoštovani poslanci, politika Skupnosti o odstranitvi je vsekakor pomembna, vendar pa je samo en vidik celovite politike priseljevanja. Evropski pakt o priseljevanju in azilu, ki ga je Evropski svet sprejel septembra lani, potrjuje zavezo Unije globalnemu pristopu k priseljevanju. To pomeni, da morajo biti vprašanja priseljevanja sestavni del zunanjih odnosov EU in da mora biti učinkovito upravljanje priseljevanja enotno. To zahteva tudi tesno partnerstvo med državami izvora, tranzitnimi in namembnimi državami.

Stockholmski program, o katerem smo razpravljali danes zgodaj popoldne, bo seveda potrdil in dodatno razvil vseobsegajočo strategijo.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, poskusil bom navesti glavna načela našega pristopa k tem problemom priseljevanja in vračanja.

Evropska zakonodaja države članice zavezuje, da zagotovijo, da lahko državljani držav tretjega sveta, prisotni na njihovem ozemlju, zaprosijo za mednarodno zaščito, če želijo. Glede možnosti, da se tem državljanom, v tem primeru Afganistancem, odobri eno izmed oblik mednarodne zaščite, morajo države članice preučiti vsako prošnjo za azil ob uporabi meril, ki jih določa evropska zakonodaja, glede na posebne posamezne okoliščine vsakega prosilca za azil. Države članice se morajo odločiti, ali lahko prosilec za azil zaprosi za status begunca, če pa ne izpolnjuje meril za begunca, pa morajo preveriti, ali lahko dobi tako imenovano subsidiarno zaščito.

Naštel bom načela. Prvič, državljanov tretjih držav se ne sme vrniti, če jim grozi resen napad. Zakonodaja Evropske unije in predvsem direktiva o pogojih za sprejem prosilcev za azil navajata, da morajo države članice v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi spoštovati načelo nevračanja. Zato države članice v Afganistan ne morejo vrniti oseb, ki so begunci v smislu Ženevske konvencije ali jim je bila odobrena subsidiarna zaščita. Poleg tega so države članice zavezane zagotoviti, da ne kršijo člena 3 Evropske konvencije o človekovih pravicah in ne izvajajo operacij vračanja, saj konvencija države članice zavezuje, da zagotovijo, da se osebe ne pošlje v njeno državo, če bo v primeru vrnitve izpostavljena pregonu ali resnemu napadu.

Drugič, ne moremo posploševati prošenj v smislu primernosti operacij vračanja v Afganistan. Afganistan je ena izmed glavnih držav izvora prosilcev za azil v Evropski uniji. Dodati moram, da Unija namešča samo majhne del skupnega števila afganistanskih beguncev, izmed katerih večina biva v sosednjih državah, predvsem Iranu in Afganistanu.

Ne moremo potegniti splošnih zaključkov o tem, ali bi prisilno vračanje Afganistancev v njihovo državo izvora kršilo zakonodajo Skupnosti, Evropsko konvencijo o človekovih pravicah ali Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Države članice, v katerih so vložene prošnje, morajo odločiti na podlagi vsake posamezne prošnje glede na njene posamezne okoliščine. Pri preučevanju prošenj morajo države članice pregledati pomembne posebne okoliščine vsake prošnje, da bi odločile o potrebi po zaščiti posameznega prosilca, če takšna potreba obstaja.

To vključuje preučitev političnih in humanitarnih varnostnih pogojev ter pogoje človekovih pravic. Vključuje tudi preučitev posebnega položaja dela države, iz katerega prihaja prosilec, in tudi osebne okoliščine te osebe,

kot so družinski položaj, njene dejavnosti v državi izvora ali katere koli druge značilnosti, zaradi katerih bi lahko postala bolj ranljiva.

Ne moremo potegniti splošnih zaključkov glede potrebe po zaščiti afganistanskih prosilcev za azil, toda statistike kažejo, da se je stopnja priznavanja potrebe po zaščiti za to skupino v zadnjih nekaj mesecih povečala. V prvi polovici leta 2009 je v primerjavi z manj kot 30 % v zadnji četrtini leta 2008 skoraj 50 % afganistanskih prosilcev za azil dobilo mednarodno zaščito v Evropski uniji.

Prehajam k drugemu vprašanju: kateri pogoji morajo biti izpolnjeni pred sprejetjem sklepa o izvedbi operacije vračanja? V svoji nedavni izjavi o operaciji vračanja Afganistancev v Kabul, ki sta jo skupaj izvedla Združeno kraljestvo in Francija, sem navedel, da morajo države članice upoštevati tri varnostne ukrepe, preden posameznika vrnejo v države tretjega sveta, kot je Afganistan.

Zagotoviti morajo, prvič, da zadevni priseljenci niso hoteli zaprositi za mednarodno zaščito; drugič, če je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito, da je bila slednja natančno preučena in je bila zavrnjena po ustreznem postopku presoje; in tretjič, da življenje priseljenca, vrnjenega v njegovo državo izvora, tam ne bo ogroženo.

Komisija si prizadeva za boljšo obrazložitev okoliščin te operacije vračanja v Afganistan, ki sta jo izvedla Francija in Združeno kraljestvo. Vendar pa Komisija trenutno nima informacij, ki bi potrjevale, da zadevne osebe niso izpolnjevale naštetih treh pogojev.

Kaj pa operacije vračanja več oseb, vrnjenih v domovino, v kakšnem obsegu je bila dokumentacija vsake osebe preučena individualno?

Protokol 4 Evropske konvencije o človekovih pravicah in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah prepovedujeta skupinske izgone, vendar pa ni ne pravne ovire ne načelnih ugovorov, da se številnih ukrepov vračanja, ki so bili izvedeni posamezno, ne bi izvedlo skupno, vsakega na podlagi posameznega sklepa, ob uporabi istega leta, prav tako pa ne obstaja pravna ovira, ki bi preprečevala skupno organizacijo teh operacij s strani več držav članic.

Trenutni mandat Frontexa že zagotavlja operativno sodelovanje na področju skupnih operacij vračanja. Evropski svet je pozval h krepitvi operativnih pooblastil Frontexa in zlasti k preučitvi možnosti rednih čarterskih poletov za izvedbo teh operacij. Te skupne operacije bi morale z vidika logistike operacije vračanja narediti učinkovitejše in imajo lahko za posledico številne zelo želene koristi v zvezi z vrnitvijo v domovino, ki je vedno zaskrbljujoča.

Omeniti je treba tudi, da Komisija, čeprav direktive o vračanju večina držav članic še ni prenesla v nacionalno zakonodajo, države članice spodbuja, naj zagotovijo, da bodo njihovi sklepi o vrnitvi skladni s predpisi, ki jih določa ta direktiva. To predvsem pomeni, da je treba prednost dati prostovoljnim vrnitvam, da je treba zagotoviti pravico do pritožbe na sklep o vrnitvi in da je treba upoštevati individualne potrebe ranljivih oseb. Ta direktiva o vračanju še ni začela veljati. Začela bo veljati kmalu, omogočila pa bo dodatna jamstva za zadevne osebe.

To so odgovori, gospod predsednik, gospe in gospodje, ki sem vam jih želel predstaviti, v skladu z evropsko zakonodajo. Seveda je tudi gospod Billström pojasnil, da poskušamo v zvezi z vsemi temi problemi zagotoviti pravo ravnotežje med željo po nastanitvi tistih, ki so preganjani iz političnih razlogov in ki si resnično zaslužijo zaščito, ter hkrati potrebo po priznanju, da pri nekaterih prošnjah ni razloga, da bi bile odobrene. Tu je torej težko vzpostaviti ravnotežje, Komisija pa to pozorno spremlja.

To sem želel povedati v Parlamentu in seveda bom prisluhnil govorom, ki bodo sledili tej izjavi.

Véronique Mathieu, *v imenu skupine PPE.* – (FR) Gospod predsednik, Unija je dolžna ljudem, ki bežijo pred vojno in preganjanjem, zagotoviti dostojanstven sprejem in jim ponuditi sisteme mednarodne zaščite, ki je v skladu z njenimi vrednotami.

Vendar pa se je morala Evropska unija več let spopadati z mešanimi migracijskimi tokovi in mrežami trgovcev z ljudmi, ki zlorabljajo nacionalne azilne sisteme, da bi dosegli vstop za osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev, ki so potrebni za to, da bi bili upravičeni do koristi teh sistemov.

Kaj lahko torej naredimo? To vprašanje je bilo zastavljeno v vsaki izmed naših držav članic. Dejstvo je, da obstaja meja za sposobnost črpanja držav članic. Ljudem, ki izpolnjujejo objektivna merila, je treba zagotoviti sisteme zaščite, in če hočemo ohraniti našo tradicijo sprejemanja prosilcev za azil, moramo biti trdni, ko gre za zlorabo teh azilnih postopkov za namene ekonomske migracije.

Pomembno je tudi poudariti, da vse države, ki so cilj mrež nezakonitega priseljevanja, ki izhaja iz Afganistana ali Iraka, izvajajo ukrepe prisilnega vračanja. To so zavezane storiti. Omeniti moram samo številne države članice EU, ki v praksi izvajajo takšne ukrepe in ki to delajo ne glede na svoje politično prepričanje.

V Uniji glede teh vprašanj ni več nikakršnega političnega nesoglasja, ta dogovor pa bo v bližnji prihodnosti omogočil izvajanje skupnih operacij vračanja, ki jih bo financiral Frontex. Ta pobuda mora biti kot skupno orodje za upravljanje migracijskih tokov. Zato bi rada poudarila, da so v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice skupne operacije vračanja nekaj povsem drugega kot skupinski izgoni.

Sodišče v Strasbourgu prepoveduje vse ukrepe, ki tujce zavezujejo, da državo zapustijo v skupinah, vendar pa dopušča primere, v katerih se takšen ukrep sprejme na koncu ustreznega in objektivnega preučevanja individualnih okoliščin vsakega izmed tujcev.

Mednarodno in evropsko pravo o beguncih je precej zapleteno, da bi se zagotovilo, da se te postopke izgona strogo nadzoruje in izvaja v skladu s temeljnim načelom človekovega dostojanstva.

Sylvie Guillaume, v imenu skupine S&D. – (FR) Gospod predsednik, pozorno sem poslušala govornike, vendar pa bi kljub temu spregovorila o številnih dvomih in pomislekih v zvezi z zadevo, o kateri razpravljamo, zato se bom navezala na dva nedavna primera.

Prvi zadeva izgon 27 Afganistancev iz Kabula kot del skupinskega izgona, ki sta ga organizirala Francija in Združeno kraljestvo. Vedeti želim, ali Komisija in Svet menita, da je Afganistan država, v kateri je zagotovljena telesna integriteta izgnancev.

Komisija nam je pravkar povedala, da ni mogla potrditi, da so bili ti izgoni izvedeni po preverjanju tega, da zadevne osebe niso vložile prošnje za mednarodno zaščito, ali v skladu z vsako stopnjo postopka preučitve njihovih prošenj, če te obstajajo.

Drugi primer zadeva izgon Romov na Kosovo, ki so ga izvedle Nemčija, Belgija in Avstrija, ki so s Kosovom sklenile sporazume o ponovnem sprejemu, čeprav je Visoki komisariat Združenih narodov za begunce v svojih smernicah z dne 9. novembra navedel, citiram: "Romi, ki živijo v vseh delih Kosova, se še naprej soočajo z resnimi omejitvami svoje svobode gibanja in uveljavljanja temeljnih človekovih pravic [...] in poroča se o grožnjah in fizičnem nasilju nad temi skupnostmi".

Glede na to bi prosila za pojasnilo treh točk. Zakaj se člen 15(c) direktive o pogojih za sprejem prosilcev za azil iz leta 2004, ki priznava pravico do subsidiarne zaščite osebam, ki bi se jim lahko povzročila resna škoda, ki zajema "resno in individualno grožnjo [...] zaradi samovoljnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada", tako slabo izvaja?

Drugo vprašanje: ali se lahko idejo, da je zakonito izgnati osebe, ki nezakonito prebivajo na ozemlju EU, ker niso vložile prošnje za mednarodno zaščito – čeprav vemo, da zaradi uredbe Dublin II mnogi morebitni prosilci za azil ne vložijo teh prošenj v državi, v katero najprej prispejo, ker so njihove možnosti za uspešen postopek majhne in pogoji za sprejem nemogoči – smatra za zadostno?

Nazadnje še tretje vprašanje: ali morajo države članice potrditi sklep Sveta z dne 29. in 30. oktobra o preučitvi možnosti rednih čarterskih povratnih letov, ki jih financira agencija Frontex, ali se nameravajo hkrati dogovoriti o evropskem seznamu varnih držav in hitro ukrepati glede skupnega azilnega sistema, ki bo omogočil, da se vzpostavitev pogojev za preučitev, odobritev in izvajanje statusa begunca uskladi na višji ravni?

Marielle De Sarnez, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, komisar, najprej vas želim obvestiti o tem, da so mnogi Evropejci občutili veliko žalost, ko sta 20. oktobra dve državi članici EU organizirali prisilno vrnitev afganistanskih priseljencev: treh iz Francije in 24 iz Združenega kraljestva. Ti možje, ki so zapustili državo, ki je v vojni, da bi prišli v Evropo, misleč, da lahko tu zaprosijo za azil in zaščito, so bili vrnjeni v državo, ki je še vedno v vojni in kjer nikakor ni mogoče zagotoviti njihove varnosti.

To našo idejo o človekovih pravicah obrne na glavo. In zamislite si moje presenečenje, ko sem nekaj dni kasneje ugotovila – očitno je tu povezava –, da je evropski vrh sprejel določbe ne samo o organizaciji skupnih čarterskih letov, ampak tudi o njihovem financiranju – kar je nov razvoj – iz evropskega proračuna!

Komisar, to ni Evropa, ki jo imamo radi. Evropa ne obstaja za to, da bi uzakonila nacionalne prakse, ki kršijo temeljne pravice. Prelahko je kriviti Evropo. Ko na primer slišim francoskega ministra za priseljevanje izjaviti,

da je treba prisilne vrnitve izvajati v okviru Evrope, vam zdaj pravim, da ustanovitveni očetje niso ustvarili Evrope za ta namen.

Pariz in London ste prosili, da zagotovita, da so imeli izgnani Afganistanci resnično možnost zaprositi za azil, da je bila ta prošnja zavrnjena in da njihova življenja v regiji, v katero so bili vrnjeni, niso bila ogrožena. Zato bi od vas želela izrecno potrditev, da so bile vse prošnje za azil preučene posamezno.

Vedeti bi želela tudi, ali Komisija meni, da je Afganistan varna država, in če ne, bi želela vedeti, ali se Komisija strinja, da je ta prisilna vrnitev pomenila kršitev člena 3 Ženevske konvencije.

Hvaležna sem za vsa pojasnila, ki nam jih lahko zagotovite.

Hélène Flautre, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*FR*) Gospod predsednik, najprej bi želela povedati, kako zadovoljna sem, da danes razpravljamo o tem vprašanju, saj je jasno, da so voditelji držav ali vlad pričakovali, da bo izgon nezakonitih priseljencev iz Evropske unije v Afganistan izveden brez kakršnega koli vznemirjanja, vendar ni tako

In ni tako iz dveh razlogov: prvič, ker je Evropska komisija od vlade Združenega kraljestva in vlade Francije zahtevala informacije, kar je dobro, in drugič, ker danes razpravljamo o tej temi.

Vprašanja so bila že zastavljena. Je Afganistan varna država? To bi morali vprašati gospoda Obamo, saj se je pravkar odločil, da tja pošlje 34 000 vojakov. Nobena vojska ne more zagotoviti preživetja svojih mož v Afganistanu, mi pa naj bomo sposobni zagotoviti, da življenja priseljencev, ki jih vračamo v to državo, ne bodo ogrožena? Ta položaj je šala in tega ne bo dopustil niti Visoki komisariat Združenih narodov za begunce, saj je državam članicam toplo priporočil, naj ne nadaljujejo s takšnimi izgoni.

Drugič, skupinske izgone obdaja dvoumnost. Vsi – in predvsem sama – pozdravljamo prihodnji zavezujoč značaj Listine o temeljnih pravicah. Člen 19(1): "Skupinski izgoni so prepovedani".

Govorite nam, da to ni skupinski izgon. Gospod Billström to govori na očarljiv način, saj nam pravi, da je to smiselna uporaba virov. Kmalu se nam bo čarterske lete hvalilo na enak način kot skupna uporaba avtomobila za boj proti globalnemu segrevanju. Obstajajo meje! In kakšne so te meje?

Kot izvoljena predstavnica iz Pas-de-Calais, kjer je veliko Afganistancev – ki so bili razlog za te izgone, ki jih je v Franciji organiziral gospod Besson –, vam lahko povem, da ko se francoska vlada za namene komunikacije odloči, da bo organizirala operacijo skupinskega vračanja in jo spremenila v medijski dogodek, v Pas-de-Calais pride do aretacij: skupinskih aretacij, ki so potemtakem nezakonite, ker so diskriminatorne.

Zato nikakor ne moremo zagotoviti tega, kar pravite, gospod Barrot, in sicer, da je to skupna operacija za ljudi, za katere se je po posameznih presojah ugotovilo, da so nezakoniti priseljenci. To je resnično primer skupinskega izgona, ker je prišlo do skupinske aretacije.

Marie-Christine Vergiat, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, lahko bi bili zadovoljni, da smo razpravljali o tej temi. Toda sama sem osupla nad povedanim. Prenehajmo se igrati z besedami. Da, skupinski izgoni so bili resnično organizirani.

Evropska unija je ponosna na varstvo človekovih pravic. Pravica do azila je ena izmed teh temeljnih pravic. Toda zdaj so bili Afganistanci izgnani v državo, ki je v vojni, v kateri so udeleženi tudi številni Evropejci.

Žal mi je, gospod Barrot, toda zadevna zakonodaja je evropska zakonodaja in tudi nacionalna zakonodaja, in ne omenjajte nam vsake posamezne nacionalne situacije. Velik del teh situacij je nastal zaradi direktive o vračanju, ki jo raje imenujem "direktiva sramu", saj je borce za človekove pravice lahko sram zaradi nje. Veste, da se prosilce za azil v posameznih evropskih državah različno obravnava in prav zaradi teh razlik Afganistanci ne morejo prositi za azil v dobrih pogojih.

Zato se strinjam z vsemi vprašanji, ki so jih zastavili moji kolegi poslanci, in prosila bi vas, da zagotovite, da se bo rezultate vseh teh politik ocenjevalo za vsak posamezen primer, če je to mogoče.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Gospod predsednik, podprla bi skupno pobudo laburistične vlade Združenega kraljestva in francoske vlade, da nezakonite afganistanske priseljence izženeta v njihovo državo.

V nasprotju s tem, kar so povedali nekateri, so bile prošnje teh ljudi za politični azil zavrnjene, to dvostransko pobudo pa je zdaj treba razširiti na evropsko raven. Pritisk priseljevanja je izziv, s katerim se moramo spopasti združeni, to pa je tudi logika Pakta o priseljevanju in azilu, ki je bil sprejet pred nekaj meseci med francoskim

predsedovanjem. Zdaj moramo iti še dlje in združiti naša sredstva in organizirati skupne povratne lete, ki jih financira Frontex.

Odločitev sedemindvajseterice, da Komisijo zaprosi za študijo o tem vprašanju, je prvi korak, in komisar, upam, da bo Komisija podprla ta predlog, saj je naš boj proti nezakonitemu priseljevanju tisto, kar pričakujejo javnost in zlasti zakoniti priseljenci.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Gospod predsednik, v okviru opredelitve begunca v Ženevski konvenciji je treba predpogoje za azil preučiti posebej za vsakega posameznika. Kot smo slišali v predhodnem govoru, so bile prošnje za azil ustrezno obravnavane in mogoče so bile združene operacije za vračanje teh ljudi, če so bili seveda ti predpogoji preučeni za vsako osebo posebej.

Ta Parlament in mene skrbi, da je situacija v zvezi z varnostjo v Afganistanu takšna, da ne vemo, ali se lahko kogar koli vrne tja. Na Finskem se je to situacijo rešilo z izdajo začasnih dovoljenj za prebivanje, čeprav niso bile izpolnjene osebne opredelitve za status begunca – in ni bil odobren azil –, ker nočemo vračati ljudi v državo, v kateri divja vojna. Varnostna situacija v Afganistanu je preveč nevarna, da bi trenutno tja vračali kogar koli, ko pa se bodo zadeve umirile, bodo ti ljudje vrnjeni.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Gospod predsednik, začeti želim z naslednjo zadevo – več let sem delal na ministrstvu za nacionalno obrambo Republike Poljske in večkrat sem bil v Afganistanu, saj tam služi 2 000 poljskih vojakov. Dramatičnost situacije zadeva dejstvo, da so po eni strani tam ljudje, ki so obupani, ki se ne morejo spopasti s tako težko situacijo, saj okoli njih nenehno divja vojna. Po drugi strani so tam ljudje, to rečem brez omahovanja, ki igrajo na dveh straneh. Čez dan podpirajo tiste, ki so danes na oblasti, ponoči pa pomagajo talibanom. V zvezi s tem se moje vprašanje glasi: ali imamo instrumente in smo zmožni oceniti resnične namene in situacije tistih, ki pridejo v Evropo? Menim, da nekateri pridejo zato, ker preprosto ne vidijo več izhoda in ker so obupani, verjetno pa obstajajo tudi posamezni primeri ljudi, ki igrajo na več straneh.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Gospod predsednik, del razprave se mi je zdel nekoliko nenavaden. Zakaj so ljudje tu nezakonito? Tu so nezakonito zato, ker ni možnosti, da pridejo iz svoje države, v kateri divja vojna, na zakonit način. Ni možnosti, da bi sem prišli zakonito, zato pravzaprav ni presenetljivo, da prihajajo nezakonito. Vsi vemo, kako težko je zaprositi in dobiti azil, saj je Ženevska konvencija glede tega precej stroga in moraš dokazati, da si osebno preganjan, kar je seveda težko, kadar bežiš pred vojno. Zdaj pravite, da bi jih morali samo zato, ker jim ni bila odobrena prošnja za azil, poslati nazaj v Afganistan, kjer je vojna in kjer ljudje ne morejo živeti, kjer ne morejo preživeti, kjer ni možnosti za preživljanje in kjer, mimogrede, poteka tudi ostra vojna proti ženskam. Tako bi morali samo na podlagi slednjega vsem ženskam, ki pobegnejo od tam, dati azil.

Vse države članice in Komisijo pozivam, naj se borijo proti temu, da se te ljudi vrne v Afganistan.

Tobias Billström, *predsednik Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, hvala za vaše številne zanimive prispevke k razpravi. Za začetek želim povzeti nekaj najpomembnejših načel v tej zadevi. Začel bom s tistim, kar je v svoji prvi točki povedala gospa Mathieu o mešanih migracijskih tokovih. Res je, da v Evropsko unijo prihajajo mešani tokovi, in ker Unija nima neomejenih možnosti za sprejem teh ljudi, ko je poudarila gospa Mathieu, je pomembno izvesti posamezno, pravno gotovo oceno, da bi lahko določili, komu se mora v skladu z evropsko zakonodajo in mednarodnimi konvencijami zagotoviti zaščito. Komisija to nadzoruje z direktivami, ki so bile soglasno sprejete v Uniji.

To me vodi neposredno k stališču, ki sta ga prej izrazili gospa Guillaume in gospa Sarnez, namreč ali je Afganistan država, v kateri je mogoče zagotoviti varnost posameznika. Da, točno o tem govori ta celotna razprava! Točno to poskuša pojasniti in zagotoviti individualna preučitev prošenj. Namen vzpostavitve skupnega azilnega sistema je doseči ta cilj. Menim, da so mnogi govorniki v svojih govorih povsem prezrli to dejstvo, če povem drugače, pravno zanesljiv pregled z namenom pojasnitve, da "da" pomeni "da" in "ne" pomeni "ne", je tisto, kar si prizadevamo doseči. V primeru "ne" je treba osebo vrniti ne glede na – in to bom ponovil, da bodo vsi dobro razumeli, kakšni so nameni predsedstva – zadevno državo. Če smo pojasnili in potrdili, da oseba ne potrebuje posebne zaščite, jo lahko z mirno vestjo pošljemo nazaj v njeno državo izvora. Ali se to stori, kot je dejal komisar Barrot, na usklajen način na letu s številnimi različnimi ljudmi na krovu, katerih primeri so bili vsi preučeni posamezno, ali če potujejo ločeno, je drugotnega pomena. V tem okviru gre zgolj za vprašanje logistike.

Zdaj se bom posvetil gospe Keller, ki v te zadeve vedno vnese zanimive argumente. Da, strinjam se z vami, da je vprašanje dostopa zapleteno. Težavno je, ker imamo trenutno sistem, ki načeloma zahteva prisotnost

osebe znotraj Evropske unije, da bi vložila prošnjo za azil, medtem ko tem osebam hkrati morda ni vedno lahko priti v Evropsko unijo, da to storijo. Vendar pa smo med švedskim predsedovanjem točno zato hiteli z delom za vzpostavitev skupnega evropskega sistema preseljevanja, ki bo omogočil alternativno pot, prehod v Evropski uniji za tiste, ki morda najbolj potrebujejo zaščito, najbolj ranljive in ljudi, ki nimajo finančnih sredstev za potovanje v Evropsko unijo.

Naj povem, da bi, če bi vse države članice EU lahko zagotovile toliko mest, kot jih trenutno zagotavlja Švedska – letno imamo 1 900 mest –, v primerjavi z velikostjo prebivalstva, Evropska unija lahko Visokemu komisariatu Združenih narodov za begunce, visokemu komisarju za begunce letno zagotovila 100 000 mest. Velik strateški korak je zaprtje najslabših begunskih taborišč po svetu, prav tako pa tudi postaviti se v bran in pokazati solidarnost, za katero v predsedstvu menimo, da bi jo morala Evropska unija pokazati državam zunaj naših meja, ki pravzaprav sprejemajo največ beguncev sveta.

Jacques Barrot, podpredsednik Komisije. – (FR) Gospod predsednik, zahvaljujem se vsem govornikom.

Glavno težavo, s katero se soočamo, povzročajo mešani tokovi, kot jih je imenovala gospa Mathieu, ki jih sestavljajo priseljenci, ki prihajajo zaradi gospodarskih ali okoljskih razlogov, in hkrati ljudje, ki so preganjani in ki so upravičeni do mednarodne zaščite ali subsidiarne zaščite. To je težava, ki jo je treba dodobra razumeti, če naj rešimo probleme. Je zelo, zelo težko.

Najprej želim odgovoriti. Prebral bom nekaj delov francoskega odgovora – ne morem odgovoriti na vse –, saj ste me spraševali o tem. Iz francoskega odgovora bom prebral naslednje.

"Zainteresirane strani, ki niso same od sebe vložile prošnje za azil, so bile zaslišane kot nezakoniti priseljenci in poslane v upravno pridržanje pod nadzorom sodnika za pripor in izpustitev.

Vsaka oseba je bila v jeziku svoje države izvora obveščena o pravici do pritožbe pred upravnim sodnikom na odločbo o njenem izgonu v Afganistan in pravici do vložitve prošnje za azil pri Francoskem uradu za zaščito beguncev in oseb brez državljanstva (OFPRA) ali da izkoristi ukrep prostovoljnega vračanja, kis e ga izvaja v sodelovanju z Mednarodno organizacijo za priseljevanje.

Izmed teh tujcev samo en ni vložil niti prošnje za azil niti pritožbe pri upravnem sodniku, prošnji drugih dveh pa je preučila OFPRA, ki ju je zaslišala v prisotnosti tolmača. Med obravnavo na upravnem sodišču sta imela možnost s pomočjo odvetnika in v prisotnosti tolmača pojasniti tveganja, ki naj bi jim bila po nujnem mnenju izpostavljena, če bi se vrnila v svojo državo izvora.

Čeprav je OFPRA zagotovila status begunca ali subsidiarno zaščito številnim afganistanskim državljanom, ki so v podobnih okoliščinah prosili za zaščito, je OFPRA v zadevnem primeru menila, da ni resnega ali znanega razloga za domnevo, da bi bili ti osebi izpostavljeni resničnemu tveganju pregona ali resni grožnji za življenje ali osebnost, če bi bili izgnani."

Prejeli smo tudi odgovor vlade Združenega kraljestva. Resnično sem storil to, kar sta od mene zahtevala moja vest in dolžnost; vprašali smo tudi države članice.

Povedal bi vam rad, da glede te ideje o varni državi sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti in Evropskega sodišča za človekove pravice pravi, da zgolj dejstvo, da oseba prihaja iz države ali regije, kjer so nemiri, ni zadosten razlog za absolutno zaščito pred izgonom ali za subsidiarno zaščito, razen v posebnih primerih, v katerih je stopnja splošnega nasilja tako visoka, da je vsak v resnični nevarnosti groženj za življenje ali osebnost že samo, če se nahaja zadevni državi ali regiji. Poleg tega je res, da te izredne okoliščine v zadevnem primeru niso bile navedene.

Zdaj bi rad odgovoril na vprašanja v zvezi s skupinskimi leti. Povedati je treba, da je Frontex že organiziral skupinske lete in jih delno tudi financiral. Menim, da je to resnično treba povedati. Takšni leti so bili leta 2008 in 2009 in torej niso nič novega. Frontex si prizadeva – in menim, da direktorju Frontexa uspeva – zagotoviti, da se skupinske vrnitve v domovino izvaja v dostojnih pogojih in se ljudi spoštuje. Direktor Frontexa mi je pred kratkim celo pripovedoval, da je opazil, da je v Avstriji varuh človekovih pravic, ki je nadzoroval predvsem pogoje, v katerih se je izvajalo ta vračanja.

Upamo tudi, da bomo razvili strokovno znanje v smislu zagotavljanja, da se te ljudi, ki so izgnani – po tem, ko je bilo preverjeno, da ne ustrezajo opredelitvi oseb, upravičenih do mednarodne zaščite ali subsidiarne zaščite –, v njihovo državo izvora sprejme v dostojnih pogojih. To je zadeva, ki jo trenutno preučujemo na zahtevo Evropskega sveta. Vsekakor si nismo izmislili prisilnih povratnih letov, ne da bi zagotovili jamstva, da se bo ljudi spoštovalo.

Poleg tega bi vas želel spomniti – in tu se zahvaljujem gospodu Billströmu in švedskemu predsedstvu, ki nam je zelo pomagalo –, da smo spomladi začeli s predložitvijo besedil, ki nam bodo pomagala napredovati proti Evropi azila. Imamo besedilo o pogojih za sprejem, pregledali smo – in gospa De Sarnez je upravičeno načela to temo – dublinski problem, pravzaprav smo načeli vprašanje natančne prilagoditve dublinske uredbe, da bi preprečili njeno občasno spodkopavanje interesov ranljivih oseb in predvsem otrok, in podpiramo načelo uvedbe določenih odstopanj od dublinske uredbe.

21. oktobra je Komisija sprejela dve drugi pomembni besedili: eno o direktivi o pogojih za sprejem prosilcev za azil in drugo o direktivi o azilnih postopkih. V tem novem predlogu direktive o azilnih postopkih si prizadevamo določiti merila, ki so resnično objektivna, ki so enaka vsepovsod. Evropski urad za podporo azilu bo moral preveriti, da so prakse po vsej Evropi bolj ali manj enaki, tako da bomo končno lahko uresničili Evropo azila.

Zahvaliti se želim švedskemu predsedstvu. Menim, da je opravilo dobro delo pri predstavitvi teh različnih besedil Svetu, vendar pa je do njihovega sprejetja še dolga pot. In imamo nekaj problemov. Delam vse, kar je v moji moči, da bi dosegel vzpostavitev in delovanje te Evrope azila s pomočjo švedskega predsedstva, ki je dalo zgled – gospod Billström je poudaril, kakšen zgled je njegova država dala v Evropi. Tudi glede tega problema države članice kažejo večjo solidarnost, ko gre za sprejem beguncev in zagotovitev njihove zaščite. Vse države morajo začeti s tem. Nismo še prišli do konca in še vedno je nekaj držav, ki ne sprejemajo beguncev.

To sem želel povedati. Zavedam se, da nisem odgovoril na vsako posamezno vprašanje. Povem pa vam lahko, da smo ne glede na vse v Komisiji storili, kar je v naši moči, da bi uveljavili spoštovanje evropske zakonodaje, in rekel bi, da še več, da bi uveljavili spoštovanje vrednot Evrope.

Predsednik. – S tem se točka zaključi.

11. Razrešnica 2007: splošni proračun EU – Svet (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je drugo poročilo o razrešnici za izvajanje splošnega proračuna Evropske unije za leto 2007, Oddelek II – Svet (C6-0417/2008 - 2008/2277(DEC)) – Odbor za proračunski nadzor. Poročevalec: Søren Bo Søndergaard (A7-0047/2009)

Søren Bo Søndergaard, poročevalec. – (*DA*) Hvala, gospod predsednik. Pred sedmimi meseci – 23. aprila, če sem natančen – je velika večina v tem Parlamentu zavrnila podelitev razrešnice za proračun Sveta za leto 2007. Zakaj? Ker je bilo vedenje Sveta do Parlamenta in Odbora za proračunski nadzor docela neprimerno. Svet je zavrnil odgovore na pisna vprašanja, ki smo mu jih predložili, o njegovem proračunu in je zavrnil tudi srečanje z Odborom za proračunski nadzor in odgovarjanje na vprašanja. Položaj je bil tako absurden, da so predstavniki Sveta takoj zapustili vsakršno srečanje, na katerem so bila zastavljena vprašanja o proračunu Sveta.

To v resnici ni bilo nič novega. Dejansko se je to dogajalo že nekaj let. Novo je bilo, da je aprila Parlament to ustavil. Menim, da si je aprila večina poslancev zastavila enostavno vprašanje: kako sem lahko kot poslance Evropskega parlamenta svojim volivcem odgovoren za proračun Sveta, če Svet noče odgovoriti niti na vprašanja, ki mu jih je zastavil Parlament? Menim, da je zaradi tega vprašanja velika večina poslancev tega Parlamenta zavrnila podelitev razrešnice za proračun Sveta. Morda so nekateri mislili, da bo Parlament po junijskih volitvah postal dovzetnejši ali da so zahteve Parlamenta po odprtosti in preglednosti imele priokus volilnih obljub in niso odražale prave spremembe odnosov. Če so mislili tako, so bili razočarani.

Celo po volitvah smo v Odboru za proračunski nadzor enotni glede našega zelo enostavnega stališča: če Svet želi, da podelimo razrešnico za njegov proračun, se mora sestati z nami in odgovoriti na naša vprašanja. Konec septembra se je končno nekaj zgodilo. 24. septembra je potekalo srečanje Sveta in predsednika Odbora za proračunski nadzor, poročevalci odbora in koordinatorji. Hkrati je Svet odgovoril na vprašanja odbora – čeprav posredno –, ti odgovori pa so bili objavljeni tudi na spletišču Sveta.

Naj pojasnim: to je bila pametna poteza Sveta – zelo pametna poteza. To je razlog, da lahko danes v Odboru za proračunski nadzor priporočimo, naj Parlament podeli razrešnico za proračun Sveta za leto 2007. Toda naj tudi jasno navedem, da pričakujemo in zahtevamo, da ta korak izraža spremembo odnosa Sveta do Parlamenta.

Kadar gre za proračun Sveta za leto 2008, ne pričakujemo, da se bo ponovil absurdno dogajanje iz leta 2007. Nasprotno, domnevamo, da bomo izhajali iz točke, ki smo jo končno dosegli. Z drugimi besedami, od Sveta pričakujemo, da brez nepotrebnega odlašanja zagotovi pisne odgovore na vprašanja, ki so mu jih predložili

pristojni odbori in poročevalci v Parlamentu. Pričakujemo pripravljenost Sveta, da se sestane s pristojnimi odbori in odgovori na vprašanja.

Da bi zagotovili, da glede tega ne obstajajo nikakršni dvomi, je v poročilu, o katerem razpravljamo danes in ki ga bo, upam, Parlament jutri sprejel – če ne soglasno, pa vsaj z veliko večino – to tudi jasno navedeno. S podelitvijo razrešnice za proračun Sveta za leto 2007 smo pokazali naš pozitiven odnos. Zdaj je na potezi Svet.

Cecilia Malmström, *predsednica Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, vprašanja, o katerih razpravljamo, so zelo pomembna. Odprtost in preglednost sta demokratični orodji, s katerima razpolagamo. Tisto, kar spodbuja zaupanje državljanov, je, ali imajo možnost vpogleda v postopek, to pa je dobro za dejavnosti Unije. Tozadevno imata Parlament in Svet isti cilj, to pa seveda velja povsod, na vseh področjih in za vse institucije.

Danes govorimo o razrešnici za leto 2007. V zvezi s tem bi seveda rada poudarila pomen zunanje revizije na splošno in natančneje izvrševanja proračuna ter v tem okviru izpostavila tudi vlogo Računskega sodišča in zelo dobrega dela, ki tvori podlago za letno določanje odgovornosti.

Glede vprašanja tega poročila o razrešnici za proračun za leto 2007 bi rada izrazila svoje zadovoljstvo, da zdaj priporočate podelitev razrešnice Svetu. Če natančneje preučimo glavna vprašanja, dejansko ni razloga, da ne bi podelili razrešnice. Svet si je vedno prizadeval upoštevati pravila in delovati odprto v zvezi z ekonomskim upravljanjem. Tako bo tudi v prihodnje. Menim, da je septembrsko neformalno srečanje delegacije Odbora za proračunski nadzor in delegacije Sveta omogočilo pojasnitev številnih točk in da je bilo to srečanje tisto, kar je omogočilo – kot je omenil tudi poročevalec – podelitev razrešnice Svetu za proračun za leto 2007.

To poudarja tudi pomen prihodnjega dialoga med našimi institucijami. Zato sem zelo zadovoljna, da smo našli način napredovanja glede teh vprašanj in da se lahko zato podeli razrešnica, in veselim se, da bo to jutri potrjeno na glasovanju.

Ingeborg Gräßle, *v imenu skupine PPE.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospa Malmström, gospod Barrot, zgodil se je čudež. Prvič v petih letih sem priča sodelovanju Sveta v tej razpravi in iskreno bi se rada zahvalila švedskemu predsedstvu Sveta za ta pomemben znak.

(Aplavz)

Toplo vas pozdravljam na plenarnem zasedanju, ki je prvo, na katerem Svet sodeluje v razpravi o svoji razrešnici.

Konec dober, vse dobro, kot pravimo v Nemčiji? Ne, tokrat ne. Izkazalo se je, da je postopek podelitve razrešnice Svetu neopisljiv in ga je treba nujno dati na medinstitucionalni dnevni red, razširjen na predsednika Evropskega sveta. Na evropskem prizorišču imamo novega akterja in se obstoječi postopek ne more in ne sme nadaljevati takšen, kakršen je. Način, na katerega mora Parlament prositi za informacije in partnerje v dialogu, da bi dobil odgovor na svoja neodgovorjena vprašanja, ni vreden parlamentarne demokracije. Svet velja za zadnji organ absolutističnega značaja in kot državljanka Evropske unije sem zaradi tega vedenja osramočena pred svojimi volivci. Postopek, ki smo ga imeli doslej, je enostavno absurden in se v prihodnje ne sme nadaljevati.

Še enkrat bi se rada zahvalila švedskemu predsedstvu. Začetki so bili zanimivi. Najprej smo imeli pogovor, nov mejnik brez primere, in vaša današnja prisotnost tu je sijajen znak. Predsedstvo Sveta se mora tako kot vse druge institucije EU soočiti s Parlamentom glede razrešnice, isto pa velja, zdaj še celo bolj, kot kdaj koli prej, za novo visoko predstavnico kot voditeljico nove Službe za zunanjepolitično delovanje. Poslanci Evropskega parlamenta moramo zdaj pokazati, da nam je ta tema pomembna in jo moramo skupaj spodbujati. Biti mora na vsakem dnevnem redu in Komisijo bi prosila, da jo da na dnevni red.

Ni nam všeč, kako se je razprava odvijala doslej. Dejstvo, da nimamo nič, niti enega samega predloga glede tega, kakšne bi morale biti stvari v prihodnosti, nas vznemirja. Lizbonska pogodba ne sme postati sopomenka za nepregledno Evropsko unijo, v kateri je bil parlamentarni nadzor omejen. To je priložnost za nov začetek z močno udeležbo izvoljenih predstavnikov ljudi, podelitev razrešnice prihodnjemu predsedniku Evropskega sveta pa je prvi preskus.

Bogusław Liberadzki, v imenu skupine S&D. – (PL) Gospod predsednik, za začetek bi želel izraziti svojo hvaležnost poročevalcu, gospodu Søndergaard, ki je svoje delo začel v težkih okoliščinah, pokazal veliko potrpljenja in tudi težnjo po ravnotežju v svojih ocenah in mnenjih.

Gospa Malmström, strinjam se z vami, da je spoštovanje načela preglednosti, vključno s finančno preglednostjo, dobro, vendar pa se strinjam tudi s tistimi pripombami, ki govorijo o nečem več. Danes smo dosegli ključni trenutek v načinu našega delovanja. Tik pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe Svet priznava, da je Parlament edini organ, ki je izvoljen, ker Parlament deluje odprto. Da bi bila Parlament in Svet združljiva organa, bi moral tudi Svet v veliki meri delati bolj odprto, točno to pa se trenutno dogaja. Premagali smo odpor Sveta do sodelovanja s Parlamentom. Menim, da se to ni zgodilo samo na tem področju našega dela, ampak da se bo tudi na drugih področjih našega dela, vključno s parlamentarnimi odbori.

Moja politična skupina bo tako vsekakor podprla predlog sklepa o razrešnici proračuna, kot ima Svet priložnost videti v današnji razpravi. Ne vračamo se k številkam, ne kažemo na levi stolpec, na desni stolpec, dohodke, odhodke ali premišljeno upravljanje. Tu nimamo pomembnih zadržkov. Vendar pa smo zadovoljni, da ta razprava poteka, in tudi glede načina, na katerega se odvija.

Luigi de Magistris, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot predsednik Odbora za proračunski nadzor moram pohvaliti pomembno delo, ki ga je opravil odbor, in odlično delo poročevalca ter pokazano politično solidarnost.

Od samega začetka smo hoteli poslati zelo jasno sporočilo: delati nameravamo zelo natančno, da bi zagotovili preglednost, pravilnost in zakonitost upravljanja javnih sredstev in s tem revizije proračuna.

S Svetom, ki se sprva ni hotel odzvati, je bil dosežen zelo pomemben napredek. Švedskemu predsedstvu želim osebno čestitati za to. Vedno si je prizadeval za spodbujanje preglednosti in pravilnosti.

S tega vidika zato pričakujemo nadaljnji napredek, saj je očitno povsem nesprejemljivo, zlasti glede na uveljavitev Lizbonske pogodbe, da Parlament ne bi imel informacij in podrobnosti, potrebnih za nadzor proračuna in javnih sredstev, kar je v interesu ne samo Evropske unije, ampak tudi vseh evropskih državljanov.

Bart Staes, *v imenu skupine Verts*/ALE. – (NL) Bodimo iskreni, to ostaja težavna naloga, in vesel sem, da je prisoten predsednik Sveta. To predstavlja dosežek. Je namreč prvič, da se je predsedstvo udeležilo takšne razprave, in to pozdravljam. Vendar pa moramo priznati, da to ostaja težka naloga.

Svet se pravzaprav še naprej skriva za nekakšnim prijateljskim sporazumom, sklenjenim enkrat v začetku sedemdesetih let 20. stoletja – pred štiridesetimi leti –, v katerem sta se Parlament in Svet sporazumela, da se ne bosta vmešavala v proračun drug drugega, da ne bosta pregledovala knjig drug drugega in da se ne bosta zmenila za nič, kot dostojna gospoda. To je stvar preteklosti, saj se je proračun Sveta bistveno spremenil. Pred štiridesetimi leti ni bil sestavljen iz ničesar drugega kot upravnih izdatkov, medtem ko so bili zdaj dodani operativni izdatki. Zato si moramo prizadevati za napredek.

Začasno smo se premaknili z mrtve točke. Pripravljeni smo podeliti razrešnico, toda zdaj moramo resnično iti korak naprej. Konec koncev problemi niso bili rešeni. Naša naloga je zagotoviti preglednost in demokratični nadzor nad proračunom Sveta in tudi proračunom našega Parlamenta. Zato se strinjam z vsemi tistimi – govorniki, poročevalci, govorniki političnih skupin –, ki so jasno rekli: glejte, to je opozorilni strel, pri naslednjem postopku razrešnice Sveta moramo iti korak dlje. Letno poročilo Računskega sodišča vsebuje predloge v zvezi s tem in ponovno omenja zadeve, povezane s programom SESAME. Gospa Malmström, kmalu ne boste več udeleženi, toda mi si bomo še naprej prizadevali za preglednost.

Richard Ashworth, *v imenu skupine ECR.* – Gospod predsednik, naj najprej izkoristim to priložnost za pohvalo komisarja Kallasa za resnični napredek, ki je bil dosežen pri obravnavanju vprašanj in pomislekov Računskega sodišča. Po mojem mnenju je ta odhajajoča Komisija dosegla več pozitivnega napredka kot katera koli predhodna Komisija v zadnjem času in zahvaljujem se mu za njegova prizadevanja.

Splošno priznano je, da je bilo sprejetje sistemov računovodenja na podlagi poslovnih dogodkov uspeh in da je bil ta sistem odgovoren za veliko vidnega izboljšanja. Pohvaliti moram tudi dober napredek na področju skupne kmetijske politike in predvsem integrirani administrativni in kontrolni sistem, ki je bil prav tako zelo koristen.

Vendar pa me skrbita dve področji, ki ju moram omeniti. Prvič, Računsko sodišče v svojem letnem poročilu večkrat kritizira "pravilnost in zanesljivost z izkazi povezanih transakcij". S tem se strinjam, tozadevno pa

leto 2007 ni bilo drugačno od predhodnih let. Njegovo sporočilo je jasno: še vedno je treba opraviti veliko dela.

Drugič, omenil bi, da je Računsko sodišče kritiziralo pomanjkanje nadzora v skupno upravljanih programih. Ta Parlament je nenehno pozival države članice, naj nujno obravnavajo pomisleke revizorjev, predvsem pa smo države članice pozvali, naj izpolnijo zahteve medinstitucionalnega sporazuma iz leta 2006.

Zaradi fiskalne integritete in javne odgovornosti morajo pokazati večjo odločnost, iz tega razloga in dokler ne bomo videli resničnega napredka Sveta na tem področju bom skupaj s kolegi iz delegacije britanskih konzervativcev glasoval proti razrešnici proračuna za leto 2007.

Marta Andreasen, v imenu skupine EFD. – Gospod predsednik, smo izvoljeni poslanci Evropskega parlamenta, toda naši volivci ne vedo, kaj se dogaja za kulisami. Aprila 2009 se je Odbor za proračunski nadzor odločil odložiti razrešnico Svetu. Četudi Računsko sodišče ne bi kritiziralo računovodskih izkazov, je odbor trdil, da ima dovolj razlogov, da nadaljuje. Toda tudi po tem, ko se je odbor septembra sestal s švedskim predsedstvom in so bili podani nekateri odgovori na vprašanja Parlamenta, je gospod Søndergaard, poročevalec o razrešnici Svetu za leto 2007, še vedno sestavil poročilo, ki tudi z zelo veliko dobre volje ne bi dovolilo podelitve razrešnice. Vendar pa je bila sprejeta politična odločitev za razrešnico, sporni odstavki pa so razvodeneli.

Odbor namerava priporočiti razrešnico glede na pričakovanja v prihodnosti. Če bi ljudje, ki so nas junija volili, vedeli naslednje: da obstaja dogovor, da se ne otežkoča stvari na podlagi prijateljskega sporazuma iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja; da notranji revizor Sveta ne bi bil povabljen v Odbor za proračunski nadzor, saj bi potem Svet lahko povabil notranjega revizorja Evropskega parlamenta z negotovimi posledicami; da politično imenovano Računsko sodišče ni imel pripomb na poročilo notranjega revizorja Sveta iz aprila 2008, kaj bi dejali?

Leta 2002, ko sem bila glavni računovodja Evropske komisije, je takratni generalni direktor za proračun v pismu takratnemu notranjemu revizorju Komisije navedel, da je postopek razrešnice medinstitucionalna igra in nič več. Ali se bomo še naprej izogibali pogovoru o gorili sredi sobe, ker se bojimo izgubiti privilegije, pridobljenih po letih molka? Lahko se odločimo izpostaviti in končati hinavstvo, ko bomo glasovali za razrešnico Svetu za leto 2007. Menim, da veste, za kaj se bom odločila, in upam, da se mi boste pridružili pri zavrnitvi razrešnice Svetu.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, evropska varnostna in obrambna politika trenutno ni mornarica, ampak bojna ladja v mednarodni politiki. Vsako leto, ko gre za razrešnico tej bojni proračunski ladji Sveta, nenadoma izgine v Bermudskem trikotniku, in zdi se, da Evropski parlament z veseljem uporablja moto "kar ni na naših radarskih zaslonih, tudi v resnici ne obstaja".

Lansko pomlad so se nenadoma pojavili izvenproračunski računi in Svetu ni bila podeljena razrešnica. Za to so bili navedeni štirje razlogi. Prvi je bil, da je Svet zavrnil kakršno koli uradno, formalno srečanje s Parlamentom. Drugi je bil, da Svet ni hotel zagotoviti celovitih pisnih odgovorov. Tretji je bil, da Svet ni predložil bodisi poročila o dejavnostih ali popolnega seznama proračunskih prerazporeditev. Četrti razlog je bil, da je nemogoče ugotoviti, ali so odhodkovne postavke v proračunu Sveta operativne narave.

Zdaj je naenkrat – nekaj mesecev kasneje – volja, da Svetu jutri podelimo razrešnico. Toda noben izmed teh štirih razlogov za zavrnitev razrešnice ni bil resnično pojasnjen ali zadovoljiv. Predstavniki Sveta še vedno zavračajo kakršno koli uradno srečanje s Parlamentom. Podobno ni bilo pripravljeno poročilo o dejavnostih in izvenproračunski računi niso bili zaprti ali rešeni, kot smo zahtevali.

Poročevalca bi spomnil, da je njegovo prvotno poročilo zajemalo dvajset povpraševanj in vprašanj Svetu. Toda kje so podrobni odgovori na ta vprašanja? Mi lahko poveste? Ne, ne morete. Namesto da bi povečali pritisk na Svet, kaj delamo? Spremenili smo se v prosilce, zahteve pa so v novem poročilu postale prošnje. Kdor koli bo zdaj glasoval za podelitev razrešnice Svetu, bo podprl točno to situacijo, ko Parlament ponižno prosi Svet.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, pozdravljam predlog sklepa Evropskega parlamenta o podelitvi razrešnice generalnemu sekretarju Sveta za izvajanje proračuna za finančno leto 2007. Zadovoljna sem, da sta švedsko predsedstvo in gospod Kallas pokazala, da sta predana rešitvi tega problema.

Pozornost želim pritegniti k več zadevam, ki so še vedno niso rešene in ki jih moramo rešiti v naslednjih nekaj letih. Težaven in mučen postopek podelitve razrešnice Svetu kaže, kaj hoče Evropski parlament. Evropski parlament hoče preglednost ter odprt, toda tudi uraden dialog s Svetom. Te zahteve Evropskega

parlamenta so vztrajne in trdovratne, vendar niso izraz zlonamernosti poslancev Evropskega parlamenta, so izraz zaskrbljenosti za javna sredstva in so, kot bi morale biti, izraz zaskrbljenosti glede preglednosti pri trošenju denarja davkoplačevalcev.

Poudarila bi, da postopek podelitve razrešnice Svetu kaže tudi način, na katerega Parlament izve za nova področja dela Sveta, in da Parlament noče biti izključen iz nadzora in spremljanja porabe sredstev Sveta na vseh področjih njegovih dejavnosti.

Po mojem mnenju je podelitev razrešnice Svetu za leto 2007 korak v pravo smer, vendar pa moramo tudi jasno povedati, da še vedno obstajajo zadeve, ki niso bile v celoti pojasnjene, Svet pa moramo še naprej opominjati glede tega. Upam, da bomo tu imeli konstruktiven dialog s povečano preglednostjo in odprtostjo, da bi se lahko javna sredstva nadzorovalo na najboljši način.

Jens Geier (S&D). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi sam bi se rad gospodu Søndergaardu zahvalil za njegovo uspešno delo, zaradi katerega je Svet v postopku razrešnice nazadnje pomiril Parlament. Svet je dolgo zavračal odgovore na odprta vprašanja Parlamenta in kot razlog navajal prijateljski sporazum – sporazum neformalne narave, ki je zdaj star 40 let. To se zdi nenavadno, če uradniki Sveta po 40 letih ne vedo več, kaj natančno prijateljski sporazum navaja, saj različica, ki jo je zagotovil Evropski parlament, vsebuje ravno nasprotno od tistega, kar je Svet nenehno trdil med pogajanji.

Prva resolucija prijateljskega sporazuma je navajala, da Svet ne bo poskušal kakor koli spremeniti izdatkov Evropskega parlamenta. Tretja resolucija navaja, da bi morali obe instituciji tesno sodelovati glede proračunskih vprašanj. Svet domneva, da to pomeni, da se instituciji ne bosta vmešavali v proračunske dejavnosti druga druge. Zdaj se bom vzdržal pripomb o resnosti takšnega argumenta. Namesto tega bi se rad zahvalil švedskemu predsedstvu Sveta, da je začelo postopek za končanje tega sramotnega stanja.

Rešitev je dodatek k medinstitucionalnemu sporazumu, ki jasno ureja postopek za podelitev razrešnice Svetu s strani Parlamenta, kot zahteva predloženi predlog resolucije. Zato Parlament prosim, naj podpre predlog.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar Kallas, pozdravljam prisotnost švedskega predsedstva Sveta in gospe Malmström bi se rad osebno zahvalil za to, da je zagotovilo večjo preglednost postopka. Vse, kar so povedali moji kolegi poslanci, je res – postopek je preglednejši, in četudi se je danes izrazila nekoliko previdneje, lahko še vedno rečemo, da bomo podelili razrešnico. Pot je še dolga. Svet pozivamo, naj temu prvemu koraku sledijo naslednji, zlasti glede na to, da so bile pristojnosti Sveta na področju zunanje in varnostne politike z Lizbonsko pogodbo precej jasneje opredeljene. V prihodnosti bo ta politika imela tudi obraz v podobi baronice Ashton. Vendar pa državljani prej niso poznali baronice Ashton in evropski davkoplačevalci v prihodnje ne bodo vedeli, koliko denarja ima na razpolago in kaj dela z njim. To moramo spremeniti. To je resnično nujno v času, ko se pravzaprav borimo za pregledno, demokratično Evropo.

Zahvalil bi se poročevalcu gospodu Søndergaardu, da je v našem imenu – imenu Parlamenta – izvajal pritisk, ki ga bomo izvajali še naprej.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz bi se rad zahvalil poročevalcu, ki je opravil odlično delo. Ko razpravljamo o razrešnici za skupna sredstva za leto 2007, ne govorimo o denarju Sveta ali denarju Komisije ali denarju Parlamenta, ampak o denarju davkoplačevalcev. To je denar, ki pripada našim državljanom, in pravico imajo vedeti, za kaj se ga porablja.

Bolj kot kar koli drugega, Parlament zastopa ljudi, zato mora imeti Parlament pravico dobiti vse informacije, ki jih potrebuje, če zaprosi zanje. Ne moremo dopustiti položaja, ko mora Parlament dejansko prositi za informacije. Zato sta odprtost in preglednost edini način, da institucije EU pridobijo zaupanje ljudi.

Pridružiti se želim tistim, ki so pohvalili izjemen napredek, ki je bil dosežen na tem področju, in izvrstno delo, ki ga je opravilo švedsko predsedstvo, zaradi katerega lahko zdaj podelimo razrešnico. Zahvaliti se želim tudi komisarju Kallasu, ki je v zadnjih petih letih opravil tako odlično delo. Na teh področjih je bil dosežen napredek. To je pravi korak v pravo smer.

(Aplavz)

Aldo Patriciello (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, 23. aprila je Parlament odložil svojo odločitev v zvezi s proračunom Sveta, saj slednji Parlamentu ni hotel predložiti svojega letnega poročila o dejavnostih, s čimer je preprečil, da bi se nad njegovimi izdatki izvajal nadzor, kakršen velja za druge institucije.

Dejansko je naša dolžnost, da okrepimo prizadevanja za spodbujanje preglednosti znotraj institucij Skupnosti s povečanjem ozaveščenosti glede porabe proračuna Skupnosti in s tem, da zagotovimo, da bodo evropske institucije in predvsem Svet odgovornejše javnosti.

Menim, da so bili od zavrnitve Parlamenta, da Svetu podeli razrešnico, vloženi številni napori. Predvsem smo pozdravili objavo letnega poročila o dejavnostih na spletišču Sveta in višjo raven preglednosti na področju skupne zunanje in varnostne politike. Pozdravili smo tudi srečanje v septembru, kjer je končno prišlo do konstruktivne razprave med predstavniki Odbora za proračun in predstavniki švedskega predsedstva. Prav tako pozdravljamo prizadevanja Sveta, da zagotovi ustrezne odgovore na vprašanja, ki jih je Parlament zastavil aprila.

Gospod predsednik, da zaključim, besedilo, o katerem bomo glasovali, predstavlja pomemben korak v dialogu med Parlamentom in Svetom ter močan signal, ki ga je hotel poslati Parlament, da bi zaščitil davkoplačevalce z jasnim, preglednim in pravočasnim poročanjem o izdatkih Sveta.

Cecilia Malmström, *predsednica Sveta.* – (*SV*) Gospod predsednik, zahvaljujem se za razpravo o tej izredno pomembni zadevi. Vesela sem, da se strinjamo o pomembnosti odprtosti in preglednosti. Te zadeve so seveda ne samo temelj konstruktivnega sodelovanja med nami, ampak državljanom omogočajo tudi zaupanje v evropske institucije. Tako kot Parlament hoče tudi Svet prevzeti svojo odgovornost glede zagotavljanja največje možne preglednosti, ko gre za denar davkoplačevalcev, ta vprašanja pa postanejo še pomembnejša z novo pogodbo, ki bo začela veljati v roku samo enega tedna.

Širše razprave o obliki revizije finančnega upravljanja Unije je treba opraviti v povezavi s pregledom predpisov in letnega postopka za proračun EU, kar bo potrebno zaradi uveljavitve Lizbonske pogodbe. Svet si prizadeva in si bo še naprej prizadeval spoštovati predpise in delovati odprto v zvezi s svojim ekonomskim upravljanjem. V odnosu s Parlamentom bomo še naprej uporabljali prakso, uveljavljeno v zadnjih letih, in naslednje leto imeli pogovore s Parlamentom na uradni podlagi, da rešimo morebitna vprašanja o izvrševanju proračuna. V zvezi s tem se veselim nadaljevanja dialoga z Evropskim parlamentom o razrešnici in prepričana sem, da bomo naslednje leto vodili tudi konstruktiven, neformalen dialog o poročilu Računskega sodišča za leto 2008. Zahvaljujem se vam za to razpravo.

Søren Bo Søndergaard, *poročevalec.* – (*SV*) Gospod predsednik, želel bi se zahvaliti vsem, ki so prispevali k tej razpravi. Še posebno bi se rad navezal na tisto, kar sta povedala gospa Andreasen in gospod Ehrenhauser, in izpostavil, da ni bilo nobenega sporazuma, ko smo začeli ta postopek. Ko smo začeli ta postopek, nismo dobili odgovora, ko smo Komisiji zastavili vprašanja in zahtevali pisne odgovore. Ko smo začeli ta postopek, je Komisija zapustila srečanja vsakokrat, ko smo začeli zastavljati vprašanja. To je bila naša izhodiščna točka.

Naša naloga danes je odločiti, ali smo se premaknili korak bliže ali smo še vedno v istem položaju. Vprašanje ni, ali smo dosegli vse, kar smo hoteli. Strinjam se, da nismo dosegli vsega, kar smo želeli. Prebrati morate samo moje poročilo in poročilo odbora, da boste ugotovili, da smo še vedno nesrečni. Tudi Svet bi prosil, naj natančno prebere poročilo, ker vsebuje številne dobre poudarke, ki bi lahko bili koristni za naslednje leto.

Vendar pa smo prišli korak bliže. Ko bomo začeli razrešnico za leto 2008 – in to delamo celo zdaj –, ne bomo začeli z nepopisanim listom. Začeli bomo s točke, ki smo jo dosegli letos. Zato menim, da je prav zaščititi, kar smo dosegli, in glasovati za razrešnico in nadaljevati ta boj – kar nenazadnje je. Čas bo pokazal – ko bomo videli, kako bodo stvari potekale letos in naslednje leto in še leto zatem –, ali smo sprejeli pravo odločitev. Zato je ključnega pomena, da smo kot odbor in kot Parlament zmožni sodelovati in vztrajati pri tem, kar smo si zastavili.

To priložnost bi rad izkoristil za zahvalo sekretariatu, poročevalcem v senci in celotnemu odboru, vključno z njegovim predsednikom, da smo združili sile. Če lahko ohranimo to solidarnost – vključno ko gre za razrešnico za leto 2008 –, potem se bomo lahko leta 2008 premaknili korak naprej, presegli tisto, kar smo dosegli leta 2007. Takrat bomo lahko dosegli, kar želimo doseči vsi.

Predsednik. – Razprava je zaključena. Glasovanje bo potekalo v sredo, 25. novembra 2009.

Pisne izjave (člen 149)

Georgios Stavrakakis (S&D), *v pisni obliki.* – (*EL*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz bi za začetek čestital poročevalcu, ki je opravil izjemno delo, neposredno zastavil ključna vprašanja in vztrajal pri tem, da dobimo jasne odgovore, preden priporočimo podelitev razrešnice. Čestitke tudi Odboru za proračunski nadzor, ki je vztrajal pri svojem stališču in podpiral poročevalca ter mu je kljub začetnim težavam uspelo

prepričati Svet, naj nam da odgovore na najpomembnejša vprašanja. Kajti kako naj priporočimo podelitev razrešnice za proračun, kako naj odgovorno utemeljimo, da je zadevni proračun pravilen, če ne vemo, kaj se skriva za številkami? To bi bilo absurdno. Po odgovorih Sveta smo zdaj pripravljeni priporočiti podelitev razrešnice, sočasno pa smo vključili obsežne pripombe v spremljevalno resolucijo, ki jih je Odbor za proračunski nadzor odobril z veliko večino. Hočemo odprte postopke in verjamemo vanje, hočemo preglednost in verjamemo vanjo, prav tako pa želimo v celoti vedeti, kako se porablja denar evropskih davkoplačevalcev.

(Seja, ki je bila prekinjena ob 19.25 v pričakovanju začetka časa za vprašanja, se je nadaljevala ob 19.30)

PREDSEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

12. Čas za vprašanja (vprašanja Komisiji)

Predsednik. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B7-0223/2009).

Na Komisijo so bila naslovljena naslednja vprašanja.

Vprašanje št. 25 predložila Silvia-Adriana Ticau (H-0372/09)

Zadeva: Ukrepi Komisije za razvoj okolja, ki bo podpiralo naložbe podjetij v raziskave in spodbujalo banke, da bodo take naložbe financirale

Leto 2009 je evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij. Namen lizbonske strategije, ki je bila sprejeta leta 2000, je doseči, da bo do leta 2010 Evropa imela najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju temelječe gospodarstvo. Posledično sta se pojavila dva nova cilja: dvig stopnje zaposlenosti na najmanj 70 % delovne sile in povečanje naložb v raziskave na najmanj 3 % BDP, od tega naj dve tretjini prispeva zasebni sektor. Žal je leto 2009 zaznamovala gospodarska in finančna kriza, ki je prizadela vse države članice EU in zasebnim podjetjem omejila dostop do finančnih instrumentov. Skupne naložbe v raziskave niso višje od 1,85 % BDP, samo pet držav članic pa je v raziskave vložilo več kot 2 % BDP. Države članice bodo lahko oživile gospodarstvo le, če bo EU uspela ostati konkurenčna, kar pa je odvisno od naložb v raziskave in izobraževanje. Kako namerava Komisija razviti okolje, ki bo podpiralo naložbe zasebnih podjetij v raziskave, zlasti uporabne, in spodbujalo banke, da bodo take naložbe financirale?

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Politika Evrope glede raziskav in inovacij temelji predvsem na sedmem okvirnem programu za raziskave, ki poteka od leta 2007 do leta 2013, Okvirnem programu za konkurenčnost in inovativnost, ki poteka v istem obdobju, in na kohezijskih skladih, ki prav tako potekajo v istem obdobju. V pripravah na te tri glavne programe je Komisija predložila dolgoročno strategijo in akcijski načrt za leto 2005 in 2006. Akcijski načrt je bil predložen leta 2005, široko zastavljena inovacijska strategija pa je iz leta 2006. Rezultati teh različnih programov so zajeti v celoviti dokumentaciji Komisiji in se je o njih tu v Parlamentu pogosto razpravljalo. Z veseljem vam ponovno priskrbim vse te dokumente, gospa Ţicău. Glede na omejitev časa za vprašanja ni mogoče, da vam podrobno predstavim njihovo vsebino, vendar pa bom poskusil izpostaviti ključne točke.

S sedmim okvirnim programom za raziskave smo doživeli resnično pomemben porast evropskih izdatkov za raziskave in razvoj, vzpostavljena pa je bila tudi vrsta novih instrumentov, predvsem skupne tehnološke pobude, ki so se izkazale za zelo koristne.

Kohezijski skladi so novi in bolje prilagojeni cilju spodbujanja raziskav in razvoja, presenetljive pa so tudi številke – za ti področji je za navedeno obdobje v kohezijskih in strukturnih skladih predvidenih 86 milijard EUR, kar predstavlja 25 % celotnih strukturnih in kohezijskih skladov. V okviru evropske strukturne politike je bil vzpostavljen nov instrument, pobuda za podporo JEREMIE, pri kateri gre predvsem za zagotavljanje lažjega dostopa do kapitala za mala in srednje velika podjetja. To se odvija v sodelovanju z Evropskim investicijskim skladom.

Tudi program za spodbujanje inovacij in konkurenčnosti, za katerega sem odgovoren, je v bistvu program, ki vzpostavlja instrumente financiranja. Velik del denarja se dejansko porabi za olajšanje dostopa malih in srednje velikih podjetij do instrumentov financiranja, ki so oblikovani za izboljšanje njihove inovativne sposobnosti.

Prepričan sem, da veste, da naša evropska politika rasti in zaposlovanja nima veliko količinskih ciljev. Vendar pa imamo en količinski cilj, ki je ostal nespremenjen od leta 2000. Ta cilj je, da 3 % bruto domačega proizvoda porabimo za raziskave in razvoj. Danes že lahko povemo, da ta cilj ne bo dosežen. Če pogledamo samo odstotke, je to nekoliko zavajajoče, saj se je skupno število porabe za raziskave in razvoj od leta 2000 do leta 2006 v Evropski uniji povečalo za 14,8 %. To je večja stopnja povečanja kot na primer v Združenih državah. Kljub temu moramo povedati, da rezultati niso zadovoljivi, zaradi česar je Svet za evropski raziskovalni prostor že decembra lansko leto sprejel dokument z naslovom "Vizija 2020", ki obravnava vprašanje, ali lahko mobiliziramo večje financiranje evropske raziskovalne in razvojne politike.

Pred vami nočem skrivati svoje zaskrbljenosti, da trenutna gospodarska recesija ogroža dolgoročno strategijo spodbujanja raziskav in razvoja. Komisija se je novembra 2008 zelo hitro odzvala na to grožnjo. Evropski načrt za oživitev gospodarstva, ki dopolnjuje ukrepe držav članic za boj proti gospodarski krizi in katerega namen je zagotavljanje zagona in kljubovanje težkemu položaju v finančnem sektorju, se pretežno osredotoča na področja financiranja raziskav in razvoja ter spodbujanja naložb. Navedel bom tri primere: pobuda Tovarne prihodnosti, ki se nanaša na modernizacijo industrijskega temelja Evrope, s financiranjem v višini 1,2 milijarde EUR; pobuda za energetsko učinkovitost stavb, za katero je bila dodeljena 1 milijarda EUR; in Partnerstvo za zelene avtomobile, za katerega je bila prav tako dodeljena 1 milijarda EUR na področju raziskav, k temu pa je treba prišteti še sredstva v višini 4 milijard EUR iz drugih gospodarskih ukrepov.

Komisija je že začela priprave za naslednjo strategijo za rast in zaposlovanje. Ne da bi izdajal kakršne koli skrivnosti – saj je predsednik Barroso že govoril o njih v svojih smernicah –, lahko povem, da bodo imeli raziskave, razvoj in inovacije ključno vlogo v naslednji strategiji za rast in zaposlovanje.

Glede inovacij imam še eno pripombo. Evropa je pravzaprav v zelo dobrem položaju, ko gre za politiko na področju raziskav. Imamo dobre, v nekaterih primerih pa celo odlične raziskovalne zmogljivosti. Imamo tudi zelo dobre rezultate, ko gre za tehnološki razvoj. Vsekakor pa bi lahko bili boljši, ko gre za inovacije. Če inovacije razumemo kot praktično uporabo raziskovalnega in razvojnega dela za proizvode, storitve, zasnove in metode – z drugimi besedami za vse, kjer je mogoča praktična uporaba –, imamo še vedno velik potencial za dodatno rast in dodatno zaposlovanje v Evropi. Komisija je zato napovedala, da bo letos predložila "akt o inovacijah". "Akt" v tem smislu je nov politični instrument, ki smo ga prvič razvili v zvezi z malimi in srednje velikimi podjetji – zagotovo se spomnite Akta za mala podjetja –, in predložili bomo akt o inovacijah, ki v glavnem svežnju združuje zakonodajne ukrepe, politične pobude in politično zavezujoče smernice.

To delo sem si prizadeval voditi na način, da se bo Komisija lahko sama odločila, kdaj želi predložiti ta akt o inovacijah. Razumeli boste, da tega ne morem predvideti – o tem se bo odločila nova Komisija. Toda pripravljalno delo je že dobro napredovalo in menim, da lahko z gotovostjo rečem, da bo Parlament ta akt o inovacijah obravnaval naslednje leto.

Dovolite mi, da za zaključek povem, da smo na splošno bili v zadnjih letih priča dobremu napredku na zelo široki ravni, čeprav je bil zelo nenadzorovan. Vendar pa je pomembno, da tozadevno sprejmemo uravnoteženo stališče. Ne moremo na primer pričakovati, da bo delež porabe bruto domačega proizvoda za raziskave, razvoj in inovacije novih držav članic takoj ustrezal deležu porabe starejših držav članic. Vendar pa sem zelo zadovoljen, da nove države članice – posebno tiste, ki morajo najbolj nadoknaditi zamujeno –, hitro pripravljajo podlago za to, tako da je po mojem mnenju razvoj povsod pozitiven.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (*RO*) Hvala za informacije in odgovor, ki ste jih podali. Komisijo bi vprašala, ali namerava z evropskimi bančnimi institucijami razpravljati o možnosti zagotavljanja jamstev in posojil po preferencialni obrestni meri za raziskovalna in inovacijska podjetja in projekte, ki se jih trenutno smatra za veliko tveganje. Poleg tega evropski raziskovalni programi, kot je sedmi okvirni program, ki zaprosijo za do 50 % sofinanciranja, niso preveč primerni za mala in srednje velika podjetja. Komisijo bi vprašala, ali namerava spremeniti te programe, da bi povečala udeležbo malih in srednje velikih podjetij.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospa Ţicău, to je zelo upravičena pripomba in vesel sem, da vam lahko povem, da točno tako misli tudi Komisija in je točno tako tudi ukrepala. Ponovno bi poudaril, da ključni problem za naša mala in srednje velika podjetja predstavlja pridobitev potrebnega tveganega kapitala, da bi lahko plačala za raziskave in razvoj. Na tem področju sta bila vzpostavljena dva pomembna instrumenta, in sicer Okvirni program za konkurenčnost in inovativnost in program JEREMIE.

V obeh primerih gre za isti namen, namreč zmožnost uporabe kredita z nizko obrestno mero prek Evropske investicijske banke in Evropskega investicijskega sklada s pomočjo tveganega kapitala – z drugimi besedami, neposredno udeležbo poslovnega kapitala – in s pomočjo jamstev, da bi olajšali dostop za mala in srednje

velika podjetja do takšnega kredita. To so glavni naložbeni programi, v katerih sodeluje več sto tisoč evropskih podjetij.

Prepričan sem, da razumete, da Evropska investicijska banka in Evropski investicijski sklad ne moreta obravnavati podrobnosti vsake posamezne odobritve posojila. Zato to poteka prek posrednikov, običajno bank v državah članicah. Glede na najnovejše informacije, ki jih imam, je trenutno tako, da smo v vseh državah članicah dosegli položaj, ko je nacionalni bančni sistem vključen v to politiko, podjetja, ki si prizadevajo za dostop do sredstev iz proračuna Skupnosti, pa lahko ta sredstva pridobijo prek nacionalnih bančnih sistemov.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Moje vprašanje se nanaša na koncept Eurostars, ki smo ga uporabili v pobudi EUREKA, ki je predvsem omogočal hitro in učinkovito dodelitev sredstev za mala in srednje velika podjetja. Ali menite, da bi bilo mogoče zadevni program razširiti? Poleg tega, kako gledate na izziv za osmi okvirni program za raziskave, pri katerem se razpravlja o zamisli, da v prihodnosti zagotovimo 50 milijard EUR za raziskave energetske učinkovitosti, predvsem v zvezi z MSP.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (DE) Gospod Rübig, vsekakor poznate moj odgovor, vendar sem vesel vašega vprašanja. Da, menim, da je mogoče razširiti vse programe, ki jih imamo in katerih namen je olajšanje dostopa do sredstev za mala in srednje velika podjetja. Izkušnje s temi programi so zelo pozitivne in iz tega razloga jih moramo razširiti. Prosim vas za razumevanje, da ne želim dajati pripomb glede prednostnih nalog osmega okvirnega programa za raziskave. Po eni strani to ni moja odgovornost, kot veste, po drugi strani pa bi bilo neprimerno, če bi prehiteval novo Komisijo, ki bo kmalu oblikovana.

Z vidika trenutne Komisije lahko glede temeljne domneve vašega vprašanja povem samo, da bodo raziskave, razvoj in inovacije v naslednjih desetih letih morale biti osredotočene na področje energetske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in v širšem smislu na področje tehnologij, ki utirajo pot trajnostnemu življenjskemu slogu in gospodarstvu.

Poznate me dovolj dobro, da veste, da sem vedno poudarjal, da je povečanje energetske učinkovitosti najbrž najcenejši in najučinkovitejši trajnostni program, saj nam omogoča doseči veliko s sorazmerno majhnimi izdatki. Če bo nova Komisija predložila predloge, ki se nagibajo v to smer, bo lahko dejansko gradila na pripravljalnem delu trenutne Komisije in njenih politik.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospod predsednik, predvsem v farmacevtski industriji so raziskave in razvoj ključnega pomena, ko gre za inovacije in boj proti boleznim, od česar imajo korist državljani EU. Kakšne ukrepe bo Komisija sprejela proti farmacevtskim podjetjem, ki poskušajo omejiti vzporedno trgovino v sektorju zdravil? Ali bo takšne ukrepe opredelila kot protikonkurenčne?

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod Mölzer, to vprašanje se enostavno ne pojavlja, saj je bilo celovito preučeno in se je o njem odločalo v zvezi s farmacevtskim paketom, ki ga je Komisija predlagala lani. Imamo jasno in nedvoumno sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti o tej temi, ki vključuje vzporedno trgovino z zdravili v svobodi notranjega trga, zato ni pravne podlage, da se to prepreči.

Farmacevtski paket, ki ga je lansko leto predlagala Komisija, ne določa posebnih predpisov, ki na kakršen koli način negativno vplivajo na vzporedno trgovino. V zelo pomembnih in daljnosežnih predlogih, ki se nanašajo na zaščito pred ponarejenimi zdravili v zakoniti preskrbovalni verigi, veljajo povsem enaki predpisi za proizvajalce zdravil in tudi tiste, ki izvajajo vzporedno trgovino. Ni nikakršne diskriminacije. Ni mi znano, da bi bil v Komisiji kdor koli, ki bi obravnaval to temo.

Predsednik. – Vprašanje št. 26 predložil **Marc Tarabella** (H-0377/09)

Zadeva: Obveščanje potrošnikov o cenah energije

Komisija je nedavno v Londonu uradno odprla drugi forum za državljane o energiji. Komisarka za varstvo potrošnikov je v svoji izjavi vztrajala, da je pomembno, da potrošniki prejemajo račune za porabljeni plin in električno energijo, ki so najboljši pokazatelj porabljene energije, saj so enostavni in natančni ter omogočajo primerjavo med dobavitelji. Ali lahko Komisija poleg tovrstnih velikih letnih javnih prireditev konkretno navede, kako namerava doseči, da bodo proizvajalci in distributerji energije uresničili ta cilj, bistven za državljane, glede na to, da je zavrnila sprejetje listine o pravicah potrošnikov energije, ki jo je predlagal Parlament?

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – V odgovor na prvo vprašanje gospoda Tarabelle o cenah energije lahko navedem, da se je s sprejetjem tretjega svežnaj za notranji energetski trg pomen državljanov na notranjem

energetskem trgu zelo povečal. Novi ukrepi so namenjeni izboljšanju delovanja maloprodajnega energetskega trga in zagotavljanju dodatnega varstva potrošnikov. O teh temah razpravlja in jim sledi Forum za državljane o energiji, ki je bil vzpostavljen s ciljem izboljšanja delovanja maloprodajnega trga v korist posameznih potrošnikov.

Forum, ki vključuje predstavnike potrošnikov, industrije, nacionalne energetske regulatorje in nacionalne uprave, si prizadeva za izboljšanje izvajanja zakonodaje o energetiki in bi lahko razvil elemente za kodekse ravnanja s samourejevalnimi in celo navidezno zavezujočimi učinki na industrijo. V tem okviru je bila na prvem srečanju foruma leta 2008 ustanovljena delovna skupina za obračunavanje. Priporočila delovne skupine so primeri dobre prakse obračunavanja ter so bili predstavljeni in sprejeti na drugem srečanju foruma leta 2009. Energetski regulatorji in industrija bodo poročali o izvajanju priporočil o obračunavanju na naslednjem srečanju foruma, ki bo predvidoma jeseni 2010.

Tretji sveženj o notranjem energetskem trgu je prinesel tudi nov instrument, namenjen obveščanju potrošnikov – evropski kontrolni seznam za potrošnike energije. Kontrolni seznam je orodje, ki bo pripomoglo k informiranju potrošnikov v državah članicah o njihovih pravicah – zlasti o obračunavanju – in podpiralo izvajanje in uveljavljanje zakonodaje o energetiki. Njegov namen je potrošnikom zagotoviti poenostavljene, točne in praktične informacije o lokalnih energetskih trgih. Usklajevanje pristojnosti energetskih regulatorjev v zvezi z varstvom potrošnikov, katerega posledica bo aktivno spremljanje trga, bo še povečalo njihovo zaščito.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospod predsednik, komisarka, v svojem odgovoru dejansko govorite o izidu drugega poročila v jeseni 2010, tretjega energetskega svežnja, ki se ga bo pozorno spremljalo.

Precej dobro veste, da na tisoče pritožb, vloženih pri potrošniških organizacijah in nacionalnih regulatorjih, zadeva popoln neobstoj preglednosti računov za plin in električno energijo tako v smislu cen, kot tudi v smislu resnične porabe. To se dogaja v času, ko Komisija in države članice v svojih energetskih načrtih poudarjajo potrebo po zmanjšanju porabe in možnost primerjave cen z namenom morebitne zamenjave ponudnika. To je bil glavni cilj liberalizacije.

Zato bom, komisarka, takoj prešel k bistvu in vas vprašal, kakšne ukrepe – in tu uporabljam množino – namerava kratkoročno sprejeti Komisija, da bi obravnavala te pomanjkljivosti. Izpostavil bi tudi, da je Komisija zavrnila listino o pravicah potrošnikov energije, ki jo je predlagal Parlament – gospa De Vits je bila tista, ki jo je predlagala – in ki ste jo predhodno priporočali sami.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Gospod Tarabella, vaše vprašanje se osredotoča predvsem na to, zakaj je bila listina opuščena. Julija 2007 se je začelo javno posvetovanje z naslovom *Listini o pravicah potrošnikov energije naproti*. Izidi posvetovanja so pokazali, da je bilo poznavanje obstoječih pravic potrošnikov energije majhno.

Zamisel o listini, ki bi ustvarila en sam kos zakonodaje, ki bi zajemal pravice potrošnikov, ki so trenutno vključene v mnogih evropskih direktivah in številnih nacionalnih instrumentih za izvajanje, je bila zavrnjena iz pravnih razlogov. Pravice potrošnikov energije, ki so zajete v obstoječi evropski zakonodaji, so že pravno zavezujoče.

Sprašujete, zakaj ne more obstajati standardni račun za vse potrošnike. Naša delovna skupina za obračunavanje, ki jo je ustanovil prvi Forum za državljane o energiji, je potrdila, da je treba ohraniti pravico industrije do samourejanja, ki spodbuja novosti pri obračunavanju. Sočasno je treba zagotoviti večjo preglednost in primerljivost ponujenih cen in storitev potrošnikom.

Natančnost obračunavanja je tesno povezana s pogostostjo odčitavanja števca. Zakonodaja EU ne določa pogostosti odčitavanja števca. Vendar pa to posredno obravnava inteligentno merjenje.

Poudarila bi rada, da smo med trajanjem Foruma za državljane o energiji sprejeli priporočila za dobro prakso obračunavanja, katerih namen je potrošnikom zagotoviti enostavne in jasne informacije o računih za plin in električno energijo.

S preglednico stanja trgov za potrošnike, v kateri smo preučevali različne potrošniške trge, smo ugotovili, da je trg, zaradi katerega imamo največ pritožb, trg električne energije. Na drugem mestu so finančni trgi, na tretjem pa lokalni prevoz.

Zato je Komisija začela obsežno študijo o maloprodajnem trgu električne energije in bo rezultate predstavila Forumu leta 2010. To je drugič, da se uporablja rezultate preglednice stanja trgov za potrošnike, in menim,

da bo v prihodnje ta instrument eden izmed najmočnejših instrumentov za preučitev delovanja maloprodajnega trga, še posebno v tem primeru, ki je tako pomemben in osnovnega interesa ter zelo tesno povezan s storitvami.

Chris Davies (ALDE). – Če smem zaključiti vprašanje: vemo, da obstaja ogromen potencial za varčevanje z energijo v domačih gospodinjstvih. Pregledujem svoj račun za električno energijo, pregledujem ga z zanimanjem, ker hočem varčevati, toda če sem odkrit, se mi zdi nejasen.

Če se meni zdi nejasen, potem domnevam, da se tudi mnogim mojim volivcem. Samourejanje ne zadostuje. Pojasnitev je področje, na katerem bi lahko Evropska komisija dosegla resnično spremembo, za katero menim, da bi jo pozdravili ljudje vsepovsod in bi nam zagotovila pomembno pomoč pri prizadevanjih za zmanjšanje emisij, ki povzročajo globalno segrevanje.

Prosim, posredujte to Komisiji in še enkrat premislite.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) V prvi polovici letošnjega leta so cene kurilnega olja dobaviteljev plina padle celo za 40 %. Vendar pa ima ta razvoj samo postranski pozitiven vpliv na potrošnike, kar je posebno pomembno v hladnejših letnih časih.

Kakšne ukrepe namerava sprejeti Komisija, da zagotovi, da bodo tudi lahko tudi potrošniki imeli koristi od teh pozitivnih gibanj cen?

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Zavedamo se, da Komisija ne določa cen. Kar lahko storimo in kar smo zavezani storiti, je zagotoviti preglednost cen.

V eni izmed zadnjih direktiv – direktiva o potrošniških posojilih iz leta 2007 – smo banke pozvali, naj vzpostavijo skupno metodologijo za izračun obrestne mere, na podlagi česar lahko potrošniki primerjajo ponudbe in najdejo najboljšo rešitev zase. Imamo več orodij, ki jih lahko uporabimo; tu gre za nepoštene poslovne prakse in prav preglednost je jedro direktive.

Imamo še drugo horizontalno direktivo o nepoštenih poslovnih pogojih, ki obravnava vprašanje, ali se pogoji nanašajo na neprimerno in nepošteno bogatenje. Menim, da ste namigovali na to, ko ste zastavili vprašanje o cenah.

Ta zadeva je v naših rokah in storiti moramo vse, kar je mogoče, da zagotovimo, da se izvajanje v vseh državah članicah po Evropi enako dobro uveljavlja, saj so vse direktive zelo odvisne od tega, kako se izvajajo. Zato Evropski komisiji predlagam sporočilo o uveljavljanju. Tu orjemo ledino, saj je uveljavljanje običajno v rokah držav članic, vendar pa moramo primerjati rezultate in imeti merila, zaradi česar – to se nanaša na predhodno vprašanje o merjenju in razumevanju – močno spodbujamo projekt o inteligentnem merjenju. To morda ni vseevropska pobuda, vendar pa so države kot je Švedska, ki predseduje, med pionirji na tem področju. Vsakogar lahko samo spodbudim, naj preuči ta zgled in ga kar najbolje uporabi. To bi lahko vodilo k drugemu vprašanju o tem, kako izračunati ogljikov odtis, ki ga vsi pustimo s porabo energije.

Če se posvetim drugim področjem, Komisija v zadnjem času pospešeno dela na označevanju v zvezi z energetsko učinkovitostjo in primerjavi cen s spodbujanjem uporabe indeksa cen življenjskih potrebščin, kot je potekala v Italiji in drugih državah, ker je tudi to dobra storitev, ki jo zagotavlja internet in ki potrošnikom pomaga v boju za boljše cene.

Vendar pa moramo imeti za uresničitev tega na voljo čezmejno nakupovanje in razpoložljivost. Čezmejna trgovina prek interneta v Evropski uniji trenutno predstavlja samo devet odstotkov, zato je resnično naša dolžnost, da zaključimo drugo fazo notranjega trga, ki je maloprodajni trg. To področje je eden izmed manjkajočih členov na notranjem trgu in upam, da bosta Parlament in Komisija pospešila eno izmed pomembnih direktiv, predloženo v skladu z direktivo o pravicah potrošnikov, katere namen je vzpostavitev niza predpisov, ki bodo prinesli večjo gotovost in večje zaupanje – z vidika potrošnikov in podjetij –, da se izboljša to resnično nizko raven čezmejne trgovine v Evropi.

Predsednik. – Vprašanje št. 27 predložil **Jim Higgins** (H-0401/09)

Zadeva: Označevanje živil za potrošnike

Ali lahko Komisija kratko predstavi, katere preiskave je izvedla oziroma katera poročila je pripravila v zvezi s prehrambenimi proizvodi, ki se predstavljajo kot koristni, ter ali je bila resničnost navedb o koristnosti preverjena s preiskavo ali testiranji vzorca teh proizvodov, da bi zaščitili potrošnike?

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Na zahtevo držav članic in zainteresiranih strani je Komisija predlagala Uredbo o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih, ki sta jo decembra 2006 sprejela Parlament in Svet.

Cilj uredbe je zagotoviti, da so prehranske in zdravstvene trditve na živilih resnične, jasne in temeljiti na splošno sprejetih znanstvenih podatkih, tako da je potrošnik ustrezno zaščiten. Komisija namerava zato sestaviti seznam dovoljenih zdravstvenih trditev in posodobiti dovoljene prehranske trditve. Uredba določa postopek odobritve, da se zagotovi navedbo samo tistih zdravstvenih trditev, ki so utemeljene na znanstvenih podatkih.

Ti postopki vključujejo, prvič, Evropsko agencijo za varnost hrane, ki ocenjuje utemeljenost zdravstvenih trditev; drugič, Komisijo, ki predlaga osnutke ukrepov, s katerimi ustrezno odobri ali sprejme zdravstvene trditve; in tretjič, države članice, ki podajo svoje mnenje o ukrepih v regulativnem odboru.

Komisija je doslej sprejela štiri uredbe o odobritvi ali zavrnitvi zdravstvenih trditev. Podobne ukrepe se bo še naprej sprejemalo v skladu z oceno zdravstvenih trditev s strani Evropske agencije za varnost hrane, s tem pa se zagotovi, da se potrošnikov ne zavaja.

Jim Higgins (PPE). -(GA) Komisarki bi se zahvalil za odgovor. Pozdravljam študijo in preiskavo proizvodnje živil, ki ju izvaja Evropska agencija za varnost hrane, saj je bilo zdaj dokazano, da so kupci pripravljeni plačati več za živila, ki koristijo zdravju.

Nenazadnje je je najpomembneje, da izpolnjujemo nove predpise in izvajamo pritisk na različna podjetja, naj bodo povsem iskrena glede količine informacij, ki jih zagotavljajo, da ljudem, ki kupujejo te proizvode, ne bodo tvezila laži.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije*. – S spoštovanim poslancem se lahko samo strinjam. Prav zato smo predložili to uredbo.

Povedati moram, da nas je presenetilo število prejetih prijav trditev. Pričakovali smo nekaj sto trditev, prejeli pa smo jih 44 000. Teh 44 000 trditev smo združili v skupino 4 000, ki smo jih predložili Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA) in jo zaprosili za mnenje. To je razlog, da EFSA ne more preučiti vseh 4 000 trditev do roka, ki je december 2010.

Vendar pa menim, da je za potrošnike zelo pomembno, da končamo ta postopek in da točno vedo, ko vidijo trditev, da bodo lahko povsem prepričani, ko vidijo v trgovini živila s trditvami, da slednje temeljijo na znanosti in niso zavajajoče.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Komisarki se želim zahvaliti za to informacijo – kar delate, je resnično zelo pomembno.

Več kot 40 000 podjetij je zaprosilo za odločbo, ki potrjuje, da njihovi proizvodi izpolnjujejo najvišje zahteve in merila. Toda kaj se bo zgodilo, če bodo dobili to potrdilo, če pa proizvodi v praksi čez nekaj časa ne izpolnjujejo več vseh zahtev ali vseh parametrov, navedenih na označbi? Kako se bo ukrepalo, zlasti v primeru velikih, mednarodnih koncernov? Pridobili so soglasje in odobritev in to navajajo na označbi, vendar pa je resničnost povsem drugačna. Kaj se bo zgodilo potem?

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Zanima me, kako nameravate v prihodnosti označevati in dajati na trg regionalne proizvode, dane v promet na kraju proizvodnje, ustrezno sveže in visoke kakovosti?

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Moj odgovor na zadnje vprašanje je ne, to je povsem druga zadeva. Gre za poreklo proizvoda. Zdaj govorimo o zdravstvenih trditvah. Ko proizvajalec navede trditev, da je proizvod iz tega ali onega razloga dober za vaše zdravje, mora biti znanstveno utemeljeno, da je res tako.

Odgovor na predhodno vprašanje je, da EFSA vsekakor preuči zdravstvene trditve v času prijave trditve na podlagi znanstvenih podatkov, ki so na razpolago v času prijave.

Če je trditev podana na podlagi določenih znanstvenih podatkov in proizvajalec potem spremeni proizvod, gre vsekakor za goljufijo, zato se bo ukrepalo proti takšnemu proizvajalcu, ker ne samo zavaja javnost, ampak jo tudi goljufa.

Predsednik. – Vprašanje št. 28 predložil **Gay Mitchell** (H-0366/09)

Zadeva: Različne pravice potrošnikov

Zelo pogosto se zgodi, da volivci na svoje poslance v Evropskem parlamentu naslovijo vprašanja, povezana s pravicami potrošnikov, ki živijo v drugi državi članici ali po njej potujejo. Kako Komisija spodbuja poznavanje in razumevanje pravic potrošnikov, ki so v državah članicah Evropske unije različne?

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Vprašanje o različnih pravicah potrošnikov je zastavljeno resnično pravočasno. V vseh državah članicah so institucije in organizacije, katerih naloga je spodbujanje znanja in razumevanja pravic potrošnikov pri državljanih.

Pregled teh nacionalnih institucij in organizacij je na voljo na spletišču. Seveda vam lahko tudi povem naslov spletišča. Glasi se http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm, brskanje po njem pa je resnično zanimivo.

Komisija spodbuja ozaveščenost o pravicah potrošnikov z različnimi instrumenti. Sponzoriramo mrežo potrošniških središč v Evropski uniji, ki potrošnikom zagotavlja informacije o njihovih pravicah pri čezmejnem nakupu in jih podpira s pravnimi sredstvi, ko gre kaj narobe. Spletišča, prospekti in brošure centrov potrošnike seznanjajo z njihovimi pravicami, ko na primer kupujejo na spletu, najamejo avto ali rezervirajo počitnice v drugi državi članici.

Komisija bi zato priporočila, da poslanci Evropskega parlamenta svoje volivce napotijo na evropsko potrošniško središče v njihovi državi. Poleg tega Komisija organizira informacijske kampanje v državah članicah, ki so se pred kratkim pridružile EU, da bi izboljšala ozaveščenost o pravicah potrošnikov in spodbujala nacionalne organizacije in institucije, v katerih lahko potrošniki poiščejo dodatno pomoč in podporo.

Komisija spodbuja tudi poznavanje pravic s svojimi pobudami za izobraževanje potrošnikov kot sta "evropski dnevnik", ki nagovarja v študente v starosti med 15 in 18 let, in Dolceta – spletna stran, ki nagovarja odrasle in učitelje.

Oktobra 2008 je Komisija predstavila svoj predlog direktive o pravicah potrošnikov, o katerem trenutno potekajo pogajanja v Parlamentu in Svetu.

Ta direktiva, če bo sprejeta, bo zmanjšala trenutno razdrobljenost potrošniškega pravnega reda in zagotovila, da bodo vsi potrošniki v EU imeli korist od enega enostavnega niza pravic potrošnikov, to pa bi olajšalo izvajanje vseevropskih izobraževalnih kampanj o pravicah potrošnikov.

Komisija trenutno izvaja raziskave in ugotavlja dejstva informacij za potrošnike na prodajnem mestu, preden predlaga konkretne ukrepe, pa se namerava posvetovati tudi s strokovnjaki za maloprodajo, potrošniškimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi na tem področju.

Imam tudi novice, ki so pomembne za nas. Na informacijskem spletišču Dolceta imamo dve novi razširitvi. Dodali smo ji dve področji: eno je trajnostna poraba, drugo pa storitve splošnega interesa, torej se širimo.

Gay Mitchell (PPE). – Komisarki se zahvaljujem za odgovor. Lahko komisarko vprašam, ali se zaveda, da ljudje, ki kupujejo prek interneta, kot je omenila, na primer kartice zvestobe za hotele ali kar koli že, resnično težko najdejo nekoga, ki bi prevzel pritožbo? Običajno je na voljo številka poštnega predala, toda redko telefonska številka ali ustrezen naslov elektronske pošte. Komisarka, boste od vsakogar, ki prodaja blago, zahtevali, da ima direktno kontaktno številko, kjer lahko ljudje, ki imajo težave, navežejo neposreden stik s tistimi, ki so jim prodali pomanjkljivo blago ali storitve?

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – To je predvsem v pristojnosti javnih organov v državah članicah. Komisija bi se lahko prepričala, da se javni organi ukvarjajo s tem. Imamo mrežo takšnih organov. Občasno zbiramo informacije, na subsidiarni ravni pa smo osredotočeni zlasti na to, kaj bi lahko storili na čezmejni ali vseevropski ravni. Drugače je od države do države različno. To je del izobraževanja in kot vemo, je izobraževanje v pristojnosti držav članic.

Glede pritožb naredim tako, da zberem vse pritožbe in v okviru preglednice stanja trgov za potrošnike preučim, na kakšni ravni so te pritožbe, jih primerjam z zadovoljstvom potrošnikov in nato potegnem potrebne zaključke glede ravnanja s potrošniki. Povsem prav imate, da moramo primerjati, koliko pritožb dobimo z različnih področij. Zato predlagamo – in delamo na tem – enotni pritožbeni obrazec v Evropi, ker informacije, ki jih trenutno prejmejo javni organi v državi "X", niso navedene na enak način kot v državi "Z".

Če bomo imeli ta enotni pritožbeni obrazec, to ne bo zaradi tega, da bi Komisija postala nekakšen varuh varstva potrošnikov, ampak da bi na podlagi teh pritožb razvili svojo politiko in bili koristnejši za državljane. Menim, da je to resnično pomemben projekt za prihodnost.

Imamo precej omejene pravice za vmešavanje v to, kako države članice obravnavajo nacionalne pritožbe in kako se odzovejo. Lahko bi sestavili preglednico in lahko določimo merila uspešnosti, vendar pa ne moremo nadomestiti prisotnosti posamezne države članice.

Z veseljem v Evropski komisiji, skupaj s Parlamentom, nadaljujem z določanjem meril uspešnosti in ugotavljanjem, kako se ravna s potrošniki in koliko države članice vložijo v to politiko. Menim, da je zelo dobra naložba, še zlasti zdaj v teh težkih gospodarskih časih, ugotoviti, kako se ravna s potrošniki, saj to daje dobre informacije o trgu.

Malcolm Harbour (ECR). – Gospod predsednik, zelo sem si želel biti tu danes zvečer, ker menim, da je to zadnja priložnost gospe Kuneve, da nam spregovori kot komisarka, in želel sem zastaviti dve vprašanji.

Prvič, ali se strinja z mano, da so se informacije za potrošnike in obseg ter njeno delo dramatično povečali med njenim mandatom prve komisarke, katere odgovornost se je osredotočala predvsem na potrošnike?

Drugič, ali bi se prav tako strinjala z mano, da je resnično ključnega pomena, da imamo v naslednji Komisiji še naprej komisarja, ki je odgovoren za varstvo potrošnikov? Slišali smo vznemirjajoče govorice, da ga v novi Komisiji morda ne bo, in želel sem ji dati priložnost, da danes zvečer predstavi svoje stališče.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Imela sem čast delati z gospodom Harbourjem, v čemer sem zelo uživala, zato mi dovolite, da se vam iskreno in osebno zahvalim za to priložnost, ki sem jo imela v zadnjih treh letih. Verjemite mi, ostala bom zelo vneta političarka na področju tržnega gospodarstva, ker trg ni preprost, ampak je nekakšen laboratorij za državljanske pravice. Zelo me veseli, da smo tako tesno povezani z enakimi pravicam, ki so zdaj tako pomembne za celotno človeštvo, in sicer z okoljskimi pravicami.

Delovno področje v zvezi s potrošniki je resnično zelo pomembno. Gre za trg in maloprodajni trg, vendar pa gre tudi za nekaj več, za nekaj dodatnega, in sicer za vprašanje pravic, uveljavljanja, pritožb potrošnikov in kako pripraviti ustreznejšo politiko.

Povsem prepričana sem, da bo predsednik Barroso našel pravo ravnotežje, saj je v svojem govoru dejal, da moramo najti manjkajoči člen na notranjem trgu. Menim, da je eden izmed manjkajočih členov maloprodajni trg. Popolnoma prepričana sem, da bo predsednik tako ali drugače vso pozornost posvetil potrošniškim vprašanjem, in verjamem, da bo politika ostala zelo stabilna. Vsekakor bom posredovala sporočilo.

Predsednik. – Vprašanje št. 29 predložil **Pat the Cope Gallagher** (H-0412/09)

Zadeva: Družbe, ki oddajajo vozila v najem

Ali Komisija odobrava, da družbe, ki oddajajo vozila v najem, od potrošnikov zahtevajo, da ti pred najemom vozila plačajo poln rezervoar goriva, ne glede na dejstvo, da lahko potrošnik vrne vozilo s polovično napolnjenim rezervoarjem brez povračila stroškov?

Ali je takšna praksa v skladu z direktivo o paketnem potovanju (90/314/EGS⁽³⁾)?

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Komisija se dobro zaveda te prakse družb, ki oddajajo vozila v najem, in se je odzvala na številna druga parlamentarna vprašanja in pritožbe državljanov. Osebno jih prejmem veliko.

Že večkrat sem povedala, da je takšna praksa nesprejemljiva, če ima za posledico, da potrošniki plačujejo za gorivo, ki ga niso porabili, ne da bi bili vnaprej jasno obveščeni o tem. Direktiva o paketnem potovanju bi veljala samo, če bi bila izposojena vozila vključena v počitniški paket. Vendar pa direktiva o paketnem potovanju ne ureja te zadeve. Po drugi strani bi bile te prakse lahko v nasprotju z direktivo o nepoštenih poslovnih praksah in direktivo o nepoštenih pogojih v pogodbah.

Prvič, v skladu z direktivo o nepoštenih pogojih v pogodbah tipski pogoji in pogoji ne smejo biti znatno neuravnoteženi v škodo potrošnika. Poleg tega je treba pogodbene pogoje sestaviti v preprostem in

razumljivem jeziku. Trdi se lahko, da je določba, zaradi katere potrošnik v praksi plača za nekaj, česar ni potrošil, nepoštena.

Drugič, direktiva o nepoštenih poslovnih praksah trgovce zavezuje, da izpolnjujejo zahteve poklicne skrbnosti. Trgovci morajo biti iskreni glede glavnih značilnosti opravljene storitve in z njimi vnaprej seznaniti potrošnika. Družbe, ki oddajajo vozila v najem in ki strank ne obvestijo o tem, da se stroškov za neporabljeno gorivo ne povrne, morda kršijo to direktivo. To prakso se lahko smatra tudi kot prakso, ki je v nasprotju s standardom poklicne skrbnosti, za katerega ta direktiva od trgovcev zahteva, da ga izpolnjujejo.

Vendar pa se mora spoštovani poslanec zavedati, da morajo nacionalni organi pregona ugotoviti, ali so takšne prakse nepoštene, in preganjati družbe, ki jih kršijo. Komisija nima pristojnosti za uveljavljanje; potrošniki, ki so kupili čezmejne storitve, se lahko pritožijo evropskemu potrošniškemu središču v svoji matični državi, ki bi jim moralo pomagati, da dobijo nadomestilo od trgovcev v drugih državah EU.

Vendar pa menim, da moramo storiti vse, kar je mogoče, da zagotovimo, da v zakonodaji ni vrzeli in da potrošniki ne bodo imeli občutka krivice, brezupa ali nemoči.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Dovolite mi, da se komisarki zahvalim za njen odgovor in ji zaželim vse dobro, ne glede na to, kaj se bo odločila delati po tej Komisiji.

Ta praksa prevladuje po vsej Uniji in potrošniki, ki najamejo vozilo, imajo občutek, da so sklenili dober posel – razumemo vprašanje zavarovanja, ki je zelo pomembno –, nato pa izvejo, da morajo vozilo vrniti prazno.

Zagotovo obstaja direktiva, ki jo te družbe kršijo. Menim, da ne zadostuje, da Komisija reče, da je mogoče to obravnavati s sporočanjem potrošniškemu središču v različnih državah. Menim, da je to velik problem. Poslati bi bilo treba zelo jasno sporočilo, da je to izsiljevanje. Ljudje, ki gredo na dopust, pogosto najamejo vozilo za izlete;vem, da so mnogi moji volivci porabili gorivo v vrednosti 15 EUR, ki jih stane 60 EUR. Razlika znaša 45 EUR, saj polnjenje rezervoarja povprečnega vozila stane 60 EUR.

Menim, da je to nekaj, kar moramo obravnavati, in upam, da bosta prihodnja Komisija in komisar prevzela odgovornost za to in naredila nekaj konkretnega.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Kot sem povedala, je uveljavljanje zadevne zakonodaje stvar nacionalnih organov, in ne glede na to, kako kritični smo do naših evropskih institucij, menim, da ne smemo pozabiti, da delujemo v skladu z načelom subsidiarnosti in obstajajo določena področja, kjer Komisija ne more neposredno ukrepati.

Menim, da bi bilo prav poudariti tudi odgovornost držav članic; drugače menim, da bo Parlament pripravil dobro poročilo, saj se Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO) trenutno ukvarja s samoiniciativnim poročilom o varstvu potrošnikov, za katerega je poročevalka gospa Anna Hedh. Kot je bilo dogovorjeno na seji odbora IMCO, bo to samoiniciativno poročilo zajemalo preglednico stanja trgov za potrošnike in tudi uveljavljanje zakonodaje, o katerem govorimo in glede katerega je Komisija 2. julija 2009 izdala sporočilo.

Spopadamo se z uveljavljanjem, toda brez držav članic bomo zelo težko uspeli. Vendar pa se v celoti zavedam resnosti problema – verjemite mi, tako sem zaskrbljena kot vi, saj prejmem veliko pritožb in nimam praktične rešitve, da bi vprašanje rešila namesto držav članic.

Seán Kelly (PPE). – Za svoj prvi dan v Parlamentu sem v Frankfurtu najel vozilo. Rezervoar je bil poln, plačala pa ga je družba, ki oddaja vozila v najem. Avto sem moral vrniti s polnim rezervoarjem. To je vsekakor najboljša praksa. Ali lahko Komisija zagotovi ali priporoči, da se bo to prakso uporabljalo po vsej Evropski uniji? Je poštena, pregledna in primerna.

Malcolm Harbour (ECR). – To je področje, o katerem sem razpravljal z družbami, ki oddajajo vozila v najem. Poleg tega vprašanja so še druga: na primer nepričakovano visoki odškodninski zahtevki in nepregledana vozila. Zanima me, ali bi se Komisija strinjala z mano, da se v skladu z določbami direktive o storitvah za čezmejno opravljanje storitev države članice izrecno spodbuja, naj podpirajo ustrezne kodekse ravnanja za čezmejno zagotavljanje storitev. Zdi se, da je to točno takšno področje, na katerem bi morali spodbujati države članice, morda s strani Komisije, naj zberejo izvajalce oddajanja vozil v najem, da sestavijo kodeks ravnanja, ki bi ga morali podpisati ugledni izvajalci in ki bi zajemal vprašanja, o katerih govorijo moji kolegi, ter tudi druga resna potrošniška vprašanja.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Menim, da je to ena izmed najpomembnejših zamisli, ki jih moramo razviti v prihodnosti. Prvič, direktiva o storitvah, ker so naše gospodarstvo in naša življenja seveda tako zelo odvisna od storitev, neuglednim družbam pa ne smemo dopustiti, da pokvarijo celoten industrijski sektor.

Boriti se moramo proti slabim praksam in vedno moramo varovati potrošnike. Toda ker je mera v vseh stvareh, moramo resnično ugotoviti odgovornost držav članic in odgovornost Komisije.

Imamo mrežo javnih organov, s katerimi preiskujemo po državah članicah. Če bi imeli nekakšen kodeks ravnanja, ki ga je omenil gospod Harbour, ali bi opazili kršitev zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, bi lahko središčem in različnim javnim organom svetovali, naj preverijo vse storitve oddajanja vozil v najem v državah članicah in očistijo trg.

To smo storili z letalskimi družbami, katerih spletišča so ponujala vozovnice, to smo storili z melodijami zvonjenja, to smo storili z elektronskimi izdelki. Zakaj ne okrepimo svojih prizadevanj in tudi v sektorju oddajanja vozil v najem izvedemo preiskave za uveljavljanje zakonodaje?

Predsednik. – Vprašanje št. 30 predložil Georgios Papastamkos (H-0363/09)

Zadeva: Akcijski program za zmanjšanje upravnih obremenitev v Evropski uniji

V januarju 2007 je Komisija začela akcijski program za zmanjšanje upravnih obremenitev v Evropski uniji, da bi ocenila upravne stroške, ki nastanejo zaradi evropske zakonodaje, ter do leta 2012 zmanjšala upravne ovire za 25 %. Treba je pripomniti, da se program financira iz sredstev programa za konkurenčnost in inovativnost.

Kako Komisija ocenjuje napredek pri omenjenem akcijskem programu ter njegove posledice za konkurenčnost evropskih podjetij?

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospod Papastamkos, to vprašanje mi ponuja priložnost, da z vami delim zelo prijetno zgodbo o uspehu. Akcijski program za zmanjšanje upravnih obremenitev v Evropski uniji je eden izmed stebrov programa za boljšo pripravo zakonodaje. Spomladi leta 2006 sem prvič omenil, da nameravam zmanjšati birokratske stroške evropskih podjetij, ki izhajajo iz evropskih predpisov, za 25 % do leta 2012, in da bo v zvezi s tem nujno, da Komisija poda tozadevne predloge do konca leta 2009.

Komisija ni samo podala zadevnih predlogov, ampak je šla še precej dlje. To je storila na podlagi količinske opredelitve, ki smo jo izvedli po vsej Evropi. Vsak lahko reče, da zmanjšuje stroške za 25 %, če nihče ne ve, kako visoki so pravzaprav birokratski stroški v Evropi. Zato smo organizirali doslej največjo količinsko opredelitvijo, s katero smo hoteli določiti, kakšni so dejanski stroški, ki izhajajo iz evropskih pravnih aktov in njihovega izvajanja, za evropska podjetja, če se nanaša na dokumentacijo, statistiko, informacije in podobno.

Rezultati so bili približno takšni, kot smo pričakovali. Evropska podjetja so porabila 124 milijard EUR na leto za birokracijo, kar je približno polovica skupnih birokratskih stroškov za evropska podjetja. Z drugimi besedami, 50 % teh stroškov ustvarimo v Strasbourgu ali Bruslju.

Glede britanskega tiska in britanskih poslancev tega Parlamenta želim dodati, da bi bilo povsem napačno, če bi sklepali iz tega, da sam notranji trg povzroča birokratske stroške v višini 124 milijard EUR. Če ne bi imeli teh evropskih predpisov, bi imeli 27 sklopov različnih nacionalnih predpisov na vseh področjih, obremenitev evropskih podjetij – če so udeležena na notranjem trgu – pa bi bila precej večja. To želim poudariti, celo izpostaviti, ker imam resnično dovolj poslušanja odkrito obrekljivih pripomb o stroških notranjega trga prek določenih medijev v Evropi. Kljub temu menimo, da je 124 milijard EUR previsoka številka in da lahko z boljšo pripravo zakonodaje v celoti dosežemo cilje naše zakonodaje in tudi zmanjšamo povezane stroške.

Komisija je zato podala ustrezne predloge, rezultati pa so naslednji – navedel bi samo številke. Ukrepi, ki so jih zakonodajalci že sprejeli – in ki so torej že začeli veljati –, zmanjšujejo stroške birokracije za evropska podjetja za 7 milijard EUR na leto. Morebitni prihranki zaradi ukrepov, ki jih je predlagala Komisija in jih zakonodajalci še niso sprejeli, znašajo 31 milijard EUR na leto. Komisija trenutno dela na nadaljnjih predlogih, ki jih bo predložila v kratkem in bodo omogočali morebitne prihranke v višini nadaljnjih 2 milijard EUR, kar pomeni, da znašajo skupni morebitni prihranki več kot 40 milijard EUR na leto. To je več kot dovolj za izpolnitev cilja 25-odstotnega zmanjšanja teh stroškov, če bodo zakonodajalci dejansko sprejeli te ukrepe.

Nazadnje bi podal še eno pripombo, in sicer, da program dopolnjujejo ustrezni nacionalni programi v vseh državah članicah. Veseli me, da vam lahko poročam o tem, da ima zdaj vseh 27 držav članic v veljavi

primerljive programe. Vendar pa vas ne bo presenetilo, če rečem, da doslej niti eni državi članici ni uspelo doseči zelo uspešnih številk, o katerih sem vam govoril danes v zvezi z ukrepi EU.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Gospod predsednik, komisar, v akcijskem programu Komisije z dne 22. oktobra med drugim omenjate izvzetje mikro podjetij iz računovodskih zahtev. Po mojem mnenju, komisar, obstajajo druge, pomembnejše ovire zakonodajne, upravne in davčne narave. Malo mikro podjetij posluje čezmejno; precej več je mikro podjetij, ki potrebujejo gotovost pečata računovodje, da bi imela dostop do financiranja zaradi bančnih računov preglednosti njihovih transakcij. Prosim, da odgovorite na to posebno, toda natančno vprašanje.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod Papastamkos, verjetno poznate moje osebno mnenje, ki je pravzaprav še nekoliko radikalnejše od vašega. Moje zelo odločno mnenje je, da se nas mikro podjetja, ki ne delujejo na notranjem trgu, prav nič ne tičejo – ne tičejo se niti evropskih zakonodajalcev niti Komisije.

Vendar pa se verjetno zavedate, gospod Papastamkos, da sva midva v manjšini. Vsakokrat, ko ta Parlament zaseda – in zlasti med časom za vprašanja –, slišim številne predloge, ki se nanašajo na poslovanje malih in mikro podjetij. Z drugimi besedami, gospod Papastamkos, čaka vas veliko prepričevanja.

Vendar pa je z uvedbo preskusa MSP – z drugimi besedami preskusa za mala in srednje velika podjetja – za presojo vpliva Komisija zagotovila, da se še posebej upošteva vpliv na mala, srednje velika in mikro podjetja, kjer je mogoče, pa velja načelo, da so mikro podjetja izvzeta iz predpisov.

Navedel bom aktualen primer. Komisija je predlagala izvzetje mikro podjetij iz evropskih predpisov o računovodskih izkazih. Ukrep bo tem podjetjem letno prihranil 7 milijard EUR stroškov. Žal mi je, da vas moram obvestiti o tem, da je pristojni odbor Evropskega parlamenta zavrnil predlog Komisije, in obžalujem, da vam moram povedati, da je proti temu predlogu nastopila organizirana opozicija – prepričan sem, da si lahko predstavljate, kdo organizira to opozicijo. Kljub temu Komisija vztraja pri svojem predlogu. Je resnično ključni element naše politike za mala in srednje velika podjetja in zmanjšanja stroškov birokracije za mikro podjetja.

Predsednik. – Vprašanje št. 31 predložil **Seán Kelly** (H-0368/09)

Zadeva: Turizem in Lizbonska pogodba

Ali lahko Komisija predstavi načrte, ki jih oblikovala v zvezi s pripravljalnimi ukrepi in drugimi pobudami, da bi pripravila podlago za razčlenitev pristojnosti na področju turizma v okviru Lizbonske pogodbe (člen 195 PDEU), ob predpostavki, da bo ta začela veljati?

Ali lahko Komisija poda pripombe glede možnosti za sinergije med turističnimi politikami in politikami regionalnega razvoja, s posebnim poudarkom na geografsko in gospodarsko obrobnih regijah EU?

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod Kelly, s strogo pravnega vidika Lizbonska pogodba s seboj prinaša spremembo, in sicer turizem spreminja v pristojnost Skupnosti tretje stopnje, z drugimi besedami, Skupnost lahko ukrepa in dopolni dejavnosti držav članic, ne more pa predlagati usklajevalne zakonodaje na tem področju. V praksi Lizbonska pogodba ne predstavlja spremembe obstoječega stanja, saj smo vse, za kar Lizbonska pogodba zdaj zagotavlja pravno podlago, dosegli pred nekaj leti z obliko prostovoljnega sodelovanja z državami članicami. To pomeni, da so se države članice pred nekaj leti strinjale, da Komisija odigra svojo vlogo v turistični politiki. Dejansko smo skupaj z državami članicami sprejeli vrsto odločitev.

Dejstvo, da bo turizem zdaj v evropskih pogodbah zasedel svoje lastno mesto, pomeni, da bo pridobil na pomenu v okviru naše skupne politike rasti in zaposlovanja. Če bi lahko prihodnji Komisiji nekaj zapustil, če smem tako reči, bi bilo naslednje. Na tem področju obstaja ogromen potencial za rast, ki bi ga bilo mogoče bolje sprostiti s spretnim in pametnim sodelovanjem med državami članicami in institucijami Skupnosti. Povsem jasno je, da je Evropa še vedno najprivlačnejši cilj turistov z vsega sveta. Vendar pa se moramo spopasti z velikimi strukturnimi spremembami. Boriti se moramo z veliko konkurenco, predvsem iz Azije. Dati moramo vse od sebe, da bi zagotovili, da Evropa ostane svetovna turistična destinacija številka ena.

Če bi me vprašali, kaj je po mojem mnenju prednostna zahteva, bi rekel, da morajo vsi ponudniki turističnih storitev – regije, države članice in institucije Skupnosti – na splošno storiti več, da bi bila Evropa bolje poznana po svetu kot turistična znamka in znak kakovosti. Storili smo prve korake v to smer in moje stališče je, da je na tem področju mogoče storiti veliko več. Upam, da bomo na podlagi jasnega političnega signala, ki ga

zagotavljata Lizbonska pogodba in njena vključitev turistične politike, v Parlamentu, Svetu in Komisiji doživeli bolje izkoristili obstoječe priložnosti za spodbujanje evropskega turizma in povečanje njegove prepoznavnosti. Povsem sem prepričan, da je to področje, na katerem imamo priložnost zagotoviti večjo rast in na katerem lahko zlasti zagotovimo delovna mesta v regijah Evrope, kjer ni praktičnih alternativ in kjer lahko samo turizem zagotovi resnično dobra delovna mesta.

Seán Kelly (PPE). – Na začetku so me nekoliko presenetile uvodne pripombe komisarja, vendar pa je nato pojasnil situacijo. Veseli me, da pravi, da lahko zadevo preuči nova Komisija. Obstajajo velike priložnosti za razvoj turizma po vsej Evropski uniji in veseli me sodelovati s Komisijo, da storimo vse, kar lahko, ker je to priložnost. Zelo pomembno je pokazati, da je Lizbonska pogodba tu za ljudi in da ustvarja delovna mesta, predvsem v turizmu, zato sem zadovoljen z odgovorom in ni potrebe po dodatnih odgovorih.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vsakokrat ko razpravljamo o turizmu na evropski ravni – zdaj vem, da tudi v prihodnosti ne bo tozadevnih zakonodajnih možnosti –, naletimo na velik problem, ki zadeva turizem, prevoz in varstvo okolja, namreč datume evropskih počitnic, ki niso bili urejeni, združeni ali usklajeni. Zdaj bi vam zastavil vprašanje, ker imate veliko let izkušenj kot komisar, in sicer, ali menite, da je kakršna koli možnost, da se v prihodnosti uskladi evropske počitnice – morda sprva ne na zakonski osnovi –, da začnemo s prizadevanji na tem področju, da se jih uskladi na takšen način, da ne bi bilo te zmešnjave, ki jo imamo, ker se počitnice vedno in povsod hkrati začnejo v soboto, in bi v zvezi s tem postali prožnejši ter bi lahko celotno zadevo v določenem obsegu uskladili?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Gospod predsednik, komisar, moje dodatno vprašanje vam bo dalo priložnost za odgovor, saj so vprašanja, ki jih želim zastaviti, spodbudili vaši dosedanji odgovori. Svetovna gospodarska kriza je imela tudi negativen učinek na turizem. Ob upoštevanju turističnega proizvoda za Evropo in določene države kot je Grčija, iz katere prihajam, bi rad vprašal naslednje: prvič, katere ukrepe namerava sprejeti Komisija, da bi okrepila in zaščitila delovna mesta v turistični industriji v Evropski uniji? Drugič, kakšne pobude namerava dati Komisija, da bi okrepila notranji turizem v Evropi? In tretjič, kakšne ukrepe boste sprejeli za pritegnitev turistov iz drugih držav zunaj Evropske unije?

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod Leichtfried, v zvezi s prvim vprašanjem bi rekel, da lahko vedno poskušamo. Med avstrijskim predsedstvom so bili številni poskusi usklajevanja začetka časa počitnic, ki pa niso bili uspešni. Podprl bi nadaljnja tovrstna prizadevanja, vendar pa bi tudi posvaril pred pretiranimi pričakovanji.

Predstava, ki prevladuje na določenih turističnih območjih, da je mogoče čas počitnic v Evropi uskladiti na tako, da bodo ta turistična območja polno zasedena vse leto, je iluzija, ki v nobenem primeru ne bi imela moje podpore. Vsak ima pravico do počitnic v času, ki mu najbolj ustreza in ki ima zanj največjo vrednost za oddih. Vendar pa imate prav, da bi se morale sosednje države uskladiti, da se njihove počitnice ne bi vedno in povsod začele isti dan. Menim, da je nekatere stvari mogoče doseči ne samo z vidika turistične politike, ampak se je treba z njimi resno spopasti zgolj in samo glede okoljske in prometne politike.

Glede vprašanja gospoda Chountisa moram povedati, da smo celovito preučili vpliv gospodarske krize na turizem in smo od 50 000 zainteresiranih strani po vsej Evropi izvedeli, da ljudje še vedno odhajajo na počitnice – ne zmorejo brez počitniških potovanj –, vendar ne potujejo tako daleč, porabijo manj denarja in je verjetneje, da bodo počitnikovali v svoji državi. Vendar pa še vedno zahtevajo enake standarde, kar pomeni, da bodo trenutno pridobili tisti, ki lahko ponudijo posebno razmerje med ceno in ponudbo.

Kakršni koli ukrepi, ki bi jih sprejela Komisija, lahko samo dopolnjujejo ukrepe držav članic. Nimamo neodvisne evropske turistične politike in bilo bi preobsežno, če bi zdaj našteval številne pobude, katerih cilj je ozaveščanje po svetu in tudi znotraj Evrope, kako privlačna je Evropa kot turistična destinacija. Omenil bi samo en primer, ki je nedavno bil zelo uspešen. Pred tremi leti smo začeli projekt Evropska območja odličnosti (EDEN). Natečaj je turistične regije v Evropi spodbudil, da pokažejo svoje dosežke na določenih področjih, tri leta izkušenj pa so pokazala, da imamo odlične turistične proizvode na skoraj vseh področjih po Evropi. Ključno je tudi ozaveščati o teh turističnih proizvodih. Zato smo oblikovali spletni portal, ki z enim samim klikom zagotavlja svetovni dostop do vseh turističnih informacij iz vseh držav članic.

Predsednik. – Vprašanje št. 33 predložil Konstantinos Poupakis (H-0361/09)

Zadeva: Sodelovanje socialnih partnerjev pri oblikovanju in izvajanju politik zaposlovanja na nacionalni in evropski ravni

Intenzivnost in obsežnost gospodarske krize sta, kot je znano, povzročili še več pomembnih težav pri organizaciji in delovanju trga dela v državah članicah Evropske unije, ki jih nacionalni organi ne morejo sami rešiti. Ena od najhujših posledic, s katerimi se srečujejo države članice, je zmanjševanje zaposlenosti in posledično vse večji delež brezposelnih, čemur lahko dodamo še, da je zelo težko ustvariti nova stalna in kakovostna delovna mesta. Poleg tega delovanje nacionalnih trgov, ki je trenutno v fazi prestrukturiranja, negativno vpliva na delavce, saj se kolektivne pogodbe dejansko ne spoštujejo, povečuje se negotovost zaposlitve, delovna razmerja se poslabšujejo zaradi uvajanja prožnih oblik dela, vsega tega pa ne spremlja ustrezna krepitev pojma varnosti in zaščite na delovnem mestu.

Kaj meni Komisija o tem položaju? Ali načrtuje bolj dejavno sodelovanje in vključenost socialnih partnerjev, da bi oblikovali politike, s katerimi bi zagotovili organiziranost in normalno delovanje trga dela, boj proti brezposelnosti in povečanje zaposlovanja na nacionalni in evropski ravni?

Vladimír Špidla, *član Komisije.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospodje, kot veste so v prvi vrsti države članice odgovorne za oblikovanje in izvajanje političnih ukrepov kot odziv na krizo in predvsem njen vpliv na zaposlovanje. Kljub temu je Komisija, odkar je lani jeseni izbruhnila kriza, uvedla vrsto pobud, katerih cilj je ublažitev vpliva finančne in gospodarske krize na trg dela.

Evropski načrt za oživitev gospodarstva, ki ga je Komisija predložila novembra 2008 in ga je odobril Svet, obravnava reševanje nujnih vprašanj in tudi poziva k naložbam, ki bodo Uniji prinesle dolgoročne koristi. Načrt za oživitev gospodarstva poudarja pomen izvajanja celovitih politik, združenih pod pojmom prožna varnost in namenjenih zaščiti evropskih državljanov pred najhujšimi učinki krize. V okviru tega poudarja močnejše aktivacijske režime, preusposabljanje in izboljšanje kvalifikacij ter boljše povezave med ponujenimi znanji in spretnostmi ter potrebami trga dela ter izpostavlja potrebo po pomoči najbolj ranljivim. Cilj je zaščita zaposlovanja in predvsem dolgoročnega zaposlovanja in ne določenih delovnih mest. Izkušnje kažejo, da so osnovni cilji prožne varnosti – to je sposobnost prilagajanja spremembam in olajšanje gibanja med delovnimi mesti – izredno pomembni v času gospodarskega nazadovanja in naraščajoče nestabilnosti trga dela.

Celovit pristop zagotavlja enoten politični okvir, ki mogoča usklajevanje prizadevanj, katerih cilje je reševanje vplivov krize na zaposlovanje in socialno področje in ki bi lahko pripomogla k vzpostavitvi ravnotežja med kratkoročnimi cilji, namenjenimi reševanju kratkoročnih potreb, na primer začasno zmanjšanje delovnega časa, in dolgoročnimi reformami, ki na primer vključujejo boljše kvalifikacije in aktivne politike na trgu dela.

V skladu z načrtom za oživitev gospodarstva smo imeli maja letos vrh o zaposlovanju. Ob tej priložnosti so ključni udeleženci pokazali skupno voljo za ublažitev vplivov gospodarske krize na zaposlovanje v EU. V zvezi z vrhom o zaposlovanju je Komisija 3. junija sprejela sporočilo z naslovom "Skupna zaveza za zaposlovanje", ki določa tri ključne prednostne naloge za ukrepanje: ohranjanje zaposlovanja, ustvarjanje delovnih mest in podpora mobilnosti, izboljšanje kvalifikacij in izboljšanje povezave med ponujenim znanjem in spretnostmi in potrebami trga dela ter izboljšanje dostopa do trga dela. Te tri prednostne naloge so bile potrjene na junijskem zasedanju Evropskega sveta.

Komisija trdno verjame, da je sodelovanje s socialnimi partnerji in med njimi nadvse pomembno, še posebno v času krize in prestrukturiranja. Socialni partnerji imajo bistveno vlogo pri oblikovanju in izvajanju ukrepov za oživitev gospodarstva. Na domači ravni ta vloga izhaja iz običajev in izkušenj, povezanih z udeležbo socialnih partnerjev pri opredelitvi in izvajanju politik za notranji trg. Na ravni EU se nadaljujejo posvetovanja o predlaganih politikah, zlasti v okviru tristranskega socialnega vrha. Sodelovanje s socialnimi partnerji EU se je letos okrepilo v povezavi s pripravami na prej omenjeni vrh o zaposlovanju in sporočilom z dne 3. junija.

Konstantinos Poupakis (PPE). – (EL) Gospod predsednik, komisar, veseli me, da tudi vi menite, vsaj tako je razbrati iz vašega govora, da je aktivna udeležba socialnih partnerjev izredno pomembna za demokratično naravo in uspešnost socialnega dialoga, še posebno v tem kritičnem času naraščajoče gospodarske krize z zmanjševanjem zaposlovanja, brezposelnostjo, negotovim delom in številnimi drugimi stvarmi. Vendar pa bi glede na dosedanje poznavanje formalne narave te dosedanje udeležbe radi vedeli, ali namerava Komisija sprejeti določene institucionalne ukrepe za zaščito temeljne udeležbe kot predpogoja na evropski in tudi nacionalni ravni s posebnimi smernicami Evropske unije.

Vladimír Špidla, *član Komisije*. – (*CS*) Gospe in gospodje, povedati moram, da člen 138 Pogodbe jasno vzpostavlja položaj socialnih partnerjev in delež socialnih partnerjev pri pogajanjih o vseh pomembnih socialnih vprašanjih. Komisija v polnem obsegu uporablja ta okvir, zato je na nekaterih področjih med socialnimi partnerji prišlo tudi do sporazumov, ki so bili preneseni ali pa so v postopku prenosa v evropske direktive.

Kar zadeva institucionalne ali zakonodajne spremembe, dobro veste, da je Komisija predlagala spremembo Direktive o Evropskem svetu delavcev, ki je bila odobrena v okviru teh pogajanj in ki krepi položaj evropskih socialnih partnerjev še posebno v pogajanjih o prestrukturiranju na nadnacionalni ravni. Prav tako vam je znano, da Komisija podpira uporabo vseh teh načinov za učinkovito poseganje na trg dela. Podobno želim poudariti, da je Komisija zelo dejavna v okviru mednarodnih organizacij in si okrepljeno prizadeva in podpira uporabo glavnih pogodb in konvencij MOD na svetovni in seveda tudi na evropski ravni. V teku mandata te Komisije je bil dosežen napredek pri sodelovanju s socialnimi partnerji in prepričan sem, da se bo to nadaljevalo, saj razprava s socialnimi partnerji, kot sem že omenil, predstavlja del pogodbe in je posebna značilnost evropskega prava ter po mojem mnenju predstavlja nesporen napredek.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Gospod predsednik, komisar, strategija EU o zaposlovanju zaznamuje nov sveženj kapitalističnega prestrukturiranja za zaščito in povečanje dobičkov kapitala z okrepitvijo izkoriščanja delavcev. Strah in ovire za upanje nezaposlenih, žensk in mladih na eni strani ter dobiček kapitala na drugi. Kaj imate povedati, komisar, glede brezposelnosti, glede delavcev v prožnem, začasnem, negotovem delovnem razmerju, ki so 4–5 let delali v javnem in zasebnem sektorju tako želeno pripravništvo in so že bili obveščeni o odpustitvi? Kaj imate povedati ženskam, ki so izvedele, da se bo njihova upokojitvena starost pod pretvezo enakosti moških in žensk povišala za 5 do 17 let, kot se dogaja v Grčiji?

Vladimír Špidla, *član Komisije*. – (*CS*) Kar zadeva evropsko politiko zaposlovanja, bi rad povedal, da je v obdobju pred krizo število zaposlenih ljudi doseglo višjo raven v Evropi kot kdaj koli prej. To v določeni meri kaže vpliv evropske politike zaposlovanja na trg dela. Kar zadeva vaše vprašanje o sistemu socialnega zavarovanja in socialni varnosti v skladu s Pogodbo, so ti sistemi odgovornost držav članic.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Komisarju, ki je danes zadnjič tu z nami, bi se rad zahvalil za delo, ki ga je opravil. Obžalujem, da se ne bo vrnil, kar sem hotel javno povedati. Najina mnenja so se pogosto razhajala, toda bil je dober komisar.

Predsednik. – Hvala za to pripombo, gospod Posselt. Zadržal sem se, da nisem tega rekel tudi drugim komisarjem. Nismo povsem prepričani: morda se bodo vrnili za še nekaj tednov!

Opravičujem se kolegom, ki so bili prisotni, vendar njihova vprašanja niso bila obravnavana.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

PREDSEDSTVO: GOSPOD SCHMITT

podpredsednik

13. Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: Belgija - tekstilni sektor in Irska - Dell - Selitev podjetij znotraj EU in vloga finančnih instrumentov EU (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o

- poročilu, ki ga je v imenu Odbora za proračun pripravil Reimer Böge, o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v skladu s točko 28 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovođenju
- vprašanju Komisiji za ustni odgovor o selitvi podjetij znotraj EU in vlogi finančnih instrumentov EU, ki ga je v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve postavila Pervenche Berès (O-0120/2009 B7-0226/2009)

Reimer Böge, *poročevalec.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, kot poročevalec Odbora za proračun bom danes predstavil predlog o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v zvezi z dvema primeroma, izmed katerih eden temelji na vlogi iz Belgije, drugi pa na vlogi iz Irske. Za začetek bi

ponovno poudaril, da je naloga Odbora za proračun, da preveri, ali so pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji izpolnjeni, in tu bi izpostavil, da je bilo v zadnjih mesecih sodelovanje, tudi v podobnih primerih, med Odborom za proračun in Odborom za zaposlovanje in socialne zadeve odlično. Prizadevali smo si tudi upoštevati pripombe in kritične predloge Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, ob upoštevanju tega pa je tudi prav, da glede na nujnost vprašanj v zvezi s to temo obravnavamo vprašanje za ustni odgovor Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

Veste, da ima Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji letno na voljo sredstva v višini 500 milijonov EUR in da je namenjen izključno zagotavljanju dodatne podpore tistim zaposlenim, ki jih je prizadela globalizacija in so zato izgubili svoje delovno mesto ter so nanje vplivale daljnosežne strukturne spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih. V resoluciji smo ponovno pojasnili, da še naprej nasprotujemo nenehni uporabi sredstev iz Evropskega socialnega sklada za financiranje Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, in vztrajam, komisar, da danes potrdite, da to nazadnje ne bo na škodo plačil iz Evropskega socialnega sklada.

Še enkrat bi pozval Komisijo, naj danes še enkrat poudari nalogo, ki jo je namenila Odboru za proračun – in sicer, da se v prihodnje vlog za uporabo sklada ne predloži skupaj, ampak ločeno, saj ima vsak primer nekoliko drugačno podlago in se je treba izogniti možnosti, da zapleten primer zadržuje odobritev drugega primera. Upam, da lahko to danes ponovno potrdite.

Ko gre za okoliščine obeh primerov, celo na podlagi spremenjenih predpisov – če sta bili vlogi predloženi po 1. maju 2009 – govorimo o uporabi skupno 24 milijonov EUR. Ti so namenjeni za kritje izgub delovnih mest v tekstilni industriji v Belgiji in v proizvodnji računalnikov na Irskem. V Belgiji je prišlo do izgube 2 199 delovnih mest v 46 podjetjih v tekstilni industriji, ki se vsa nahajajo v dveh regijah na ravni NUTS II v vzhodni in zahodni Flandriji ter v eni regiji na ravni NUTS II v Limburgu. Belgijski organi so zaprosili za sredstva iz sklada v višini 9,2 milijona EUR. V zvezi z vlogo Irske so se pojavila upravičena dodatna vprašanja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, o katerih se razpravlja ali pa so že bila delno pojasnjena z dodatnimi informacijami. Vloga obravnava 2 840 presežnih delavcev v podjetju Dell v okrožjih Limerick, Clare in North Tipperary ter mesto Limerick, pomoč pa zadeva 2 400 delavcev. Za to je predvidenih skupno 14,8 milijonov EUR. Po intenzivni razpravi v Odboru za proračun imamo zeleno luč za uporabo sklada v obeh primerih. Vendar pa bi vas spomnil na mojo uvodno pripombo, v kateri sem zaprosil, naj Komisija zavzame jasno stališče, in zelo pozdravljam dejstvo, da je Odbor za proračun na današnji dnevni red dal najosnovnejša vprašanja uporabe finančnih instrumentov iz evropskega proračuna.

Plenarno zasedanje bi prosil, naj podpre to poročilo.

Pervenche Berès, *avtorica*. – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve je želel združiti vprašanje za ustni odgovor o selitvah, zlasti multinacionalk, s preučitvijo teh dveh vlog za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ker smo v primeru Irske prepoznali težave in protislovja, ki bi lahko nastala zaradi uporabe tega sklada. Člani Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve niso nikoli poskušali izsiljevati ali groziti z odrekanjem pomoči irskim delavcem, ki so danes v kritičnem položaju zaradi industrijske strategije in selitve podjetja Dell.

Ugotovili smo, da je v zadevnem primeru, čeprav je predsednik Barroso 19. septembra naznanil odobritev svežnja pomoči v višini 19 milijonov EUR – o katerem razpravljamo danes – podjetju Dell oziroma odpuščenim delavcem podjetja Dell, da bi se spopadli z obdobjem preusposabljanja, ki je pred njimi, podjetje Dell v New Yorku odkupilo podjetje Perot Systems, kar je prvemu omogočilo povečati ceno svojih delnic. Nekaj dni kasneje, 23. septembra, je komisarka Kroes odobrila več kot 54 milijonov EUR državne pomoči za izgradnjo tovarne Dell na Poljskem.

O tem smo povprašali komisarja Špidlo in komisarko Kroes. V dolgem pismu nam sporočata, da sta sama načrtovala dva kraja proizvodnje podjetja Dell za oskrbo evropskega trga. Moje mnenje je, da nismo spremenili ničesar v zvezi s splošno oceno strategije podjetja, brž ko je podjetje Dell opustilo enega izmed krajev proizvodnje.

Kaj lahko sklepamo iz tega? Da se znotraj podjetja Dell ne spoštuje nobenega evropskega prava, o katerem govorimo vsak dan in ki zadeva pravice delavcev ali sindikatov. Zato je resnično težko gledati, kako se proračun Evropske unije porablja in na koncu – ko se zavemo težave v proračunskem postopku, težave pri financiranju načrta za oživitev gospodarstva – konča v tej protislovni situaciji, v kateri pomagamo povečati donos naložbe za ameriške družbenike, irske delavce v Evropski uniji pa postavljamo v vlogo poljskih delavcev. To zagotovo ni filozofija, ki smo jo podprli, ko smo podprli izvajanje Sklada za prilagoditev globalizaciji.

Komisar Špidla vsekakor ni edini, ki se moti, toda menim, da nas ta primer zavezuje, da zelo natančno preučimo pogoje, pod katerimi se uporablja proračun Skupnosti za podporo strategij velikih podjetij. To še toliko bolj velja, ker je bil v načrtu za oživitev gospodarstva, ki je bil sestavljen pod trenutnim predsednikom Komisije gospodom Barrosom, eden izmed ključnih ukrepov, izpostavljen v zvezi z zaposlovanjem, ukrep zagotavljanja, da delavci, ki imajo delovno mesto, to delovno mesto tudi obdržijo, kar je prednostna naloga.

Ker je bila Komisija obveščena o strategiji podjetja Dell v zvezi z dvema krajema proizvodnje, ko se je pokazala možnost izbire med njima, menim, da bi morala dejavnejša strategija Komisije voditi k pogajanjem s podjetjem Dell, katerih cilj bi bilo preoblikovanje kraja proizvodnje na Irskem, če je bila strategija podjetja, da kraj proizvodnje osebnih računalnikov, kakršen je obstajal na Irskem, spremeni v kraj proizvodnje osebnih računalnikov, kakršen trenutno obstaja na Poljskem. Menimo, da bi morali, če Komisija na takšen način pomaga multinacionalkam, imeti doslednejšo pravico do izražanja mnenja.

Glede na vse menim, da bi morali ti pomisleki naslednjo Komisijo – in predvsem gospoda Montija, z nalogo, ki mu je zaupana – spodbuditi, da sestavi precej dejavnejše predloge o načinu, na katerega porabljamo sredstva Skupnosti, ko gre za selitve, ki delavce, zaposlene ene države članice ščuvajo proti zaposlenim druge države članice, vse to pa kot del strategije multinacionalke, ki ne spoštuje duha socialne zakonodaje, kot jo želimo izvajati v okviru socialnega tržnega gospodarstva.

Vladimír Špidla, *član Komisije*. – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil poročevalcu za podporo predlogu Komisije za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji kot odziv na odpuščanje v tekstilnem sektorju v Belgiji in v proizvodnji računalnikov na Irskem. Podporo poročevalca spremljajo številne pripombe, tu pa bi se omejil na vprašanja proračunske narave, ker bomo kasneje imeli priložnost razpravljati o drugih zadevah, ki jih izpostavljate v poročilu.

Vaša prva pripomba glede proračuna se nanaša na vire financiranja. Pravite, da Evropski socialni sklad ne more biti edini vir financiranja. Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji je s proračunskega vidika poseben instrument, saj nima svojih virov. Uporablja se v obračunskih obdobjih, čeprav zajema predvsem določitev razpoložljivih proračunskih postavk, poleg tega pa nalogo predlaganja uporabe denarja proračunskemu organu z revizijami proračuna. Delo se opravlja za vsak primer posebej v skladu s potrebami. Res je, da je bil Evropski socialni sklad doslej tehnično glavni vir financiranja. Tu želim jasno poudariti besedo "tehnično", saj Evropski socialni sklad na koncu obračunskega obdobja ne bo kakor koli zmanjšan. To je načelno vprašanje.

Druga vaša pripomba ni povezana izključno s proračunom, temveč bolj s sprejemanjem odločitev, saj zahtevate, da Komisija svoje predloge za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji poda v ločenih dokumentih. Komisija se dobro zaveda prednosti takšnega individualnega pristopa, ki povsem odpravi tveganje spora ali uporabe sklada kot poroka.

Vendar pa je treba upoštevati nova merila za upravičenost, o katerih smo razpravljali letos in ki ste jih odobrili. Glede na ta nova merila bo treba v prihodnjih mesecih pričakovati znaten porast števila vlog in ni gotovo, da bodo pogajanja o zadevnih dokumentih hitrejša, če bodo predloženi posamezno. Vendar pa bi Komisija rada izjavila, da je ugodnejši pristop, s katerim se je mogoče izogniti tveganju določenih tehničnih težav pri delu, pristop, ki obravnava vsak primer posamezno, saj zagotavlja večjo kakovost. Komisija bo zato upoštevala vaše zanimanje in se povsem strinja s prilagoditvijo svojih postopkov v prihodnjih obračunskih obdobjih. Menim, da sem v obeh primerih podal jasno izjavo.

Glede drugega vprašanja je Komisija zadovoljna, da je Parlament sprejel sklep o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v podporo delavcem, ki so bili odpuščeni zaradi presežnih zmogljivosti v tekstilnem sektorju v Belgiji in računalniškem sektorju na Irskem. V zvezi s tem je bilo zastavljeno vprašanje o morebitni povezavi med selitvijo podjetij znotraj EU, vlogo finančnih instrumentov EU in nadzora, ki ga Komisija izvaja nad državno podporo.

Prvič, treba je povedati, da se Komisija zaveda in upošteva negativne posledice selitve podjetij za delavce, njihove družine in regije. Vendar pa poseganje v sprejemanje odločitev podjetij, pri katerih ne gre za kršitev prava Skupnosti, ni stvar Komisije. Komisija prav tako opozarja, da nima pristojnosti za oviranje posameznih podjetij pri njihovem sprejemanju odločitev ali zavlačevanje odločitev, podjetja pa nimajo splošne obveznosti obveščanja Komisije o zakonitosti svojih odločitev. V okviru tega se Komisija zaveda tudi nelagodja zaradi dejstva, da bi se regionalno državno podporo, vključno z morebitnimi prispevki strukturnih skladov, morda lahko uporabilo kot sredstvo za to, da se pridobi gospodarske naložbe iz drugih regij.

Komisija opozarja, da je cilj predpisov Skupnosti, ki zadevajo državno podporo, med drugim zagotavljanje, da se pomoč, namenjeno vplivanju na odločitve podjetij glede lokacije naložb, zagotovi samo prikrajšanim regijam, in da se takšne pomoči ne sme uporabljati v škodo drugih regij. Ta problem je obravnavan tudi v uredbi o splošnih določbah za strukturne sklade in kohezijski sklad ter v smernicah za regionalno podporo v obdobju 2007–2013, namenjene zagotavljanju, da je prispevek teh naložb k regionalnemu razvoju učinkovit in trajnosten.

V skladu s členom 57 splošne uredbe o strukturnih skladih morajo države članice zagotoviti, da projekti ohranijo naložbo, za katero se odobri podpora, za obdobje petih let po njihovem zaključku in za obdobje treh let v primeru malih in srednje velikih podjetij. V primeru spremembe projekta zaradi spremembe narave lastništva posameznega dela infrastrukture ali zaradi prenehanja proizvodne dejavnosti in če ta sprememba vpliva na naravo projekta ali pogoje, pod katerimi se izvaja, ali če ima podjetje ali javni organ zaradi sprememb nepošteno prednost, je treba podporo vrniti. Države članice morajo vsako leto v poročilih o izvajanju operativnih programov Komisijo obvestiti o takšnih temeljnih spremembah. Komisija obvesti druge države članice.

Poleg tega je bila v programskem obdobju 2007–2013 uvedena posebna pravna določba, ki naj bi zagotovila, da podjetja, za katera velja postopek vrnitve denarja, ki je bil nezakonito izplačan po preselitvi proizvodnih dejavnosti v državi članici ali v drugo državo članico, ne morejo pridobiti prispevkov iz skladov. Podobno točka 40 smernic o regionalni podpori določa, da mora biti podpora pogojena z ohranitvijo danega instrumenta v zadevni regiji za obdobje najmanj petih let od datuma zaključka. Če se podporo izračuna na podlagi stroškov plače, je treba delovna mesta ohraniti še tri leta po datumu zaključka projekta. Vsa delovna mesta, ustvarjena z naložbo, je treba ohraniti znotraj zadevne regije za obdobje petih let od datuma, ko je bilo delovno mesto prvič ustvarjeno. V primeru malih in srednje velikih podjetij lahko države članice to obdobje omejijo na tri leta.

Namen te določbe je izogniti se pehanju za subvencijami in zaprtju tovarn samo na podlagi višje ravni javne podpore nekje drugje ob upoštevanju dejstva, da državna podpora predstavlja samo enega izmed dejavnikov, ki vplivajo na odločitve podjetij v zvezi s selitvami, in da drugi dejavniki, kot so na primer plače, znanje in spretnosti, davki in geografska lokacija, pogosto igrajo pomembnejšo vlogo.

Gospe in gospodje, po mojem mnenju je povsem pravilno in naravno razpravljati o vprašanjih, ki zadevajo uporabo evropskih skladov na strateški ravni: o tem ne sme biti nobenega dvoma. Za zaključek bi rad povedal, da gredo sredstva, ki so bila ali bodo uporabljena v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, v korist oseb, ki so doživele negativen vpliv, ali posameznih delavcev, kot so tisti v Belgiji in na Irskem ali kateri koli drugi državi, in zagotovo ne v korist podjetjem. To so sredstva, namenjena podpori oseb, posameznikov, in ne podjetij.

Elisabeth Morin-Chartier, *v imenu skupine PPE.* – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, vrniti se želim k primerom, ki jih moramo obravnavati v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. V zvezi s tem seveda delamo v interesu delavcev, da bi postali bolj zaposljivi, ko jih prizadene brezposelnost v njihovem gospodarskem sektorju.

Toda vrnimo se k primeru podjetja Dell, o katerem je bila prisiljena govoriti gospa Berès. Tovarna na Irskem se osredotoča na proizvodnjo osebnih računalnikov. Trenutek, ko je Komisija podprla gradnjo tovarne istega podjetja na Poljskem, osredotočeno na proizvodnjo prenosnih računalnikov, je bil trenutek – ker je trg narejen tako in ker obstaja večje povpraševanje po prenosnih računalnikih –, ki je signaliziral propad irske tovarne.

Odločitev o tem, na katerem izmed obeh krajev proizvajati, je kazala težave, s katerimi se bomo morali soočiti v imenu irskih delavcev. Zato smo po preučitvi vsakega posameznega primera v delovni skupini za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji pozvali Komisijo, naj skrbno spremlja vso odobreno pomoč vsaki tovarni na ravni evropske ali regionalne pomoči, ker se evropskih politik za podporo, ki jih razvijamo, ne sme uporabljati na neuravnotežen način in ne smejo škodovati delavcem.

Zato želimo, da se tem problemom že na začetku posveti večjo pozornost, da se delavcem ne bo treba spopadati z njimi.

Alan Kelly, *v imenu skupine S&D.* – Gospod predsednik, 8. januarja 2009 so regija Irske Mid-West in zlasti Limerick, Tipperary in North Kerry doživeli gospodarski pretres, v katerem se doslej še nikoli niso znašli. Napoved, da bo več kot 2 000 delovnih mest iz podjetja Dell zapustilo regijo skupaj s tisoči pomožnih delovnih mest, je pomenila izgubo zgodovinskih razsežnosti.

EU je s Skladom za prilagoditev globalizaciji namenila sklad, ki bo neposredno pomagal gospodarsko ranljivim na tem področju. Ko bomo jutri glasovali, bo 14,8 milijonov EUR predstavljalo izročitev in ne razdelitve več kot 2 400 ljudem za pomoč za nov začetek. To bo zelo dobrodošlo.

Denar se bo uporabil za preusposabljanje delavcev, pomoč pri zagonu podjetij in zagotavljanje delovnih mest, ki so nujno potrebna. Dejstvo, da so danes tu prisotni predstavniki sveta delavcev podjetja Dell, kaže, kako globoko se je ta sklad dotaknil delavcev podjetja Dell in zakaj so ga tako močno pozdravili.

Vendar pa moram poudariti, da smo samo na pol poti. Zdaj imamo 18 mesecev, da ga porabimo, našega lokalnega ministra na Irskem, ministra za podjetništvo Coughlana pa danes pozivam, da osebno posreduje in se prepriča, da obstaja načrt za porabo denarja. Gre za enkratno pomoč v denarju za običajne delovne ljudi in takšne priložnost ne bodo več dobili. Minister Coughlan, prosim, prosim, organizirajte se in zagotovite to enkratno priložnost za irsko regijo Mid-West.

Zahvaliti se želim poslancem in še zlasti svojim kolegom za podporo pri vlogi podjetja Dell ter jih prositi, naj podprejo nadaljnje vloge, ki jih bosta v podobnih okoliščinah predložili podjetji Waterford Crystal in SR Technics.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, moja prva pripomba zadeva Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, ki je pravi izraz solidarnosti med državljani in državami EU. Drugič, kot irska poslanka sem zelo zadovoljna, da imajo odpuščeni delavci podjetja Dell vsaj zdaj priložnost veseliti se in načrtovati prihodnost. Toda kot je povedal Alan Kelly, je zelo pomembno zagotoviti, da so vsi programi ali usposabljanja, ki bodo organizirana, oblikovana po meri potreb delavcev in da je možnost ponovnega vstopa na trg dela ali ustanovitev lastnega podjetja jasen cilj kakršne koli podpore.

Nazadnje bi pohvalila še vlogo Parlamenta pri odobritvi sredstev za delavce podjetja Dell. Kljub nekaterim zelo resnim vprašanjem, ki so bila danes zvečer zastavljena tu, delavcev nismo imeli za talce in smo odobrili vlogo za 14,8 milijonov EUR. Vendar pa mora Komisija zagotoviti skladnost industrijske politike EU in da se proračuna EU ne izkorišča za povečanje vrednosti družbenikov v nekaterih podjetjih na škodo delavcev EU.

Marije Cornelissen, v imenu skupine Verts/ALE. – (NL) Vloga Irske za evropska sredstva za tiste, ki so ostali brezposelni potem ko je podjetje Dell zaprlo svojo tovarno na Irskem, je sprožila številna vprašanja, na katera je treba odgovoriti.

Da podjetje, kot je Dell, zapre tovarno v eni državi in jo odpre v drugi, je načeloma rezultat običajnih tržnih sil. Vendar pa različne vrste državne pomoči, ki so vključene v to, spremenijo zadevo. Podjetje Dell je bilo na Irskem ustanovljeno pred mnogimi leti s pomočjo državne pomoči. Zdaj tam zapira tovarno in jo odpira na Poljskem, in sicer ponovno z državno pomočjo. Namesto k socialnemu načrtu, ki bi ga plačalo podjetje Dell, za delavce, ki so zaradi njega brezposelni, se ti ljudje zatekajo k Evropskemu skladu za prilagoditev globalizaciji. Po mojem mnenju to odraža resno nedoslednost v industrijski politiki in politiki zaposlovanja. Koliko delovnih mest je bilo na koncu ustvarjenih z državno pomočjo, ki so jo podjetju Dell namenile Irska, Poljska in Evropska unija?

Zato se zastavlja vprašanje, kako bodo Komisija in države članice skupaj zagotovile doslednost svoje politike. Kako lahko poleg tega zagotovimo, da Sklad za prilagoditev globalizaciji podpira prizadevanja podjetja v korist svojim delavcem, namesto da jih v velikem obsegu nadomešča?

Ilda Figueiredo, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*PT*) Gospod predsednik, vedno smo se zavzemali za pregled politike EU o selitvi podjetij, in vedno smo verjeli, da je Sklad za prilagoditev globalizaciji zgolj blažilni ukrep za delavce, ki so žrtve strategij multinacionalk ali odsotnosti ustrezne industrijske politike, katere cilj so proizvodnja in dobra delovna mesta s pravicami. Zato se zavzemamo za nove politike o socialnem razvoju in napredku.

Vendar pa smo tudi prepričani, da irski delavci ne bi smeli biti dvojno prizadeti zaradi strategije dobička in socialnega dampinga večnacionalnega podjetja Dell, ki je zaprlo tovarno na Irskem in prejelo podporo za ustanovitev na Poljskem.

Zato podpiramo to poročilo.

Vendar pa od Evropske komisije hočemo nekaj odgovorov glede prihodnosti. Hočemo radikalno spremembo politik, učinkovit nadzor podpore večnacionalnim podjetjem, pravo industrijsko politiko in močne naložbe v ustvarjanje delovnih mest s pravicami.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Gospod predsednik, najprej bi se rad iskreno zahvalil Komisiji, da je zagotovila ta radodarna sredstva za brezposelne delavce podjetja Dell. Posebej bi pozdravil Gerryja in Denisa, ki sta danes z nami.

Nedvomno gredo zasluge za pomoč delavcem v podjetju Dell Evropski uniji in predvsem Komisiji, za kar bi se jima rad zahvalil. Zahvalil bi se tudi nekdanjim kolegom, izmed katerih sta dva danes tu, Marian Harkin in Brianu Crowleyu, ter mojemu neposrednemu predhodniku Colmu Burkeu, ki so maja predložili vlogo za sredstva.

Komisija je uvedla dve pomembni spremembi, ki sta bili za nas zelo pomembni: zmanjšanje financiranja 50/50 s 35 za nacionalno vlado in 65 za Komisijo in tudi zmanjšanje številk s 1 000 na 500, zaradi česar bo financiranje verjetno pravočasno na razpolago za ljudi v Waterford Crystal in SR Technics.

Dodal bi še dve opozorili. Prvo je, da bi bilo treba dvoletno podaljšanje obdobja podaljšati na tri, ker bodo mnogi ljudje delali usposabljanja tretje stopnje, ki običajno trajajo tri leta; drugo pa je, da datum začetka ne bi smel biti datum vloge, ampak datum potrditve tu v Parlamentu in v Svetu.

Imam še dve pripombi. Ljudje so zelo hvaležni za to, kar se je zgodilo. Zbudili ste upanje, kjer je vladal brezup. Pokazali ste solidarnost namesto izolacije, ta sklad pa bo dobro uporabljen in ne dvomim, da je to morda najboljši sklad in najboljše financiranje, kar ga je kdaj koli omogočila Evropska komisija. Res najlepša hvala.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, načete so bile številne teme, uporaba Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji pa v meni vzbuja dva občutka.

Prvič, vesel sem, da obstaja. Evropski delavci morajo vedeti, da jih bo Evropa podprla v težkih časih, v kakršnih smo zdaj. Drugič, vesel sem, da je bila Belgija pohvaljena zaradi kakovosti sodelovanja med socialnimi partnerji pri pripravi te zadeve.

Žal nekoliko obžalujem tudi način dela ESPG. Prvič, njegov uspeh odraža težko gospodarsko situacijo v Evropi z vse preveč znanimi posledicami za družbo.

Drugič, v primeru podjetja Dell se je začelo dvomiti v usklajenost sklada z drugimi instrumenti pomoči. V zvezi s tem popolnoma podpiram pripombe, ki jih je predhodno podala moja kolegica gospa Berès.

Nazadnje, v smislu proračuna se odobritve plačil za izvrševanje dodeljevanja finančnih sredstev iz tega sklada prenese iz drugih proračunskih postavk, kolikor vem, pa se sistematično prenesejo iz Evropskega socialnega sklada. Čeprav to omogoča stopnja plačil strukturnih skladov, ki ni tako visoka, kot bi si želeli, je treba strukturne sklade uporabljati skladno z njihovim namenom.

Za zaključek pozivam k skrbnemu premisleku o financiranju ESPG in menim, da Komisija dopušča, čeprav ne neposredno, da se ESPG dodeli polno finančno osnovo, izenačeno z drugimi skladi, ali pa vsaj zagotovi, da se ga ne financira več izključno na račun socialnih strukturnih skladov.

Ivo Belet (PPE). – (*NL*) Podati želim kratko pripombo na strukturne učinke sklada. Seveda smo navdušeni nad danes predloženimi projekti, ki čakajo na jutrišnjo odobritev. Seveda jih je mogoče izboljšati, kar je tudi razlog za mojo kratko pripombo.

Gospe in gospodje, sklad včasih zgreši cilj iz preprostega razloga, ker je postopek preokoren, komisar. Konec koncev je osrednji cilj sklada delavcem, ki so prizadeti in izgubijo delovno mesto, zagotoviti hitro podporo in jim pomagati pri iskanju novega delovnega mesta. To trenutno ne deluje vedno, saj ne moremo ukrepati dovolj hitro, kar je zelo mučno, še posebno za starejše delavce. Nadomestno zaposlovanje in podpora zahtevata hiter, dosleden pristop, ki ga trenutno sploh ni.

Poleg tega Sklad za prilagoditev globalizaciji trpi zaradi pomanjkanja prožnosti, in če je človek odpuščen delavec, ki na nesrečo prihaja iz podjetja, ki ni na seznamu, enostavno ne bo upravičen do podpore. Vsak dan se soočamo s takšnimi zgodbami delavcev, ki so bili prizadeti, vendar niso upravičeni do podpore, in trudimo se razložiti – ker je tako zapleteno –, zakaj ne.

Po mojem mnenju je treba čim prej najti praktične rešitve, komisar, potrebujemo tudi precej hitrejši pristop in tudi, če je mogoče, formulo, ki nam bo omogočila sprejeti na porabo osredotočen način dela. Menim, da je treba v zvezi s tem ukrepati v naslednjih nekaj tednih in mesecih.

Markus Pieper (PPE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, Sklad za prilagoditev globalizaciji ljudem pomaga do nadaljnjega izobraževanja in kvalifikacij. To je socialna stran Evrope in to

je dobra stran. Vendar pa je Komisija preučila tudi subvencije, ki jih je prejelo podjetje Dell na Poljskem, v smislu skladnosti vloge s pravili o državni pomoči. Podjetju Dell je odobrila 54 milijonov EUR poljske državne pomoči, saj naj bi ta pomoč služila regionalnemu gospodarskemu razvoju.

Zaradi tega se najprej zastavlja vprašanje, ali mora med nami v Evropi res vladati konkurenca, ko gre za javni denar. Odgovor je "ne"! Spremeniti moramo pravila o državni pomoči, tako da se ne bo več izplačevalo subvencij za selitve, tudi ne s strani držav članic.

Komisiji bi rad neposredno zastavil še eno vprašanje: ali poljskih 54 milijonov EUR za podjetje Dell vključuje tudi denar iz evropskih strukturnih skladov? Komisar, zakaj Komisija ni izrazila jasnega mnenja v zvezi s tem? Komisijo pozivam, naj resno vzame svojo obveznost nadzora, ki izhaja iz uredb o strukturnih skladih. Evropskega denarja se ne bi smelo plačevati za selitev podjetij znotraj Evropske unije. Kar ste nam dali danes, komisar, je bil dvoumen odgovor. Skrivate se za poročili poljske vlade. Vendar pa niste neposredno preučili, ali je bila resnično upoštevana uredba o evropskem strukturnem skladu.

Dosezimo končno preglednost in objavimo vsako posamezno subvencijo iz strukturnih skladov, kot se dela v kmetijski politiki. To je edini način za vzpostavitev zaupanja v evropsko strukturno politiko.

Csaba Őry (PPE). – (HU) Dobro se spomnim vzpostavitve Sklada za prilagoditev globalizaciji, in celo takrat se je veliko razpravljalo o tem, kako ne bi bila dobra zamisel, če bi se pomoč, plačano iz sklada, namesto za ublažitev izgub uporabljalo za pomoč odpuščenim delavcem pri ponovnem vključevanju na trg dela, s čimer bi se podjetja spodbudilo, da prikladno izkoristijo možnost selitve in torej sklad pokrije stroške stranke, ki je v izgubi.

Primer podjetja Dell je značilen primer tega, saj naše izkušnje kažejo, da gre namesto za ublažitev izgub in solidarnost, za spodbudo, ker podjetje Dell dobi pomoč za presežne delavce in za selitev. Tu gre zgolj za pomanjkanje ustreznega usklajevanja evropskih skladov. Sklad za prilagoditev globalizaciji je del politike konkurence in strukturnih skladov. Nima smisla in ni mogoče imeti kakršnih koli koristi, da ne omenjam, da je v nasprotju z namenom sklada, če te vire uporabimo na protisloven način, brez usklajevanja. Zato bi pozornost Komisije pritegnil k dejstvu, da mora v takšnem primeru razmisliti o uporabi evropskih javnih sredstev na usklajen način, da bi se v prihodnosti izognila takšni zmedi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Gospod predsednik, komisar, gospodarska in finančna kriza je prizadela in bo še naprej močno vplivala na železarsko in jeklarsko industrija in ladjedelništvo. Galaţi, mesto, od koder prihajam, je prizadela izguba na tisoče delovnih mest v metalurški in ladjedelniški industriji.

Uporaba Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji je kratkoročna in srednjeročna rešitev za podporo delavcem, ki so se po izgubi delovnega mesta znašli v težki situaciji. Poudariti želim potrebo po naložbah v modernizacijo podjetij iz sektorja težke industrije, da bi lahko ta v prihodnosti zmanjšala svojo raven onesnaževanja. To nam bo omogočilo ohraniti delovna mesta in tako dolgoročno zaščititi delavce.

Brian Crowley (ALDE). – Gospod predsednik, tako kot kolegi bi se tudi jaz zahvalil komisarju in poročevalcu za njuno delo. Komisija se bo spomnila, da sva se januarja skupaj z nekdanjim kolegom Colmom Burkeom sestala z njim, da bi poskusila zagnati Sklad za prilagoditev globalizaciji za delavce v podjetju Dell.

Menim, da je jasno, koliko na ravni Evropske unije vlagamo v prednostno obravnavanje ljudi, zagotavljanje, da so ljudje v središču vseh politik, si prizadevamo zagotoviti, da so njihova življenja zaščitena, in da se lahko, ko se pojavijo stiske ali težave, Evropska unija hitro odzove.

Osebno se želim zahvaliti komisarju za njegovo aktivno vključenost v celotno zadevo, ne samo tu v Parlamentu ali osebno z mano, ampak tudi za to, da je odpotoval v Limerick in se sestal z delavci.

Drugim kolegom, ki občasno poskušajo preusmeriti pozornost glede drugih zadev, želim povedati, da je Sklad za prilagoditev globalizaciji kljub vsem svojim napakam pozitivna pobuda Evropske unije in tudi takšna, ki bi jo morali spodbujati, da se razvije in raste, pri tem pa bi se morali vrniti k staremu pregovoru: daj človeku ribo in si ga nahranil za en dan, nauči ga, kako se ribe lovi, in si ga nahranil za vse življenje. To nam omogoča Sklad za prilagoditev globalizaciji.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, vrniti se želim k drugi izjavi komisarja Špidle. Rekel je, da ne moremo vplivati na poslovne odločitve. To enostavno ni res. Seveda vplivamo na poslovne odločitve z izplačevanjem subvencij, plačili iz evropskega strukturnega sklada in plačilom pomoči.

Prav zato je Parlament med pogajanji o uredbi razpravljal o tem vprašanju selitev. Nazadnje je Parlament popustil, saj je skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) žal tudi glasovala za, gospod Pieper, in v uredbi o strukturnih skladih določil samo pet let, kar glede na raven subvencij vsekakor ni ustrezno. Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze je bila edina skupina, ki je takrat rekla, da potrebujemo vsaj deset let za del uredbe, ki ga je navedel komisar in ki se nanaša na vračilo sredstev s strani podjetij, ki odidejo. Vse, kar lahko tu rečem, je, da ta primer kaže, da je imela skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze prav.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, z uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji se Evropska unija ponovno združena sooča z gospodarskimi težavami. Tokrat gre za težave, ki so posledica strukturnih sprememb svetovne trgovine. Kot v primeru finančne krize je lahko tudi v primeru boja proti učinkov globalizacije učinkovito samo celovito ukrepanje.

Zaradi finančnih sredstev, pridobljenih za ljudi, ki so izgubili svoje delovno mesto, so belgijski tekstilni delavci in delavci iz tovarne Dell na Irskem dobili takojšnjo priložnost za ponovno usposabljanje in iskanje novega delovnega mesta. Sklad je namenjen tudi spodbujanju podjetništva in samozaposlovanja. Ta pomoč za določene sektorje v različnih državah je ustrezen odraz socialne solidarnosti znotraj EU.

Dejstvo je, da je podjetje del, ki je selitev svoje proizvodnje iz Irske upravičilo s potrebo po tem, da najde državo z nižjimi proizvodnimi stroški, našlo takšno državo, ki je še vedno znotraj meja EU, saj je podjetje Dell našlo lokacijo v mestu Łódź na Poljskem. Mesto Łódź je v težavni situaciji v smislu stopnje zaposlenosti, tovarna Dell pa je ustvarila okoli 2 000 novih delovnih mest. Ta naložba bo imela pomemben vpliv na izboljšanje situacije v Łódźu in njegovi okolici ter bo povečala hitrost razvoja v celotnem vojvodstvu.

Pervenche Berès, *avtorica.* – (FR) Gospod predsednik, rada bi pomirila kolega poslanca gospoda Crowley. Noben izmed članov Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ni dvomil v učinkovitost, koristnost Sklada za prilagoditev globalizaciji. Menimo samo, da ga je mogoče bolje uporabljati.

Vrnila bi se tudi k eni izmed pripomb komisarja, v kateri je pravkar dejal, da je treba preprečiti neupravičeno uporabo sklada. In prav s tem problemom se soočamo danes.

Ko se boste pripravili na predajo pristojnosti glede te zadeve, kaj boste dejali naslednjemu komisarju, pristojnemu za Sklad za prilagoditev globalizaciji? V primeru podjetja Dell je mogoče jasno razbrati, da obstaja nevarnost izkrivljanja postopka in zlorabe sredstev Skupnosti ter odobritev v okviru politike konkurence.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, po mojem mnenju je mogoče razpravo načeloma razdeliti na dve vzporednici. Prva navaja, da Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji deluje, vendar pa obstajajo razlogi za optimizacijo njegove uporabe. Omenjeno je bilo vprašanje časa, čeprav se je po mojem mnenju glede tega vprašanja v določeni meri pretiravalo, saj je dejstvo, da se lahko države članice odzovejo takoj in dobijo povrnjene stroške. Menim, da gre za zadevo, o kateri moramo razpravljati, in da obstaja tudi potreba po iskanju rešitve v tej smeri.

Pojavilo se je tudi vprašanje glede posameznih proračunskih postavk. Res je, da to v času, ko je bil sklad vzpostavljen, dejansko ni bilo mogoče. Vendar pa lahko sklad kljub temu deluje na takšen način. Po mojem mnenju je zato potrebno predložiti vsa vprašanja, ki jih je mogoče predložiti, in tam, kjer je ustrezno, najti zanje boljšo rešitev kot smo jo našli doslej. Vendar pa nič od tega ne postavlja pod vprašaj temeljnega načela, da sklad v obdobjih krize deluje in resnično zagotavlja pomoč.

Drugo vprašanje, ki se je pojavilo v razpravi, je precej bolj zapleteno. To je vprašanje preselitve, vprašanje morebitnega potegovanja za subvencije in cela vrsta drugih vprašanj, ki so povezana s tem in ki so izredno zapletena. Po mojem mnenju je prav, da obravnavamo ta vprašanja, in prav je tudi, da to storimo na podlagi poglobljenega razumevanja dejstev, in tu bi omenil nekaj dejstev v zvezi s primerom podjetja Dell in tudi v zvezi z nekaterimi našimi razmišljanji o celotnem problemu.

Prvo dejstvo je, da so v nasprotju s prevladujočim mnenjem stroški plač na proizvodno enoto po mnenju OECD na Poljskem znatno višji kot na Irskem. Stroški plač na Irskem tako niso nižji, temveč višji kot na Irskem. Tega ne smemo pozabiti, saj sklepanje iz neposredne primerjave v zapletenih situacijah ni zanesljiva metoda. Poudaril bi, da moramo, če želimo razpravljati o teh vprašanjih, precej poglobiti nekatera naša razumevanja, vsaj v zvezi z nekaterimi vprašanji.

Drugo vprašanje zadeva samo podjetje Dell. Res je, da je podjetje del začelo delovati leta 1991 v Limericku, povedano drugače, pred 18 leti. Res je tudi, da ne obstajajo dokazi o tem, da je za to prejelo podporo iz katerega koli evropskega sklada. O tem ni informacij, čeprav ne morem izključiti možnosti, da je podjetje

prejelo podporo iz regionalnih skladov, saj takrat, leta 1990, niso obstajale obveznosti ali načini, ki bi nam omogočili pridobiti te informacije. Dejstvo je tudi, da je podjetje Dell odločitev o selitvi v Łodź sprejelo leta 2007. Prav tako je dejstvo, da je denar, uporabljen kot državna pomoč, poljski denar in da je bila ta pomoč sporočena decembra 2007. Potemtakem ne vključuje sredstev iz evropskih strukturnih skladov. Za takšne primere – in to ne velja za vse primere, ki presegajo 50 milijonov EUR, kot je bilo v tem primeru – poteka zelo podrobna presoja, ki upošteva tudi vprašanja trga dela. Komisija je zaključila, da ti dve dejanji, ki sta časovno tako zelo oddaljeni drugo od drugega, nista povezani. Vendar pa to ne pomeni nič in ne postavlja pod vprašaj dejstva, da je treba večkrat poglobljeno obravnavati vprašanja v zvezi z uporabo evropskih sredstev na podlagi novih informacij in da je nedvomno prav zagotoviti višjo raven skladnosti. Po mojem mnenju je primer podjetja Dell služil kot dobra odskočna deska in je nedvomno prav, da nadaljujemo to razpravo.

Gospe in gospodje, zahvalil bi se vam za to razpravo in za priložnost, da smo skupaj premleli nekatere vidike v zvezi z uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Za konec bi rad povedal, da v okviru naših politik vsekakor obstaja tveganje uporabe sredstev na načine, ki so neustrezni ali ne povsem optimalni, ter da bo to tveganje vedno prisotno v naših politikah, ko se bodo razvijale. Zato je naša odgovornost, da ne pozabimo na to in da smo dovolj smeli, da z novih vidikov preučimo nekatera ustaljena načela ter da spremenimo te stare, ustaljene in morda zastarele načine, kjer bomo našli intelektualne in tehnične rešitve ter dosegli politično soglasje.

Reimer Böge, *poročevalec.* – (*DE*) Gospod predsednik, ponovno bi rad poudaril, da smo si v sodelovanju med Odborom za proračun in Odborom za zaposlovanje in socialne zadeve v zadnjih mesecih prizadevali čim prej vzpostaviti in zagnati postopke na podlagi mnenja slednjega odbora – ki je za ta namen celo oblikoval posebno delovno skupino –, da bi po natančni preučitvi čim prej zagotovili sredstva v interesu prizadetih delavcev in njihovih družin.

Nadalje bi rad povedal, da smo morali med preučevanjem večletnega finančnega programa in novih instrumentov med pregledom proračuna in revizijo preučiti tudi delovanje in dodano vrednost Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, predvsem glede učinka na upravljanje in vzajemno delovanje institucij na nacionalni in evropski ravni. Razmisliti moramo, kako bi bilo mogoče bolje oblikovati vzajemno delovanje z Evropskim socialnim skladom (ESS). Zato moramo biti odprti za vse morebitne razprave, ki bi lahko vodile k izboljšanju.

Glede virov financiranja, komisar, ste imeli seveda s povsem tehničnega vidika popolnoma prav v zvezi s tem, kar ste rekli o odobritvah plačil iz ESS. Želim si, da bi bila na koncu splošna podoba obveznosti in plačil v skladu z večletnim finančnim okvirom za strukturne sklade in za ESS takšna, kot smo se dogovorili v skupnih zneskih. Ne sme se zgoditi, da bi zaradi pomanjkljivega izvajanja, težav z nadzornimi sistemi in sistemom upravljanja ter pozne uporabe teh sredstev denar morebiti ostal neporabljen in da nato vsako leto vzamemo del tega denarja za to, da plačamo za dodatne programe, kot je ta. To ni v interesu tistega, ki jih je ustvaril.

Zaenkrat bomo upoštevali, kar ste povedali o pravilih državne pomoči. Seveda smo enaka vprašanja zastavljali v zvezi s podjetjem Nokia v Bochumu in njegovo selitvijo v Romunijo. Kljub temu moram povedati, da tu obstaja potreba po natančni preučitvi vzajemnega delovanja med Komisijo in obveznostjo poročanja držav članic. Včasih se mi, ko gre za ta vprašanja, zdi, da se zadeve odvijajo na podoben način kot pri spremljanju ribolovnih kvot: vsaka stran malo popusti in na koncu nimamo učinkovitega sistema. Tozadevno bomo ostali osredotočeni in bomo tudi intenzivno spremljali ta vprašanja v podobnih situacijah in vztrajali pri tem, da Komisija ukrepa v skladu s predpisi in pravili, ki smo jih določili leta 2007.

Nazadnje moja prošnja vsem: prosim, jutri glasujte za to uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.

Predsednik. – Razprava je zaključena. Glasovanje bo potekalo v sredo, 25. novembra 2009.

Pisne izjave (člen 149)

Iosif Matula (PPE), v pisni obliki. – (RO) Gospod predsednik, podpiram poročilo kolega Bögeja, saj menim, da mnogi evropski delavci, ki so izgubili delovno mesto, potrebujejo pomoč, vključno s pomočjo iz skladov EU. Leta 2009 je 10 275 delavcev prejelo več kot 37 milijonov EUR, kar niti približno ne dosega najvišje mejne vrednosti v višini 500 milijonov EUR, kot se jih letno zagotovi za ta evropski sklad. Poudariti moram, da so te finance namenjene presežnim delavcem in ne podjetjem. EU ne sme finančno podpirati strategije

podjetij, ki se preselijo in katerih delavci postanejo presežni, še zlasti, če se podjetje preseli izven EU ali sočasno prejme pomoč druge države članice.

Ključnega pomena je, da pozorno spremljamo način, na katerega se odvijajo selitve podjetij. Bremena socialnih stroškov, ki nastanejo pri zaprtju ali selitvi tovarn, se ne sme preložiti na ramena evropskih davkoplačevalcev. Ne pozabimo, da je bil sklad vzpostavljen za zagotavljanje dodatne podpore presežnim delavcem zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnem poslovnem sektorju, po 1. maju 2009 pa tudi tistim delavcem, ki so postali presežni zaradi svetovne finančne in gospodarske krize. Menim, da lahko dostop do evropskih sredstev novim državam članicam zagotovi tudi precejšno podporo in jim omogoči, da prestanejo težave, ki sta jih povzročila gospodarska kriza in prilagajanje konkurenčni strukturi evropskega enotnega trga.

14. Stanje v zvezi z območjem proste trgovine Euromed 2010 (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju Komisiji za ustni odgovor o stanju v zvezi z območjem proste trgovine Euromed 2010, ki ga je postavil Vital Moreira v imenu Odbora za mednarodno trgovino (O-0116/2009 – B7-0222/2009).

Vital Moreira, *avtor*. – (*PT*) Gospod predsednik, komisar, to vprašanje je bilo pripravljeno in predloženo preden smo vedeli, da gospa Ashton ne bo več komisarka za trgovino. Kljub temu upamo, da bo Komisija lahko odgovorila na naše vprašanje.

V njeno pristojnost, kot je bilo predhodno omenjeno, spada trenutna situacija evro-sredozemskega območja proste trgovine, ki je bilo prvotno načrtovano za leto 2010.

Eden od projektov, ki izvirajo iz barcelonskega procesa, začetega leta 1955, je bila vzpostavitev območja proste trgovine v Sredozemlju do leta 2010, ki naj bi temeljilo na regionalnem pristopu in vključevalo mrežo sever–jug in mrežo jug–jug. Ta cilj ostaja zelo oddaljen, imam pa naslednje vprašanje:

ali Komisija meni, da je bila vzpostavitev evro-sredozemskega območja proste trgovine do leta 2010 uresničljiv cilj? Ali Komisija lahko utemelji svoj odgovor?

Drugič, Parlament se zaveda, da bo kmalu sprejet nov evro-sredozemski načrt in da obstajajo možnosti za nov mehanizem za spodbujanje trgovine in naložb v regiji.

Lahko Komisija natančneje pojasni dejanske praktične vidike in učinke takšnega mehanizma?

Tretjič, ali Komisija lahko pojasni stanje v zvezi z agadirskim sporazumom in prizadevanjem EU za njegovo posodobitev ter bolj splošno razsežnost jug–jug barcelonskega procesa, unijo za Sredozemlje?

Četrtič, lahko Komisija pojasni, kako je vključila priporočila iz presoje vplivov na trajnost, ki je bila pripravljena na Univerzi v Manchestru, da bi v pogajanjih upoštevali socialno kohezijo in trajnostni razvoj, kot je bilo priporočeno v tej študiji?

Petič, ali Komisija lahko pojasni Parlamentu, kaj so vključevala ponovna pogajanja o pridružitvenem sporazumu s Sirijo po njegovi zamrznitvi leta 2004?

Šestič, ali Komisija lahko pojasni pogajanja z Libijo, namen teh pogajanj in njihovo trenutno stanje?

Sedmič, številne sredozemske države so izrazile interes za poglobitev in/ali razširitev svojih trgovinskih sporazumov z EU.

Ali Komisija lahko predvsem pojasni Parlamentu to "novo generacijo" pridružitvenih sporazumov?

Ali Komisija lahko, drugič, sporoči Parlamentu, ali bi lahko ob upoštevanju novih pristojnosti v zvezi s trgovino, ki jih Evropskemu parlamentu podeljuje Lizbonska pogodba, upoštevala predhodno resolucijo Parlamenta pri pogajanjih o teh novih sporazumih?

To so moja vprašanja, gospod predsednik, komisar. Glede na trenutno pomembnost barcelonskega procesa in območje južno od EU menimo, da je odgovor na to vprašanje primeren in bo prišel v pravem trenutku.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospod Moreira, odgovarjam v imenu komisarke Ashton.

Glede območja proste trgovine moram povedati, da je bila njegova vzpostavitev uresničljiv cilj, v naslednjem letu pa bomo znatno napredovali v njegovi smeri, čeprav je jasno, da ostaja še veliko, kar moramo storiti, da bi docela uresničili potencial gospodarskega povezovanja v območje Euromed.

Dosežen je bil predvsem napredek glede razsežnosti sever–jug. Evropska unija je sklenila dvostranske pridružitvene sporazume z vsemi sredozemskimi partnerji razen s Sirijo, ki se osredotočajo predvsem na trgovino z blagom. Potekajo tudi druga dvostranska pogajanja za nadaljnje spodbujanje trgovine s kmetijskimi proizvodi, storitev in svobode ustanavljanja ter za oblikovanje zavezujočega mehanizma za reševanje sporov. Nekatera izmed teh pogajanj s že končana, druga pa naj bi se zaključila do leta 2010.

Glede novo začetih pogajanj med Evropsko unijo in našimi sredozemskimi partnerji ter glede vloge Evropskega parlamenta vam lahko v zvezi z razsežnostjo sever—jug povem, da pričakujemo sklenitev sporazuma na Evro-mediteranski ministrski konferenci o trgovini 9. decembra o evro-sredozemskem trgovinskem načrtu po letu 2010, ki odraža cilj postopne spremembe veljavnih pridružitvenih sporazumov Euromed v celovite, obsežne sporazume o prosti trgovini.

Ne govorimo o pogajanjih o novih pridružitvenih sporazumih, ampak o razširitvi in okrepitvi veljavnih sporazumov, da bi se spopadli z vprašanji kot so olajšanje trgovine, tehnične ovire ter sanitarni in fitosanitarni ukrepi in tudi javno naročanje, konkurenca, pravice intelektualne lastnine, trgovina in vprašanja v zvezi s trajnostnim razvojem in preglednostjo.

Dvostranski sporazumi bodo prilagojeni položaju vsakega posameznega južnosredozemskega partnerja. Maroko bo morda prva sredozemska država, s katero bomo naslednje leto začeli pogajanja. Po uveljavitvi Lizbonske pogodbe bo Parlament imel večjo vlogo v trgovinskih zadevah. Komisija je pripravljena tesno sodelovati z vami glede nadaljnjih pogajanj, ki sem jih pravkar omenil.

Območje proste trgovine Euromed ima tudi razsežnost jug–jug. Naši sredozemski partnerji med seboj gradijo mrežo sporazumov o prosti trgovini, agadirski sporazum, ki velja od leta 2007, pa je odprt tudi za druge sredozemske države. Tudi Izrael in Turčija sta podpisala sporazume o prosti trgovini s sredozemskimi partnerji, medtem ko drugi sporazumi še niso zaključeni.

Za oceno trenutnega agadirskega sporazuma je še prezgodaj. Trgovina med štirimi partnerji se je okrepila, vendar manj, kot je bilo prvotno pričakovano. Razlogi za to so številni, kot na primer obstoj netarifnih ovir, pomanjkanje dopolnjevanja med različnimi trgi, odsotnost regionalnega trga, ki bi bil zmožen privlačiti vlagatelje, in nenazadnje dejstvo, da podjetja niso dovolj ozaveščena o priložnostih, ki jih ponujajo ti sporazumi.

Trgovinski načrt Euromed po letu 2010 bi moral pripomoči k reševanju tega problema. Zajema tudi vrsto praktičnih kratkoročnih predlogov, eden izmed njih pa je evro-mediteranski mehanizem za olajšanje trgovine in naložb. Vzpostavitev tega mehanizma bo zagotovila brezplačne, posodobljene, celovite in lahko dostopne informacije o trgovini, naložbenih pogojih in predpisih v območju Euromed, njegov cilj pa je pomoč podjetjem, predvsem MSP, pri delovanju na evro-sredozemskih trgih.

Glede trajnosti je Komisija tako kot glede vseh naših območij proste trgovine izvedla presojo vplivov na trajnost, ki je bila zaključena decembra 2007 in ki se jo uporablja in se jo bo uporabljalo v vseh trenutnih in prihodnjih pogajanjih.

Predvsem glede vprašanja trgovine je Pakt za stabilnost poudaril pomen dolgih prehodnih obdobij, ki so bila določena v pridružitvenih sporazumih za odpravo industrijskih tarif s strani južnosredozemskih držav, in potrebo po določitvi podobnih prehodnih obdobij v trenutnih pogajanjih o kmetijskih projektih.

Razvidno je tudi, da moramo upoštevati stopnjo razvoja naših južnosredozemskih partnerjev v tekočih pogajanjih o storitvah in ustanavljanju.

Poleg tega Komisija v velikem številu teh držav podpira programe davčnih reform, ki lahko pripomorejo k zmanjšanju negativnih učinkov padca prihodkov od tarif, o katerem se poroča v presoji vplivov na trajnost.

Glede sporazuma s Sirijo v letu 2008, ki sem ga omenil, je Komisija začela pregled osnutka pridružitvenega sporazuma, da bi ugotovila, ali so pred njegovo sklenitvijo potrebne tehnične spremembe ali posodobitve. Zadostoval je en krog pogajanj, da smo se s Sirijo dogovorili o spremembah, ki so potrebne za upoštevanje pridružitve Romunije in Bolgarije Evropski uniji ter sprememb tarif, ki so bile v Siriji in Uniji uvedene, odkar so bila leta 2004 pogajanja prekinjena. Pogajanja so bila končana decembra 2008. Prejšnji mesec smo

sporočili, da je Unija zdaj pripravljena podpisati. Sirija je odložila sklenitev sporazuma, da bi preučila njegove gospodarske posledice.

Po drugi strani, kar zadeva pogajanja z Libijo, so se ta začela novembra 2008 v Bruslju, da bi sklenili okvirni sporazum, osredotočen na ambiciozen sporazum o prosti trgovini v zvezi z blagom, storitvami in svobodo ustanavljanja ter tudi regulativnim sodelovanjem. Sklenitev tega sporazuma z Libijo bo zadnji košček sestavljanke. Takrat bo Unija sklenila sporazume o prosti trgovini z vsemi našimi sredozemskimi sosedami, čeprav Libija ni zajeta v evropski sosedski politiki.

Sklenitev tega sporazuma bo izvoznikom EU zagotovila nove priložnosti za izvoz v Libijo in ugodnejše regulativno okolje predvsem v storitvenem sektorju in na trgih nafte in zemeljskega plina. Seveda so pogajanja s Tripolijem še v zgodnji fazi in potrebujemo več časa za sklenitev sporazuma.

Med tem procesom bo Komisija posebno pozorna glede krepitve zmogljivosti glede trgovine in povezanih vprašanj znotraj libijske uprave. Presoja vplivov na trajnost se trenutno dokončuje tudi v Libiji.

Georgios Papastamkos, v imenu skupine PPE. – (EL) Gospod predsednik, podpiramo strateško pomembno partnerstvo Euromed in utrditev političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja ter mir, varnost in stabilnost na območju. Ministre pozivamo, naj na prihajajoči konferenci sprejmejo načrt za uveljavljanje območja proste trgovine. Dvostranski pristop mora spremljati regionalni pristop. Podobno menim, da je poleg razsežnosti sever–jug posebno pomembno gospodarsko regionalno povezovanje jug–jug, ki sta ga omenila predsednik Odbora za mednarodno trgovino gospod Moreira in komisar Tajani. Poudaril bi predvsem potrebo po vključitvi socialnih in okoljskih privilegijev ter fitosanitarnih standardov, ki morajo spremljati odpiranje trgov. Obravnavati moramo tudi določene resne zadeve, povezane z uvozom kmetijskih proizvodov v Evropsko unijo. Osebno sem za krepitev barcelonskega procesa: Unije za Sredozemlje in programov, napovedanih v njegovem okviru v strateških sektorjih, kot sta sodelovanje med malimi in srednje velikimi podjetji ter izkoriščanje obnovljivih virov energije. Nazadnje bi rad še posebno poudaril razvoj pomorskih koridorjev in predlog, ki ga je lani poleti podala Grčija, v zvezi s prometnim observatorijem v vzhodnem Sredozemlju s sedežem v Grčiji.

Kader Arif, *v imenu skupine S&D.* – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, najprej bi se želel zahvaliti gospodu Moreiri za njegov govor.

9. decembra se bodo evro-sredozemski ministri za trgovino sestali, da bi razpravljali o ponovni oživitvi našega gospodarskega in trgovinskega sodelovanja. Prvič, želim, da nam je vsem jasno naslednje: če je bil cilj območja proste trgovine resnično koristiti vsem partnerjem s severa in z juga, potem določitev leta 2010 kot datuma, ko bo uvedeno, ni bila niti realna niti zaželena, saj še vedno obstajajo velike razlike glede razvoja severne in južne strani Sredozemlja.

Poleg tega nekateri še vedno zagovarjajo, da moramo, da bi dosegli napredek evro-sredozemskega partnerstva – ki temelji, če vas spomnim, na treh stebrih: politiki, ekonomiji ter družbi in kulturi –, pozabiti na politične težave, da bi napredovali glede gospodarskega in trgovinskega vidika. Kot ste razbrali, ne verjamem v to čarobno in usodno stališče, da nam lahko samo trgovina pomaga napredovati v smeri skladnega povezovanja, miru in stabilnosti.

Še manj verjamem vanj, saj dejstva govorijo zase. Unija za Sredozemlje naj bi s tem, ko je ignorirala politične spore, ponovno oživila evro-sredozemsko sodelovanje, ki je stagniralo, s tako imenovanimi konkretnimi in vidnimi projekti. Danes stagnira Unija za Sredozemlje, ignorirani politični spori pa so se vrnili in jo preganjajo.

Sem med tistimi, ki so močno navezani na barcelonski proces, ki verjamejo, da se napredka ne meri samo s trgovinskimi statistikami, ki so mimogrede še vedno preveč nenaklonjene našim partnerjem z juga, njihovemu prebivalstvu. Trgovina zavoljo trgovine – ne, nikakor ne verjamem vanjo.

Po drugi strani si lahko predstavljam trgovino, ki je osredotočena na razvoj in katere cilj je zmanjšanje vrzeli med bogatimi in revnimi, zagotavljanje, da se blaginjo deli in da obstaja regionalno povezovanje. Vendar pa je pogajanja še vedno treba obrniti v to smer.

Zato pozivam k temu, da smo na naslednjem zasedanju ambiciozni, da ne razpravljamo samo o tehničnih zadevah v zvezi z odpravo ovir v trgovini, kot da je to cilj. Nesprejemljivo je razmišljati tako.

Regionalno povezovanje, predvsem v smislu mreže jug-jug, rešitve za gospodarsko krizo – ki ima močan vpliv s svojimi povezanimi izgubami delovnih mest –, človeški, socialni in okoljski premisleki ter vprašanje človekovih pravic morajo biti vključeni v naše razprave in ponovno postati naša glavna skrb.

Niccolò Rinaldi, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, glede na čas dneva upam, da mi boste dovolili, da za začetek povzamem iz zbirke "Tisoč in ena noč", saj razpravljamo o arabskem svetu.

V teh pravljicah je zapisano, da tisti, ki brezdelno postava, ne pridobi ničesar, niti spoštovanja, in da se stoječa voda hitro pokvari, kar velja tudi za brezdelne ljudi.

To daje občutek dediščine velike arabske tradicije, ki nas spodbuja, da se otresemo lenobnosti in na najboljši možen način ob upoštevanju dveh dejavnikov ponovno zaženemo evro-mediteranski postopek povezovanja.

Prvi dejavnik je čas. Danes je 50 % južnosredozemskega prebivalstva starega manj kot 18 let in v manj kot 30 letih bomo imeli območje proste trgovine, ki ga bo sestavljala približno milijarda potrošnikov in državljanov. Zato nimamo veliko časa.

Drugi dejavnik je narava trgovinskih sporazumov, ki jih želimo ponuditi tem državam. Kot liberalni demokrati si želimo trgovinske sporazume brez birokratskih struktur ali centralizma, prav tako pa hočemo, da odpravijo nadzor nad sredstvi in premoženjem iz nekaterih oligarhičnih struktur, ki trenutno vlada v partnerskih državah.

Yannick Jadot, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (FR) Gospod predsednik, po 15 letih pogajanj o trgovinskem vidiku barcelonskega procesa imamo zelo resne pomisleke glede tega, ali so pogajanja o sporazumu o prosti trgovini, kot je Euromed, prava rešitev za socialne, politične in gospodarske probleme v regiji.

Presoja vpliva je, kot je bilo povedano, razkrila predvsem, da so obstajali nekateri morda zelo resni negativni vplivi, bodisi socialni, okoljski ali v smislu regionalnega povezovanja.

V tem okviru menimo, komisar, menimo, da je predlog, ki ga je podala Komisija – načrt za leto 2010 in po tem letu –, s svojim vidikom dvostranskega sporazuma o prosti trgovini preveč enostranski, da bi šel v pravo smer

Podpiramo predlog resolucije, o katerem razpravljamo danes, nenazadnje tudi zato, ker zastavlja vsa vprašanja v zvezi s socialnimi vplivi, okoljskimi vplivi in vplivi na regionalno povezovanje, in predvsem, ker v odstavku 10 poziva k ponovnemu pregledu ciljev trgovinskih sporazumov, zlasti glede teh socialnih in okoljskih vprašanj, in predvsem zato, ker bi morda s pregledom teh sporazumov lahko razmišljali o ponovni vključitvi trgovinskega vidika v celotni barcelonski proces.

Willy Meyer, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*ES*) Gospod predsednik, moja skupina meni, da je nemogoče ločiti del projekta Euromed, ki zadeva trgovino, priseljevanje ali financiranje, od političnega dela. Naša skupina je zato proti temu, da Evropska unija da Izraelu in Kraljevini Maroko ta visoki status, saj sta oba nemirni območji, neskladni z unijo za mir na podlagi mednarodnega prava.

Menimo, da bi morali biti Evropska unija in Evropska komisija precej natančnejši glede vrednot, ki nas vodijo k projektu za skupni mir in varnost.

Saharska voditeljica na primer trenutno gladovno stavka na španskem otoku Lanzarote, ker ji Kraljevina Maroko ne dovoli vstopiti na zasedena ozemlja. To je pomembna zadeva, ki bo od evropskih institucij zahtevala sprejetje trdnega stališča v zvezi s Kraljevino Maroko.

Menim, da pri Uniji za Sredozemlje ne gre samo za trgovino, ampak tudi za obrambo mednarodnega prava in človekovih pravic.

William (The Earl of) Dartmouth, *v imenu skupine EFD.* – Gospod predsednik, Stranka za neodvisnost Združenega kraljestva nasprotuje sporazumu Euromed, in sicer zaradi naslednjega: Euromed bo zagotavljal znatne trgovinske koncesije in celo subvencije državam, ki niso države članice EU. In to se bo izvajalo na neposredne ali posredne stroške britanskih davkoplačevalcev. Ko je predstavnik komisarja govoril o Euromedu Odboru za mednarodno trgovino, katerega član imam čast biti poleg drugih tu prisotnih, je dejal – in tu dobesedno citiram – da "ni dvomov glede izvajanja vseh predpisov EU". Nadalje je povedal, da bo uporaba predpisov EU inteligentna in izbirna.

V nasprotju s tem v Združenem kraljestvu prenašamo uporabo vseh predpisov EU, ki so tudi prizadeli naše gospodarstvo, in sicer njihovo uporabo na način, ki je neinteligenten in tudi univerzalen.

Ne dovoli se nam niti imeti takšnih žarnic, kot bi jih želeli imeti. Toda ne gre samo za žarnice. Po uveljavitvi Lizbonske pogodbe nam bodo v Združenem kraljestvu v večjem ali manjšem obsegu vladali trije prijatelji: predsednik Komisije, novo imenovani predsednik Sveta – ki je zagotovo Tintinov ded – in visoka predstavnica gospa Cathy Ashton, ki je bila v svojih poznih tridesetih letih ena izmed štirih plačanih uradnikov skrajno levičarske kampanje za jedrsko razorožitev.

To je resna zadeva in to so ljudje, s katerimi smo obtičali, vendar pa državam Euromed sploh ne bo treba prenašati treh prijateljev.

Gre tudi za vprašanje človekovih pravic. Tu moram vprašati, kaj se dogaja. Izmed vseh držav se je prav Siriji in Libiji ponudilo trgovinske koncesije in celo subvencije z naše strani, toda kje je zaščita človekovih pravic? Za ti dve državi je ni videti, toda obe imata precej dolg in prezira vreden seznam. Kot nekdo, ki je bil v šestdesetih letih prejšnjega stoletja najstnik, moram povedati, da so morali predlagatelji tega dela resolucije nekaj pokaditi, zato nasprotujemo vsem delom te resolucije.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Gospod predsednik, prosta trgovina je lahko dobra zadeva, če se ne ustavi zgolj pri prosti trgovini. Pri sporazumih, kot je ta, gre za precej več kot to, in tudi mora iti. Ne sme iti samo za vzpostavitev območja proste trgovine, iti mora tudi za trajne učinke. Iti mora za razvoj. Iti mora tudi za zagotavljanje varnosti. Iti mora tudi za vzpostavljanje blaginje za vse. To je precej pomembnejše od zagotavljanja, da poteka resnična liberalizacija, da se odpirajo trgi in da ima na koncu postopka korist nekaj ljudi. Če hočemo narediti trgovino svobodnejšo, mora biti cilj vseh teh prizadevanj – tu in v naših sosednjih državah na jugu – boj proti brezposelnosti. Cilj teh prizadevanj mora biti ustvarjanje številnejših priložnosti, predvsem za ženske, mlade in podeželsko prebivalstvo. Če je naš cilj to, potem smo na pravi poti. Če je naš cilj samo liberalizacija, odprtje in omogočanje, da se nekaj ljudi okoristi, potem smo na napačni poti.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, temeljni cilj sredozemskih pridružitvenih sporazumov je predvsem tesnejše sodelovanje Evropske unije, zlasti na področju trgovine, s sredozemskimi državami ter tudi preoblikovanje gospodarstev teh držav. Na ta način lahko EU pomaga arabskemu svetu pri preoblikovanju v regijo blaginje, ta pa bo ustvarila pogoje za tesnejše sodelovanje in dala priložnost za stabilnost v regiji.

Zato si moramo po svojih najboljših močeh prizadevati za pospešitev procesa, ki se je začel v Barceloni, pri tem pa posvetiti posebno pozornost vprašanjem v zvezi z demokracijo, ohranitvijo pravne države, vrednotami, človekovim dostojanstvom ter gospodarskim in socialnim razvojem. V tem okviru bo pomembno vlogo igrala tudi krepitev medkulturnega dialoga.

Po mojem mnenju lahko liberalizacija trgovine s kmetijskimi proizvodi v evro-sredozemskem območju prispeva h koristni trgovinski izmenjavi pod pogojem, da se EU osredotoči predvsem na izvoz žit, mesa in mleka ter na uvoz sadja in zelenjave iz sredozemskih držav. Uresničitev tako zelo ambicioznega akcijskega načrta kot je evro-sredozemsko partnerstvo bo zahtevalo izjemna prizadevanja in številne kompromise držav, ki sodelujejo v procesu.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, pred nekaj tedni sem se udeležil srečanja Delegacije za odnose s Kanado. Razpravljala je o sporazumu o prosti trgovini, ki ga Evropska unija izvaja s Kanado. Pred tem smo tu v Parlamentu razpravljali o sporazumu o prosti trgovini s Severno Korejo. Danes razpravljamo o sporazumu o prosti trgovini v območju Euromed.

Ali Komisija lahko odgovori na vprašanje, o koliko sporazumih o prosti trgovini se pogajamo ali smo se pogajali doslej? Drugič, kje je čista korist za države Evropske unije? Tretjič, kje so priložnosti za podjetja in podjetnike z vidika ustvarjanja delovnih mest in gospodarskega vidika.

Nazadnje, ne strinjam se nujno s pripombami gospoda Williama (The Earl of) Dartmoutha, vendar pa želim slišati odgovor na njegovo osrednje vprašanje brez omenjanja osebnosti.

Diane Dodds (NI). – Gospod predsednik, v tej razpravi je šlo za liberalizacijo trgovine, pred tem Parlamentom pa danes stojim kot Evropejka, ki verjame v sodelovanje narodov, toda ne kot Evropejka, ki verjame v federalizem trenutnega projekta.

Lizbonska pogodba bo Združenemu kraljestvu zmanjšala pristojnosti za nadzor trgovine in izvajanje trgovine s komer koli želi. Poleg tega se zmanjševanje demokracije v Združenem kraljestvu in tudi v Evropi očitno kaže v dogodkih prejšnjega tedna, ko smo izvedli imenovanje predsednika in izbrali visoko predstavnico za zunanje zadeve, ki nikoli ni bila izvoljena nosilka funkcije, vendar pa bo predstavljala ljudi Evrope v zunanjih zadevah. To zagotovo ni situacija, ki jo lahko Komisija odložila, zato bi bilo zanimivo slišati njena stališča.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, ko obravnavamo vzpostavitev evro-sredozemskega območja proste trgovine ne smemo pozabiti na dve stvari.

Ena izmed njiju je splošna pripomba, ki se nanaša na države v južnem in vzhodnem Sredozemlju in tudi na večino držav v razvoju, s katerimi želi Evropska unija skleniti podobne sporazume, zlasti z državami, ki jih zavezuje skupna kmetijska politika.

Tu so primerne besede dominikanca Lacordaireja: "Med šibkimi in močnimi, med bogatimi in revnimi, med gospodarjem in sužnjem je svoboda tista, ki zatira, in zakon tisti, ki osvobaja." Enostavno ne moremo ignorirati očitnih in pomembnih socialno-ekonomskih vzporednic, ki so tu v igri, niti ogromnih razlik v stopnji razvoja proizvodnih sistemov med državami na severu in jugu Sredozemlja.

Liberalizacija trgovine, zlasti v ranljivih sektorjih kot sta kmetijstvo in ribištvo, je vsekakor bila zaostrovalni dejavnik v trenutni gospodarski in socialni krizi zaradi pritiska, ki ga je izvajala na šibkejše proizvodne sisteme, zaposlovanje in socialne pravice, zaradi povečanja odvisnosti, ki je še posebno resna, ko gre za hrano, in ki ogroža svoboden razvoj in suverenost vsake države.

Kot je že bilo omenjeno, se lahko še vedno spomnimo situacije v Palestini in Zahodni Sahari, ki je v tej razpravi ne smemo prezreti.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Gospod predsednik, mislim, da lahko svoje povem celo v manj kot minuti. Tudi jaz imam vprašanje za komisarja. Strinjamo se, da sporazumi o prosti trgovini in trgovinski sporazumi ne smejo biti omejeni na trgovino, ampak morajo imeti tudi druge cilje, ki bodo na koncu koristili vsem nam. V kakšnem obsegu naj bi ta proces pomenil, da bomo mi in tudi naši partnerji uživali večjo demokracijo, večje človekove pravice in pravičnejšo porazdelitev bogastva? Je kaj od tega že mogoče razbrati ali pa bo potrebno še nekaj časa? Če je tako, koliko časa?

Kader Arif (S&D). – (FR) Gospod predsednik, nisem pričakoval, da bom moral odgovoriti gospe Dodds, vendar pa bi ji povedal samo, naj prebere Lizbonsko pogodbo, saj bo odbor, ki ga bo Lizbonska pogodba okrepila, prav Odbor za mednarodno trgovino. Zato lahko rečem, da bo, ko bo prišel ta čas, Evropski parlament imel nekoliko več vpliva v prihajajočih mesecih ali letih.

Gospod Moreira je komisarju zastavil nekaj zelo natančnih vprašanj. Gospoda Tajanija sem slišal odgovoriti: Libija in Sirija. Bilo je vprašanje, ki je bilo odpravljeno zelo hitro, in to je bilo celotno vprašanje človekovih pravic, na katerega ni bilo podrobnega odgovora. Zelo si želim napredka v pogajanjih z Libijo in Sirijo, vendar pa je treba sočasno dati natančne odgovore na vprašanja, poizvedbe in zahteve EU glede človekovih pravic.

Moja druga pripomba je, da se mi zdi nemogoče govoriti o evro-sredozemskem območju, ne da bi načeli izraelsko-palestinsko vprašanje, ko vidimo, da se danes uvaža proizvode iz zasedenih ozemelj. Zato bi tudi jaz rad vedel, kakšno je stališče Komisije glede tega vprašanja.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi želel poudariti, da odsotnost komisarke Ashton ni povezana s položajem, ki ga bo prevzela 1. decembra, ampak z drugimi institucionalnimi obveznostmi, ki zadevajo njen trenutni položaj.

Poskusil bom odgovoriti na vaša vprašanja, kolikor je mogoče. Odgovori, ki ji ne bom mogel podati, bodo vsem poslancem zagotovljeni v pisni obliki, saj bom vaša vprašanja posredoval komisarki Ashton in njenemu osebju.

Poudaril bi, da je zavezanost Evropske komisije človekovim pravicam vedno bila v središču vsakega njenega ukrepanja. Tudi v moji službi, namreč službi za promet, smo si vedno na vso moč prizadevali v vseh naših pobudah v Afriki dati prednost zagotavljanju politične stabilnosti in spoštovanju človekovih pravic in predpisov. Ta zaveza je del političnega projekta Evropske komisije. Poleg tega sporazumi o prosti trgovini vedno vključujejo določbe o sodelovanju.

Zato bi vsem poslancem zagotovil, da Komisija nikoli ne podcenjuje pomena spoštovanja človekovih pravic in svoje dolžnosti, da države, s katerimi potekajo pogajanja, spomni na to vprašanje. Situacije se nenehno nadzoruje, in če to velja za države, ki so zaprosile za članstvo v Evropski uniji, je razlog še bolj utemeljen, da se s tem nadaljuje v državah, udeleženih v pogajanjih.

Glede Sirije pridružitveni sporazum na splošno sledi vzorcu evro-sredozemskih sporazumov, saj zahteva reden politični, gospodarski in socialni dialog ter sodelovanje v številnih sektorjih. Določa napredno

vzpostavitev območja proste trgovine v največ 12 letih in hkrati zajema daljnosežne in bistvene določbe v številnih sektorjih, kot so določbe, povezane s trgovino, ki jih drugi evro-sredozemski pridružitveni sporazumi ne zajemajo. V mislih imam odpravo svetovne tarife za kmetijske proizvode, določbe o tehničnih ovirah v trgovini, sanitarne in fitosanitarne ukrepe, olajšanje trgovine, pravico do ustanavljanja in storitev, javno naročanje in nazadnje mehanizem za reševanje trgovinskih sporov.

Glede Libije moram povedati, da je ta država po težkem obdobju odnosov z mednarodno skupnostjo ukrepala, da bi normalizirala politične in gospodarske odnose s svojimi zunanjimi partnerji.

Celo med obiskom Libije kot komisar za promet sem opazil željo po obrnitvi trenda, ki je vedno obstajala v preteklosti. Rekel bi, da se Libija vedno strinja s cilji in splošno vsebino osnutkov pravnih besedil o trgovini z blagom, storitvah in pravici do ustanavljanja, trgovinskih predpisih, vključno s predpisi v zvezi z javnimi naročili, in regulativnem sodelovanju v številnih sektorjih pravnega reda Skupnosti. Libija se je strinjala tudi z drugimi določbami, vendar ponavljam, da bo Komisija v vsakem primeru še naprej odločna.

Upam, da sem bil pri odgovarjanju na vaša vprašanja kolikor je mogoče natančen.

Glede natančnega števila sporazumov o prosti trgovini, o katerih se pogaja Komisija, bomo jasnejši in celovitejši odgovor zagotovili v pisni obliki prek osebja komisarke Ashton.

Predsednik. – Prejel sem pet predlogov resolucije⁽⁴⁾, predloženih v skladu s členom 115(5) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo, 25. novembra 2009.

15. Varnost in interoperabilnost železniškega sistema Skupnosti (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju Komisiji za ustni odgovor o varnosti in interoperabilnosti železniškega sistema Skupnosti, ki ga je v imenu Odbora za promet in turizem predložil Brian Simpson (O-0129/2009 – B7-0227/2009)

Brian Simpson, *avtor*. – Gospod predsednik, govorim v imenu Odbora za promet in turizem in bom predstavil to vprašanje za ustni odgovor, ki sta ga spodbudili nedavni nesreči v Italiji in na Nizozemskem, ki sta žal obe zahtevali smrtne žrtve.

Menim, da je prav, da izpostavim, da je železnica še vedno eno izmed najvarnejših načinov prevoza, namen mojega odbora pa je zagotovo storiti vse, kar lahko, da zagotovi, da bo tako tudi ostalo. Zato tudi to vprašanje za ustni odgovor.

V Evropskem parlamentu smo varnost železnice vedno jemali zelo resno. Posledica tega je bila nedavna Direktiva o varnosti na železnici, ki je nastala na podlagi številnih pobud in poročil v zvezi z železnico, ki jih je Parlament sprejel v več letih.

Vendar pa smo nejevoljni zaradi nezmožnosti železniških podjetij in nacionalnih vlad, da bi v preteklih letih ukrepali na ključnih področjih. To se odraža pri preučevanju ključne zakonodaje in zlasti izvajanju takšne zakonodaje v mednarodnem pravu, ki je bila v najboljšem primeru neenotna in v najslabšem primeru povsem protekcionistična.

Poročilo Komisije o napredku o izvajanju Direktive o varnosti na železnici navaja, da nacionalni standardi in predpisi ustvarjajo oviro za docela povezan železniški sistem. Zaradi tega se nato zastavlja vprašanje, ali ta nacionalna pravila prav tako ogrožajo varnost.

Kaj pa interoperabilnost v železniškem sektorju? Ali nacionalne ovire preprečuje napredek tudi na tem področju ali železniška industrija ni pripravljena sprejeti koncepta interoperabilnosti?

Zakaj je napredek glede ERTMS tako počasen in ali bodo propadla naša prizadevanja za vzpostavitev sistema subjektov, zadolženih za vzdrževanje, do konca naslednjega leta?

⁽⁴⁾ Glej zapisnik.

To so vsa vprašanja, na katera kot odbor pričakujemo odgovore. In v povezavi s tem bi radi od Komisije izvedeli, katere nacionalne ovire in vrzeli ter katere države članice trenutno najbolj zavirajo napredek interoperabilnosti.

Ali bo Komisija v povezavi s tem uporabila razpoložljiva pravna pooblastila, da zagotovi skladnost s pravom Skupnosti?

Vem, da je za probleme, predvsem v zvezi z železniškim tovornim prometom, vendar ne izključno na tem področju, odgovoren Svet. Skupaj z odborom želim sodelovati s Komisijo in industrijo pri razvoju varnega, povezanega, interoperabilnega železniškega omrežja.

Moj odbor se zdaj sprašuje, ali varnostni vidik, zlasti ker se nanaša na tovorne vagone, začenja ogrožati ta neuspeh pri izvajanju evropske zakonodaje.

Če je res tako, potem je potrebno ukrepanje. Vendar pa je ukrepanje potrebno tudi za zagotavljanje povezanosti in interoperabilnosti, če naj železniški potniški promet razvije poln potencial in če naj železniški tovorni promet preživi.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, preden začnemo z razpravo bi rad podal nekaj bistvenih uvodnih pripomb.

Šele ko bodo tehnične preiskave, ki jih opravljajo neodvisni italijanski in nizozemski organi, ugotovili točne vzroke za nesreči v Viareggiu in na Nizozemskem, bomo lahko izpeljali zaključke v zvezi z morebitnimi izboljšavami zakonodaje Skupnosti o varnosti v železniškem prometu.

Poleg tega želim, kot je poudaril gospod Simpson, kljub tem nesrečam, iz katerih se moramo očitno učiti v smislu varnosti železnice – da bi pokazali svojo zavezanost temu, smo organizirali vrsto dogodkov, ki jim je prisostvoval tudi gospod Simpson –, poudariti, da železniški promet v Evropi kljub temu zagotavlja posebno visoko raven varnosti v primerjavi z drugimi prevoznimi sredstvi.

Poročilo o trenutnem prvem železniškem paketu, ki ga je Komisija sprejela leta 2006, in najnovejše statistike kažejo, da odprtje trga konkurenci ni imelo nobenih negativnih vplivov na splošno raven varnosti železnice, ki se nasprotno še naprej izboljšuje. Vendar pa moramo biti odločni, da zagotovimo nadaljevanje izboljšav, in vsekakor se ne moremo zadovoljiti z že dobljenimi rezultati. Liberalizacija pravzaprav pomeni, da se bo število operaterjev na naših omrežjih povečevalo, zato moramo nenehno ocenjevati kakovost prisotnih operaterjev.

Po nesreči v Viareggiu sta Komisija in Evropska železniška agencija organizirala številna srečanja z vsemi zainteresiranimi stranmi, pripravljen pa je bil tudi kratkoročni in dolgoročni akcijski načrt za zmanjševanje tveganja, da ponovno pride do takšnih nesreč. Načrt je bil sprejet na konferenci o varnosti na železnici, ki ga je, kot je že bilo omenjeno, 8. septembra 2009 organizirala Komisija.

Če se posvetim vprašanju varnosti tovornih vagonov, predvsem vzdrževanju njihovih kritičnih sestavnih delov kot so osi, je Evropska železniška agencija oblikovala delovno skupino, sestavljeno iz strokovnjakov iz industrije in iz nacionalnih varnostnih organov, ki se je doslej sestala že trikrat.

Delovna skupina ima delovni program, sestavljen iz dveh korakov, njegovi rezultati pa morajo biti objavljeni decembra 2009 in junija 2010.

Prvi korak je sestavljen iz razvoja nujnega inšpekcijskega programa za ugotovitev stanja vagonov, ki so v uporabi, in tudi kakovosti njihovih osi. Pomembno je, da se teh ukrepov ne sprejme izolirano na nacionalni ravni, ampak da se jih koordinira na evropski ravni, da bi dobili rezultate, ki jih bodo sprejele vse države članice.

V drugem koraku bo obravnavano splošnejše vprašanje vzdrževanja, da bi ugotovili, ali je potrebno in v kakšnem obsegu je potrebno uskladiti različne elemente sistema vzdrževanja, namreč tehnične standarde, postopke ter merilne metode in metode preskušanja.

Sistem določb o uporabi tovornih vagonov v mednarodnem in nacionalnem prometu, ki je veljal pred odprtjem trga do leta 2006, je nacionalnim podjetjem dal odgovornost in svobodo, da določijo vse te vidike. Takšna odsotnost usklajenih standardov se ne zdi več sprejemljiva v novem okviru, ki ga urejajo tehnične specifikacije za interoperabilnost vagonov in novi zasebni sporazum, Splošna pogodba za uporabo vagonov, med tehničnimi operaterji vagonov in železniškimi podjetji.

V zvezi s potrjevanjem subjektov, zadolženih za vzdrževanje, bo Evropska železniška agencija naredila vse, kar je v njeni moči, da Komisiji omogoči, da se drži časovnega razporeda, določenega v omenjeni direktivi, in sprejela sistem potrjevanja do konca leta 2010.

Daleč od tega, da bi bil dodatna ovira za operaterje v železniškem sektorju, bo sistem potrjevanja, ki bo opredelil merila, ki morajo biti izpolnjena, da se operaterja prizna za subjekt, zadolžen za vzdrževanje, zagotovil priložnosti, ki so bile do danes omejene samo na določena podjetja.

Nacionalne prakse ali pomanjkljivosti, ki ovirajo interoperabilnost, se večinoma nanašajo na prehod s starega sistema, ki so ga urejali nacionalni železniški monopoli, na novi sistem, ki so ga uvedle direktive o interoperabilnosti in varnosti na železnici. Zadevne ovire so opisane v sporočilu, ki ga je Komisija sprejela septembra.

Za odpravo teh ovir je Evropska železniška agencija leta 2008 začela z delom na vzajemni odobritvi voznega parka. V zvezi s tem agencija razvršča vse nacionalne standarde na podlagi usklajenega seznama tehničnih parametrov, preden se bo začela s primerjavo standardov v različnih državah članicah, da bi ugotovila raven enakovrednosti. Cilj je odpraviti prakso, običajno v železniškem sektorju, zatekanja k nacionalnim standardom, da se ovira odobritev voznega parka, ki so ga že odobrile druge države članice.

Oklevanje držav članic in industrije glede skladnosti z novim pravnim okvirom predstavlja dodatno oviro za interoperabilnost. To oklevanje ovira oblikovanje evropskega železniškega območja, utemeljenega na skupnih usklajenih standardih, ki so potrebni za omogočanje optimalnega delovanja trga.

Dolgo sem govoril, vendar je bilo res veliko vprašanj. Zdaj bom zaključil.

ERTMS je vzpostavljen in je dal pozitivne rezultate nad 2 000 kilometrov. Res je, da so bile originalne specifikacije dvoumne, zaradi česar je prišlo do različnega razlaganja, vendar pa so bile te dvoumnosti odpravljene leta 2007. S sklepom Komisije z dne 23. marca 2008 je uporaba te nove različice, znana kot "2.3.0d", postala obvezna.

Države članice in ta sektor si trenutno prizadevajo za nadgradnjo prizadetih železniških prog, problem neskladnih aplikacij na nacionalni ravni pa se s tem rešuje. Vse nove aplikacije temeljijo na skladnih standardih.

Komisija bo v skladu s svojimi obveznostmi zagotovila finančno podporo sektorju za nadgradnjo vseh prog in vlakov, opremljenih s tem sistemom, tako da bodo skladni z novo različico. Doslej je bilo v okviru zbiranja predlogov v letu 2009 ERTMS dodeljenih 250 milijonov EUR, del tega zneska pa bo uporabljen za posodobitev zadevnih računalniških programov.

Georges Bach, *v imenu skupine PPE.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, prav imate, železniški sistem je zelo varen sistem, če ga primerjamo z drugimi oblikami prevoza. Poleg mnogih pozitivnih elementov je liberalizacija prinesla tudi raven manjše varnosti v obliki razdrobljenosti posameznih podjetij, ločitve infrastrukture in operacij, oddajanja vzdrževalnega dela zunanjim izvajalcem in lizinga materiala in osebja.

Po mojem mnenju je treba zagotoviti, da nacionalni varnostni organi izdajo varnostna potrdila in odobritve v skladu s tistim, kar je določila Evropska železniška agencija. Je nadzor ustrezen? Ali je na primer zagotovljeno, da se usposabljanje osebja, potrjevanje in delovne pogoje ustrezno nadzoruje? Kakšna je situacija v zvezi z uvedbo standardiziranega potrjevanja Skupnosti? Kakšna je situacija v zvezi z evropsko licenco za strojevodje? Prav tako je treba podvojiti prizadevanja v zvezi z evropskim sistemom železniške signalizacije (ERTMS).

Nedavni izvedbeni načrt, ki ste ga omenili, mora biti zavezujoč in se ga ne sme odlagati zaradi finančnih ali nacionalnih pomislekov. Nadaljevati je treba s prizadevanji v zvezi z uvedbo tehničnih specifikacij za interoperabilnost (TSI) in jih razširiti. Te bi predstavljale velik napredek, zlasti v smislu standardizacije materialov, in bi zagotovile višjo raven varnosti v zvezi z vzdrževanjem materialov.

Mnoge izmed nedavnih železniških nesreč in nesreč, do katerih je skoraj prišlo, so nastale zaradi pomanjkljivega vzdrževanja. Zaradi stroškov se zanemarja predvsem intenzivnost, razmaki med vzdrževanji pa se podaljšujejo. Kakšna je situacija v zvezi z vseevropskim sistemom potrjevanja vzdrževalnih del? Menim, da je treba storiti vse, kar je mogoče, da vsaki posamezni državi članici preprečimo, da se vrne k svojim starim pravilom ter ukrepa neodvisno in neskladno. Predvsem mejni prehodi med posameznimi državami predstavljajo varnostno tveganje. Kako namerava Komisija premagati ta problem kratkoročno? Pozval bi vas tudi, da pri svoji oceni zagotovite, da ne boste pozabili na socialni vidik – treba ga je upoštevati.

Bogusław Liberadzki, *v imenu skupine S&D.* – (*PL*) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil gospodu Simpsonu za vprašanje, ki ga je zastavil, in mu čestital, ker je njegovo vprašanje postalo tema naše razprave. Je zelo pozna razprava, ob pozni večerni uri, vendar pa je zelo dobro, da razpravljamo o tem. Ko je bila prikazana tema vprašanja, smo videli besede: kontekst – evropski železniški sistem. Drznem si trditi, da ta trenutek še nimamo evropskega železniškega sistema.

Zakaj ne? Vsaka železnica ima svoje tehnične standarde. Če so električne železnice, uporabljajo bodisi enosmerni bodisi izmenični tok. Če gre za izmenični tok, je moč bodisi 15 kV ali 30 kV ali 35 kV. Povem vam lahko zanimivost, ki je še posebno primerna v prisotnosti gospoda Tajanija. V sistemu sever–jug sta dve železnici, ki sta podobni – na Poljskem in v Italiji. Vse ostale se razlikujejo. Zato, gospod predsednik, dajmo železnicam priložnost. Vzpostavimo pravi evropski železniški sistem, čeprav je to treba narediti navkljub vsemogočnim, nacionalnim železniškim prevoznikom.

Michael Cramer, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, varnost je sveta. Biti mora glavna prednostna naloga. Kar se je nedavno zgodilo v Berlinu, kjer se je ustavil prevoz s cestno železnico zaradi prednostne uporabe dobičkov, mora ostati izreden primer. Kar niso mogle doseči bombe in granate v vojni, smo morali v Berlinu izkušati zadnjih šest mesecev. Takšno stanje se ne more nadaljevati.

Argumente v zvezi z varnostjo se pogosto predstavi tudi, ko se želi nekdo postaviti na pot konkurenci. V takšnih primerih se oblikuje varnostne argumente, da bi popolnoma preprečili odprtje omrežij, kar smo uredili z zakonodajo in je s 1. januarjem 2007 postalo obvezno za vse države članice. Morate posredovati – ne smemo dovoliti zlorabe argumentov.

Seveda varnost stane, vendar pa potrebujemo naložbe v infrastrukturo in varnost. Denar je na voljo. Vse bi spomnil, da oprostitev plačila trošarine za kerozin evropske davkoplačevalce vsako leto stane 14 milijard EUR. Če bi ta denar porabili za varnost, bi imeli evropski železniški trg in zagotovljeno varnost,

Jacky Hénin, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, da bi se pripravili na konkurenco na železnici, so evropske direktive uveljavile ločitev železniškega omrežja in prevoznih dejavnosti, s čimer je bila preprečena vsakršna standardizacija. Rezultat: vlaki v Franciji danes vozijo počasneje na sekundarnem omrežju kot so na začetku 20. stoletja. Tretjina omrežja bo uničena zaradi pomanjkanja sredstev za njegovo vzdrževanje. Vsa železniška združenja, vsi strokovnjaki pravijo, da bo ta situacija neizogibno povzročila grozne nesreče.

Vendar to ni dovolj. Vedno obstaja potreba po večjem dobičku. Zato obstaja pripravljenost žrtvovati varnost na železnici s prepovedjo nacionalnih varnostnih predpisov, ki zagotavljajo največjo zaščito, za prihodnje minimalne evropske predpise. Ponovno se žrtvuje splošne evropske interese zavoljo kapitalističnega pohlepa.

Thalys je pravi model za Evropo, saj ga zaznamuje evropsko železniško sodelovanje, ki upošteva predpise o zaščiti delavcev in maksimalne varnostne predpise. To je popolno nasprotje nebrzdane konkurence, ki jo uporabnikom železnice nalagajo evropske direktive. Da bi zagotovili varnost uporabnikov železnice in prebivalcev spričo tveganega prometa pri prevozu tovora, je treba razveljaviti evropske železniške pakete.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Gospod predsednik, pravzaprav ni presenetljivo. Povemo lahko eno stvar in to je, da se tam, kjer se odvijata liberalizacija in privatizacija, poveča število nesreč in resnih dogodkov. Razlog je očiten, saj so tam, kjer obstaja potreba po velikih dobičkih, slabo plačani delavci; usposabljanje in pridobivanje kvalifikacij je slabše, ker to stane; je manjši nadzor, ker nadzor stane; in nazadnje – to smo videli povsod –, ko gre vse narobe, nastanejo za javnost neverjetni stroški, ko je treba urediti zmešnjavo, ki sta jo povzročili liberalizacija in privatizacija.

Tu smo ubrali napačno pot. Gospod Bach meni, da bi zadostovali podrobna preučitev in uvedba boljših varnostnih mehanizmov. Ubrali smo napačno pot in zdaj se moramo vrniti na pot, ki zagotavlja kakovost, varnost in učinkovitost. Ta pot vsekakor ni nadaljnja liberalizacija. Je nasprotna smer.

Guido Milana (S&D). – (IT) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, želel bi podati le dve pripombi.

Menim, da ne bi smeli razpravljati o večji privatizaciji, konkurenci ali o čem že. Jasno je, da je logika hitenja pri zmanjševanju stroškov negativni dejavnik v smislu varnostnih standardov. Pri prizadevanjih za zmanjšanje stroškov zaradi zagona pomembnega mehanizma konkurence je zniževanje varnostnih standardov neizogibno.

Menim, da bi morala Komisija začeti ostrejšo fazo, ki bi temeljila na bolj strateški vlogi Evropske železniške agencije. Prevzeti bi morala nalogo večjega usklajevanja, spremljanja in nadzora nad nacionalnimi varnostnimi

agencijami, to pa mora narediti hitro zaradi razlik med različnimi državami, ki so jih že omenili moji kolegi poslanci, v zvezi s protislovji med nacionalno in evropsko zakonodajo. Po mojem mnenju so glede tega vidika nastale ogromne zamude.

Prevzeti bi morali model Evropske agencije za varnost v letalstvu, ki bi moral biti enako zavezujoč glede ukrepov in uveljavljanja. Če je treba danes Komisijo pozvati k čemer koli, je to k hitrejšemu ukrepanju v tej smeri.

Komisar je rekel, da moramo počakati na rezultate preiskav nesreč. Menim, da ti rezultati ne bodo doprinesli k obstoječi situaciji.

Še en element, komisar, ki verjetno ne spada v vaše pristojnosti in ki verjetno ne sodi v obseg današnje razprave, je, da zakonodaja kot celota prepogosto ne zagotavlja, da bi bil vsak, ki je utrpel škodo ali izgubo zaradi železniške nesreče – ob predpostavki, da je stopnja železniških nesreč še vedno nizka –, deležen takojšnjega priznanja osebe, ki je odgovorna zanjo.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, povedano je bilo, da je bilo leta 2009 na tem področju porabljenih 200 milijonov EUR. Zanima me, ali bo Komisija z vidika varnosti in interoperabilnosti financirala samo električne železniške sisteme in sčasoma izločila dizelske lokomotive – vem, da v moji državi vsi železniški sistemi delujejo tako – ter določila ciljni datum za varne, medsebojno povezane in okolju prijazne železniške sisteme po vsej Evropski uniji?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Gospod predsednik, komisar, varnost železniškega prevoza je odvisna od naložb v vzdrževanje in modernizacijo železniške infrastrukture in voznega parka. Pomanjkanje teh naložb bo povečalo število železniških nesreč.

Naložbe v železniški sistem morajo postati prednostna naloga na ravni Skupnosti s proračunom TEN-T in strukturnimi skladi ter tudi na ravni držav članic z nacionalno dodelitvijo sredstev in sofinanciranjem prednostnih projektov za vseevropski prevoz. Ključnega pomena je interoperabilnost železniških sistemov. Prav tako sta bistvena ustrezno plačilo za osebje ter zagotavljanje usposabljanja in preskusov delavcev v železniškem sektorju.

V prejšnjem letu je prišlo do nesreč tudi v Romuniji. Vzhodni del Evropske unije zahteva precejšnje naložbe v železniški prevoz, da bi lahko vzdrževal in moderniziral ter razvil obstoječo infrastrukturo. Razširitev prednostnih projektov 6 in 17 na Bukarešto in Constanzo, gradnja železniškega koridorja za promet pri prevozu tovora na tej progi in tudi izvajanje ERTMS morajo postati prednostni projekti TEN-T.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, menim, da je bilo mnogo odgovorov na vprašanja v današnji razpravi podanih na konferenci o varnosti na železnici, ki je potekala 8. septembra, ki sem jo sklical takoj po nesrečah v Viareggiu in na Nizozemskem, da bi pokazal močno zavezanost Komisije in evropskih institucij ukrepanju v zelo občutljivem sektorju varnosti na železnici.

Kot veste, so bili na konferenco povabljeni predstavniki vsej institucij, Parlament in Svet. Vsa vprašanja v središču današnje razprave so bila preučena, začenši z vprašanjem agencij in Evropske železniške agencije.

Strinjam se z gospodom Milano, saj sem med samo konferenco predlagal, da se Evropski železniški agenciji poverijo večje pristojnosti. Zato se povsem strinjam z njim. Vendar pa moramo spremeniti pravila igre in zavezujem se, da se bom, dokler bom komisar za promet, zavzemal za to, da bo Evropska železniška agencija lahko delovala enako kot Evropska agencija za pomorsko varnost ali Evropska agencija za varnost v letalstvu.

Druga tema, ki smo jo obravnavali tisti dan in v kateri so sodelovali tudi sorodniki žrtev, je odgovornost operaterjev v prevozni verigi in torej vprašanje pravic tistih, ki so udeleženi v železniških nesrečah. V zvezi s pravicami potnikov v železniškem sektorju obstaja zakonodaja, ki bo začela veljati 3. decembra letos.

Komisija preučuje tudi vidike, povezane z žrtvami, ki niso potniki, namreč tistimi, ki niso potniki, vendar so žrtve nesreč kot je bila nesreča v Viareggiu, ki jo povzroči eksplozija ali iztirjenje vlaka, in ocenjuje, kako se je mogoče odzvati na ta problem.

Komisija zato okrepljeno ukrepa v sektorju varnosti na železnici, za katerega meni, da je prednostna naloga, vključno s potrjevanjem osebja. EU je že sprejela Direktivo 2007/59/ES o izdaji spričeval strojevodjem, evropska licenca za strojevodje pa že obstaja: veljati bo začela 3. decembra letos.

Glede socialnih vidikov, ki so bili poudarjeni, je bil oblikovan odbor za socialni dialog, ki je leta 2005 razpravljal o sporazumu o delovnem času v mednarodnem prometu.

Glede vzdrževanja in okolju prijaznejših sistemov železniškega prevoza menim, da moramo modernizirati opremo in potrebujemo učinkovito vzdrževanje. Kot sem potrdil v svojem odgovoru na vprašanje menim, da je sistem ERTMS pomemben projekt s tehnološkega vidika, v katerega je Evropska komisija vlagala, da bi zagotovila varnejši prevoz v železniškem sektorju. Menim, da je to pomemben element, na katerega se ne sme pozabiti.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Ádám Kósa (PPE), *v pisni obliki.* – (*HU*) Glede teme, o kateri razpravljamo, menim, da je pomembno izpostaviti, da morata biti v zvezi s subjektom, ki je zadolžen za vzdrževanje, v vsakem primeru navedena lastnik ali operater, da bi lahko zmanjšali tveganje nesreč. Nadalje bi morali preučiti, kar je v Franciji dobro poznana praksa, možnost sprožitve vprašanja kazenske odgovornosti pravnega subjekta, da bi lahko večjo vlogo dali varnosti kot delu upravljanja pravnih subjektov.

Kadar se na ravni direktorja ali lastnika podjetja sprejema strateške odločitve, dobiček nikoli ne sme imeti prednosti pred varnostjo ljudi in njihovim življenjem. Če zaradi malomarnih in tveganih praks upravljanja podjetja, ki je odgovorno, pride do množične nesreče, mora za to upravičeno odgovarjati pravni subjekt. Drugače bo višje vodstveno osebje kmalu zapustilo podjetje ter sprejelo velike nagrade in odpravnine, ki so danes dobro poznane, tako da bo na koncu v zaporu pristal samo strojevodja.

Usodo podjetja je treba povezovati z usodo direktorja in tudi delavcev, da se lahko zagotovi varno storitev ustrezne kakovosti, predvsem v državnem storitvenem sektorju. Svetu bi rad zastavil naslednje vprašanje: kakšen predlog želi predložiti, da bi lahko v zvezi z malomarnimi ponudniki storitev uveljavil ne samo civilno (odškodninsko) odgovornost, ampak tudi kazensko odgovornost?

16. Uporaba manjšinskih jezikov v okviru skupnega evropskega kulturnega nasledstva (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Komisije o uporabi manjšinskih jezikov v okviru skupnega evropskega kulturnega nasledstva.

Leonard Orban, *član Komisije*. – (RO) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, splošni cilj politike Evropske unije o večjezičnosti je poudariti pomen vseh jezikov, ki se govorijo v Evropski uniji. V skladu s členom 151 Pogodbe morajo ukrepi Skupnosti pripomoči k spodbujanju sodelovanja med državami članicami, da bi prispevali k uspešnosti kultur držav članic, hkrati pa spoštovali njihovo raznolikost na nacionalni in regionalni ravni in se osredotočili na naše skupno kulturno nasledstvo.

Na temelju teh načel Evropska komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami izvaja strategijo za spodbujanje večjezičnosti in jezikovne raznolikosti, kot se odraža v dokumentu, sprejetem septembra 2008, ki zadeva vse jezike, ki se govorijo v Skupnosti. V si ti jeziki predstavljajo sestavni del našega skupnega kulturnega nasledstva, vsak posamezni nacionalni, regionalni, manjšinski jezik in jezik priseljencev, ki se govori v Evropi, pa temu skupnemu kulturnemu nasledstvu daje dodatno razsežnost.

Kot dobro veste, je Evropska komisija pozvala države članice, naj razmislijo o učenju regionalnih in manjšinskih jezikov kot delu njihove nacionalne strategije za spodbujanje večjezičnosti v družbi. Odločitve Evropske unije na tem področju ne nadomeščajo ukrepov, ki so jih že sprejele države članice, ampak so namenjene njihovi podpori in dopolnjevanju. Glavni instrument financiranja, ki ga ima na razpolago Evropska unija, je program vseživljenjskega učenja za obdobje 2007–2013, ki je odprt za vse jezike, ki se govorijo v Skupnosti, vključno z regionalnimi in manjšinskimi jeziki.

Ne obstaja zakonodaja Skupnosti, ki bi urejala uporabo jezikov v državah članicah, nobena izmed pogodb pa ne vključuje možnosti za sprejetje takšnih določb. Spoštovanje jezikovne in kulturne raznolikosti je zajeto v členu 22 Listine o temeljnih pravicah, ki določa, da mora Unija spoštovati kulturno in jezikovno raznolikost.

Kot veste so določbe listine namenjene institucijam in organom EU ter državam članicam, samo če uveljavljajo zakonodajo Skupnosti. Posledično so države članice še naprej nosilke odločitev o svoji domači jezikovni politiki, vključno glede regionalnih in manjšinskih jezikov. Zaščita oseb, ki pripadajo nacionalnim manjšinam, je sestavni del spoštovanja človekovih pravic, kar je eno izmed načel, na temelju katerih je bila ustvarjena Evropska unija, kot je določeno v členu 6 Pogodbe o Evropski uniji.

Zato morajo države članice uporabiti vsak pravni instrument, ki jim je na razpolago, da bi zaščitili pravice oseb, ki pripadajo nacionalnim manjšinam, v skladu s svojim ustavnim redom ter dolžnostmi in obveznostmi, ki jim jih nalaga mednarodno pravo. Z mednarodnim pravom mislim na primer Evropsko listino Sveta Evrope o regionalnih in manjšinskih jezikih, ki zagotavlja svetovni okvir na tem področju, in priporočila Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, h katerim se je Evropska unija zatekla ob različnih priložnostih.

Edit Bauer, *v imenu skupine PPE.* – (*HU*) Jeziki prebivalcev Evrope kot kulturna celota oblikujejo skupno kulturno nasledstvo Evrope, kot je prav tako dejal komisar. Zahvaljujem se mu za to pripombo. Med jeziki ni razlik, pa naj jih govori manjšina ali večina. Sočasno je pravica ljudi do uporabe njihovega jezika sestavni del njihovih temeljnih pravic, kot je prav tako navedeno v členu 22 Listine o temeljnih pravicah. Ni slučaj, da so nacionalne skupnosti zelo občutljive glede kakršnih koli kršitev njihovih pravic na tem področju.

Govorim v imenu manjšine, ki šteje več kot pol milijona, proti slovaškemu zakonu o nacionalnem jeziku, ki vsebuje določene člene, ki kršijo in omejujejo pravice te manjšine. Naj navedem nekaj primerov: Člen 8(4) zakona določa, da se morajo zdravniki sporazumevati z bolniki v nacionalnem jeziku na tistih lokacijah, kjer je delež manjšine manjši od 20 %. To velja tudi za socialne delavce in njihove stranke ter za gasilce in reševalce, če so na dolžnosti, z drugimi besedami, ko gasijo ogenj ali nekoga peljejo v bolnišnico. V skladu s členom 6(1) se mora slovaščino uporabljati v besedilih oglasov ne glede na to, ali so javni ali zasebni. V skladu s členom 8(6) mora biti besedilo oglasov napisano najprej in z večjimi črkami v nacionalnem jeziku ali pa morajo biti črke vsaj tako velike kot tiste v besedilu drugega jezika. To očitno skriva sporočilo, da je prvi jezik pomembnejši, medtem ko je drugi podrejen in drugorazreden.

Člen 9 zakona za pravne subjekte, tudi mala podjetja, ki kršijo pravilno uporabo jezika, določa kazni, ki so nesorazmerne. Zakaj je kazniva kršitev, če nekdo govori v svojem maternem jeziku? Takšnega zakona vsekakor ni mogoče ustrezno izvajati.

Gospod predsednik, slovaška zakonodaja bi lahko kot del nacionalnega pravnega sistema vključila tiste zaveze, ki jih je sprejela zaradi Listine Sveta Evrope o jezikih in jih prevzela z ratifikacijo, namesto da odobri zakon, ki je povsem v nasprotju z njimi. Njegov namen ni niti dvojezičnost, ker od delavcev, niti v javnem sektorju, ne zahteva znanja manjšinskega jezika niti jih ne spodbuja k učenju.

Gospod predsednik, še zaključna beseda. Vesela sem, da je Evropski parlament na dnevni red dal to razpravo, in zelo cenim jasno stališče predsednika Parlamenta Jerzyja Buzeka in tudi nedvoumno sporočilo Komisije, da je treba pravice manjšin zaščititi in ne omejevati.

Hannes Swoboda, v imenu skupine S&D. – (DE) Gospod predsednik, glede na vsa različna mnenja v tem Parlamentu je dober znak, da imamo predsednika madžarskega porekla, glede katerega smo lahko prepričani, da ne bo ravnal diskriminatorno, ampak da je v tej Evropi samoumevno, da se ne glede na jezik in izvor poskuša upoštevati, kar je prav.

Gospa Bauer, kritizirali ste zakon o jeziku. Zakon o jeziku ni tako dober kot bi lahko bil, to je že bilo ugotovljeno. Vendar pa ne krši temeljnih pravic. Tudi to je treba navesti. Zato obstaja potreba po delu za odpravo tistih pomanjkljivosti, ki obstajajo – predvsem pri razlaganju zakona. Ključnega pomena je, da današnja razprava pošlje znak, da si prizadevamo za izboljšave, ne zato, ker hočemo eno skupino prebivalstva izigrati proti drugi, ampak zato, ker želimo, da se izboljšajo odnosi med Slovaki in Madžari znotraj Slovaške in seveda tudi med obema državama. Za to si moramo prizadevati. Še posebno zdaj, ko se približujemo volitvam, lahko samo pozivam k modernizaciji, razumu in dialogu, ki so pot do pozitivnega izida.

Seveda obstajajo tudi problemi z zgodovinsko osnovo, glede tega si ne smemo delati utvar. Moja mati, ki je bila rojena v Miskolcu, in jaz, rojen samo nekaj kilometrov od Bratislave, občutiva to. Ključno pa je, da ne razpihujemo in podžigamo sporov, ki pogosto obstajajo samo med političnimi silami in ne med ljudmi , ki se med seboj dobro razumejo.

Tako kot je madžarska manjšina na Slovaškem, je slovaška manjšina v mnogih občinah z madžarsko večino znotraj Slovaške. Zato moramo združiti te elemente. Tudi drugi znak, ki ga bo poslala ta razprava je ključni dejavnik. Imamo številne skupne probleme. Tudi Slovaška in Madžarska imata skupne probleme, kakršen je problem Romov. Ali ne bi bilo razumneje, če bi se torej osredotočili na skupno reševanje obstoječih problemov z dialogom v prizadevanju, da vsem manjšinam te regije damo boljšo priložnost? Na koncu smo vsi člani manjšin. Cilj mora biti, da se jasno zavežemo jezikovni raznolikosti – kot je dejal komisar –, spodbujanju večjezičnosti, saj so jeziki "bogastvo". Tisti, ki govorijo dodatne jezike, so v prednosti, in ko bodo to razumeli in sprejeli vsi, se bomo lahko ozrli v lepšo prihodnost.

Carl Haglund, *v imenu skupine ALDE.* – (*SV*) Gospod predsednik, veseli me, da je Komisija resno vzela to vprašanje. Življenje je za mnoge manjšine v Evropi težko in predvsem močno sporočilo EU lahko ustavi val nestrpnosti, ki se je v zadnjih letih razširil po našem delu sveta. Menim, da mora EU vsakemu Evropejcu dati jasno vedeti, da je imeti in govoriti jezike, ki niso jezik večine, dodana vrednost.

Zakaj? Po eni strani zato, ker vsak jezik s seboj prinaša ogromno kulturno nasledstvo, ki bogati evropsko raznolikost. Področja, kjer se govorijo jeziki manjšin, so tudi uspešnejša in bolj konkurenčna z gospodarskega vidika kot druga področja. Zato je za vsakogar, ki želi poslovati na takšnih področjih, koristno, da zaposli ljudi, ki govorijo lokalni jezik. To sta bila dva dobra razloga. Zahvalil bi se Komisiji za to pobudo in ne bom nas več zadrževal, saj je čas omejen.

Tatjana Ždanoka, *v imenu skupine Verts/ALE.* – Gospod predsednik, komisarju se zahvaljujem za to izjavo in se strinjam, da nam trenutno stanje zakonodaje EU ne dovoljuje sprejemanja predpisov na področju jezikovnih pravic.

Po drugi strani bomo s 1. decembrom v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji imeli navedeno, da Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami oseb, ki pripadajo manjšinam. To verjetno ne more biti trdna pravna podlaga za takojšnje oblikovanje koncepta pravic manjšin v pravnem redu Skupnosti. Kljub temu si danes zaslužimo izjavo, ki je bolj osredotočena na politično stališče Komisije v zvezi s pravicami manjšin, sporočilo pa mora biti po mojem mnenju zelo enostavno. Stranka, ki deluje v nasprotju s pravicami oseb, ki pripadajo manjšinam, vključno z jezikovnimi pravicami, deluje v nasprotju z osrednjimi vrednotami Unije.

Javno navajamo tiste države zunaj EU, v katerih je stanje človekovih pravic slabo, čeprav jim EU ne more naložiti pravno zavezujočih obveznosti, toda zakaj tako neradi navajamo slabe zglede znotraj EU, četudi ne moremo naložiti obveznosti?

Omenili ste dokumente Sveta Evrope in OVSE, vendar pa bi Komisija morala sprejeti tudi obveznost spremljanja, ali države članice izpolnjujejo svoje obveznosti iz teh dokumentov.

V samem Parlamentu ne izpolnjujemo te zahteve po večjezičnosti. Sama na primer ne morem govoriti svojega maternega jezika kljub dejstvu, da je materni jezik 40 % prebivalstva moje države Latvije ruščina.

Lajos Bokros, *v imenu skupine ECR.* – (*SK*) Slovaščina je eden izmed najlepših jezikov v Evropi, vendar pa ga je redko slišati v Evropskem parlamentu.

Kot zvest prijatelj Slovaške, dolgoročni zagovornik njenega razvoja in skromen, toda aktiven udeleženec slovaških reform, bi bil počaščen, če bi svojim slovaškim prijateljem lahko pomagal pri premagovanju te pomanjkljivosti in sočasno pri prispevanju k temu, da slovaščino govori in razume vse širši krog ljudi. Trdno sem prepričan, da nam bo uspelo zaščititi raznolikost slovaškega jezika in kulture.

Slovaščina se ne želi razvijati na račun drugih jezikov. Iz točno tega razloga je nepojmljivo, da jim zakon, ki obravnava uporabo jezikov etničnih manjšin, določa precej manjši obseg uporabe kot za slovaščino. Ta zakon dejansko obravnava uporabo teh jezikov kot možnost, to možnost pa ocenjuje samo na negativen način in ne kot pozitivno pravico, pri čemer ne upošteva, da je to pravica, ki jo je mogoče zahtevati in uporabljati v vsakodnevnem življenju.

V pisarnah na Slovaškem se še vedno ne uporablja natisnjenih obrazcev v madžarščini in tudi ni uradnih prevodov zakonov in pravnih standardov Slovaške republike v madžarščino.

Sprememba zakona o nacionalnem jeziku je to situacijo še otežila. Predstavniki etničnih manjšin niso bili udeleženi pri pripravi spremembe. Ena izmed temeljnih pomanjkljivosti novega pravnega ukrepa je, da velja ne samo za uporabo uradnega jezika, ampak se še globlje vmešava v javno, poslovno in zasebno življenje.

Drug temeljni problem je, da zakon o državnem jeziku vključuje tudi sankcije. Sprememba slovaškega zakona o nacionalnem jeziku krši osnovne človekove pravice in standarde Evropske unije. Obdržati zakon v njegovi trenutni obliki bi bilo v nasprotju z nacionalnimi interesi Slovaške republike in večinsko etnično skupino, ker bi zakon razvnel sumničenja in zastrupil ozračje dobrih odnosov med etničnimi skupinami, ki so več kot tisoč let živele skupaj na ozemlju Slovaške.

Slovaška je zrela, odrasla in samozavestna demokratična država in ni odvisna od kulturnih sporov ali od uporabe zakona, da bi se zaščitila pred avtohtonimi jeziki. Avtohtone etnične skupine ne ogrožajo slovaške nacionalnosti, slovaškega jezika ali kulture slovaškega naroda. Nasprotno, soobstoječe etnične skupine bodo

navdušeno in prostovoljno ščitile, podpirale in razvijale slovaški jezik in kulturo, dokler je na strani slovaškega naroda razbrati pripravljenost ščititi, podpirati in razvijati jezike in kulturo etničnih manjšin.

Jaroslav Paška, *v imenu skupine EFD.* – (*SK*) Naši madžarski prijatelji so nam nedavno pridigali, kako bi morali najti rešitev v evropskem slogu za vprašanje uporabe jezika manjšine na Slovaškem.

Sam pa bi jih pograjal, kako se zdi, da so se pozabili ozreti sami nase, in kako na Madžarskem omejujejo manjšine pri uporabi njihovega maternega jezika. Poglejmo na primer vzgojo otrok in šole. Slovaška republika madžarskim otrokom omogoča izobraževanje v njihovem maternem jeziku od osnovne šole, srednje šole do univerze. Vse predmete poučujejo madžarsko govoreči učitelji v madžarščini. Po drugi strani lahko slovaški otroci na Madžarskem samo sanjajo o slovaških šolah. Madžarska vlada jih je zaprla leta 1961. Vse od takrat se otroci iz etničnih manjšin niso imeli kje učiti pravilne rabe njihovega maternega jezika, saj jim madžarska vlada v nasprotju z drugimi vladami EU ne omogoča izobraževanja v njihovem maternem jeziku. Na Madžarskem se morajo slovaški otroci torej vse predmete učiti v madžarščini, njihov materni jezik pa je dodan kot nekakšna kazen, kot dodatno delo, z namenom, da bi jih odvrnila od njega. Slovaški jezik jih učijo madžarsko govoreči učitelji, ki jezika ne obvladajo. Na ta način se odnos otrok do njihovega maternega jezika in njihovih kulturnih povezav zatira in preprečuje.

Z uporabo tega domnevno evropskega pristopa k manjšinam je madžarska uprava v obdobju 50 let slovaško manjšino zmanjšala na približno desetino njene prvotne velikosti. Zato je nekdanji madžarski varuh za etnične manjšine predhodno javno priznal, da si Madžarska še naprej prizadeva za popolno asimilacijo etničnih manjšin.

Zelo cenim svoje prijatelje, poslance Republike Madžarske. Več kot tisoč let sta naša naroda skupaj prispevala k zgodovini Evrope in prosil bi jih, naj razumejo, da številke ne lažejo. Zaradi politik madžarske uprave je bila slovaška manjšina na Madžarskem zdesetkana, medtem ko število pripadnikov madžarske manjšine na Slovaškem zaradi korektnih politik slovaške uprave ostaja nespremenjeno.

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) Takoj na začetku te točke moramo razčistiti, kaj se nam zdi dragoceno za Evropsko unijo. To, kar je zapisano v dokumentih, ali je dragoceno nekaj, kadar to spoštuje država, ali če ne, kadar Evropska unija uveljavi spoštovanje tega? Je mogoče nacionalno manjšino imeti za nekaj dragocenega? Je pomembna? V Češki republiki so bili v veljavi puščeni Beneševi dekreti, tako da bo Václav Klaus podpisal Lizbonsko pogodbo. Z drugimi besedami, ohranili so stigmo kolektivne krivde za etnične skupine Sudetskih Nemcev in Madžarov. Je manjšina potemtakem dragocena? Je dragocen jezik manjšine? Na Slovaškem je avtohtono madžarsko prebivalstvo kaznovano, če uporablja materni jezik. Tega zakona enostavno ni mogoče ustrezno izvajati. Evropo je lahko sram, dokler obstaja ta zakon. To ne sme biti spor med Slovaško in Madžarsko. To bi moralo biti vprašanje, ki ga morata rešiti Evropska unija, ki ščiti svoje vrednote, in Slovaška. To je hinavski sistem, ki razglaša te vrednote, vendar pa jih ne upošteva v praksi.

Kaj obravnava točka dnevnega reda? Zagotovo ni pripravljena rešiti tega vprašanja. Na tej seji obravnavamo posamezna vprašanja, kot so Nikaragva, Vietnam, Laos in kršitve človekovih pravic. V zvezi s tem vprašanjem Evropska unija niti ne poskuša zaščititi svojih vrednot; enostavno jih razvrednoti.

Kinga Gál (PPE). – (*HU*) Gospod predsednik, komisar, menim, da je uspeh, da v razpravi, ki sva jo predlagali moja kolegica Edit Bauer in jaz, Evropski parlament končno obravnava vprašanje uporabe lastnega jezika s strani nacionalnih in jezikovnih manjšin, kar pomeni tudi obravnavo diskriminatornega slovaškega zakona o jeziku. Prav tako sem zelo zadovoljna, da je Komisija ob tej priložnosti zavzela jasno stališče v zvezi z jezikovnimi pravicami manjšin.

Komisarju Orbanu se želim zahvaliti predvsem za to, da je med drugimi dokumenti, na katere se je skliceval, omenil Listino Sveta Evrope o regionalnih ali manjšinskih jezikih. Menim, da je posebno pomembno, da je gospod Buzek obiskal Bratislavo in podal jasno izjavo o tej zadevi. Nenazadnje vsi tisti, ki smo se v tem Parlamentu leta ukvarjali s človekovimi pravicami, menimo, da je nezaslišano, da se tik pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe državljanom, ki pripadajo manjšinam, ne dovoli uporabljati njihovega maternega jezika v državi, v kateri so bili rojeni, in ne morejo uživati pravic, ki jih zagotavlja demokracija. Zakon kot kaznivo dejanje opredeljuje izvajanje temeljne človekove pravice uporabe maternega jezika. Iz tega sledi, da so manjšine v svoji domovini drugorazredni državljani. Govorimo, gospod Paška, samo za primerjavo, o približno 530 000 Madžarih na Slovaškem in 20 000 do 30 000 Slovakih na Madžarskem.

Gospodu Swobodi bi odgovorila samo, da se manjšina v tem primeru proti večini bori za svojo najosnovnejšo človekovo pravico. Ne gre za dve državi, ki se borita druga proti drugi. Evropska unija mora zagotovo posredovati in se jasno izreči proti slovaškemu in vsem podobnim zakonom, ki ogrožajo uporabo manjšinskih

jezikov in zaščito identitete manjšin, saj so takšni zakoni v nasprotju z vsemi mednarodnimi dokumenti, vključno z osnovnimi načeli, ki so zdaj okrepljeni v Lizbonski pogodbi in Listini o temeljnih pravicah.

Kolege poslance bi spomnila, da je bila Slovaška že leta 1995 predmet resnih mednarodnih kritik, ko je bil sprejet zakon o jeziku. Zaradi tega in še zlasti kot eden izmed pogojev za začetek pristopnega procesa k EU je morala Slovaška iz zakonodaje črtati člene o kaznih. Torej je Evropska unija pred 10 leti nasprotovala nečemu, čemur danes le nerada nasprotuje.

Boris Zala (S&D). – (*SK*) S ponosom lahko povem, da je Slovaška veliko prispevala k jezikovni raznolikosti in k ohranitvi jezikovnega kulturnega nasledstva.

Nekaj dejstev: madžarska manjšina ima okoli 700 šol, na katerih se poučevanje odvija v madžarščini. Vse manjšine imajo pravico do uporabe svojega jezika v sodnih postopkih, uradnem poslovanju, imenih krajev, imajo pa tudi radijske in televizijske programe v svojem maternem jeziku. Država zagotavlja finančno podporo za kulturne dejavnosti manjšin in sprejema uporabo maternega jezika v poslovnih, pogodbenih in drugih odnosih.

Madžarski poslanci tu napadajo slovaški zakon o jeziku. Njihove izjave so gole laži, izmišljotine in plod domišljije ranjenega madžarskega nacionalizma. To moramo zavrniti, gospe in gospodje. Nasprotno je slovaški zakon o jeziku popolnoma skladen z mednarodnimi standardi, kot je potrdil opazovalec, ki je na tem področju najbolj pristojen – komisar Vollebæk iz Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Naš zakon o jeziku prispeva k odpravi diskriminacije manjšin ter k varnosti in zdravju naših državljanov, hkrati pa ustvarja prostor za njihovo popolno vključitev. Poleg tega je Slovaška podpisala Listino o manjšinskih jezikih in torej ohranja jezikovno raznolikost vseh manjšin na Slovaškem na visoki ravni.

Sergej Kozlík (ALDE). – (*SK*) Slovaška republika uporablja visok standard v zvezi z etničnimi manjšinami in hkrati enega izmed najbolj zmernih zakonov o nacionalnem jeziku v Evropi.

Kljub temu nanjo nenehno pritiskajo madžarski poslanci, ki ne oklevajo glede laži in izmišljotin, da bi vplivali na evropsko javno mnenje. Temu smo bili priča na skoraj vsaki seji Evropskega parlamenta vse od njegove razširitve leta 2004. Madžarska je država, ki je skoraj povsem odpravila manjšine na svojem ozemlju in se poskuša resno vmešavati v zadeve Slovaške republike. To je povsem nesprejemljivo.

Menim, da se evropske institucije v to situacijo ne bodo pognale kot slon v trgovino s porcelanom. Slovaška bo rešila probleme v zvezi z uporabo nacionalnega jezika s kulturnimi sredstvi in v skladu z evropskimi običaji. Izvedbena uredba k spremembi zakona o jeziku potrjuje dovzeten pristop k vsem etničnim skupinam in narodnostim, ki živijo na Slovaškem.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (*PL*) Gospod predsednik, vesel sem, da lahko tu kot poslanec iz Litve govorim poljščino, svoj materni jezik. Menim, da bi moral biti ta privilegij pravilo ne samo v Evropskem parlamentu, ampak v vseh državah EU, saj sta večkulturnost in jezikovna raznolikost zelo pomembni v evropski hierarhiji vrednot. Na vso moč si moramo prizadevati, da zagotovimo, da nacionalne manjšine in zlasti avtohtone manjšine ne bodo občutile diskriminacije v zadevah, ki jih zajema današnja izjava Komisije. Zato ima Komisija pred seboj nujno nalogo reševanja sporov, ki zadevajo uporabo manjšinskih jezikov v vseh državah EU brez izjeme. Pozitivne rešitve teh problemov na Finskem, v Italiji, na Poljskem, Danskem, v Češki republiki in mnogih drugih državah olajšujejo to nalogo. Potrebujemo samo učinkovito in, kar je še pomembnejše, takojšnje ukrepanje Komisije v tej zadevi.

Diane Dodds (NI). – Gospod predsednik, dobro je slišati o potrebi po raznolikosti in večjezičnosti, toda zelo na kratko želim izpostaviti situacijo v svojem delu Združenega kraljestva.

Manjšinski jezik ulsterska škotščina je del kulturnega bogastva Severne Irske in ga Združeno kraljestvo priznava v skladu z Listino Sveta Evrope o regionalnih in manjšinskih jezikih.

Kot rezultat zakona o sporazumu iz St. Andrewsa je izvršna oblast Severne Irske zadolžena za strategijo za jezik ulsterska škotščina in kulturo. Pri pripravi te strategije minister za kulturo upošteva evropsko listino in druge mednarodne instrumente, vključno s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah. Strategijo zastavlja tudi v okviru spodbujanja skupne in boljše prihodnosti za Severno Irsko, utemeljeno na enakosti, raznolikosti in medsebojni odvisnosti.

Žal je Sinn Fein kulturo – zlasti jezik – uporabil kot orožje v svoji kampanji proti državi, to pa je vodilo k nesoglasjem in sporom. To je napačna uporaba in zloraba jezika. Zato moramo upati, da bo vidik strategije o skupni in boljši prihodnosti obravnaval zapuščino te kulturne vojne.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Gospod predsednik, izpostaviti želim prizadevanja tega Parlamenta pri podpori manjšinskih in regionalnih jezikov v smislu pisnega komuniciranja med državljani in Parlamentom. Državljani lahko Parlamentu pišejo in prejmejo odgovor v teh jezikih.

Povsem nekaj drugega je, gospod predsednik, če želijo nekateri uporabljati regionalne ali manjšinske jezike ali jezike, ki imajo skupni uradni status na nekaterih področjih držav članic, ko govorijo na plenarnih zasedanjih. Ta želja ni uresničljiva v Parlamentu, ki deluje na docela večjezičnem sistemu v 23 jezikih, za katerega se porabi več kot tretjina našega proračuna in zaposluje več kot polovico naših uslužbencev.

Takšni jeziki obstajajo v Združenem kraljestvu, Luksemburgu, Estoniji, na Cipru, v Španiji, na Švedskem in Finskem, seznam pa se še nadaljuje. To bi pomenilo, gospod predsednik, da bi morali na plenarnem zasedanju uporabljati 35 do 40 jezikov, kar je v finančnem in logističnem smislu enostavno neizvedljivo. Zato lahko vztrajanje pri tem, gospod predsednik, prinese volilne prednosti, vendar pa je vsekakor nesmiselno in povsem nerealno. Pripomoglo bi samo nesmiselnemu razočaranju mnogih zvestih državljanov.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (*HU*) Gospod predsednik, slovaški zakon o nacionalnem jeziku krši pet osnovnih pravic, ki jih zajema Listina o temeljnih pravicah, ki bo začela veljati 1. decembra.

Prvič, diskriminira na etnični podlagi, saj madžarsko skupnost s pol milijona pripadniki ponižuje v drugorazredne državljane, njihov materni jezik pa v drugorazredni jezik. Drugič, grobo posega v zasebno življenje ljudi, kot je poudarila Edit Bauer. Tretjič, je protidemokratičen, saj širi strah med državljani. Četrtič, je v nasprotju z dvema dokumentoma Sveta Evrope, ki jih je Slovaška sprejela v pristopnem sporazumu. Nazadnje, komisar Orban je dejal, da EU podpira dvojezičnost in večjezičnost, Slovaška pa se je podala na pot proti enojezičnosti in jezikovni asimilaciji.

Če bo EU dovolila kršitev teh petih temeljnih pravic in se ne bo izrekla proti, ne bo imela moralne osnove za kritiziranje Kitajske, Rusije in drugih držav. Ne moremo imeti dvojnih standardov.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (*ES*) Gospod predsednik, Evropska listina o regionalnih in manjšinskih jezikih, ki so jo sprejeli Svet Evrope in 47 evropskih držav, vključno z vsemi državami članicami Evropske unije, določa, da je treba zaščititi regionalne in manjšinske jezike, saj v nekaterih primerih obstaja tveganje, da izginejo.

Menim, da takšna drža pripomore k ohranjanju in razvoju običajev, raznolikosti in kulturnega bogastva celine, ki ga moramo ohraniti. Ščiti tudi temeljno pravico ljudi, ki govorijo te jezike, kot je dejal komisar.

Komisar je omenil, da morajo države članice uporabiti vsa razpoložljiva orodja za zagotavljanje uporabe teh jezikov, toda vemo, da ni tako. Večjezičnost ni zagotovljena v vseh državah članicah, prav tako pa ne dvojezičnost, kadar obstajajo uradni jeziki, težava pa je, da ne menimo, da so manjšinski jeziki del nasledstva Unije, del našega nasledstva.

Prosila bi vas, da razmislite o konceptu manjšinskega jezika, saj so v državah članicah jeziki, ki so uradni jeziki v Evropskem parlamentu, ampak imajo manj govorcev in so manj znani kot nekateri regionalni jeziki, ki niso uradni jeziki. Torej kršimo jezikovne pravice 40 milijonov Evropejcev, zaščita teh pravic pa je vprašanje načel, kot je dejal komisar.

700 000 Baskov govori euskero, najstarejši jezik v Evropi, ki je neznanega izvora, približevanje Evrope Baskom pa med drugim pomeni tudi, da je reči "gabon" enako vredno spoštovanja kot reči "buenas noches", "dober večer" ali "bonsoir".

Kay Swinburne (ECR). – Gospod predsednik, kot poslanka Evropskega parlamenta iz Walesa imam veliko razumevanja za mnoge manjšinske jezike po Evropi, zlasti zato, ker je moj materni jezik valižanščina, eden izmed najstarejših evropskih jezikov, ki se ga še vedno govori.

Številčno je položaj govorcev madžarščine na Slovaškem zelo podoben položaju govorcev valižanščine v Walesu, številka pa presega pol milijona posameznikov. To ustreza 20 % prebivalstva v Walesu, vendar pa znaša manj kot 2 % prebivalstva Združenega kraljestva.

Po več sto letih prerekanj med govorci angleščine in valižanščine v Walesu ter argumentih, ki so zelo podobni zdajšnjim argumentom med govorci slovaščine in madžarščine, je bil v Walesu dosežen uspešen soobstoj.

Ponovna oživitev valižanskega jezika v zadnjih 15 letih od prenosa pristojnosti je bila sijajna. Pozitiven odnos do jezika je imel velike kulturne koristi.

V Walesu je bil ključ do uspeha pragmatični pristop. Naš cilj mora biti, da lahko ljudje govorijo v katerem koli jeziku, v katerem jim je najlažje govoriti, vendar brez povzročanja nepotrebnih bremen ali stroškov. Svoje pripombe nameravam zaključiti v valižanščini, čeprav ne bi želela povzročiti stroškov davkoplačevalcem zaradi simultanega tolmačenja tu v Parlamentu samo zaradi dveh poslancev Evropskega parlamenta, ki govoriva valižanščino. Vendar pa je treba slaviti raznolikost.

(Govornica je nadaljevala v valižanščini)

Anna Záborská (PPE). – (*SK*) Dosledno bi se rada držala teme naše razprave. Ne bom govorila o zakonu o uporabi nacionalnega jezika na Slovaškem, ker sem trdno prepričana, da je to stvar Slovaške.

1. januarja 2010 bo minilo 22 let, odkar je zelo modra in spoštovana oseba poudarila, da je spoštovanje manjšin in njihove kulture temelj za izgradnjo miru. Dosledno moramo podpirati pravico manjšin do ohranitve in razvoja njihove kulture. Manjšine imajo pravico uporabljati svoj jezik, to pravico pa je treba uzakoniti. Če tega ne storimo, bo to vodilo k izgubi bogatega kulturnega nasledstva. To je povedal ob svetovnem dnevu miru.

Kulturno bogastvo Evrope se skriva v narodih, ki so preživeli do današnjega dne. To je v nasprotju z Združenimi državami Amerike, kjer je to bogastvo razpadlo v neprepoznavno gmoto. V Evropi se uporablja vrsto jezikov, zato je Evropska unija smiselna kot projekt skupnosti nacionalnih držav.

Govoriti moramo o pravilih uporabe manjšinskih jezikov, saj so pravila potrebna, vendar pa Evrope ne smemo oropati tega bogastva. Vprašanje uporabe manjšinskih jezikov v kateri koli državi se pojavi, ko gre za nepripravljenost za sporazumevanje ali ko se v ozadju skrivajo druga vprašanja. Manjšine bi se morale dobro počutiti v državi, v kateri živijo, zato bom vedno odločno zagovarjala vsak manjšinski jezik, vendar vedno kot jezik manjšine. Menim, da je takšno tudi stališče Komisije.

Ramon Tremosa I Balcells (ALDE). – Gospod predsednik, izraziti želim globoko zaskrbljenost zaradi odnosa španske vlade, ki ne dovoli, da bi se v tem Parlamentu uporabljala katalonščina. Katalonščina je bila pod Francovo diktaturo prepovedana in preganjana; zdaj španska demokracija kaže svojo slabo kakovost, ker ne dovoli uradne uporabe katalonščine v tem Parlamentu.

Vsi jeziki so enaki, tako kot so enaki vsi ljudje. Evropa je odličen model dobre prakse, ki manjšim jezikom omogoča enakopravno obravnavo.

Katalonščino govori deset milijonov ljudi, vendar pa se tega jezika ne sme govoriti v Parlamentu. Če bi bila katalonščina priznana in njena uporaba dovoljena v Parlamentu, bi to odločno pripomoglo k izboljšanju položaja katalonskega jezika v Španiji in bi okrepilo našo zahtevo po prekinitvi stoletja dolge enojezičnosti španskega parlamenta.

Kot katalonski poslanec Evropskega parlamenta, ki zdaj ve, da je to jasna in pomembna zahteva Kataloncev, prosim za posebno pozornost Evropske komisije v zvezi z ureditvijo uporabe katalonščine v tem Parlamentu.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Gospod Orban, več kot 60 000 bolgarskih državljanov gleda poročila v turščini, njihovem maternem jeziku, na bolgarski nacionalni televiziji. To informativno oddajo v turščini, ki traja samo pet minut, prenaša največja organizacija javnih medijev v Bolgariji od leta 2001, ko je bila ratificirana Okvirna konvencija za varstvo narodnih manjšin. Tako Bolgarija trenutno meni, da spoštuje temeljno načelo Evropske unije o zaščiti pravic manjšin.

Vašo pozornost želim pritegniti k javnomnenjski raziskavi, ki je bila izvedena 5. novembra s ciljem prenehanja informativne oddaje v turščini. To je rezultat provokacij in nacionalističnega pritiska. Odprava tega programa bo največjo bolgarsko manjšino prikrajšala za pravico do informacij v maternem jeziku. To bi pomenilo nestrpnost in diskriminacijo, ki bo vznemirila običajno dober soobstoj med etničnimi skupinami v Bolgariji, ki se ga Balkanu pogosto postavlja za zgled.

Zato vztrajam pri odgovoru, komisar, na to, kako Komisija nadzoruje, ali javni mediji spoštujejo pravico manjšin do svobodnega sporazumevanja v svojem maternem jeziku in s tem do popolne udeležbe v socialnem in političnem življenju njihove domovine.

Ádám Kósa (PPE). – (*HU*) Hvala za besedo. Vašo pozornost bi pritegnil k ukrepu, ki ga je uvedla Evropska unija – v pravi smeri. Govorimo o manjšini – gluhih osebah –, katere materni jezik je znakovni jezik, ki je priznan v 10 državah članicah Evropske unije in končno vključuje tudi mojo državo Madžarsko. Ta zakon določa ne samo, da je naš materni jezik znakovni jezik, ampak da ščiti tudi naše kulturne pravice manjšine.

Opozoril bi vas tudi, da Slovaška prednjači glede tega vprašanja, saj je bila uporaba slovaškega znakovnega jezika priznana leta 1995. Kaj pa Madžari? Moja dolžnost je, da izpostavim dejstvo, da v Evropski uniji ni mogoče uporabljati dvojnih standardov. Če lahko slovaška gluha oseba uporablja znakovni jezik, potem naj slovaški državljani uporabljajo svoj materni jezik.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Zelo sem razočarana, da se kljub naraščajočim socialnim problemom v državah članicah EU, ki so prizadeli vsakega posameznega državljana ne glede na nacionalnost, na plenarnih zasedanjih v tej instituciji vedno zastavljajo vprašanja v zvezi z dvobojem med slovaškimi in madžarskimi poslanci, tako pa je tudi danes 10 minut pred polnočjo.

Niti zakon o jeziku niti katera koli predhodna tema, ki so jo tu načeli madžarski poslanci, nima negativnega učinka na pripadnike etničnih manjšin. Gospod predsednik, pravice etničnih manjšin na Slovaškem in vseh drugih manjšin so povsem zaščitene in njihov standard je izredno visok. Našim prijateljem z Madžarske podajamo roko prijateljstva, imeti želimo dobre sosedske odnose in nas zelo vznemirja, da se institucijo Evropskega parlamenta nenehno zlorablja za izkazovanje sovraštva do Slovaške republike.

Michael Gahler (PPE). – (*DE*) Gospod predsednik, novi slovaški zakon sem prebral od začetka do konca. Gospod Swoboda ima prav – med ljudmi običajno vlada dobro sodelovanje v vsakodnevnem življenju, tudi na jugu Slovaške. Tudi zato je novi zakon o državnem jeziku nepotreben, saj slovaški jezik na Slovaškem ni ogrožen.

Žal deloma diskriminira lokalne prebivalce, saj je češčina pogosto v boljšem položaju kot madžarščina. Zakaj ne zagotovi vsaj enakopravne obravnave češčine in madžarščine? To spremembo zakona je mogoče pojasniti samo z nenavadno sestavo trenutne koalicijske vlade na Slovaškem, kjer si poskuša tovariš Fico prisvojiti glasove nacionalistične SNS in populistične HZDS s pozivanjem na domnevno madžarsko nevarnost. Z veseljem poročam o tem, da takšno obnašanje ni bilo mogoče med koalicijsko vlado, ki jo je vodil Mikuláš Dzurinda. V tistem času so tri skupine, članice skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), vključno z manjšinsko stranko, dobro sodelovale in ne delovale druga proti drugi – in to bi dejansko moral biti cilj.

Kinga Göncz (S&D). – (*HU*) Tudi jaz se strinjam s tistimi, ki so rekli, da so ljudje na Slovaškem srečno živeli drug ob drugem, dokler ni nastala ta napeta situacija, ki ruši ravnotežje in otežuje soobstoj.

Dovolite mi, da omenim nekaj zadev o Slovaški v povezavi z zakonom o jeziku, ki še niso bile omenjene. Nočem ponavljati tistega, kar je že bilo povedano. Po eni strani Slovaška samo sebe opredeljuje kot nacionalno državo, vemo pa – kot smo danes že razpravljali –, da na Slovaškem živi madžarska skupnost, ki predstavlja približno 10 % prebivalstva države, in tudi druge manjšine.

Zakon o jeziku ruši ravnotežje. Problem z njim ni samo, da ščiti slovaški jezik in ne tistih manjšinskih jezikov, ki bi jih drugače moral ščititi, kot kaže veliko število pozitivnih primerov v Evropi. Večji problem je, da ni usklajen, enoten zakon za zaščito manjšin, za kar smo pogosto rekli, da bi potrebovali za preprečevanje porušitve tega ravnotežja. Odlična značilnost današnje razprave, ki je bila zelo pomembna, je bila, da smo slišali o mnogih pozitivnih primerih. Iskreno upam, da je to smer, v kateri se bo odslej premikala tudi Slovaška.

László Tőkés (PPE). - (HU) Békesség Istentől! Pace vou Boží pokoj s Vami! Peace to you from God! V naši večjezični Evropi sem vam hotel zaželeti mir v madžarščini, romunščini, slovaščini in angleščini. To sem lahko storil v Evropskem parlamentu, toda po slovaški zakonodaji bi bilo to tvegano, ne da bi prekršil zakon o nacionalnem jeziku. V eni izmed držav članic se lahko ljudi oglobi, če govorijo jezik, ki ni uradni jezik, kar vključuje uporabo enega izmed uradnih jezikov Evrope, madžarščino. To je čisti škandal in sramota.

Poglejte na zemljevid Slovaške, ki ga imam pred seboj. Zaradi Schengenskega sporazuma je bila meja, ki Slovaško ločuje od Madžarske, odpravljena, tako kot železna zavesa. Vendar pa postkomunistična šovinistična slovaška vlada zdaj gradi nove zidove med ljudmi, jezikovne ovire.

Zahvaliti se želimo predsedniku Jerzyju Buzeku za njegov obisk na Slovaškem, ki je bil namenjen rešitvi tega vprašanja. Glede te zadeve, ki je v javnem interesu, Evropski parlament ne sme zavzeti priročnega stališča nevmešavanja na podlagi slabe obveščenosti, ampak mora uveljavljati svoje predpise in zahteve, ki jih podpira na področju človekovih, manjšinskih in jezikovnih pravic.

Katarína Neveďalová (S&D). – (*SK*) Prvotno sem nameravala odgovoriti gospodu Bokrosu, vendar mi niste dali besede. Povedati sem hotela, da razumem, da slovaški parlament ne prevaja vseh zakonov v manjšinske jezike, ki jih je mimogrede 11 in ne samo eden, in kar zadeva velikost madžarske manjšine, ki znaša pol milijona pripadnikov, imamo tudi romsko manjšino, ki obsega pol milijona pripadnikov in ki se

ne pritožuje. Vprašala bi, ali madžarski parlament prevaja vse zakone v manjšinske jezike in ali ima prevajalce za slovaški jezik? Vendar pa zelo cenim, da ste izkoristili priložnost in govorili v slovaščini.

Gospod Tőkés, Slovaška gradi mostove – in zelo me moti, da to vedno omenjate –, toda mostove je treba graditi tudi z druge strani, z Madžarske. Zelo me moti, da moram kot nova poslanka Evropskega parlamenta nenehno odgovarjati na vprašanja v zvezi s slovaško–madžarskimi odnosi in se ne morem posvetiti vprašanjem, ki me resnično zanimajo.

Zahvalila bi se komisarju, saj sem članica Odbora za kulturo in izobraževanje. Vaše delo je resnično odlično in izvrstno je, da lahko uporabljamo 23 evropskih jezikov, izmed katerih je eden slovaščina.

László Surján (PPE). – (HU) V slovaškem tisku sem prebral, kar je že povedal gospod Gallagher. Zato bi povedal v slovaškem tisku, če bi hotel poudariti dejstvo, da trenutnega spora ni mogoče predstaviti kot spora med dvema državama ali spora med dvema človekoma. Določen zakon resnično povzroča probleme.

Z veseljem podpiram trditev gospoda Swobode, da se premikamo v smeri miru in iščemo izhod. Če le ne bi rekel, da ta zakon ne krši temeljnih pravic. Ko se na primer mater, ki v bolnišnici v slovaškem mestu za roko drži svojega štiriletnega otroka, ki se boji postopka, ki ga bo izvedel zdravnik, ošteje, ker ga tolaži v madžarščini, ne moremo reči, da to ne krši njunih pravic. Ne moremo reči niti, da to ni zapisano v zakonu. Problem se skriva točno v razlagi zakona. Ta namreč prepoveduje takšno sporazumevanje v bolnišnicah, kjer je madžarski jezik premalo zastopan.

Zato menim, da to predstavlja zelo resen problem. Slovaška je požela, kar je posejala, ker je na oblast prišla stranka skrajnežev. Po drugi strani Madžari niso izbrisali svojih manjšin, ampak so jih ločili.

Monika Smolková (S&D). – (*SK*) Ugovarjati moram predhodnemu govorniku. To so same laži, izmišljotine in neresnice. Prosila bi vas, da končno preučite zakon o jeziku, ker ni kot vaš zakon o jeziku. Na Slovaškem imamo drug, drugačen zakon o jeziku, in tu govorimo o dveh različnih zakonih.

Prihajam iz mesta Košíce, ki je svetovljansko mesto z 250 000 prebivalci, vključno z velikim številom Madžarov, Čehov, Rutenov, Ukrajincev, Romov in seveda Slovakov. Pred štirimi leti so se volivci odločili, da v regiji Košíce koalicija med nami – socialnimi demokrati – in predstavniki madžarske manjšine zelo dobro deluje. Kot regionalna predstavnica bi rada povedala, da je naše sodelovanje zgledno. Madžari in Slovaki na tem območju živijo v miru in ne dogaja se, da bi se med seboj obrekovali ali napadali na podlagi narodnosti. V vsakdanjem življenju ljudi ni sporov in ni narodnostnih problemov na mešanih območjih. To govorim zelo resno. Če višji politiki v določenih strankah ne bi sprožili tega vprašanja iz lastnih razlogov, vprašanje madžarske etnične manjšine v Evropskem parlamentu ne bi bilo načeto, ker ne obstaja.

Csaba Sógor (PPE). - (*HU*) Francesco Capotorti. Ko so Združeni narodi pripravljali konvencijo, ki je kasneje postala znana kot Konvencija o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida, se je o jezikovnem in kulturnem genocidu razpravljalo skupaj s fizičnim genocidom kot o resnem zločinu proti človeštvu.

Jezikovni genocid je bil opredeljen – člen 3(1) – leta 1948 kot prepoved, da skupina uporablja svoj jezik v vsakodnevnih stikih ali v šoli, ali prepoved izdaje in razdeljevanja knjig in publikacij v jeziku skupine.

Slovaška trenutno žal ni edina takšna država v Evropski uniji, je pa najtipičnejši primer jezikovnega genocida, z drugimi besedami lingvicida, ki se odvija znotraj države EU. Tega se ne moremo veseliti, saj je mogoče Slovaški ob bok postaviti tudi Romunijo, Grčijo in Francijo. Hvala.

Leonard Orban, *član Komisije.* – (RO) Za začetek bi se osredotočil na bistvo politike večjezičnosti, ki smo jo hoteli spodbujati v tem obdobju. Po eni strani smo hoteli biti zmožni zagotoviti spoštovanje vsakega jezika, ki se govori v Evropski uniji, in ga slaviti, pa naj gre za nacionalni, regionalni ali manjšinski jezik ali jezike, ki jih govorijo državljani, ki prihajajo iz drugih držav. Po drugi strani smo hoteli zagotoviti, da to slavljenje raznolikosti doseže skupni cilj, ki si ga vsi želimo, in sicer ohraniti in utrditi enotnost Evropske unije, z drugimi besedami, svojo enotnost. Govorimo, če hočete, o najbolj neposredni uporabi načela "združena v raznolikosti". V svojem govoru ne morem mimo pripomb gospoda Swobode in dodati moram, da moramo pri tem, kar delamo, iskati tiste elemente, ki nas združujejo, in ne tistih, ki nas ločujejo.

Spoštovati moramo vsakogar, vendar pa moramo biti tudi dovolj modri, da najdemo način za medsebojno razumevanje, sporazumevanje in vzajemno delovanje. Prav to je razlog, da je večjezičnost igrala in igra zelo pomembno vlogo pri krepitvi medkulturnega dialoga. Imeti moramo dialog, tega pa ne moremo doseči brez jezikov.

Imel sem priložnost obiskati vse države članice. Priložnost sem imel obiskati tudi območja in regije, kjer se žal še vedno odvijajo razprave in spori, jeziki pa so včasih talci določenih političnih interesov, ki jih ne navdihuje enotnost EU. Jasno in glasno sem tudi povedal: najti moramo rešitve, ki nam bodo omogočale sporazumevanje in vzajemno delovanje. To je razlog, zakaj nam, kot sem že dejal, celo v situacijah, kjer se zdi težje sprejeti stvari, dejstvo, da se učimo jezika in govorimo jezik skupnosti, s katero živimo, ponuja pomembne rešitve v smislu medsebojnega razumevanja. Zato menim, da lahko v takšnih situacijah, in bili so nešteti primeri, napredujemo v smislu medsebojnega razumevanja.

Zmožnost govorjenja jezika območja, na katerem so predstavniki nacionalnih manjšin v večini, z drugimi besedami, zmožnost govorjenja jezika teh manjšin, skupaj z zmožnostjo, da nacionalne manjšine govorijo jezik nacionalne države, gradi mostove in ustvarja razumevanje, ki nam je lahko v pomoč.

Podal bi nekaj pripomb v zvezi z našimi prizadevanji glede zagotavljanja podpore vsem jezikom, govorjenim v Evropski uniji. Financiramo številne projekte, povezane ne samo z uradnimi jeziki, ampak tudi s številnimi regionalnimi in manjšinskimi jeziki. Obstajajo nešteti primeri, v katerih je Komisija podpirala mreže organizacij, katerih namen je bil spodbujanje regionalnih in manjšinskih jezikov in tudi manj razširjenih jezikov v Evropski uniji na splošno. Vendar pa financiramo tudi projekte, povezane z določenimi manjšinskimi in regionalnimi jeziki. Obstajajo tudi primeri, na kakšen način podpiramo te jezike. Kot sem že povedal in želim ponoviti, so cilj strategije o večjezičnosti, sprejete leta 2008, vsi jeziki, govorjeni v Evropski uniji. Nimamo meja. Vsakega izmed teh jezikov pojmujemo kot bogastvo Evropske unije in kot del, če želite, kulturnega nasledstva, ki ga trenutno imamo v Evropski uniji.

Seveda želim povedati tudi nekaj besed o spremembah zakonodaje o uporabi slovaščine na Slovaškem. Zadovoljni smo, da trenutno potekajo pogovori med predsednikom madžarske in predsednikom slovaške vlade o možnostih, ki bi jim omogočile najti skupne rešitve na podlagi medsebojnega razumevanja. Z vidika Skupnosti bi poudaril, da glede na izredno široko področje uporabe tega zakona trenutno ne moremo oceniti vseh morebitnih posledic njegove uveljavitve. Prav zato je izvajanje te zakonodaje ključnega pomena, zlasti način, na katerega se izvaja. Tu bi poudaril, da bo Evropska komisija opravila zelo natančno analizo, v kateri bomo podrobno preučili način, na katerega se bo izvajala zakonodaja.

Zaključil bi s ponovnim poudarkom, da si prizadevamo v mejah sorazmerno omejenih pristojnosti, ki jih imamo, podpirati vse jezike, ki se uporabljajo v Evropski uniji, najsi bodo uradni, regionalni ali manjšinski, kot je na primer valižanščina, kjer imamo poseben način podpore tega jezika, ali katalonščina, kjer je Evropska komisija na primer poskušala ljudem približati ali njihovo pozornost usmeriti k uporabi tega jezika. Imamo na primer zelo podrobna spletišča in informacije v katalonščini o politikah Skupnosti. Enako velja za baskovski in številne druge jezike. Prikazati želim, da nam ta prizadevanja omogočajo pokazati poseben način, na katerega hočemo podpreti to politiko, ki jo imam za pomembno politiko Evropske unije, politiko, ki pravzaprav predstavlja temelj oblikovanja Evropske unije.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Jim Higgins (PPE), v pisni obliki. – Pozdravljam pozitivno držo Evropske komisije in potrjujem, da je bil dosežen napredek glede priznanja manjšinskih jezikov. Vendar pa je treba še veliko narediti, če želimo manjšinske jezike spraviti na enakopravno raven z glavnimi jeziki znotraj EU. Trenutno se na plenarnem zasedanju samo irščino tolmači v angleščino, sredi enominutnega govora (ko sem govoril irsko) pa sem se moral ustaviti in zaradi nerazpoložljivosti tolmačenja nadaljevati v angleščini. Ustrezno usposabljanje za irske prevajalce je trenutno na voljo samo na Nacionalni univerzi Irske v Galwayu (NUIG) in strokovnih organizacijah na Irskem, in čeprav to predstavlja napredek, pozivam Komisijo, da zagotovi dodatno financiranje za oblikovanje drugih priznanih usposabljanj za prevajanje irščine – da bo na voljo ustrezno število irskih tolmačev in bodo evropske institucije lahko zagotovile popolno prevajalsko službo za irščino, kot je določeno v členi 146 Poslovnika Parlamenta. Kot ste dejali, "ne moremo utrditi našega medkulturnega dialoga brez večjezičnosti", večjezičnosti pa ne more biti brez ustreznega usposabljanja.

Alajos Mészáros (PPE), v pisni obliki. – (HU) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot Madžar s Slovaške trdim, da je slovaški zakon o jeziku slab. Ni slab zato, ker krši evropski sistem vrednot, ampak zato, ker se nasilno vmešava v pravico več tisoč svobodnih evropskih državljanov do uporabe njihovega maternega jezika in na nesprejemljiv način omejuje svobodno uveljavljanje te pravice. Posledica strahu pred kaznijo in dvoumnega besedila zakona o jeziku je položaj, v katerem se državljani ne drznejo uporabiti svojega maternega jezika niti na krajih, kjer je njegova uporaba dovoljena. Po drugi strani je uporaba dveh jezikov obvezna tudi, kadar je povsem neutemeljena.

Slovaška vlada, ki prav tako sprejema nacionalistične zglede, je zakon o jeziku upravičila s tem, da je očitno morala vzpostaviti ravnotežje v regijah južne Slovaške med uporabo slovaščine in madžarščine. Kot je bilo rečeno, naj bi to pomenilo, da so Slovaki, ki živijo v okrožju, ki ga naseljujejo Madžari, upravičeni do vseh uradnih informacij v tem jeziku. Vendar pa to velja samo obratno, če delež manjšine znaša vsaj 20 %. Kakšno dobro ravnotežje! Če pomislim, da se vse to dogaja v Evropi v 21. stoletju.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Manjšine dodajajo vrednost narodu, če lahko ohranijo svoje kulturne vrednote. Zato je zlasti pomembno ohraniti kulture manjšin. S tega vidika menim, da ima Romunija, država članica, ki jo zastopam, eno izmed najmodernejših zbirk zakonov o zaščiti manjšin. V Romuniji lahko manjšine materni jezik uporabljajo na sodišču. Imajo šole, kjer se poučuje v njihovem maternem jeziku. Vseh 19 romunskih manjšin je zastopanih v parlamentu. Na območjih, kjer število pripadnikov manjšin presega 20 % prebivalstva, morajo lokalni organi dokumente sestaviti tudi v manjšinskih jezikih. Vse odločbe se izda v romunščini in tudi v jeziku manjšin v teh regiji. Menim, da se lahko romunsko zakonodajo na tem področju uporabi kot zgled dobre prakse in kot merilo, kadar koli omenjamo pravice manjšin in uporabo njihovega jezika.

- 17. Predložitev dokumentov: glej zapisnik
- 18. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik
- 19. Zaključek seje

Predsednik. – (Seja se je zaključila ob 00.10)